

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ

ЯПОНСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
ОНОМАТОПЕЇЧНИЙ
СЛОВНИК
ОНОМАТОПЕЇЧНОЇ
ЛЕКСИКИ

日本語・ウクライナ語
オノマトペ分類用法辞典

Укладачі:

Еґґава Хіроюкі
Кобелянська Оксана

 Mitsubishi Corporation

Видання здійснено за фінансового сприяння Міцубіші Корпорейшн
This book is published with the financial support of Mitsubishi Corporation

КИЇВ
ВИДАВНИЧИЙ ДІМ ДМИТРА БУРАГО
2016

УДК 81(038)=521=161.2

ББК 81.5Япо-4

Я 70

Укладачі:

Егава Х., Кобелянська О.

Рецензенти:

Пирогов Володимир Леонідович,

канд. філол. наук, доц., завідувач кафедри мов
і цивілізацій Далекого Сходу

Київського національного лінгвістичного університету

Асадчих Оксана Василівна,

канд. пед. наук, доц. кафедри мов та літератур Далекого Сходу
і Південно-Східної Азії Інституту філології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Я 70 **ЯПОНСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК ОНОМАТО-ПЕЇЧНОЇ ЛЕКСИКИ** : укладачі Егава Х., Кобелянська О. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. – 420 с.

ISBN 978-966-489-139-1

Словник містить близько 500 ключових і понад 2 000 похідних ономато-пеїчних слів сучасної японської мови, згрупованих за тематичним принципом. Це дозволяє легко знаходити і залучати для практичних та семінарських занять відповідну лексику, яка є досить частотною у повсякденному спілкуванні японців, дитячій мові, мові дуже популярних у сучасній Японії коміксів-*манга*, рекламних текстах, художній літературі тощо.

Видання розраховано на перекладачів, студентів та викладачів вищих навчальних закладів України, учнів і вчителів середніх шкіл, гімназій, ліцеїв, коледжів, а також тих, хто самостійно опановує японську мову. Воно може стати в нагоді і японським студентам та аспірантам, які вивчають українську мову.

УДК 81(038)=521=161.2

ББК 81.5Япо-4

ISBN 978-966-489-139-1

© КНУ імені Тараса Шевченка, 2016

© Егава Х., Кобелянська О., 2016

© Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2016

目次
ЗМІСТ

Передмова 6

第一部
Частина I

物理現象
Фізичні явища

1.1. 音、動き、変化 Звук, рух, зміна 18
 1.1.1. 固体 Тверді тіла 18
 1.1.2. 液体 Рідина 43
 1.1.3. 気体 Газоподібні тіла 52
 1.1.4. 火、光 Вогонь, світло 56
1.2. 形、状態 Форма, стан 61
1.3. 程度 Ступінь 81
 1.3.1. 強さ Міцність (сила) 81
 1.3.2. 高さ、長さ Висота, довжина 88
 1.3.3. 重さ、量 Вага, кількість 90
 1.3.4. 厚さ Товщина 97
 1.3.5. 熱さ、暑さ Тепло, ступінь нагріву 100
 1.3.6. 冷たさ、寒さ Холод, ступінь охолодження . 105
 1.3.7. 速さ Швидкість 107
1.4. 時間 Час 111

第二部
Частина II

自然現象
Природні явища

2.1. 気象、天候 Погода, клімат 118

2.1.1. 晴れ Ясна погода	118
2.1.2. 雲 Хмари (пасмурна погода)	122
2.1.3. 雨、洪水 Дощ, злива	124
2.1.4. 雪、氷 Сніг, лід	129
2.1.5. 風 Вітер	134
2.1.6. 湿気、霧 Вологість, туман	136
2.1.7. 雷 Грім (блискавка)	139
2.2. 土壤、岩石、地震 Ґрунт, каміння, землетрус	141

第三部

Частина III

生物

Живі істоти, рослини

3.1. 動物 Тварини	147
3.2. 鳥 Птахи	156
3.3. 魚 Риби	158
3.4. 昆虫 Комахи	160
3.5. 植物 Рослини	163

第四部

Частина IV

人間

Людина

4.1. 外見 Зовнішній вигляд	170
4.1.1. 体全体 Тіло	170
4.1.2. 頭、髪、毛 Голова, волосся	180
4.1.3. 目 Очі	184
4.2. 動作 Поведінка, рухи, дії	186
4.3. 体や精神の状態 Стан душі та тіла	215

4.4. 態度	Манери, позиція	242
4.5. 発言	Висловлювання	254
4.6. 性格、性質	Характер, якості	262
4.7. 感覚	Відчуття (фізичні)	270
4.7.1. 視覚	Зір	270
4.7.2. 聴覚	Слух	272
4.7.3. 味覚	Смак	274
4.7.4. 嗅覚	Нюх	277
4.7.5. 触覚	Тактильні відчуття (дотик)	278
4.8. 感情	Почуття (емоції)	284
4.8.1. うれしさ・楽しさ	Радість, веселість	284
4.8.2. 悲しさ・辛さ・孤独感	Смуток, горе, самотність	292
4.8.3. 怒り、不満	Гнів, розчарування	305
4.8.4. 驚き、恐れ	Подив, страх	312

第五部

Частина V

社会生活

Суспільне життя

5.1. 家庭	Дім	321
5.1.1. 夫婦	Подружжя	321
5.1.2. 家族	Сім'я (родина)	323
5.1.3. 冠婚葬祭	Церемонії	329
5.1.4. 家庭の日常	Щоденний побут	333
5.2. 教育	Освіта	338
5.3. 仕事、ビジネス	Робота, бізнес	349
5.3. 交友関係	Дружба	386
5.4. 娯楽	Розваги	402

ПЕРЕДМОВА

I

Комунікативний потенціал того чи іншого прошарку лексики будь-якої мови насамперед визначається частотністю використання відповідних лексичних одиниць у реальному повсякденному мовленні, а також у літературі, створеній для задоволення різноманітних культурних, ділових, інформаційних та інших потреб конкретного колективу мовців.

Що стосується японської ономатопеїчної лексики, то найчастіше вона трапляється:

- у дитячій мові (відповідно, у художній літературі, призначеній для дітей);
- у розмовно-побутовому мовленні;
- в окремих фольклорних жанрах: казках, прислів'ях, приказках;
- у художній літературі, передусім – у поезії жанру *хайку*;
- у текстах газетно-публіцистичного стилю;
- у мові японських коміксів-*манга*;
- у сучасних рекламних текстах.

Безумовно, показник частотності для мовних джерел навіть одного й того самого функціонального стилю мовлення залежить від цілої низки різноманітних чинників, зокрема від жанрово-стилістичного різновиду конкретного тексту, комунікативної ситуації, статусу мовця (вікового, соціального, освітнього), адресата тощо, а тому може значно коливатися. Однак у середньому, за нашими приблизними підрахунками, відсоток ономатопеїчних

одиниць у складі лексики, характерної для японських текстів різного походження, складає:

- дитяча мова:
 - а) діти віком від 2-х до 5-ти років – 10-12 %;
 - б) діти віком від 6-ти до 9-ти років – 6-8%;
- японські комікси манга – 8-10 %;
- дитяча література (казки, пісні, вірші) – 5-6 %;
- розмовно-побутове мовлення – 3-4 %;
- рекламні тексти – 2-2,5 %;
- художня література (поезія жанру хайку) – 1,5-2 %;
- тексти газетно-публіцистичного стилю – 0,5-1 %.

Численні приклади комунікативно значимих онома-топеїчних одиниць, характерних насамперед для розмовно-побутового мовлення, ми наводимо в одній зі своїх статей, присвячених аналізу структурно-морфологічних особливостей японської редулькованої та нередулькованої онома-топеїчної лексики [див.: *Кобелянська О.І. Японська онома-топеїчна лексика: лінгво-дидактичний аспект // Мовні та концептуальні картини світу*. – К.: Вид. дім Дмитра Бураго, 2009. – Вип. 27. – С. 33-46].

Найуживаніша онома-топеїчна лексика, притаманна японській художній літературі, передусім поезії жанру хайку, доволі детально була представлена нами в якості ілюстративного матеріалу під час дослідження звукопи-су та звукового символізму на основі японської онома-топеї [див.: *Кобелянська О.І. Звукопис і стилістичні функції онома-топеїчної лексики в японській класичній поезії // Мовні та концептуальні картини світу*. – К.: Вид. дім Дмитра Бураго, 2010. – Вип. 28. – С. 33-41].

А тому в цій передмові нам хотілося б докладніше зупинитися на особливостях онома-топеїчної лексики

японської дитячої мови і мови японських *манга*, де такого роду лексичні одиниці, як це видно з наведеного вище переліку, представлені найбільш широко (6-12 % і 8-10 %, відповідно).

Що стосується використання ониматопейчних слів у японських рекламних текстах, а також текстах газетно-публіцистичного стилю, то слід відверто зауважити, що в цьому випадку виокремити в їх межах найчастотніші ониматопейчні одиниці виявилось надзвичайно складно, оскільки залучення їх зумовлюється не стільки об'єктивними мовними закономірностями, скільки суб'єктивними індивідуальними уподобаннями авторів відповідних текстів – фахівців у галузі реклами та журналістів.

II

Цікаво, що першим дослідником онтогенетичного розвитку дитячого мовлення в українському мовознавстві був І.Я. Франко зі своєю працею «Дітські слова в українській мові» [Франко І.Я. *Зібрання творів: У 50 т. – К.: Наукова думка, 1976-1986. – Т. 26. – С. 123-126*]. Що ж стосується сучасних вітчизняних фахівців у галузі цієї наукової проблематики, то серед них слід виділити такі імена, як Т.С. Бакіна [1997], А.М. Богуш [2003], Н.Я. Дзюбишина-Мельник [1996], Н.В. Зозуля [2002], О.С. Снитко, І.В. Сухан [1993], О.В. Чубенко [2011] та ін.¹ Так, з приводу ролі звуконаслідування у

¹ Бакіна Т.С. *Сучасний фольклор школярів (Особливості творення й побутування): Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.07. – К., 1997. – 24 с.; Богуш А.М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку: навчальний посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2003 р. – 344 с.; Гаценко І.О. Типологічні особливості звуконаслідувальних слів (на матеріалі української, російської та*

процесі онтогенезу дитячого мовлення О.В. Чубенко у своїй статті під назвою «Передумови формування усного мовлення у дітей» наголошує: «Початок дитячого мовлення починається із звуконаслідування та з декількох простих нескладних звуків, що складаються з одного або двох складів. При цьому перші звуконаслідування і слова є символами предметів і явищ. На початку розвитку мовлення відбуваються вимовляння різноманітних звуків. Це так званий дитячий лепет, який разом з жестами є засобом спілкування дитини з навколишнім світом. Потім починається ознайомлення із значенням окремих слів і фраз та водночас із тим починають звуконаслідуватись деякі найпростіші слова і звуконаслідувальне позначення предметів» [Чубенко 2011].

А дослідженням японського дитячого мовлення в Україні свого часу активно займалась Л.В. Богдан, поза увагою якої, окрім усього іншого, не залишилась також ономатопείчна лексика. Зокрема у статті «Структурно-семантичні особливості японської дитячої

англійської мов): автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.15. – К.: Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України. – К., 2003. – 19 с.; Дзюбишина-Мельник Н.Я. Художнє слово в устах дитини // Культура слова. – К., 1996. – Вип. 48-49. – С. 155-160; Зозуля Н.В. Роль експресивності дитячого фольклору у формуванні мовної особистості дитини / Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.02. – К., 2002. – 17 с.; Снитко Е.С., Сухан І.В. Типы номинативной деятельности в онтогенезе речи / Лингводидактика слов'янських мов як феномен культури. – К.: ІСДО, 1993. – С. 35-39; Чубенко О.В. Передумови формування усного мовлення у дітей // Електронний збірник наукових праць Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Випуск № 5: Дошкільна, початкова та корекційна освіта / О.В. Чубенко. – 2011. – [EP]. – Режим доступу: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp5/chubenko.pdf

ономатопоетичної лексики» дослідниця виділяє у складі японської дитячої ономатопеї декілька найуживаніших (відповідно, і найбільш комунікативно значимих для японської дитячої мови) лексико-семантичних груп (ЛСГ):

1) ЛСГ «імітація звуків живої природи», що об'єднує ономатопеїчні слова, які позначають звуки та голоси людей, тварин, комах. Найчастотнішими одиницями цієї групи, якщо брати до уваги їх структурні та фонетичні різновиди, є наступні слова:

ван-ван (ワンワン) – гав-гав (собака);

няа-няа (ニャーニャー) – няв-няв (кішка);

а-хха-ха (アッハハ) – сміх людини.

2) ЛСГ «імітація звуків неживої природи», до якої належить відносно невелика кількість ономатопеїчних слів, серед яких лексема пюу-пюу (ピューピュー), що означає звук завивання вітру, є найчастіше вживаною.

3) ЛСГ «опис звуків предметів побуту», яка здебільшого охоплює звуки предметів домашнього вжитку, музичних інструментів та транспортних засобів:

кюрурі-кюрурі (キュルリキュルリ) – звук крану, який відкручують;

поко-пон-поко-пон (ポコポンポコポン) – звуки барабану;

поппо-поппо сюппо-сюппо (ポッポポッポ シュッポ シュッポ) – звук руху поїзда.

4) ЛСГ «опис руху», до якої входять ономатопеїчні слова на позначення руху тварин і людей, а також поодинокі лексеми, що описують рух частин тіла і окремих предметів:

пъон-пъон (ピョンピョン) – стрибати (про зайця, кроля);

тобо-тобо (とぼとぼ) – чвалати, плентатися.

5) ЛСГ «опис дії», у межах якої найчастотнішими є ономатопеїчні лексичні одиниці, що описують наступні дії:

- *міру* (見る) – дивитися, бачити;
- *таберу* (食べる), *куу* (食う) – їсти;
- *наку* (泣く) – плакати;
- *варау* (笑う) – сміятися;

Ономатопеїчні слова, що характеризують відповідні дієслова цієї групи, зазвичай утворюють семантичні поля, об'єднані спільним семантичним компонентом – дієсловом, яке вони описують. Типовими прикладами, на думку Л.В. Богдан, можуть слугувати такі ономатопеїчні одиниці у складі відповідних словосполучень, як:

- джітто міру* (じっと見る) – вдивлятися;
- джіро-джіро міру* (じろじろ見る) – витрищати очі;
- шіку-шіку наку* (しくしく泣く) – пхикати, скімлити;
- ваа-ваа наку* (ワーワー泣く) – завивати, ревіти;
- ніко-ніко варау* (にこにこ笑う) – сміятися;
- ніккорі варау* (にっこり笑う) – усміхатись;
- нітто варау* (にっと笑う) – шкірити зуби.

6) ЛСГ «опис стану», ономатопеїчні одиниці у складі якої найчастіше образно відображають фізичні та моральні стани людини чи іншої істоти:

- неко-неко* (ぺこぺこ) – голодний;
- кута-кута* (くたくた) – втомлений, виснажений;
- кан-кан* (かんかん) – розлючений;
- укі-укі* (うきうき) – веселий, щасливий.

При цьому, як вважає Л.В. Богдан, релевантними для аналізу в межах перших трьох ЛСГ можуть бути також відповідні елементарні значення, а саме: «гучність звуку», «якість звуку», «довгота звуку» тощо. Для ЛСГ

«опис стану» передбачено наявність семи «позитивності» та «негативності», тоді як для ЛСГ «опис руху» – сем співвіднесення з об'єктом руху (людина, тварина, неживий предмет тощо), а також сем «швидкості» та «напрямку» [докл. про це див.: Богдан Л. Структурно-семантичні особливості японської дитячої ономаатопоетичної лексики // Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Серія «Східні мови та літератури». – К.: ВПЦ «Київський університет», 2010. – № 16. – С. 4-7].

Ще однією особливістю японської дитячої ономаатопеї, притаманною насамперед мові коміксів-манга, призначених для дітей молодшого віку, є значна кількість оказіональних ономаатопоетичних утворень, зазвичай відсутніх у словниках. Характерним є те, що морфологічна структура цих оказіональних ономаатопеїчних одиниць досить часто виходить за межі типових структурних моделей японських ономаатопоемом. Спираючись на дослідження японських лінгвістів Ф. Тамамури та Х. Какехі, Л.В. Богдан з цього приводу зазначає: «Аналіз як давніх, так і сучасних текстів дитячої японської літератури показав, що серед ономаатопеїчних слів доволі часто зустрічаються малоінтегровані лексичні одиниці оказіонального характеру. Найширше вони вживаються у коміксах. Так, наприклад, *па* (パッ) – передає звук під час перетворення людини на предмет; абуку-о-тобасу *пуу-пуу-рарара пуу-рарара* (あぶくを飛ばすぷーぷーらららぷーららら) – описує звук пускання бульбашок; дзоосан хана-де мідзудеппоо *пушюуцу* (象さん鼻で水鉄砲プシューツ) – передає звук потоку води, яку слон випускає хоботом; *гагагагага... дододододо... доишьоон* (ガガガガガ。。。ドドドドド。。。ドッション) – передає

звуки ударів під час боротьби тощо» [Там само, с. 5]. До оказіональних утворень дитячої японської мови дослідниця відносить також деякі сполучення оноματοпоетичних слів, лексичні одиниці у складі яких мають різні структурні моделі. «Такі автономні сполучення оноματοпеїчних слів, – підкреслює вона, – не є стійкими, їх утворення спричинені контекстом. Функція цих оноματοпеїчних слів пов’язана не стільки з описом певного образу, скільки з «прямим передаванням» цього образу. Так, в казці «ちからたろう» («Богатир Таро». – О.К.) лексичне значення дієслова іку (行く) – «іти» описується таким сполученням оноματοпоетичних слів: *носсі-джянга-дзусін* (のっしじやんがずしん). В іншій казці «ぶんぶくちやがま» («Чайник Бунбуку». – О.К.) звуки сопілок та барабанів передані через таке сполучення оказіональних оноματοпоетичних слів: *Фуе я тайко-га мата хібікімашіта. Дончяка-дончяка, топпікі-пій. Сутетеке-тен, додонга-дон* (笛やたいこがまた響きました。どんちやか どんちやか、とっぴき ぴい。すててけ てん、どどんが どん). Отже, такі оказіоналізми, – робить висновок дослідниця, – можемо назвати однією зі структурно-семантичних особливостей дитячої японської мови [Там само, с. 6].

Взагалі слід зазначити, що в невеликій за обсягом статті Л.В. Богдан вдалося викласти таку кількість цікавих спостережень і зробити стільки суттєвих наукових висновків, що залишається лише жалкувати, що японська дитяча ономапопея не стала головним об’єктом її дисертаційного дослідження, над яким вона плідно працювала і яке через низку обставин так і не завершила.

Серед відомих сучасних японських дослідників оноματοпеїчної лексики насамперед слід назвати імена

таких мовознавців, як Аманума Ясуші, Атуда Тошіко, Какеі Хісао, Кіндаічі Харухіко, Морія Сюдзю, Отані Йоко, Сакураі Джюн, Секігучі Іцуко, Сетогучі Ріцуко, Таморі Ікухіро, Хіната Шігео, Хошіно Кадзуко, Яматама Ясуші, Ясано Цуруко та ін. Ці вчені не тільки досліджували японську оноματοпею як лінгвістичний феномен, але й створили цілу низку тлумачних та двомовних (переважно японсько-англійських) словників оно-матопеїчної лексики сучасної японської мови.

III

У одній із статей, присвячених японській оноματοпеї, ми наголошували на тому, що важливим показником не тільки частотності слововжитку оноματοпеїчної лексики в сучасній японській мові, а й оцінки японськими лінгвістами комунікативного потенціалу цих слів є той факт, що створений науковим колективом найвідоміших японських фахівців у галузі методики викладання японської мови як іноземної «Словник базової японської лексики для іноземців» (*Гайкокуджін-но таме-но ніхон-го йорей джітен*», Токіо, 1971) при загальному обсязі 2500 ключових слів налічує у своєму головному реєстрі 81 оноματοпоетичну лексичну одиницю, тобто майже 3,3% від усього масиву лексики, визначеної як активний словниковий запас для іноземців, які вивчають японську мову. А весь масив оноματοпоетичних слів, рекомендованих провідними японськими фахівцями – авторами цього словника як для активного, так і пасивного засвоєння іноземними студентами, який теж наводиться в цьому словнику, налічує 193 лексичні одиниці – тобто понад 7,7 % від загального обсягу лексики цього словника

навчального типу, що є надзвичайно високим показником кількості оноματοпоетичних слів для лексичної основи будь-якої мови світу [див.: 外国人のための基本語用例辞典] (*Gaikokujin-no tame-no nihon-go yorei jiten*). – Токіо, Бунка-чьо, 1971. – 1123 (+ 188) с.; Кобелянська О.І. Японська оноματοпея у світлі європейської лінгвістичної традиції // Вісник Одеського національного університету. Фі-лологія: мовознавство. – Одеса, 2012. – Т. 12. – Вип. 4. – С. 49-58].

При цьому, за спостереженнями фахівців, для іноземців, які вивчають японську мову, саме оноματοпеїчний шар лексики є одним із найскладніших при опануванні лексичної системи японської мови в цілому. Тому важливими лінгводидактичними задачами, які має вирішити кожний викладач японської мови, що залучає такого роду слова до навчального процесу, є такі:

- за якими критеріями і які саме японські оноματοпеїчні одиниці слід відбирати для засвоєння студентами?
- у якій кількості їх відбирати для того чи іншого етапу вивчення японської мови?
- у якій послідовності це краще робити?

У будь-якому випадку оволодіння певним мінімумом оноματοпеїчної японської лексики є необхідною умовою для ефективного спілкування і взаємопорозуміння з носіями цієї мови, адекватного сприйняття усних та писемних текстів, що належать до різних функціональних стилів мовлення, насамперед тих, де така лексика трапляється доволі часто, зокрема розмовного, літературно-художнього, газетно-публіцистичного.

Ми пропонуємо вітчизняним викладачам самостійно оцінювати як актуальність цих лексичних одиниць, так і можливу послідовність їх презентації на тому чи іншому етапі оволодіння японською мовою залежно від конкретних умов навчання, контингенту учнів тощо. У цьому зв'язку перед викладачами-японістами постає ще одне складне питання, а саме – питання про органічне включення ономатопеїчної лексики до складу відповідних навчальних посібників, підручників, двомовних словників тощо. Однак ця важлива лінгводидактична задача все ще чекає свого вирішення, оскільки, безумовно, потребує окремого ґрунтовного теоретичного дослідження, як і відповідної апробації в навчальному процесі.

Словник містить близько 500 ключових і понад 2 000 похідних ономато-пеїчних слів сучасної японської мови, згрупованих за тематичним принципом, що дозволяє досить легко знаходити і залучати для практичних та семінар-ських занять відповідну лексику.

Ключові слова в словнику розподілені на 5 головних тематичних груп:

- I. Фізичні явища (物理現象);
- II. Природні явища (自然現象);
- III. Живі істоти, рослини (生物);
- IV. Людина (人間);
- V. Суспільне життя (社会生活).

Кожна з цих груп, у свою чергу, поділяється на більш конкретні за семан-тикою підгрупи, загальна кількість яких складає 33 підгрупи. У окремих випадках одна й та сама ономатопеїчна одиниця за своєю семантикою могла входити до складу різних лексико-семантичних груп. Проте кількість таких лексичних одиниць незначна і

складає приблизно 10 % від загальної кількості ониматопеїчних слів у цьому словнику.

Видання розраховано на перекладачів, студентів та викладачів вищих навчальних закладів України, учнів і вчителів середніх шкіл, гімназій, ліцеїв, коледжів, а також тих, хто самостійно опановує японську мову. Воно може стати в нагоді і японським студентам та аспірантам, які вивчають українську мову.

О. Кобелянська

第一部

Частина I

物理現象

Фізичні явища

1.1. 音、動き、変化 Звук, рух, зміна

1.1.1. 固体 Тверді тіла

かーん	<p>[ka:n] звук, прислівник</p> <p>Дзінь, дзень, дзінь-дзінь, дзень-дзень, дзельень-дзень, бринь (чистий звук, що виникає при зіткненні твердих металевих предметів).</p> <p>～と鳴る、響く</p> <p>カーン、カーンと遠くから教会の鐘の音が聞こえる。</p> <p>Дзень-дзень! Здалеку долинув звук церковних дзвонів.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きーん、かんかん</p>
がーん	<p>[ga:n] звук, прислівник</p> <p>Бам! (звук, що виникає при одноразовому ударі твердих важких предметів; звук вибу-</p>

	<p>ху; метафоричний звук грому).</p> <p>～と、ぶつかる、落ちる</p> <p>車が二台、正面からガーンとぶつかって、運転手は死んだそうですよ。</p> <p>Кажуть, що водій помер після лобового зіткнення двох автівок!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がつ、がつーん、ばーん</p>
<p>がたがた</p>	<p>[gata-gata] звук, прислівник</p> <p>Тук-тук, цок-цок; торохкотіти, грюкати, стукотіти (про звук, що утворюється при безперервному трясіні, торохтінні твердих предметів; звук перешкод, що трапляються у механізмах та машинах).</p> <p>～(と)、音を立てる</p> <p>エンジンが急にガタガタと音を立って止まってしまった。</p> <p>Двигун раптом почав торохкотіти та зупинився.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かたかた、がたり、がたん、がったん、がたごと、ごとごと</p>
<p>かちかち</p>	<p>[kachi-kachi] звук, прислівник</p> <p>Дзінь-дзінь, дзелень-дзелень (повторюваний звук, що утворюється при ударах дрібних металевих чи інших твердих тіл одне об одне).</p> <p>～(と)、鳴る、音をたてる</p>

	<p>時計からカチカチと小さい音が聞こえてくる。 Ледь чути звук цокання годинника.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がちがち、かちっ、かちり、かちん</p>
<p>がちがち</p>	<p>[gachi-gachi] звук, прислівник</p> <p>Цок-цок! (про розмірені негучні звуки послідовних і частих ударів або тертя твердих тіл об шорстку поверхню).</p> <p>~(と)、鳴る、音をたてる あのホラー映画は、奥歯がガチガチ鳴るほど怖かった。 Так боявся, що зубами клацав від жаху під час перегляду того страшного фільму.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かちかち、がちっ、がちり、がちん</p>
<p>かちっ</p>	<p>[kac hit] звук, прислівник</p> <p>Клац! (короткий негучний звук, що виникає тієї миті, коли щось металеве вдаряється об твердий предмет або при з'єднанні чогось заклепкою, клямкою тощо).</p> <p>~と鳴る、音をたてる シートベルトは、カチッと音がするまでしっかりと留めてください。 Зафіксуй пасок безпеки, натискаючи на нього до характерного клацання.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がちっ、かちり、かちん、かちかち、かちり</p>

<p>かちやかちや</p>	<p>[kacha-kacha] звук</p> <p>День-день! (повторюваний звук, що виникає при багаторазовому легкому зіткненні невеликих твердих чи металевих предметів).</p> <p>～(と)、音をたてる、鳴る</p> <p>カチャカチャと音を立てて食事をするのは良くありません。</p> <p>Не дуже гарно дзвякати (ложкою, виделкою тощо) під час обіду.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がちやがちや、かちやっ、がちやっ、かちやり、がちやり、かちやーん、がちやん</p>
<p>かちん</p>	<p>[kachin] звук</p> <p>День! Дзінь! (тихий короткий звук, що виникає, коли тверді чи металеві тіла стукуються одне об одне чи тверду поверхню).</p> <p>～と、当たる、鳴る</p> <p>ワイングラスをカチンと鳴らして乾杯する。</p> <p>Будьмо! Дзенькнули бокали з вином.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かちーん、かちちん、かちっ、かちり、がちん、がちーん、がちっ、がちり、かちかち</p>
<p>かちんかちん</p>	<p>[kachin-kachin] звук</p> <p>Тук-тук! Цок-цок! (звук із невеликими паузами, що утворюються після кожного удару</p>

	<p>об твердий /дерев'яний, скляний чи металевий/ предмет).</p> <p>~(と)、音^{おと}をたてる、鳴^なる</p> <p>パーティー会^{かいじょう}場のあちこちで、人々^{ひとびと}がワイングラスをカチンカチンと鳴^ならしながら、乾^{かんぱい}杯^{はい}している。</p> <p>Під час тостів повсюди в банкетній залі звучало цокання бокалів із вином.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がちんがちん、かつちんかつちん、がっちんがっちん</p>
がっつん	<p>[gatsun] звук, прислівник</p> <p>Бац! Бум! (одноразовий звук, що утворюється при зіткненні двох твердих округлих предметів; стан зіткнення).</p> <p>~と、ぶつかる、当^あたる、なぐる</p> <p>乗^のっていたタクシーが、ガツン^{まえ}と前^{くら}の車^まに衝突^{しょうとつ}した。</p> <p>Бум! Мое таксі в'їхало в автівку, що йшла попереду.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がっつーん、がっつん、がっつ、かつん、かつーん、かつつん、かつつ</p>
からから	<p>[kara-kara] звук, прислівник</p> <p>Тук-тук-тук! (звук, що утворюється при багаторазовому стукотінні легких твердих предметів при обертах)</p>

	<p>～(と)、音を立てる、回る <small>あき</small> <small>かん</small> <small>が</small> <small>カラ</small> <small>カラ</small> と <small>おと</small> <small>を</small> <small>た</small> <small>て</small> て、<small>かい</small> <small>だん</small> <small>を</small> <small>お</small> <small>ち</small> <small>て</small> <small>い</small> <small>く</small>。 «Тук-тук-тук!» – застукотіли порожні жестиані банки вниз по сходах.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がらがら、がらん、 からころ、からっ、からり</p>
<p>がらがら</p>	<p>[gara-gara] звук, прислівник</p> <p>Брызг-брызг-брызг!; голосно скрипуче кричати (повторюваний звук, що утворюється при падінні, брязкоті, стукоті важкого предмета, який перевертається і вдаряється об щось тверде; скрипучий сильний голос).</p> <p>～(と)、音を立てる、鳴る、崩れ落ちる <small>ち</small> <small>しん</small> <small>の</small> <small>と</small> <small>き</small>、<small>や</small> <small>ね</small> <small>が</small> <small>ガラ</small> <small>ガラ</small> と <small>おと</small> <small>を</small> <small>た</small> <small>て</small> て <small>くず</small> <small>れ</small> <small>て</small> <small>き</small> <small>た</small> <small>ん</small> <small>で</small> <small>す</small>。 З брязкотом розкришився дах під час землетрусу.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> からから、がらっ、 がらり、がらん</p>
<p>がらん</p>	<p>[garan] звук</p> <p>Бух! (звук, що утворює металевий /частіше циліндричний та порожнистий/ предмет, який одноразово падає, перевертається чи вдаряється при коливанні)</p> <p>～と、崩れ落ちる、音をたてる</p>

	<p>ガランと音を立てて大きなタンクが落ちてきた。 “Бух!” – чути звук падіння великого бака.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がらっ、がらり</p>
<p>がりがり</p>	<p>[gari-gari] звук, прислівник</p> <p>Скрип-скрип! Шкряб-шкряб! Дряпати, драти, шкрябати, шкребти (довгий безперервний звук, що виникає при пересуванні, шкрябанні, дряпанні чогось твердим предметом).</p> <p>～(と)、音を立てる <small>にちようび あそ</small> 日曜日の朝なのに、隣から<small>となり</small>ガリガリとドリルで穴を開ける音がする。 Ранок неділі, але у сусідів – дrrrr-дrrrr! – гучно свердлять дірку дрилем.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がつがつ、かりかり、かりっ</p>
<p>かんかん</p>	<p>[kan-kan] звук, прислівник</p> <p>Дзінь, дзень-дзень; дзвеніти, дзенькати, дзень-котіти (чистий безперервний звук, що утворюють металеві предмети при ударах по них).</p> <p>～(と)、鳴る、響く <small>ふみきり</small> 踏み切りの警報が<small>けいほう</small>カンカン鳴っている。 На залізничному переїзді чути попереджувальний дзвінок.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> がんがんとん、かん、かーん</p>
がんとん	<p>[gan-gan] звук, прислівник</p> <p>Бум-бум-бум! Дзень-дзень-дзень!; бряко-тїти; (повторюваний звук, що утворюють важкі металеві предмети при ударі).</p> <p>～(と)、音を立てる、響く、ぶつかる <small>はん</small>に<small>ん</small> <small>くるま</small>は、<small>ほか</small>の<small>くるま</small>にガンガンぶつかりながら、逃げていく。 Злочинець утік, ударяючи своїм автомобілем інші машини.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かんかん、がん、かーん</p>
ギー	<p>[gi:] звук</p> <p>Скрип; скрипіти, рипіти (звук, що виникає при пересуванні, руханні важких дерев'яних предметів (двері, ворота, дошки підлоги тощо)).</p> <p>～と鳴る、開く <small>ふる</small>もの<small>おき</small>小屋の扉が、ギーという音<small>おと</small>をたてて開いた。 (Він) зі скрипом відчинив старі двері комори.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎーつ、きー、ぎーぎー</p>

きーん	<p>[ki:n] звук, прислівник</p> <p>Пи-и-и; пікати; лунати зі свистом (високий тонкий звук, що утворюють електричні й електронні прилади, а також щось дуже швидкісне, коли рухається).</p> <p>～と、音を立てる、鳴る、響く キーンと音を立ててジェット機が頭上を通り過ぎていく。 Промчав зі свистом реактивний літак.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> きんきん</p>
ぎしぎし	<p>[gishi-gishi] звук, прислівник</p> <p>Скрип-скрип (повторюваний звук скрипіння дерев'яних речей).</p> <p>～(と)、音を立てる、きしむ、揺れる; ～する お父さんはあんなに太っているから、椅子がギシギシ音を立てて壊れそうだった。 Батько так погладшав, що стілець (під ним) скрипить і ось-ось зламається.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎしつ、きしつ、ぎちぎち、ぎっしり</p>
くるくる	<p>[kuru-kuru] прислівник</p> <p>Круть-круть, верть-верть; із легкістю крутитись, обертатись навколо себе, кружляти, рухатись по колу; обертати, крутити (про багаторазові рухи чи дії людей, речей; стан).</p>

	<p>～(と)、^{まわ}回る、^{うご}～動く <small>すいしや</small>水車がくるくる^{まわ}回っている。 Водяний млин – круть-круть, усе обертається.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐるぐる、くるっ、くるり、くるん</p>
ぐるぐる	<p>[guru-guru] прислівник</p> <p>Обертатись, крутитись, рухатись по колу, мотлятись, вештатись (про багаторазові повторювані рухи речей, людей; стан).</p> <p>～(と)、^{まわ}回る スイッチを入れると、<small>でんどうき</small>電動機がぐるぐる^{まわ}回りはじめた。 Коли увімкнув струм, лічильник почав шалено обертатися.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くるくる、ぐるっ、ぐるり、ぐるん</p>
ごーん	<p>[go:n] звук</p> <p>Бум! Дон! (про звук, що виникає при ударі по предмету, зробленому з товстого металу чи навпаки; звук дзвону).</p> <p>～と^な鳴る、^{ひび}響く <small>てら</small>ごーんとお寺の<small>かね</small>鐘の<small>おと</small>音が<small>とお</small>遠くから^{ひび}響いてくる。 «Дон!», чути здалека храмовий дзвін.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ごん、ばん、ばーん</p>

<p>こつこつ</p>	<p>[kotsu-kotsu] звук, прислівник</p> <p>Тук-тук-тук! (про наполегливий, тривалий стукіт).</p> <p>～(と)響く、音をたてる、当たる</p> <p>コツコツとハイヒールの音が廊下に響く。 «Тук-тук-тук», лунає стукіт підборів у коридорі.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ごつごつ、こつっ、こつん、こつつん</p>
<p>こつん</p>	<p>[kotsun] звук, прислівник</p> <p>Бум! Дон! (про глухий звук, стукіт, що виникає при зіткненні твердих предметів, зроблених з металу, дерева чи скла; звук дзвону).</p> <p>～と、当たる、たたく、落ちる、響く</p> <p>テーブルの上にコップを置くと、コツンという音が 部屋に響いた。</p> <p>Дон! Пролунав по кімнаті звук, коли (я, він) поставив склянку на стіл.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> こつ、こつこつ</p>
<p>ころころ</p>	<p>[koro-koro] прислівник</p> <p>Котитися без перешкод, легко котитися (про круглі, невеликі речі).</p> <p>～(と)、転がる</p>

	<p>坂の上からリンゴがころころと転がり落ちていく。 З гори один за одним котяться яблука.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ころっ、ころり、ころん、ごろっ、ごろり、ごろごろ、ごろん</p>
<p>こんこん</p>	<p>[kon-kon] звук, прислівник</p> <p>Тук-тук (про звук, що виникає при повторюваному стуканні по речах із деревини; про стукіт у двері).</p> <p>～(と)、たたく、ノックする コンコンとドアをノックする音がした。 «Тук-тук!» – хтось постукав у двері.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> こん、こーん</p>
<p>ざらざら</p>	<p>[zara-zara] звук, прислівник</p> <p>Жу-у-х; із шелестом (про тривалий звук, що утворюється при терті чи падінні великої кількості чогось сипучого із твердими краплями /піску, цукру, зерна тощо).</p> <p>～(と)、音を立てる 袋が破れて、ザラザラ音を立てながら豆がこぼれ落ちだした。 Розірвався пакунок, і боби з шелестом посипалися на землю.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さらさら、ざらっ、ごくり</p>

<p>ジーっ</p>	<p>[ji:t] звук, прислівник</p> <p>Ж-ж-ж! (звук, що утворюється електроприладами, коли відбувається якийсь механічний рух /закриття об'єктива камери, фотоапарата тощо/).</p> <p>〜と、音を^{おと}立て^たてる、鳴^なる</p> <p>ジーッという音がしてレンズが^で出てきた。</p> <p>Ж-ж-ж – висунувся об'єктив камери.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> जीー、 जीー जीー</p>
<p>ジーン</p>	<p>[ji:n] звук, прислівник</p> <p>Дзінь, дзінь-дзінь; дзень, дзень-дзень; дзелень, дзелень-дзень (про голосний звук, що утворює дзвоник, струна, годинник тощо).</p> <p>〜と、鳴^なる</p> <p>目覚まし時計が^{めざまし}急に^{じふけい}ジーンと鳴^なって、目が^め覚^さめた。</p> <p>Я прокинувся від раптового «дзень-дзень», – задзеленчав годинник.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> じりじり、じん、じんじん</p>
<p>じゃらじゃら</p>	<p>[juaga-juaga] звук, прислівник</p> <p>Дзінь-дзінь; дзень-дзень; дзелень-дзень; дзеленькати (тривалий звук, що утворює значна кількість невеликих металевих предметів чи монет при терті або трясіні).</p>

	<p>～(と)、鳴る 貯金箱を振ると小銭のジャラジャラという音がする。 Коли трясеш скарбничку – «дзень-дзелень» – чути звук монет. コーヒーの自動販売機が壊れていて、おつりがいっぱいジャラジャラ出てきて、儲かっちゃったよ。 Мені пощастило: кавовий апарат зламався, і з нього зі дзвеньканням висипалося багато здачі.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> чярачяра</p>
じりじり	<p>[jiri-jiri] звук, прислівник</p> <p>Дзінь-дзінь, дзень-дзень, дзелень-дзень; скрип-скрип (звук тривалого дзвону, скрип пружини тощо).</p> <p>～(と)、鳴る、音を立てる オルゴールのネジを巻くジリジリという音が聞こえる。 Коли прокручеш гвинт музичної скриньки, чути «скрип-скрип!».</p>
ちяраちяра	<p>[chuyara-chuyara] звук, прислівник</p> <p>Брязк-брязк; дзінь-дзінь; дзелень-дзень; брязкати, дзеленькати (про безперервний звук, що виникає при зіткненні кількох великих металевих предметів).</p> <p>～(と)、鳴る、音がする</p>

	<p>ユダがイエスを裏切った報酬。袋の中の金貨はチャラチャラと軽い音をたてた。 Отримав Іуда винагороду за зраду Ісуса. Забрязкали монети в торбинці.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> じゃらじゃら</p>
ちんちん	<p>[chin-chin] звук, прислівник</p> <p>Дзінь-дзінь, дзелень-дзень (тривалий звук дзвякання, брязчання, що утворюється при ударах по металевих, скляних та інших предметах; про звук будильника, сигнал потягу, посуд тощо).</p> <p>～(と)、鳴る 路面電車はチンチンと鐘を鳴らした。 Трамвай засигналив: «дзінь-дзінь!» パーティー会場では、グラスをチンチン鳴らして乾杯する音が聞こえる。 У приміщенні для вечірок під час тостів чути брязкання бокалів.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちん、ちーん</p>
どかん	<p>[dokan] звук, прислівник</p> <p>Бам! Бах! (звук вибуху; гучний звук, що виникає при раптовому зіткненні масивних важких і твердих предметів).</p> <p>～と、爆発する、音を立てる ドカン! 大きな音がして爆弾が破裂した。</p>

	<p>«Бах!» – пролунав гучний звук вибуху бомби.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どかーん、どかつ</p>
どしっ	<p>[doshit] звук, прислівник</p> <p>Бам! Бах! Бух! (звук, що виникає при падінні чи зіткненні масивних предметів, що мають гнучку чи м'яку структуру /тіло людини або тварини, морські хвилі тощо/).</p> <p>〜と、^お落ちる</p> <p>ドシッと^{うえ}から^{おも}重い荷物が^お落ちてきた。</p> <p>«Бам!», – згори впав великий вантаж.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どしり、どしん、どしどし、どっしり</p>
どすんどすん	<p>[dosun-dosun] звук, прислівник</p> <p>Бабах! Бум-бум! (звук, що виникає при падінні на землю чи кількаразовому зіткненні масивних предметів із такою силою, що можливі їх пошкодження /вм'ятини, руйнування тощо/).</p> <p>〜と、^お落ちる、ぶつかる</p> <p>大きな^{おお}袋^{ふくろ}をトラックからドスンドスンと^{ほう}放り^な投げている。</p> <p>«Бум-бум!» – скидають громіздкі мішки з вантажівки.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どすどす、どすん、どすーん、どすっ</p>

<p>どろどろ</p>	<p>[doro-doro] звук, прислівник</p> <p>Тук-тук, бум-бум, бам-бам (тривалий низький звук стукоту /про далекі постріли, барабанний бій, град тощо/).</p> <p>～(と)、鳴る、響く 歌舞伎では、太鼓のドロドロという音がすると、お化けが出るんですよ。 Коли в Кабукі лунає стукіт барабана, з'являється привид.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> とろとろ、どろっ、どろり、どろん</p>
<p>どん</p>	<p>[don] звук</p> <p>Бум! Бах! Бам! (звук вибуху, феєрверку; звук, що виникає при падінні чи великому зіткненні важких предметів, людей; також позначає стан зіткнення).</p> <p>～と、鳴る、音がする ドンと大きな音がして自動車がぶつかった。 «Бам!» – пролунав гучний звук зіткнення автомобілів.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> がーん、どーん、ばーん</p>
<p>とんとん</p>	<p>[ton-ton] звук, прислівник</p> <p>Тук-тук! (стукіт, звук, що утворюється при ударах об тверді речі, деревину тощо).</p>

	<p>～(と)ノックする、たたく ホテルのボーイは、トントンとノックをしたが返事がない。「お客様、入ってもよろしいでしょうか」と聞いたが答えない。 Портъє постукав у двері, але відповіді не було. «Вибачте, можна увійти?» – запитав він, проте йому знову не відповіли.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どんどん、とん</p>
<p>どんどん</p>	<p>[don-don] звук, прислівник</p> <p>Бум-бум-бум! Тук-тук-тук! (тривалий енергійний звук, що утворюється при ударах по важких та твердих предметах /барабан, двері, підлога, земна поверхня тощо/).</p> <p>～(と)、鳴る、たたく、響く ドンドン。遠くから大砲の音が聞こえる。 «Бум-бум-бум!» – чути здалеку постріли гармат. 「早く開けなさい。」父親はドンドンと娘の部屋のドアをたたいた。 «Тук-тук-тук!» – батько постукав у двері кімнати доньки. – «Ану! Відчиняй швидко!»</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> とんとん、どん、とん</p>
<p>ばーん</p>	<p>[ba:n] звук, прислівник</p> <p>Бам! Бах! (звук вибуху, звук сильного удару по твердій поверхні твердим предметом).</p>

	<p>〜と、爆発する、ぶつかる、音がする バーンという大きな音がして、バスとトラックが衝突した。 «Бам!» – почувся гучний звук зіткнення автобуса та вантажівки!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ばん、ばんばん</p>
ばさっ	<p>[basat] звук, прислівник</p> <p>Хресь! Шльоп! Хлоп! (звук, що утворюється при зминанні, ламанні чи згортанні тонких і сухих речей (паперу, хмизу, сухого листа тощо).</p> <p>〜と、音をたてる、落ちる、倒れる ひもが切れると、枯れ草のかたまりがバサッと落ちてきた。 Коли розрізав мотузку, суха скошлячена трава з хрустом упала суцільним шматком.</p>
ばたっ	<p>[batat] звук, прислівник</p> <p>Бам! Бум! Бах! Хлоп! (глухий звук, що утворюється при раптовому падінні чи ударі).</p> <p>〜と倒れる、落ちる 急に看板がバタッと倒れてきた。 Хлоп! Завалилася валіза.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ばたり、ばたん、ばたん、ばたばた、ばたっ、ばたり、ばったり、ばったり</p>

ばたばた

[bata-bata] звук, прислівник

1. Звук, що утворюється при тріпотінні тканини на сильному вітрі (про прапор, тент, білизну тощо).

～(と)、鳴る、音を立てる、はためく
強い風で旗がバタバタと音を立てて鳴っている。

Прапор лунко тріпоче на сильному вітрі .

2. Шльоп-шльоп! Хлоп-хлоп! Грюк-грюк!
(звук, що утворюється при падінні, складанні чи різкому закритті пласких предметів /дошок, дверей, хвіртки, воріт, ширми, одягу тощо/).

～(と)、たたく、広げる、組み立てる、倒れる、落ちる

ドアをばたばた乱暴に開け閉めしては、いけないよ。

Не грюкай так сильно дверима туди-сюди!

3. P-p-p! Др-р-р! (звук мотоцикла, двигуна, мотора).

～(と)、響く、音を立てる

出前のオートバイは、バタバタと音を響かせて、やって来た。

«Др-р-р» – почулося дирчання мотоцикла доставки.

	<p><i>Близькі за значенням:</i> ぱたぱた、ぱたっ、ぱたり、ぱたん、ぱったん、ぱたっ、ぱたり、ぱたん、ぱったぱった</p>
ぱちっ	<p>[pachit] звук, прислівник</p> <p>Клац! Хлоп! Хрусь! (звук, що утворюється при одноразовому ударі маленького твердого предмета /твердої кульки, заклепки/; звук, що утворюється при ламанні чи підсакуванні маленького пружного предмета; звук, що виникає при ламанні чи трісканні тонкого твердого предмета /гілки, дошки, скла/).</p> <p>～と、^お当たる、^お折れる、^お割れる ガラスのコップに^あつ熱い^お湯を^い入れたら、パチッという音^{おと}がして^お割れてしまった。 Скляний стакан «Клац!» – тріснув зі звуком, щойно в нього налили окріп.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱちっ、ぱちり、ぱちん、ぱちぱち、ぱちり、ぱちん、ぱちぱち、ぱっちり</p>
ばん	<p>[ban] звук, прислівник</p> <p>Бам! Бах! Бум! Ударитися; зіштовхнутися (звук, що виникає при ударі твердих предметів один об одний).</p> <p>～と、^お音がする、^おぶつかる バンと^お大きい音^{おと}がして^う後ろの^{くるま}車が、ぶつかって来たんです。</p>

	<p>Почулося «Бах!» – машина, що йшла позаду, зіштовхнулася з моєю.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ばーん、ぱん、ぱん ぱん、ぱんぱん</p>
<p>ぴたっ</p>	<p>[pɪtat] звук, прислівник</p> <p>Хлоп! Хлоп-хлоп! Плюсь! (звук, що виникає при ударі, падінні плоских предметів, плесканні в долоні тощо).</p> <p>～と、たたく、^う打つ</p> <p>「しまった！^{わす}忘れてた」と^い言って、^{ひたい}額を^うピタッと打った。</p> <p>«От собі маєш, чорти б тебе побрали!» – сказав він і «хлоп» – стукнув себе по лобу.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴたり、ぴたん、^ひったり、^うぴたっ、^ひぴたん、^ひぴたぴた</p>
<p>ひらひら</p>	<p>[hira-hira] прислівник</p> <p>Летіти, плисти в повітрі; майоріти на вітрі (про легкі та тонкі речі, що летять чи падають із легкістю /листя, пелюстки, шовкова тканина тощо/).</p> <p>～(と)、^ま舞う、^と飛ぶ、^ちひるがえる、^ち散る、^お落ちる、^している</p> <p>屋根の上には旗がひらひらとひるがえっている。</p> <p>Прапор майорить на даху.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> びらびら、ぴらぴら、ぴらっ、ひらり</p>
ひらり	<p>[hirari] прислівник</p> <p>Перевертатися з легкістю, розгортатися (про одноразове перевертання чи розгортання легкого і тонкого предмета /листя, пелюстків, тонкої тканини, паперу тощо/).</p> <p>～と、ひるがえる 国旗をひらりとひるがえして、選手がスタジアムに入場してきます。 Одним рухом легко розгорнувши національний прапор, на стадіон увійшли гравці.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ひらっ</p>
びりびり	<p>[biri-biri] звук, прислівник</p> <p>1. Дзень-дзень, дзелень-дзень, дзінь-дзінь (про низький звук дзвоника чи дзеленчання чогось іншого).</p> <p>～(と)、鳴る ドアの呼び鈴がビリビリと鳴り響いた。 «Дзінь-дзінь» – почувся дзвінок у двері.</p> <p>2. Дзень-дзень, дзелень-дзень; дзеленчати, бриніти; тремтіти, здригатися (про звук, що утворюється при дрібному тремтінні; про стан дрібного тремтіння /дзеленчання скла чи посуду під час землетрусу, тремтіння голосу тощо/).</p>

	<p>～(と)、^{しんどう}振動する、^{ふる}震える</p> <p>地震の時に窓ガラスがビリビリ鳴って、割れるかと思った。</p> <p>Під час землетрусу віконне скло так тремтіло, що думав – розіб’ється.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴりぴり、ぴりっ、ぴりり、ぴりっ、ぴりり</p>
ぴん	<p>[pin] звук, прислівник</p> <p>Дзінь; розбитися, розвалитися, розлетітися на шматки (звук, що утворюється при розбиванні чогось твердого та цільного /скла, посуду тощо/; звук при відпружинюванні гумових речей від твердої поверхні; (<i>перен.</i>) про систему).</p> <p>～と、音を立てる、割れる、切れる、はじく、はねる</p> <p>子どもが、コップに熱いお茶を入れてしまっ て、ピンと音を立てて割れてしまったん です。</p> <p>Дитина налила гарячого чаю у склянку, а вона, дзенькнувши, лопнула.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴーん、ぴんぴん</p>
ぷつつ	<p>[putsut] звук, прислівник</p> <p>Луск! Тріск! Лоп! Звучно лопнути; тріснути, луснути, репнути; розірватися (звук, що утворюється при різкому розірванні чогось натягнутого, відокремленні чогось, лопанні наповненої рідиною посудини /мотузка, шнурка, стиглої ягоди тощо/).</p>

	<p>～と、切れる^き</p> <p>ロープが、急に^{きゅう}プツと^{おと}音を^た立てて^き切れてしまった。</p> <p>Раптово мотузок зі звуком розірвався.</p>
<p>ぶるぶる</p>	<p>[bugu-bugu] звук, прислівник</p> <p>Дринь-дринь! Др-р-р! (тривалий звук незначної вібрації, що утворює двигун автомобіля, мотор човна тощо).</p> <p>～(と)、音を^{おと}たてる、振動^{しんどう}する、震^{ふる}える</p> <p>ブルブルとエンジン^{おと}がかかる音がした。</p> <p>«Др-р-р!» – чути звук двигуна.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふるふる、ふるんふるん、ふるっ、ふるん、ふるる、ふるっ、ふるん、ふるる</p>
<p>ぺこぺこ</p>	<p>[reko-reko] звук, прислівник</p> <p>Трісь-трісь! Жмак-жмак! Чпок! (звук, схожий на тріск, що виникає при стисканні або жмаканні та можливому поверненні в первісну форму тонких та твердих предметів (металеві пластини, тонкі вироби з пластику, жерстяні пляшки, дощечки тощо).</p> <p>～(と)、音を^{おと}立て^たてる、鳴^なる</p> <p>トタン^{おと}屋根^{おと}からぺこぺこ音がする。猫^{ねこ}でもいるのかな。</p> <p>Чи то кіт ходить по залізному (цинковому) даху? – Якісь звуки чути від прогинання.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> <small>ぺかぺか、ぺこっ、ぺこり、ぺこん</small></p>
みしみし	<p>[mishi-mishi] звук, прислівник</p> <p>Скрип-скрип! Скрипіти (повторюваний звук, що утворюють дерев'яні предмети під час змушеного руху, натисканні чи доторканні до них (меблі, східці, дошки підлоги, великі дерева тощо; стан скрипіння).</p> <p>～(と)、<small>な</small>鳴る、<small>おと</small>音を<small>た</small>立てる、<small>おと</small>きしむ</p> <p><small>ふる</small>古い<small>たてもの</small>建物だから<small>ろうか</small>廊下を<small>ある</small>歩くと<small>おと</small>ミシミシ音がする。</p> <p>Будинок старий, тому й скрипить його підлога при ходьбі.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> <small>がたがた、ぺこぺこ</small></p>

1.1.2. 液体 Рідина

ぐちゃぐちゃ	<p>[gucha-gucha] звук, прислівник</p> <p>Чвак-чвак! Чавк-чавк! Плюм-плюм! Чавкати, чвакати (звук, що виникає, якщо місити щось вологе, в'язке, липке).</p> <p>～(と)<small>おと</small>音を<small>た</small>立てる、<small>かむ</small>かむ</p> <p><small>グチャグチャ</small>グチャグチャと<small>おと</small>音を<small>た</small>立ててスープを<small>の</small>飲むのは、<small>ぎょうぎ</small>行儀<small>わる</small>が悪いですよ。</p> <p>Чвакати супом вважається поганою манерою.</p>
--------	--

	<p><i>Близькі за значенням:</i> くちやくちや、ぐしやぐしや、ぐちよぐちよ、ぐちやつ</p>
ざっ	<p>[zat] звук, прислівник</p> <p>Жу-ух; шу-ух (про звук, що утворюється при разовому падінні великої кількості рідини чи сипучої речовини /води, піску тощо/, а також стан, коли щось руйнується чи розкришується одним рухом).</p> <p>〜と、かける</p> <p><small>くるま</small>車に<small>みず</small>バケツで水を<small>ざつ</small>ザツとかけて、<small>せんざい</small>洗剤でよく<small>あら</small>洗ってください。</p> <p>«Жу-ух!» – вилий із відра на машину воду і гарно помий її миючими засобами.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ざー、さーつ、ざざつ、さー、さつ、さーつ、ささつ</p>
さらさら	<p>[sara-sara] звук, прислівник</p> <p>Шурх-шурх! Шерх-шерх (про звук, що виникає при легкому дотику до речей /шелест листя, паперу; шурхіт піску, падіння снігу/; а також про звук легкої течії води у водоймах).</p> <p>〜(と)、<small>おと</small>音を<small>た</small>立てる、<small>なが</small>流れる</p> <p><small>かわ</small>川の水が、さらさら<small>なが</small>流れている。</p> <p>Тихо сюркоче вода в річці.</p>
じゃーじゃー	<p>[jua:-jua:] звук, прислівник</p> <p>Звук, який утворює тривала течія великої кількості води, а також вода, що тече під тиском (про зливу, воду зі шлангу тощо).</p>

	<p>～(と)、^{あめ}雨が降る、^{みず}水が流れる</p> <p>水道から^{みず}水が^{おと}ジャージャーと音を立てて^{なが}流れっぱなしになってましたよ。もったいないでしょ。</p> <p>Постійно чути нескінченний звук води із крану. Які марні втрати!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> しゃーしゃー、じゃー、じゃーっ、じゃっ</p>
ずぶずぶ	<p>[zubu-zubu] звук, прислівник</p> <p>Звук, що виникає при багаторазовому, повторюваному зануренні чогось довгого у воду, бруд, сніг чи м'яку речовину; проколювати; місити, товкти.</p> <p>～(と)、^{おと}音を立てる、^{おぼ}溺れる、^さ刺す</p> <p>沼に、はまってずぶずぶ溺れてしまったようです。</p> <p>Здається, його затягнуло в болото.</p> <p>犯人は何回もナイフで被害者をずぶずぶと刺したらしい。</p> <p>Кажуть, вбивця кілька разів устроїв у жертову ніж.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ずぶっ、ずぶり、ずっぷり</p>
だらだら	<p>[dara-dara] прислівник</p> <p>Крапля за краплею (про повільне безперервне стікання краплями густої чи липкої рідини /меду, фарби, соусу тощо/).</p>

	<p>～(と)、垂れる、流れる</p> <p>ちゃんと塗らないとペンキがだらだら垂れるから、気をつけてくれよ。</p> <p>Будь уважним, бо, якщо не намащувати як слід, фарба поступово стече.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> たらたら、だらっ、だらり、だらん</p>
<p>ちよろちよろ</p>	<p>[chogo-chogo] звук, прислівник</p> <p>Дзюрчати; линути; струменіти (про звук, що утворює потік, струмінь, течія води).</p> <p>～(と)、流れる、したたる</p> <p>山からきれいな水が、ちよろちよろ湧き出ている。</p> <p>Б'є струменем кришталева вода з гір.</p>
<p>どぶん</p>	<p>[dobun] звук</p> <p>Плеск! Хлюп! Плюх! (звук, що утворюється при падінні у воду великих за розміром предметів; звук, що виникає при пірнанні у воду людей або тварин).</p> <p>～と、落ちる、飛び込む</p> <p>プールに飛び込むと、ドブンと大きな音がした。</p> <p>«Плюх!», – пролунав гучний звук, коли я стрибнув у басейн.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どぶーん、どぼん</p>

<p>とろっ</p>	<p>[torot] прислівник</p> <p>Липко, тягуче, клейко, в'язко; липкий, тягучий, клейкий (про відчуття стану густої тягучої рідини при торканні; при спостереганні за падінням, капанням чи плавленням речовини желеподібного стану /воску, меду, олії тощо/).</p> <p>～と、とける、たれる、している ステーキには少しとろっとしたソースがかかっていた。 Капнув трішечки тягучого соусу на стейк.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どろっ、とろり、とろとろ、とろん</p>
<p>どろっ</p>	<p>[dorot] прислівник</p> <p>Липкий, тягучий, в'язкий; густий, насичений (про стан дуже концентрованої рідини, помітний навіть очам).</p> <p>～と、こびり付く、している 被害者の額には、血がどろっと付いていた。 На лобі жертви загустіла кров。 バルブを開けると、パイプからどろっとした原油が出てきた。 Коли відкрив клапан, із труби потекла в'язка нафта.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> とろっ、どろり、どろん、どろどろ</p>

<p>どろどろ</p>	<p>[doro-doro] звук, прислівник</p> <p>Концентрований, густий; липкий, в'язкий; брудний (про густу, в'язку рідину; забруднені речі; <i>(перен.)</i> про непристойне життя, хтыву натуру, розпусництво тощо).</p> <p>~(と) ^{なが}流れる; ~している; ~だ <small>こうじょう</small>工場から <small>はいすい</small>どろどろした <small>がわ</small>排水が <small>なが</small>川に <small>で</small>流れ出ている。 Із заводу до річки тече рівчак брудної води.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> とろとろ、どろっ、どろり、どろん</p>
<p>どんより</p>	<p>[donuyori] прислівник</p> <p>Хмарно, тьмяно, похмуро, темно; мутно (про темне важке небо, хмари, воду; <i>(перен.)</i> про сумні очі, тяжкі думки, голову тощо).</p> <p>~(と)、にごる; ~する <small>いけ</small>池の <small>みず</small>水は <small>どん</small>どんよりして、<small>にご</small>にごっていた。 Вода у ставку темна та каламутна.</p>
<p>ぬるぬる</p>	<p>[nuru-nuru] прислівник</p> <p>Слизький, ковзкий; облизлий (про речі, шкіру, поверхню чогось тощо).</p> <p>~(と)、^{すべ}滑る; ~する; ~だ <small>いわ</small>この <small>うえ</small>岩の上は <small>すこ</small>少し <small>ぬる</small>ぬるして <small>すべ</small>滑りますから、<small>き</small>気をつけてください。 Цей камінь на скелі – слизькуватий. Будь обережним і не зісковзни!</p>

	<p>指輪が^め抜けないときは、指を^めせっけんやグリセリンで^ぬる^ぬるにしてから、^ぬくといいですよ。</p> <p>Якщо важко зняти з пальця перстень, слід намастити його до слизькості милом чи гліцерином.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ^ぬる^っ、^ぬる^り</p>
<p>びちやびちや</p>	<p>[bichya-bichya] звук, прислівник</p> <p>1. Хлюп-хлюп! Бульк-бульк! (повторюваний звук, що утворюють тверді речі чи рідина при падінні на поверхню води, озера, річки; про весла човна тощо).</p> <p>〜と、音を立てる、はねる、当たる 雨の後、泥だらけの道を家に急いだ。ビチャビチャと靴の音がする。 «Хлюп-хлюп-хлюп!» – поспішаю додому після дощу по розмоклій дорозі.</p> <p>2. Промоклий, вимоклий, насичений водою (про мокру, покриту водою поверхню чогось (одяг, трава, речі)).</p> <p>〜に、ぬれる、なる; 〜する、だ 子どもがジュースをこぼしたので、服がびちやびちやになってしまった。 Весь одяг тепер мокрий, бо дитина перевернула на себе сік.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びちよびちよ、びしやびしや、びちやびちや、びちやつ、びちやり、びちゃん</p>

べたべた	<p>[beta-beta] прислівник</p> <p>Липкий, клейкий, чіпкий, беручкий; приліплювати, наліплювати (про речі чи поверхню, яка має липку або чіпку структуру; про багаторазове наліплювання чогось).</p> <p>~(と)、つく、ねばる; ~している; ~だ <small>しよくどう</small> <small>つくえ</small> <small>あぶら</small> あの食堂の机は、油でべたべたしている。 Столи в тій їдальні липкі від олії.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> পেতপেত、べたつ、べたり、べたん、べったり</p>
べちやべちや	<p>[bechya-bechya] прислівник</p> <p>Розкваситися, розлізтися (про втрату форми чогось через перенасичення вологою чи танення /желе, картопля у супі, варений рис, занадто волога ганчірка тощо/).</p> <p>~に、なる; ~だ <small>みず</small> <small>い</small> 水を入れすぎたので、ゼリーがべちやべちやになって固まらなくなりました。 Желе розлізлося і не застигає, бо (я) додала занадто багато води。 <small>あめ</small> <small>くつ</small> <small>なか</small> 雨で靴の中がべちやべちやになってしまった。 Через дощ взуття усередині – справжня квашня.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> পেচাযপেচায、べしやべしや、べちやくちや、べちやつ、べちやり、べちやん</p>

<p>ぼたっ</p>	<p>[potat] звук, прислівник</p> <p>Шльоп! Плюм! Кап! (про звук, що виникає при зіткненні м'якої субстанції з твердою поверхнею, прилипанні, падінні крапель рідини, поту).</p> <p>〜と、落ちる</p> <p>溶けたアイスクリームが、床の上にぼたっと落ちた。</p> <p>Плюм! Розталє морозиво впало на підлогу.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぼたっ、ぼたぼた、ぼたぼた、ぼとっ、ぼとぼと、ぽとぽと、</p>
<p>ぼたぼた</p>	<p>[bota-bota] звук, прислівник</p> <p>Кап-кап; капати; витікати, просочуватися, сочитися, протікати (звук, що утворюється при безперервному капанні, протіканні води чи іншої рідини; про стан протікання, капання).</p> <p>〜(と)、たれる、落ちる</p> <p>傷口から大量の血がぼたぼたと流れ落ちた。</p> <p>Через рану витекло багато крові.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼたぼた、ぼたっ、ぼたり、ぼたん、ぼたっ、ぼたり、ぼたん</p>

1.1.3. 気体 Газоподібні тіла

<p>ザーザー</p>	<p>[za:-za:] звук</p> <p>Ж-ж-ж! З-з-з! Ч-ч-ч! Гудіти, дзеленчати (про звук електроприладів, механізмів то-що).</p> <p>〜と、音がする 夜中にザーザーって音がするから何かなと思ったら、お父さんがテレビをつけたまま寝てたの。 Що за звук розбудив мене серед ночі: «З-з-з»? А! Це батько заснув з увімкненим телевізором.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さー、ざっ、ざざっ、ざー、ざーっ</p>
<p>しゅー</p>	<p>[syu:] звук, прислівник</p> <p>Ш-ш-ш! Сь-сь-сь! Зі свистом, шипінням (про звук повітря, що енергійно виходить через маленький отвір. Коли щось роздуте на очах зменшується).</p> <p>〜と、音を立てる、出る、嘔き出す 古くなったパイプからガスがシューと漏れ出したので、すぐに元栓を閉めた。 Через отвір у старій трубі почав зі свистом виходити газ, тому я швидко перекрив кран постачання.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> しゅーしゅー、しゅんしゅん</p>
すーっ	<p>[su:t] звук, прислівник</p> <p>Ши-и-и! (звук, що утворюється при витіканні газу, газоподібної речовини, повітря з невеликого отвору або, навпаки, при їх закачуванні).</p> <p>〜と、^な鳴る、^{おと}音がする</p> <p>スーッという^{おと}音がしてゴムボートから^{くうき}空気が^も漏れ出した。</p> <p>«Ши-и-и!», – почувся звук. З надувного човна почало виходити повітря.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> すっ、すーすー</p>
ひゅーひゅー	<p>[hyu:-hyu:] звук, прислівник</p> <p>Легіти зі свистом (про речі, що дуже швидко пролітають, розсікаючи повітря /кулі, швидкісні автомобілі, потяги тощо/).</p> <p>〜(と)、^{おと}音を^た立てる、^と飛ぶ</p> <p>鉄砲^{てっぽう}の弾^{たま}が、あっちからも、こっちからも</p> <p>ひゅーひゅー飛ん^とでくるんですから、生きて^い帰れたのが^{かえ}不思議^{ふしぎ}なぐらいですよ。</p> <p>Звідусюди зі свистом летіли кулі, навіть не знаю, як я повернувся живим.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びゅーびゅー、びゅーびゅー、ひゅー、ひゅーっ、ひゅーん、びゅー、びゅーっ、びゅーん、びゅー、びゅーっ、びゅーん</p>

<p>ぶーぶー</p>	<p>[bu:-bu:] звук, прислівник</p> <p>У-у-у! Гу-гу! Фа-фа! Хрю-хрю-хрю (безперервний, нудний та низький звук, що утворюється предметами чи музичними інструментами, які мають форму труби; про хрюкання свині).</p> <p>～(と)、鳴く、鳴らす <small>じゅうたい</small> 渋滞しているからといって、クラクションをブーブー鳴らしても、渋滞はなくなるらない。 В автомобільній пробці сигналъ – не сигналъ, а вона не зникне.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふーぶー、ぶー、ぶーっ、ぶっ、ふー、ぶつぶつ</p>
<p>ぶかぶか</p>	<p>[buka-buka] звук, прислівник</p> <p>Бу-у! Бу-у бу-у! (про тривалий грубий звук, що утворюють великі духові інструменти, а також про гучний голос людини).</p> <p>～(と)、鳴らす <small>おお</small> 大きなラップをブカブカ鳴らしながら、 <small>おんがくたい</small> <small>こうしん</small> 音楽隊が行進して行く。 Під гучні звуки великої духової труби крокує музична рота.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぶかぶか</p>

ぶくぶく	<p>[buku-buku] звук, прислівник</p> <p>Бульк-бульк! Буль-буль!; піти під воду з булько-тінням, клекотати при зануренні (багаторазовий звук, що утворюється при зануренні чогось у рідину з бульбашками, сплесками, піною тощо; стан занурення, утоплення).</p> <p>～(と)、泡立つ、噴き出る、する</p> <p>この池は、汚染がひどくて、ブクブク音を立てて臭いガスが出てくるんですよ。</p> <p>Це озеро дуже забруднене, навіть разом із бульбашками з нього виходить смердючий газ.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぶかぶか</p>
ぼーっ	<p>[bo:t] звук, прислівник</p> <p>Свист, посвист; сигнал сирени.</p> <p>～と、鳴る、響く</p> <p>ボーッと霧笛が港から聞こえてくる。</p> <p>З гавані долинає сигнал сирени.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼー、ぼっ、ぼーぼー</p>
ぼこぼこ	<p>[boko-boko] звук, прислівник</p> <p>Бульк-бульк! Булькотіти, пускати бульбашки (повторюваний звук, що утворюється при виході повітря з-під води на поверхню).</p>

	<p>～(と)、音を立てる、泡を立てる、ふきあがる</p> <p>汚染された沼からガスがボコボコと噴出している。</p> <p>Газ із булькотінням виходить із забрудненого болота.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぽこぽこ、ぽこっ、ぽこり、ぽこん</p>
--	---

1.1.4. 火、光 Вогонь, світло

<p>かっかつ</p>	<p>[kat-kat] прислівник</p> <p>Яскраво блискотіти. Сяяти. Займатися від вогню.</p> <p>～と、燃え盛る、光る</p> <p>石炭が、かっかつと強く燃えている。</p> <p>Вугілля, сяючи, зайнялося від вогню.</p>
<p>きらきら</p>	<p>[kira-kira] прислівник</p> <p>Блискуче, із мерехтінням, із діамантовим блиском; сяючий, сліпучий (про дороге цінне каміння, коштовності, скло; очі, погляд /у прямому і переносному значеннях).</p> <p>～(と)、光る、輝く; ～する</p> <p>宝石が、きらきら光っている。</p> <p>Блищить і сяє коштовне каміння.</p>

	<p>夜空の星がきらきらと輝いている。 На нічному небі мерехтять зірки.</p> <p><i>Блиькі за значенням:</i> ぎらぎら、きらっ、 きらり</p>
<p>ちよろちよろ</p>	<p>[choro-choro] прислівник</p> <p>Merexтливо; блимати; легенько палахкотіти (про легке мерехтливе коливання полум'я).</p> <p>～(と)、燃える</p> <p>ご飯の炊き方は「初めちよろちよろ、中はっぱ、赤子泣いてもふた取るな」と言われてきましたが、今は炊飯器で炊くことが多くなりました。</p> <p>Раніше про приготування рису казали: «Спочатку – на легенькому вогні, у середині процесу – на сильнішому, і навіть якщо заплаче немовля, не знімати кришку». А зараз більшість варить рис у рисоварці.</p> <p><i>Блиькі за значенням:</i> ちろちろ、ちよろっ、ちよろり</p>
<p>つやつや</p>	<p>[tsuya-tsuya] прислівник</p> <p>Сяяти, блищати, виблискувати, блискотіти (про блискіт гладкого волосся, нігтів, шкіри, хутра, пір'я тощо).</p> <p>～(と)、輝く; ～する; ～だ</p> <p>このシャンプーを使うと髪がつやつやします。</p>

	<p>Після цього шампуню волосся аж блищить. この写真の印画紙には、表面が^{しやしん いん が し ひょうめん}つやつやとした^{こうたく}光沢のあるものと、少しざらざらしたつや^{すこ}消^けしのものがあります。</p> <p>Для друку цих фотокарток можна використати як гладкий глянцевиий, так і шорсткий матовий папір.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> つるつる、つやつ</p>
ぬめぬめ	<p>[nume-nume] прислівник</p> <p>Гладкий до блиску, рівний, пригладжений, гладенький; вологий, слизький та липкий (на вигляд і дотик) (про стан речей, шкіри, тіла, що виглядають гладенькими або ж вологими, липкими тощо; (<i>перен.</i>) про характер людини).</p> <p>~ (と)、^{ひか}光る、つやがある、なめらかだ; ~する</p> <p>^{よる}夜の^{ぬま}沼は、かすかな^{つき}月に^て照らされてぬめぬめとした^{ひかり}光を^{はんしゃ}反射させている。</p> <p>Нічне болото виблискує під місячним промінням, відбиваючи вологе сяйво.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぬめつ</p>
ぱーっ	<p>[pa:t] прислівник</p> <p>Швидко розповсюджуватися, поширюватися, ширитися, розноситися (про чутки, плітки, новини, розмови, вогонь тощо).</p>

	<p>～と、燃え上がる、広がる、開ける <small>しんりんかさい</small> 森林火災は、<small>ちい</small> 小さな火でも<small>きゆう</small> 急に<small>いっきお</small> ぱーっと勢 いよく<small>ひろ</small> 広がりますから、<small>きけん</small> 危険です。 Навіть маленький вогонь у лісі дуже небезпечний, бо миттєво поширюється.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱー、ぱっ、ばー、 ぱーっ、ぱっ</p>
<p>ぱちっ</p>	<p>[rachit] звук, прислівник</p> <p>1. Звук кресання, що утворює іскри з тріскотом; лускіт (запальничка, кресало, феєрверк, електричний струм, боби на сковороді тощо).</p> <p>～と、<small>ひばな</small> 火花が飛ぶ、<small>ち</small> 散る <small>でんげん</small> 電源ボックスから<small>おと</small> パチッという音がした <small>あと</small> 後、<small>ていでん</small> 停電になりました。 Після тріскоту з іскрами в електричному лічильнику геть пропало світло.</p> <p>2. Блим! (про одноразове блимання світла, про очі).</p> <p>～と、つける <small>でんき</small> 電気をパチッとつけた。 Блим! – увімкнули світло.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱちっ、ぱちり、ばちん、 ぱちばち、ぱちり、ぱちん、ぱちばち、 ぱちちり</p>

<p>ぴかぴか</p>	<p>[pika-pika] прислівник</p> <p>Сяяти, блищати, блискотіти, світитися від блиску, вилискувати (про зірки, скло, коштовне каміння, столові металеві чи срібні прибори тощо).</p> <p>~(と)、^{ひか}光る、^{かがや}輝く、^{てんめつ}点滅する; ~する</p> <p>新しい教会の屋根が、^{きんいろ}金色に^{かがや}ぴかぴかと輝いている。</p> <p>Купол нового храму сяє золотим сяйвом.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴかつ、ぴかり</p>
<p>ぼーっ</p>	<p>[bo:t] звук, прислівник</p> <p>Звук, що утворюється при паланні вогню; палати; пламеніти; займатися полум'ям тощо (про стан горіння, розпалювання, займання).</p> <p>~と、^ひ火の手が^あ上がる、^も燃え^あ上がる</p> <p>^{たても}建物は^{いきお}勢いよく^もぼーっ^あと燃え^あ上がった。</p> <p>Раптово будинок спалахнув вогнем.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼー、ぼっ、ぼーぼー</p>
<p>めらめら</p>	<p>[mera-mera] прислівник</p> <p>Легко загоратися, мерехтіти і сяяти від вогню. Жваво горіти.</p> <p>~(と)、^も燃える</p> <p>^{ねんりょう}燃料を^{ほく}補給すると、^ひ火が^{めらめら}と^{いきお}勢いよ</p>

	<p>く燃え始めた。 Вогонь збільшився і жваво замерхтів, щойно я додав паливо.</p> <p><i>Близьке за значенням: かつかつ</i></p>
--	---

1.2. 形、状態 Форма, стан

がた	<p>[gata] іменник</p> <p>Руїна; дуже старий, зношений, відпрацьований (про стан повної непридатності для використання від старості, зношеності тощо).</p> <p>～が、くる この部品は、もうがたが来てますから、交換しないといけませんね。 Ця деталь геть зношена й підлягає заміні.</p>
がたがた	<p>[gata-gata] прислівник</p> <p>Ледь триматися, бути розхитаним, хитатися (про стан хиткої конструкції будинку, меблів, апаратури тощо).</p> <p>～に、なる;～だ;～する もう何十年も使っている機械ですから、がたがたですよ。 Цей прилад уже ледь тримається, бо скільки десятків років він у використанні!</p>

<p>かちかち</p>	<p>[kachi-kachi] прислівник</p> <p>Затвердіти (стан неочікуваного перетворення речей, які мають бути м'якими, на тверді).</p> <p>～に、^{かた}固まる;～だ このペンキは、かちかちに固まってしまつて、もう使えませぬ。 Ця фарба так затверділа, що вже й не використаш.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がちがち、かちつ、かちり、かちん</p>
<p>がらがら</p>	<p>[gara-gara] прислівник</p> <p>Безлюдно, пусто; «наче все вимерло» (стан порожнечі в незалюдненому місці, куди не часто заходять).</p> <p>～に、なる;～だ あの映画館はいつ行つてもがらがらで誰もいない。 Коли не піду в той кінотеатр, там завжди безлюдно.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がらつ、がらり、がらん</p>
<p>ぎざぎざ</p>	<p>[giza-giza] прислівник</p> <p>Із виїмками, з рифленням; у зачіпках; зубчастий, гофрований (про структуру поверхні, край монети тощо).</p>

	<p>～している;～だ <small>せつだん</small> 切断した後が<small>あ</small>ぎざぎざだから、やすりできれいに仕上げてください。 Після різання (виріб) увесь у зачіпках, перероби, будь ласка, гарно!</p>
ぎしぎし	<p>[gishi-gishi] звук, прислівник</p> <p>Переповнений, заповнений до краю /по вінця/ (про стан повного заповнення, відсутність вільного простору).</p> <p>～に、なる;～だ <small>とげん</small> 試験の前になると、<small>がくせい</small> 学生が<small>ぜんいんしゅつせき</small> 全員出席するので、<small>せまい</small> せまい教室は<small>ぎしぎし</small> ぎしぎしいっぱいになってしまう。 Перед іспитами всі студенти присутні, і тісна аудиторія переповнена.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎしつ、きしつ、ぎちぎち、ぎっしり</p>
ぎっしり	<p>[gisshiri] прислівник</p> <p>Щільно, заповнено до краю /по вінця/, без вільного місця, упруго (про стан речей, час тощо).</p> <p>～(と)、入れる、詰める <small>さいふ</small> 財布の中には<small>なか</small> 一万円札が<small>いちまんえんきつ</small> ぎっしり<small>はい</small> 入っていた。 У цей гаманець упруго вмістилась десятитисячна купюра。 <small>らいしゅう</small> 来週は<small>よてい</small> 予定がぎっしり詰まってるから、デ</p>

	<p>一トはできない。</p> <p>Оскільки наступного тижня (у мене) дуже щільний графік, (я) не зможу піти на побачення.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎしぎし、ぎっちり、きっちり</p>
きっちり	<p>[kicchiri] прислівник</p> <p>Точнісінько, один в один, упритул, без щілин, без зміщень, відповідно (про стан речей, що ідеально збігаються чи відповідають один одному).</p> <p>〜(と)、合<small>あ</small>う; 〜だ</p> <p>1万円<small>まんえん</small>きっちりで、おつりなしです。</p> <p>Точнісінько десять тисяч єн, без решти.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎっちり、ぎっしり、きっかり、きちきち</p>
くしゃくしゃ	<p>[kusha-kusha] прислівник</p> <p>Зминати, сильно зім'яти; деформувати; деформований, зім'ятий (про папір, тканину, шкіру; обличчя зі зморшками тощо).</p> <p>〜に、まるめる、する</p> <p>彼<small>かれ</small>からもらったラブレターをくしゃくしゃにして捨<small>す</small>ててしまった。</p> <p>Зім'яла і викинула любовного листа, що отримала від нього.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐしゃぐしゃ、くちやくちや、くしゃつ</p>

<p>ぐずぐず</p>	<p>[guzu-guzu] прислівник</p> <p>Погано зафіксований, нетугий, вільний; послаблений (про спосіб, стан фіксації тощо).</p> <p>～だ</p> <p>靴<small>くつ</small>ひもをしっかりと結<small>むす</small>びなさい。ぐずぐずのままだと、危<small>あぶ</small>ないよ。</p> <p>Шнурки зав'язуй міцно, бо якщо (вони) погано затягнуті, це небезпечно.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐすぐす、ずるずる</p>
<p>くたくた</p>	<p>[kuta-kuta] прислівник</p> <p>Розтягнутий, розтягнений, розплавлений, розмитий (про стан, коли щось дуже деформувалось, але не втратило повністю первісної форми; також про п'яну людину).</p> <p>～に、なる; ～だ</p> <p>あの人<small>ひと</small>、いつもくたくたの背<small>せ</small>広<small>ひろ</small>を着<small>き</small>てるけど、本当<small>ほんとう</small>はお金<small>かね</small>持ちなんだって。</p> <p>Хоч той чоловік і ходить у сильно розтягнутому одязі, насправді він заможна людина.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐたぐた、くたっ、ぐったり</p>
<p>ぐちゃぐちゃ</p>	<p>[gucha-gucha] звук, прислівник</p> <p>Розчавлювати(ся), повільно розлазитись; втрачати форму (про щось вологе, мокре, жирне, липке).</p>

	<p>～に、なる;～だ せっかく作^{つく}った誕生日^{たんじょうび}ケーキをあいつに^{はこ}運ばせたら、ぐちゃぐちゃになってしまった。 Доручила йому нести спеціально зроблений до дня народження торт, а він розчавив його.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くちやくちや、ぐしやぐしや、ぐちよぐちよ、ぐちゃつ</p>
くつきり	<p>[kukkiri] прислівник</p> <p>Чітко, помітно, відчутно; істотно мінятися (про чіткі /відчутні, очевидні, помітні/ зміни в порівнянні з попереднім станом).</p> <p>～(と)、写^{うつ}る、見^みえる、する 新^{あたら}しい技術^{ぎじゆつ}で画像^が、今^{いま}までよりもくつきりしました。 Завдяки новим технологіям якість зображення значно змінилася (покращилася).</p>
ぐにやぐにや	<p>[gunya-gunya] прислівник</p> <p>Гнучкий, м'який (про речі, істоти тощо, які легко піддаються деформації завдяки гнучкій структурі).</p> <p>～(に)、軟^{やわ}らかくなる、曲^まがる、なる;～だ プラスチックをこの薬品^{やくひん}に漬^つけると、ゴムのよう^やにぐにやぐにや軟^{やわ}らかくなるんです。</p>

	<p>Якщо пластик вимастити цією речовиною, він стане м'яким та гнучким, немов гума.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くにかくにや、ぐにやっ、ぐにやり、ぐにゃん</p>
<p>ぐらぐら</p>	<p>[gura-gura] звук, прислівник</p> <p>Коливатись, вагатись; колихатись, гойдатись (про стан людини, речей як у прямому, так і переносному значенні).</p> <p>～(と)、ゆれる、^{うご}動く; ～する</p> <p>この建物は地震の後、ぐらぐら不安定な状態だったが、台風が来たので壊れてしまった。</p> <p>Ця будівля погойдувалась і була нестійкою вже після землетрусу, а після тайфуну зовсім розвалилась.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くらくら、ぐらっ、ぐらり</p>
<p>ぐるぐる</p>	<p>[guru-guru] прислівник</p> <p>Намотувати, обмотувати; згортати, загортати (про щось довге).</p> <p>～に、^{しば}縛る、^ま巻く</p> <p>ロープでぐるぐるにしばって、しっかり固定する。</p> <p>Намотай кілька разів мотузку та міцно зафіксуй.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くるくる、ぐるっ、ぐるり、ぐるん</p>

<p>ごちゃごちゃ</p>	<p>[gochya-gochya] прислівник</p> <p>Безлад, у безладі (про стан речей, які розкидали, змішали, заплутали, накопичили безладно).</p> <p>～(に)、ちらかす、まじる;～する;～だ <small>へやなか</small>部屋の中が<small>ごちゃごちゃ</small>で、どこに<small>なに</small>何があるのかぜんぜんわからない。 Де і що знаходиться в цій кімнаті – незрозуміло. Повний безлад!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> こちゃこちゃ、ごたごた、ごしやごしや</p>
<p>しっかり</p>	<p>[shikkari] прислівник</p> <p>Міцно (надійно) скріплений, щільно зв’язаний (зафіксований), зроблений на віки (про мотузок, меблі, будівлю, конструкцію, фундамент тощо).</p> <p>～(と)、<small>た</small>建つ、<small>お</small>押さえる、つなぐ、<small>むす</small>結ぶ; ～している</p> <p>この<small>たてもの</small>建物はしっかりした<small>こうぞう</small>構造ですから、 <small>じしん</small>地震があっても大丈夫ですよ。 Ця будівля зроблена на віки, навіть землетрус її не пошкодить.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がしつ、かっちり、がっちり</p>
<p>すかすか</p>	<p>[suka-suka] прислівник</p> <p>Мало, небагато, обмаль, трохи, трошки, трішечки; рідко; негусто; скупенько (про кількість речей, стан наповненості тощо).</p>

	<p>～している; ～だ このお菓子、箱は大きいんですけど、中はすかすかでした。 Коробка велика, а цукерок усередині негусто.</p>
ずたずた	<p>[zuta-zuta] прислівник</p> <p>Розривати на шматки, різати на частини, розтягати на клапті, відривати шматочками (про папір, тканину, одяг тощо).</p> <p>～に、切り裂く、なる、する 敵の旗はずたずたに切り裂かれた。 Прапор ворога був розірваний на шматки.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びりびり</p>
すれすれ	<p>[sure-sure] прислівник</p> <p>Упритул, щільно; ледь-ледь; на межі (про стан речей, час, що наблизилися до межі).</p> <p>～で、止まる 車がすれすれのところで止まったので、事故にならなかった。 Автівка зупинилася впритул, але аварії не сталося.</p>
だぶだぶ	<p>[dabu-dabu] звук, прислівник</p> <p>Мішкуватий, завеликий; повний; зі слабкими та обвислими м'язами (про завеликий одяг, взуття; тіло людини, м'язи тощо).</p>

	<p>～だ <small>ちかごろ</small> <small>わか</small> <small>ひと</small> 近頃の若い人たちは、だぶだぶのズボンをはいていますが、どうしてあんなのがいいんでしょうかね。 І що гарного в мішкуватих штанах, які вдягає сучасна молодь?</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> たぶたぶ、だぶっ</p>
ちよいちよい	<p>[choi-choi] прислівник</p> <p>Подекуди; там-сям (про розташування річей чи осіб через невеликі просторові проміжки).</p> <p>～と、<small>み</small>見かける、<small>あらわ</small>現れる <small>びょうき</small>この病気は、<small>ちゅうねんじょせい</small>中年女性にちよいちよいと、<small>あらわ</small>現れるものです。 Ця хвороба то там, то сям виявляється у жінок середнього віку.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちよこちよこ、ちよくちよく</p>
つるっ	<p>[tsurut] прислівник</p> <p>Слизький, гладенький (про слизьку поверхню).</p> <p>～と、している、<small>まる</small>丸い、<small>ころ</small>転がる このラーメンは、つるっとなめらかですね。 Ця локшина-рамен така гладенька та слизька.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> つるつる、つるり、つるりん</p>
ねちねち	<p>[nechi-nechi] прислівник</p> <p>Липкий, липучий; чіпкий, глейкий (про клейку поверхню, солодоші, японські мочі /солодкі кульки з рисового тіста/ тощо).</p> <p>~(と)、粘る、くっつく、する 暑さで溶けたキャンディーは、ねちねちと指に粘り付いた。 Розтоплені від спеки цукерки липли до пальців.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ねちっ、ねっちり</p>
ねばねば	<p>[neba-neba] прислівник</p> <p>Липкий, липучий; чіпкий, глейкий, клейкий (про солодоші, розплавлений на сонці асфальт, павутиння, липкі руки, одяг, поверхню чогось).</p> <p>~(と)くっつく; ~する 納豆は、ねばねばしていて、匂いも独特ですから、日本人でも食べられない人がいます。 <i>Наatto</i> (зброджені соєві боби, приправлені білком сирого яйця) – глейка, зі специфічним запахом страва, яку навіть не всі японці можуть їсти.</p>
ぱくっ	<p>[rakut] прислівник</p> <p>Широко відкриватися (відчинятися, розтулитися); сильно тріскатися чи мати</p>

	<p>велику тріщину (про двері, ворота, застібку, поверхню речей тощо).</p> <p>〜と、あく、ひらく</p> <p>地下鉄の中で、かばんがぱくつと開いていたから、びっくりして中を見ると、財布が無かったんです。</p> <p>У метрополітені помітив, що сумка широко відкрита. Злякавшись, перевірів вміст і не знайшов гаманця!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱくり、ぱくん、ぱっくん、ぱっくり、ぱくぱく、ぱくつ、ぱっくり、ぱかつ、ぱかつ</p>
<p>ばらばら</p>	<p>[bara-bara] прислівник</p> <p>Бути розділеним, розбитим, розрізаним на частини, розкиданим, розрізаним (про речі, які повинні бути цільними, але через певні обставини розділилися, роздробилися тощо /речі; сім'я, родина; погляди, думки/).</p> <p>〜に、する、分解する、なる;〜だ</p> <p>機械の部品をばらばらに分解して、清掃してから組み立ててください。</p> <p>Потрібно відокремити всі деталі приладу, а після їх миття знову зібрати.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ばらばら、ばらっ、ばらり、ぱっ、ばらり</p>

<p>ばん</p>	<p>[ban] звук, прислівник</p> <p>Чудово виглядати, бути дивовижним (про будівлі, стиль одягу, що дивують своїм виглядом).</p> <p>～と、そびえる、建つ、している <small>とうきょう</small>東京スカイツリーが、ばんと建っているのが、遠くからも見える。 У Токіо побудована дивовижна телевізійна вежа «Небесне дерево», яку можна побачити навіть здалеку.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ばん、ばん、ばん ばん、ばんばん</p>
<p>ぴちぴち</p>	<p>[pichi-pichi] звук, прислівник</p> <p>Малий, упритиск, уприутл; тісний, обгледий; (про малий за розміром і тісний одяг).</p> <p>～だ <small>ふと</small>太ってしまったから、あのスカートはぴちぴちで、破れそう。 Я так погладшала, що ця спідниця мені в обтяжку і от-от трісне.</p>
<p>びりびり</p>	<p>[biri-biri] звук, прислівник</p> <p>Звук, що утворюється при розриванні цупкого паперу, тканини тощо; розірваний, роздертий, драний (про стан).</p> <p>～(と)、破れる、裂ける; ～だ <small>しゃしん</small>写真を全部びりびりに破って捨てる。</p>

	<p>З різким звуком розриваю та викидаю усі світлини.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴりぴり、ぴりっ、ぴりり、ぴりっ、ぴりり</p>
ふかふか	<p>[fuka-fuka] прислівник</p> <p>Пухкий, м'який, ніжний (про ніжні, пружинисті на дотик речі /одяг, ковдру, килим, подушку, вату, страви тощо/).</p> <p>~(と)、(に)、^{やわ}柔らかい; ~(に)、なる、する; ~だ、の</p> <p>やっぱり、ふかふかの^{ふとん}布団で^お寝ると^{きもち}気持ちがいいですね。</p> <p>Погодьтеся, що під пухкою ковдрою і справді приємно спати.</p>
ぶかぶか	<p>[buka-buka] прислівник</p> <p>Завеликий, величезний, просторий; висіти «як на вішалці» (про великий розрив у просторі між наповненням та річчю, що охоплює об'єкт зовні /великий одяг, взуття, капелюх тощо/).</p> <p>~している; ~だ、の</p> <p>ぶかぶかのズボンを^{こし}腰まで^お下ろして、^き着るのを^い腰パンって言うそうです。</p> <p>Просторі штани, що спускають та носять майже на стегнах, мають назву «кошіпан» (стегові брюки).</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ふかふか</p>

<p>ふさふさ</p>	<p>[fusa-fusa] прислівник</p> <p>Пухкий, пухнастий, пухнавий (про речі, що мають пухнасту структуру).</p> <p>~(と)、している; ~だ、の お母さん。あのふさふさしたのが襟のところに付いたセーターどこ？ Мамо, а де мій светр із пухнастим комірцем?</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふかふか、ふわふわ</p>
<p>ふっくら</p>	<p>[fukkura] прислівник</p> <p>М'який, пухкий, еластичний (про стан м'якої на дотик чи на вигляд структури /речі, шкіри людини, їжі тощо/).</p> <p>~(と)、ふくらむ、焼く、する ふっくら焼き上がったパンをオーブンから出す。 Дістав із духовки пухкий шойно випечений хліб.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ふっくり</p>
<p>ぶつぶつ</p>	<p>[butsu-butsu] звук, прислівник</p> <p>Звук, що утворюється при тривалому або частому відрізанні, проколюванні, штовханні, продавлюванні чогось твердого, товстого, м'ясистого (мотузок, овоч, м'ясо, сало, шкіра тощо); стан.</p> <p>~(と)、(に)、切る; ~(に)、する 野菜や肉を一口大にぶつぶつに切って、な</p>

	<p>べに入れます。</p> <p>Овочі слід порізати дрібними шматочками та покласти до каструлі.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふつぶつ、ぶつつ、ぶつり、ぶつん、ぶつつり</p>
<p>ぶよぶよ</p>	<p>[buyo-buyo] прислівник</p> <p>Розмоклий, розм'який, розкваслий, хлипкий, тванистий (про стан речей, перенасичених вологою, коли навіть немає опору при дотику до них).</p> <p>～(に)、(と)、ふくれる、むくむ、柔らかい、^か太る、^かしている、だ</p> <p>電話がかかってきたので話していたら、ラーメンがぶよぶよになってしまった。</p> <p>Забалакалась по телефону, і вся локшина розварилась.</p>
<p>ふらふら</p>	<p>[fura-fura] прислівник</p> <p>Хитляво, нетривко, непевно, нетвердо; ледь триматися (про тривалі знесилені, слабкі та хитляві рухи людей, тварин тощо; стан речей).</p> <p>～(と) ^か振れる、^かゆれる; ～する、だ</p> <p>あの部品は古くなっていますから、ふらふら不安定な状態です。</p> <p>Та деталь уже стара і ледь тримається.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふらぶら、ふらふら、ふらり</p>

<p>ぶらぶら</p>	<p>[bura-bura] прислівник</p> <p>Звисати, похитуючись; колихатися, метлятися, гойдатися вгору-вниз, рухати(ся) вгору-вниз (про тривалі рухи речей, рук чи ніг при гойданні, плаванні тощо).</p> <p>～(と)、揺れる、する この橋は風でぶらぶら揺れるんですよ。 Цей міст гойдається через вітер.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふらふら、ぶらっ、ぶらり、ぶらん</p>
<p>ぼつん</p>	<p>[rotsun] прислівник</p> <p>1. Із діркою; із пухірцем (про появу отвору чи виступу, про стан чогось з однією діркою чи виступом).</p> <p>～と、あく、出る セーターにぼつんと穴が開いてる。たばこの火が落ちたのかな。 Що це за дірка у светрі?! Мабуть, від цигарки.</p> <p>2. Усамітно, окремо, окремішньо, самотньо (про стан відокремлення від інших, розташування /існування/ на відстані тощо).</p> <p>～と、座る、たたずむ、取り残される 引越しが終わった部屋には、ぼつんと古い椅子だけが残っていた。</p>

	<p>Коли повністю закінчив переїзд, у кімнати залишився один старенький стілець.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼつつ、ぼつり、ぼつん、ぼつつ、ぼつり、ぼつぼつ</p>
<p>ぼろぼろ</p>	<p>[bogo-bogo] прислівник</p> <p>1. Один за одним (падати, виступати, з'являтися) (про безперервний стан падіння / появи / чогось / зерно, сльози тощо/; (<i>перен.</i>) про брехню, злочин, недоліки).</p> <p>～(と)、^お落ちる、^おこぼれる、^で出る</p> <p>廢屋^{はいおく}の壁^{かべ}は、少し^{すこ}触^{さわ}っただけでぼろぼろと崩^{くず}れ落^おちた。</p> <p>Лише доторкнувся до стіни старого залишеного будинку, як один за одним шматком вона розвалилась.</p> <p>2. Обірваний, обдертий, обтріпаний, обшматаний (про стан речей, які набули неохайного вигляду у процесі їх інтенсивного використання чи старості; (<i>перен.</i>) про стан душі, розбите серце тощо).</p> <p>～に、^{やぶ}破れる、^{くさ}腐る、さびる、なる; ～だ</p> <p>この車^{くるま}はもう 30年^{ねん}も乗^のってるから、外見^{がいけん}はぼろぼろ^だけど、何^{なん}とか^し修理^{しゅうり}しながら走^{はし}ってます。</p> <p>Уже тридцять років користуюсь цим автомобілем, тож зовні він зовсім обдертий. Але час від часу ремонтую – і він на ходу!</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> ぼろぼろ、ぼろっ、ぼろり</p>
<p>めちやめちや</p>	<p>[metchya-metchya] прислівник</p> <p>Вщент (зруйнований), зовсім, дотла (знищений), геть (знівечений), унівець (зламаний), цілком (розтросчений) (про стан знівеченої речі – чи зламаної, чи такої, що зовсім втратила початкову форму).</p> <p>～に、壊れる、する、なる; ～だ 戦争が終わった後、街中の建物はめちやめちやに破壊されてしまった。 Після війни всі будівлі міста були вщент зруйновані.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> めちやくちや</p>
<p>めつきり</p>	<p>[mekkiri] прислівник</p> <p>Помітно, на очах, усе більше і більше (про стан помітної зміни, переміщення, спаду, процвітання, прогресу чи регресу тощо).</p> <p>～(と)、変わる、きれいになる、衰える 秋も深まり、めつきり景色も寒々としてきた。 Поглиблюється осінь: на очах все змінюється довкола, надворі стає все холодніше й холодніше.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> すっかり、めきめき</p>

ゆったり	<p>[yuttari] прислівник</p> <p>Неспішний, стриманий, спокійний, легкий; розмірений; вільний, просторний (про поведінку людини, її почуття чи стан, коли є вдосталь часу, простору, свободи).</p> <p>～(と)、している</p> <p>この服はゆったりしたサイズですから、着心地が楽ですよ。</p> <p>Цей одяг дуже просторий, тому в ньому комфортно і зручно.</p>
よれよれ	<p>[yoge-yoge] прислівник)</p> <p>Старий, потертий, зношений, вітхий; м'ятий, зім'ятий, як пожований (про одяг, вироби з тканини тощо).</p> <p>～に、なる; ～だ; ～の</p> <p>あの先生、いつもよれよれのスーツばかり着てるよね。</p> <p>Той викладач постійно ходить у зім'ятому костюмі.</p> <p><i>Близьке за значенням: よれっ</i></p>

1.3. 程度 ストупінь

1.3.1. 強さ Міцність (сила)

<p>うん</p>	<p>[un] вигук, прислівник</p> <p>1. Уф! Мм! Сильно, з силою (одноразовий звук, що видає людина, коли робить щось із зусиллям; стан, коли людина прикладає значну фізичну силу з певною метою).</p> <p>～と、^{つよ}強く うんと^{ちから}力を込めて、古い^{ふる}鍵^{かぎ}を開^あけた。 Сильно натиснув і відкрив цей старий замок.</p> <p>2. Багато, велика кількість (про речі, кількість чогось чи когось; зусилля).</p> <p>～と、たくさん、ある、増える うんと、たくさん^{べんきょう}勉強してえらい人^{ひと}になつてね。 Багато навчайся і ставай великою людиною!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> うーん</p>
<p>がちがち</p>	<p>[gachi-gachi] прислівник</p> <p>Твердий, затверділий, міцний (характеризує сильно затверділий предмет, речовину тощо).</p> <p>～に、なる、^{かた}固まる;～だ 解けないように、しっかりロープでがちがちにしばっておきました。</p>

	<p>Щоб не розв'язалось, міцно затягнув мотузкою.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かちかち、がちっ、がちり、がちん</p>
かちっ	<p>[kachit] прислівник</p> <p>Щільно приєднаний, міцно зафіксований; з'єднаний як слід; упригуд (про конструкцію чи поєднання чогось).</p> <p>～と閉まる</p> <p>家を出るときには、かちっ<small>かぎ</small>と鍵をかけましょう。</p> <p>Коли виходимо з хати, щільно зачиняймо двері на замок.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がちっ、がちり、かちん、かちかち、かちり</p>
がちり	<p>[gatchiri] прислівник</p> <p>Щільно, міцно, намертво; впригуд, тісно; достатньо (стан міцного приєднання /фіксації, притискання тощо/ один до одного чи до чогось).</p> <p>～(と)、組み合う、受けとめる、はまる、固定する</p> <p>この部品<small>ぶひん</small>は本体<small>ほんたい</small>にがちり<small>こてい</small>と固定されていますから、外れることはありません。</p> <p>Ця деталь приєднана намертво, а тому не відпаде.</p>

	<i>Близькі за значенням:</i> かつ、きっちり、しっかり
きちつ	[kichit] прислівник Міцно, щільно, впритул, без щілин (про стан речей). ~と、閉める、はめる、収める 窓をきちつと閉めてから、外出する。 Залишаючи приміщення, слід щільно зачинити вікна. <i>Близькі за значенням:</i> かつ、かつちり、きちん、きっちり
きちん	[kichin] прислівник Щільно, без щілин, впритул, міцно (про стан речей). ~と、閉める、はめる 外出するときはきちんとドアを閉めましょう。 Щільно зачиняйте двері, коли виходите. <i>Близькі за значенням:</i> きちつ、きちんきちん、きっちり
ぎゅーぎゅー	[gyu:-gyu:] прислівник 1. Міцно затягувати, щільно пакувати, заштовхувати, трамбувати (кількаразова дія із використанням сили). ~入れる、詰める、押す

	<p>かばんの中に品物を詰めるみたいに、頭の中に単語をぎゅーぎゅー詰め込んで覚えられたら良いんですけど、そう簡単に覚えられませんよ。</p> <p>Було б добре, якби можна було нові слова утрамбувати в голову, як речі до валізи. А так вони легко не запам'ятовуються!</p> <p>2. Щільно заповнений, утрамбований, без жодного вільного простору, не мати ані щілинки (про стан складених речей).</p> <p>～入れる、詰める、押す 満員電車はぎゅーぎゅー詰めだった。 Вагон був повністю заповнений。</p> <p>3. Притискати, затискати, давити, тиснути до болю (про фізичні і моральні стосунки між людьми).</p> <p>～責める、痛めつける、押さえる バスの中でぎゅーぎゅー押されて、痛かった。 Було боляче, коли (мене) притиснули в автобусі。</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きゅーきゅ、ぎゅつ、ぎゅつぎゅつ、ぎゅーつ、ぎゅつ</p>
ぎゅつ	<p>[gyut] звук, прислівник</p> <p>1. Звук, що виникає при міцному затягуванні, притисканні, щільному пакуванні,</p>

	<p>штовханні, трамбуванні, зв'язуванні (із використанням сили).</p> <p>～と、鳴る、ねじれる、押し付ける、握る、結ぶ</p> <p>あまりひもをぎゅつと強く結ぶと、後で解けませんよ。</p> <p>Якщо занадто міцно затягнеш шнурок, то потім взагалі не розв'яжеш.</p> <p>2. Стиснений, здавлений; притиснений, задавлений, обмежений (про фізичний і моральний стан людини; систему тощо).</p> <p>～と、握る、痛めつける</p> <p>映画館の中で急に彼がぎゅつと私の手を握ったんです。</p> <p>У кінотеатрі він раптово стиснув мою руку.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きゅつ、ぎゅー、ぎゅーつ、ぎゅつぎゅつ</p>
<p>ぎりぎり</p>	<p>[giri-giri] звук, прислівник</p> <p>Щільно зав'язувати, міцно обмотувати; загвинчувати, закручувати до кінця тощо (про мотузку, цвяхи, дріт, гвинти, шурупи тощо).</p> <p>～巻く、巻きつける</p> <p>旗をロープでぎりぎり締め付けて外れないように固定してください。</p> <p>Щільно прив'яжи мотузкою прапор і закріпи так, щоб він не відірвався.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> きりきり、ぎりっ、ぎりり</p>
ぐいぐい	<p>[gui-gui] прислівник</p> <p>Наполегливо, щосили; дуже, вельми; із великим зусиллям (про стан людини, що докладає значних зусиль для фізичних дій, рухів тощо).</p> <p>～(と)、ひっぱる <small>さかな</small>魚が<small>つりざお</small>釣竿にかかったようだ。ぐいぐい<small>いと</small>糸を引<small>ひ</small>っ張<small>ば</small>っている。 Здається, на гачок потрапила риба. Щосили тягну (на себе) волосінь (вудки).</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐい、ぐいつ、ぐっぐっ、ぐんぐん</p>
ぐっ	<p>[gut] прислівник</p> <p>Оп! Раз! З усієї сили, щосили (із силою щось робити; з усієї сили /обійняти, притиснути тощо/).</p> <p>～と<small>お</small>押<small>し</small>す、<small>にぎ</small>握<small>し</small>り締<small>め</small>る、引<small>ひ</small>く <small>かれ</small>彼は<small>わたし</small>私をぐ<small>つ</small>と抱<small>か</small>きしめて「<small>す</small>好きだよ」って<small>い</small>言うんです。 Він мене міцно обійняв, притиснув до себе і промовив: «Я тебе кохаю!»。 このロープをぐ<small>つ</small>と引<small>ひ</small>っ張<small>ば</small>ってください。 Ану! Потягни щосили за той мотузок!</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> ぐーっ、ぐぐっ、ぐっぐっ、ぐい、ぐいっ</p>
そっ	<p>[sot] прислівник</p> <p>Тихо, нишком, без звуку та шуму (про швидкі та беззвучні рухи, дії).</p> <p>～と、さわる、押さえる 赤ちゃんが眠ってますから、そっとドアを閉めてください。 Немовля спить, а тому, будь ласка, зачини двері якомога тихіше!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> そーっ、やんわり</p>
ぴん	<p>[pin] прислівник</p> <p>Випрямляти(ся), витягувати(ся), розтягувати(ся) до кінця, натягувати(ся); сторч, сторчма (про мотузку, тканину, хребет, хвіст тощо).</p> <p>～と、張る、伸びる、する ギターの弦をあまり強くぴんと張ると切れやすくなる。 Струни гітари можуть лопнути, якщо їх дуже натягнути.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴーん、ぴんぴん</p>
ぴんぴん	<p>[pin-pin] звук, вигук, прислівник</p> <p>Розтягнений, натягнутий; наелектризований (про тканину, мотузку; про наелектризоване волосся, що піднімається тощо).</p>

	<p>～(に)、張^はる、する; ～(と)、立^たつ; ～だ ギターの弦^ひをびんびんに張^はりすぎたから、 すぐ切^きれてしまったんだよ。 Занадто натягнув струну гітари, отже вона обірвалась відразу.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びんびん、ぴん、ぴ ーん、びん、びーん</p>
--	---

1.3.2. 高さ、長さ Висота, довжина

<p>えんえん</p>	<p>[en-en] прислівник</p> <p>Нескінченно витися; довгий та хвиляс- тий.</p> <p>～と、続^{つづ}く 大邸宅^{だいでいたく}の周^{まわ}りには高^{たか}い塀^{へい}が、えんえんと続^{つづ} いていた。Особняк обвивав нескінченний високий паркан.</p>
<p>うねうね</p>	<p>[une-une] прислівник</p> <p>Витися; хвилясто тягнутися.</p> <p>～(と)、曲^まがる; ～している 長^{なが}い列^{れつ}がうねうねと映画館^{えいがかん}の入^いり口^{ぐち}の前^{まえ}ま で並^{なら}んでいる。</p>

	<p>До входу в кінотеатр в'ється довга черга. うねうねと何千キロも続く線路。 На тисячі кілометрів змійкою простягнулась залізнична колія.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> くねくね</p>
<p>すっ</p>	<p>[sut] прислівник</p> <p>Міцно натягнутий (про довгий тонкий предмет).</p> <p>~と、伸びる、高い 何もない野原に、通信アンテナだけが、 天高くすつとまっすぐ伸びている。 У полі немає нічого, крім телефонного кабелю, натягнутого високо над землею.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> すらっ</p>
<p>ちよん</p>	<p>[chyon] прислівник</p> <p>Стирчати, настовбурчуватися, здіблюватися, найжачуватися; бути прикріпленим (про щось дуже невелике за розміром, що стирчить та виділяється).</p> <p>~と、短い、付いている おじさんは、ちよんと短い口ひげを生やしている。 Стирчать коротенькі дідусеві вуса, що їх він одрощує.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちよろ、ちよんちよん</p>

1.3.3. 重さ、量 Вага, кількість

<p>ごっそり</p>	<p>[gossori] прислівник</p> <p>Цілком, повністю, усе разом, майже все; у великій кількості (про зникнення чи появу цінних та важливих речей, їх закінчення, викрадення тощо).</p> <p>～(と)、盗む、もうける</p> <p>あるもの全部ごっそり盗まれてしまって、何も残らなかった。</p> <p>Усе було вкрадено, нічого не залишилось!</p> <p>一度にごっそりもうけようとしても、簡単には売れないよ。</p> <p>Навіть якщо маєш намір заробити одним махом, швидко все не продати.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ごそつ</p>
<p>ずっしり</p>	<p>[zussiri] прислівник</p> <p>Надзвичайно важкий; тяжкий, «як свинець», огрядний (про важкі, великі, громіздкі предмети, тіло людини, велику кількість чогось; (перен.) про велику відповідальність; важкий характер; промову тощо).</p> <p>～(と)、重い; ～している</p> <p>男たちは、ずっしり重い袋を肩に担いで運んでいる。</p> <p>Чоловіки закинули на плечі надзвичайно важкі мішки і несуть.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> ずしっ、ずしり、ずしん、ずしーん、ずしずし</p>
たっぷり	<p>[tappuri] прислівник</p> <p>Величезна кількість, багато, повно, більш ніж достатньо (про кількість речей, рідини, час, гроші, емоції людини та ін.).</p> <p>～(と)、準備する、時間をかける</p> <p>試合の前に、たっぷり練習したから今度は絶対に勝てるはずだ。</p> <p>Цього разу обов'язково маєш виграти, бо більш ніж достатньо тренувався перед змаганнями.</p>
ちよっ	<p>[chott] прислівник</p> <p>Трохи, крихту; дещо; злегка (про незначну міру чи кількість чогось).</p> <p>～と、待つ、だけ</p> <p>料理に、ちよっとだけお酒をいれるとおいしくなりますよ。</p> <p>Якщо до страви додати трохи sake, вона смакуватиме ще краще.</p>
ちよっぴり	<p>[choppiri] прислівник</p> <p>Трохи, крихту, дещо; злегка; потихеньку (про кількість, час, стан, незначні дії тощо).</p> <p>～だけ</p> <p>料理に、ほんのちよっぴりお酒をいれるとおいしくなりますよ。</p>

	<p>Якщо до страви додати крихту sake, вона смакуватиме ще краще.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ちょびつ</p>
どかつ	<p>[dokatt] прислівник</p> <p>Стан злету/падіння; збільшення/ зменшення; появи/зникнення великої кількості чогось (про людей, речі, гроші тощо).</p> <p>〜と、もうかる、雪が降る <small>きゆう</small>にどかつと<small>ちゆう</small>かっ<small>おも</small>つたら、どかつと損<small>そん</small>をしてしまう。それがギャンブルですよ。</p> <p>Коли я думаю, що вже чимало виграв, досить швидко все і програю. Це називається азартною грою.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どころ、どっか、どっか、どかん、どかどか</p>
どかん	<p>[dokan] звук, прислівник</p> <p>Раптово, несподівано, неочікувано (про раптове виникнення одноразової великомасштабної ситуації /неочікуваний снігопад, злива; раптова потреба у великих грошах тощо).</p> <p>〜と、起<small>お</small>こる、大当<small>お</small>たりする <small>たから</small>くじがどかん<small>あ</small>と当<small>あ</small>つたら、いいのになあ。</p> <p>От би було добре, якби несподівано отримати великий виграш у лотерею!</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> どかーん、どかつ</p>
どさっ	<p>[dosat] звук, прислівник</p> <p>Купа, безліч, тьма-тьмуца (стан одноразового нагромадження, раптового накопичення великої кількості предметів).</p> <p>〜と、たまる</p> <p>この作家の^{きつか}ところには毎日読者^{まいにちどくしや}からどさっ と手紙^{てがみ}が送^{おく}られてくるが、忙^{いそが}しいので返事^{へんじ} は書^かいたことがない。</p> <p>До цього письменника кожного дня надходить безліч листів від читачів, але через зайнятість він ніколи на них не відповідає.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どさり、どさん、どさどさ、どっさり</p>
どしっ	<p>[doshit] прислівник</p> <p>Важкий, масивний, громіздкий (про значну вагу людини чи предмета).</p> <p>〜と、している、^{おも}重い</p> <p>この家具^{かぐ}はどしっ^どとしているので、一人^{ひとり}や二人^{ふたり}じゃあ、簡単^{かんたん}に動^{うご}かすことはできませんよ。</p> <p>Ці меблі такі масивні, що ні одна, ані дві людини так просто їх не посунуть.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どしり、どしん、どしどし、どっしり</p>

どっ	<p>[dot] прислівник</p> <p>Одночасно, водночас; у великій кількості, у значних розмірах (про несподівані події чи зміни у значних обсягах).</p> <p>〜と、一度に <small>ふりようひん</small> <small>おおく</small> 不良品のクレームがどっど送られてきた。 Щодо бракованого товару надійшло одночасно дуже багато скарг.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どっか、どかり、どかつ、どさつ、どさり、</p>
どっさり	<p>[dossari] прислівник</p> <p>Багато, чимало, повно; безліч; незліченна кількість (про велику кількість людей, предметів тощо).</p> <p>〜(と)、たまる、ある、とれる <small>せんたくもの</small> <small>たま</small> 洗濯物がどっさり溜まっている。 Для прання накопичилося чимало речей.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> どさつ</p>
どん	<p>[don] звук, прислівник</p> <p>Безліч, велика кількість, занадто, забагато (стан несподіваного перевищення ліміту, витрати чи отримання великої суми грошей тощо).</p> <p>〜と、<small>おお</small>大きな、<small>おほ</small>いっぱい、<small>か</small>買う、<small>もうかる</small>もうかる <small>わがしや</small> <small>おほ</small> <small>おほ</small> 我社は、ウクライナにどんと大きな投資を</p>

	<p>することにしました。 Наша фірма вирішила інвестувати значні кошти в Україну.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> どーん、どかつ、どかん、どさつ、どっさり、</p>
<p>どんどん</p>	<p>[don-don] прислівник</p> <p>Поступово, поволі, мало-помалу, крок за кроком (про поступові дії людини, зміну стану речей; рух, просування тощо).</p> <p>～(と)、^{おほ}増える、^{おほ}大きくなる、^へ減る、^{すす}進む 産業化の結果、人体に有害な物質が^{おほ}どんどん増えている。 Результатом індустріалізації є поступове накопичення шкідливих речовин в організмі людини.</p>
<p>びっしり</p>	<p>[bisshiri] прислівник</p> <p>Битком набитий, повністю заповнений, щільно наповнений (стан щільного заповнення простору людьми чи речами).</p> <p>～(と)、^{あつ}集まる、^{あつ}詰まる、^{つづ}続く；～だ トランクには^{いちまんえんきつ}一万円札がびっしりと^{あつ}詰まっていた。 Валіза була битком набита десятитисячними купюрами.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎっしり、びっちり</p>

<p>ふわっ</p>	<p>[fuwat] прислівник</p> <p>М'який та легкий; невагомий.</p> <p>～と、^{かる}軽い、する ^{おお}大きいにもかかわらず^{しんそざい}新素材のカバーは、 ふわっと持ち^あ上がった。 Незважаючи на великий розмір обкладинки, виготовленої з нового матеріалу, він підняв її, мов невагому.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ふわり、ふんわり</p>
<p>ふんわり</p>	<p>[funwagi] прислівник</p> <p>1. М'який та пухкий; немов повітряний (про хмари, вовну, вату, піну тощо).</p> <p>～(と)、ふくらむ、^{さか}盛り上がる、やわらか い、している ふんわりするまでクリームをホイップして ください。 Збивайте вершки доти, поки вони не стануть пухкими, як піна.</p> <p>2. Парити у повітрі, плисти по небу, легко здійматися і спускатися (про м'які, пухкі предмети, що природно легко рухаються та переміщуються у повітрі).</p> <p>～(と)、^う浮かぶ、^と飛ぶ、あがる、おりる グライダーは、空をふんわり^ま舞い^あ上^がった。 Планер із легкістю піднявся в небо.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふわり、ふわっ、ふ わふわ</p>

1.3.4. 厚さ Товщина

うっすら	<p>[ussura] прислівник</p> <p>Поверхнево, смутно (стан); легко, тонким пластом (про колір, сніг тощо).</p> <p>～(と)、積もる うっすら化粧^{けしやう}するのが、好き^すです。 Люблю лише легесенький макіяж。 床^{ゆか}の上に埃^{うえ}がうっすらと、たまっている。 Підлога вкрита тонким пластом пилу。</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ちよつ</p>
こんもり	<p>[konmori] прислівник</p> <p>Густо, пишно, рясно; бути повністю вкритим; згущуватися, накопичуватися (про значну кількість чогось в одному місці /дерев, рослин, островів, гір, хмар тощо/; про накопичення снігу, листя).</p> <p>～(と)、盛り上がる^{さか}る、雪^{ゆき}が積もる^つ; ～している</p> <p>こんもりと盛り上がった砂丘^{さきゅう}を越え^こえると、そこは海^{うみ}だった。</p> <p>Здолавши густо порослі пагорби і піщані дюни, зрештою дістався моря。</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> もりもり</p>

すけすけ	<p>[suke-suke] прислівник</p> <p>Прозорий, прозірчастий (про тонку речовину; тканину, через яку все видно тощо).</p> <p>～している; ～だ</p> <p>いくらファッションでも下着がすけすけの服で大学に来るのはよくありませんよ。 Хоч би яка була мода, але приходити до університету у прозорому вбранні, через який видно спідню білизну, – непристойно.</p>
たっぷり	<p>[tappuri] прислівник</p> <p>Величезна кількість, багато, повно, більш ніж достатньо (про кількість речей, рідини, час, гроші, емоції людини та ін.).</p> <p>～(と)、入れる、ためる、準備する</p> <p>パンの上にたっぷりとバターをぬって食べるとおいしい。 Буде дуже смачно, якщо добре намастити хліб маслом.</p>
ぺこぺこ	<p>[reko-reko] прислівник</p> <p>Гнучкий, легкий для прогинання (про тонку структуру плоских металевих та інших речей, що легко деформуються, набуваючи заглиблень чи виступів).</p> <p>～(に)、へこむ; ～している; ～だ、の</p> <p>あの屋根は薄くてぺこぺこしているから、上を歩くのは危険だよ。</p>

	<p>Небезпечно ходити по цьому даху – він дуже тонкий і гнучкий.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぺかぺか、ぺこっ、ぺこり、ぺこん</p>
ぺらっ	<p>[perat] прислівник</p> <p>Тонкий та слабкий, легко пошкоджуваний; перегортати паперові сторінки з легкістю (про папір чи тканину, які мають дуже тонку структуру).</p> <p>～と、はがれる、めくれる</p> <p>ぺらっとした紙切れ一枚で、人生が左右されることがあるんですよ。</p> <p>На прикладі одного тоненького шматочка паперу можна побачити, як доля розпоряджається життям людини.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぺらぺら、べらっ、べらべら</p>
ぺらぺら	<p>[pera-pera] прислівник</p> <p>Тонкий та легкий, тонкий до прозорості (про папір, тканину, шкіру, що має тонку структуру).</p> <p>～している; ～だ; ～の</p> <p>あのスーツは安いから、ぺらぺらしていて型崩れしやすい。</p> <p>Цей костюм дуже тонкий і легко мнеться, бо дешевий.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> べらべら、へらへら、ぺらっ、ぺらり、べらっ、べらり</p>

1.3.5. 熱さ、暑さ Тепло, ступінь нагріву

<p>かつ</p>	<p>[kat] прислівник</p> <p>Палюче, палко, шпарко; припікати; палити, пекти (про стан хвилі інтенсивного тепла, випромінюваного сонцем, вогнем тощо, а також раптове відчуття печії усередині тіла).</p> <p>〜と、燃え上がる、燃え盛る</p> <p>炉の中の石炭は、かつと一気に燃え上がり、熱を発生させた。</p> <p>Вугілля в печі за мить шпарко розгорілося та дало тепло.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> がっつ、かーつ、かつか、かつかつ</p>
<p>ぐつぐつ</p>	<p>[gutsu-gutsu] звук, прислівник</p> <p>Буль-буль-буль! Бульк-бульк! Булькотіти, булькотати; клекотати (про звук, що утворюється при тривалому кипінні, варінні тощо).</p> <p>〜(と)、煮える</p> <p>なべの中でスープがグツグツと煮えている。</p> <p>Булькоче суп у каструлі.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> くつつ</p>

<p>ぐらぐら</p>	<p>[gura-gura] звук, прислівник</p> <p>Бульк-бульк! Буль-буль! Булькати, кле-котати (звук, що утворює вода при кипінні; стан кипіння води).</p> <p>~(と)、煮^ヒえる、~沸^ヒく スープがグラグラと煮えたってしまって、もう少^{すこ}しで焦^やげるところだった。 Суп булькав, булькав і практично весь википів, ще б трохи й підгорів.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くらくら、ぐらっ、ぐらり</p>
<p>こんがり</p>	<p>[kongari] прислівник</p> <p>Гарно запечений, підсмажений до золотистого кольору, засмажений; засмаглий (про їжу, засмагу людини тощо).</p> <p>~(と)、焼^ヒく こんがりと焼けたパンにバターを塗^ぬって食^たべる。 На добре запечений хрусткий хлібець намащую маселко та ім.</p>
<p>じゃーじゃー</p>	<p>[jua:-jua:] звук, прислівник</p> <p>Шкварчати (звук, що утворюється при смаженні риби, м'яса чи овочів у олії, шматочків сала тощо).</p> <p>~(と)、焼^ヒく、炒^ヒめる 中華料理店のコックはジャージャーという</p>

	<p>音をさせながら、フライパンに肉と野菜を入れて炒め始めた。</p> <p>Повар у китайському ресторані дочекався, коли олія зашкварчить і почав смажити в ній шматочки м'яса з овочами.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> しゃーしゃー、じゃー、じゃーっ、じゃっ</p>
じゅー	<p>[ju:] звук, прислівник</p> <p>Ши-и; ш-ш-ш! (звук, що виникає при витіканні рідини з чогось шляхом натискання, розривання тощо; звук шипіння при раптового охолодженні чогось розпеченого у воді чи попаданні чогось холодного на гарячу поверхню; звук, що виникає при видавлюванні соку з фруктів; звук смаження яєць на сковороді тощо).</p> <p>～と、焼く</p> <p>隣の家からフライパンの上でステーキを焼くジューという音が聞こえてくる。いい匂いもする。</p> <p>Із сусідньої квартири долинає звук смаження стейка на сковороді. М-м-м, як смачно пахне!</p> <p>真赤に焼けた鉄を水につけて冷やすとジューという音がして、水蒸気が出る。</p> <p>Якщо розігріти залізо до червоного кольору і опустити його у воду, буде чути звук шипіння і піде пара.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> じゅーつ、じゅつ、じゅーじゅー</p>
しゅんしゅん	<p>[shyun] звук, прислівник</p> <p>Пш-ш, пшик! Пш-пш! (звук, що утворює пара при закипанні води, раптовому виділенні гарячої пари, випаровуванні (про кавовий апарат, чайник).</p> <p>～(と)、音を立てる やかんからシュンシュン音を立てて蒸気が出ている。 Пш-пш! – закипів чайник і пішла пара.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> じゅー、しゅん</p>
じりじり	<p>[jiri-jiri] звук, прислівник</p> <p>Звук, що утворюється при тривалому горінні чи смаженні зі тріскотінням (олії, свічки, волосся, синтетичної речовини тощо).</p> <p>～(と)、こげる、焼ける 漏れた機械油がジリジリ焦げる音がする。 Чути звук горіння машинної олії, яка витікає.</p>
ちんちん	<p>[chin-chin] звук, прислівник</p> <p>Буль-буль, бульк-бульк; клекотати; булькотати (тривалий звук, що утворює вода при кипінні).</p> <p>～(と)、鳴る、音を立てる</p>

	<p>やかんはチンチンと高い音を立て、湯気を出している。 Чути, як голосно забулькотів чайник, і пішла пара.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> чін, чі-н</p>
ぬくぬく	<p>[nuku-nuku] прислівник</p> <p>Тепло, затишно; зручно, комфортно.</p> <p>～(と)、暖まる; ～している 布団の中はぬくぬくしていて暖かい。よく眠れそうだ。 Під ковдрою так тепло та комфортно. Мабуть, добре спатиму.</p>
ぶつぶつ	<p>[butsu-butsu] звук, вигук, прислівник</p> <p>Пш-пш! Пух-пух (тривалий звук, що утворює пара чи газ, які вириваються назовні).</p> <p>～(と)、煮立つ、わきたつ なべの中の材料がブツブツ音を立ててきたら、火を消します。 Коли при кипінні піде пара, слід загасити вогонь.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐつぐつ、ぐらぐら</p>
ほかほか	<p>[hoka-hoka] прислівник</p> <p>Апетитно виглядати, бути смачним на вигляд (про щойно приготовлену, смачну на вигляд їжу).</p>

	<p>～(と)、^{あたた}温かい; ～に、^{あたた}温める、する; ～だ; ～の; ～した</p> <p>焼きたてのパンは、ほかほか^{あたた}温かくて、おいしそうだ。</p> <p>Щойно випечений хліб такий теплий та апетитний!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぽかぽか</p>
ほやほや	<p>[hoya-hoya] прислівник</p> <p>Пихкати, гарячий, розпечений; пашіти (з жару), духмяніти (про щось свіжоспечене, щойно підсмажене, зварене, що пихкає паром).</p> <p>～(と)、^{あたた}湯げをたてる、^{あたた}温かい; ～だ</p> <p>できたてのほやほや。おいしいですよ。どうぞ召し上がってください。</p> <p>Аж пашить із жару! Дуже смачно! Пригощайтесь, будь ласка!</p>

1.3.6. 冷たさ、寒さ

Холод, ступінь охолодження

かーん	<p>[ka:n] прислівник</p> <p>Замерзло, затверділо (від холоду), закрижаніло.</p>
-----	--

	<p>～と、冷^ひえる、冷^ひえ込^こむ、する 冬^{ふゆ}の朝^{あさ}、外^{そと}はかーんと空^{くう}気^きが冷^ひえ切^きって いた。 Зимовим ранком повітря здається закрижа- нілим. <i>Близькі за значенням:</i> きーん、かんかん</p>
きんきん	<p>[kin-kin] прислівник Льодяний; крижаний; дуже охолоджений (про стан речей, рідини при сильному охо- лодженні, близькому до замерзання). ～に、冷^ひえる 夏^{なつ}に、きんきんに冷^ひえたビールをぐいっと 飲^のむのが、私の楽しみです。 Найбільше моє задоволення влітку – випити одним махом кухлик крижаного пива. <i>Близьке за значенням:</i> きーん</p>
ひやっ	<p>[hiyat] прислівник Одномиттєве відчуття прохолоди чи хо- лodu (при смакуванні чогось холодного, по- траплянні холоду чи холодних речей /повітря, води, льоду тощо/ на тіло). ～と、冷^ひえる、冷^{つめ}たい、寒^{さむ}い、する 夏^{なつ}でも洞^{どう}窟^{くつ}の中^{なか}は、ひやっとするくらい寒^{さむ} い。 Навіть улітку в печерах (вас) охоплює хо- лод. <i>Близькі за значенням:</i> ひやーっ、ひやり、 ひやひや</p>

ひんやり	<p>[hinyari] прислівник</p> <p>Свіжо, приємна прохолода, освіжаюче, бути прохолодним (про погоду, вітер, річі, тіло тощо).</p> <p>～(と)、冷える、冷たい、心地よい、涼しい、している</p> <p>ひんやりと冷えたビールを冷蔵庫から取り出した。</p> <p>Дістав із холодильника охолоджене пиво.</p> <p>秋になり、ひんやりとした涼しい風が吹いてきた。</p> <p>Настала осінь, повіяв прохолодний вітерець.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ひやっ、ひやり</p>
------	---

1.3.7. 速さ Швидкість

さっ	<p>[sat] прислівник</p> <p>Швидко, хутко, покvapно; жваво; одним рухом (про швидкий одноразовий рух, дію тощо).</p> <p>～と、取り出す</p> <p>出張で来た日本人はさっと名刺を取り出して、あいさつした。</p>
----	---

	<p>Японець, що приїхав у відрядження, одним рухом дістав візитівки і привітався з усіма.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ざー、さーつ、ざざつ、さー、さーつ、ささつ</p>
じりじり	<p>[jiri-jiri] звук, прислівник</p> <p>Потроху (наближатися); сантиметр за сантиметром, крок за кроком, повільно і неухильно (просуватися); поступово; мало-помалу (про людину, стан здоров'я, справи; рідину, речі тощо).</p> <p>～(と)、^{ちか}近づ^きく、^{きょり}距離をつめる</p> <p>^{せんとう}先頭^{はし}を走っているマラソン^{せんしゅ}選手^にと^に番^{ばん}目^めに走っている選手の^{きょり}距離は、じりじりと^{ちか}近づいてきた。</p> <p>На марафоні відстань між тим учасником, що біг першим, і тим, що біг другим, поступово зменшилась.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> じわじわ</p>
すいすい	<p>[sui-sui] прислівник</p> <p>Легко рухатись, спокійно просуватися, безперешкодно пливати, вільно летіти (про рухи людини, тварин, механізмів тощо).</p> <p>～(と)、^{すす}進む、^{およ}泳ぐ</p> <p>^{きょう}今日は^{みち}道がすい^{から}ているから、^{くるま}車もすい^{すい}通れるけど、^{あした}明日は^こ混む^んじやないかな。</p> <p>Сьогодні дорога вільна та машини безперешкодно рухаються, але завтра може бути затор.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> すい、すいー、すいっ、すいーっ</p>
すーっ	<p>[su:t] звук, прислівник</p> <p>Одним ривком, миттєво; без зупинки, без затримки (про швидкий рух, дію /переміщення, появу людини чи речі/).</p> <p>〜と、^で出る、かたづく</p> <p>日本のレストランでは、席に付くとすぐお茶や水がすーっ^でと出てくる。</p> <p>У японських ресторанах щойно ви сідаєте, вам миттєво подають чай та воду.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> すっ、すーすー</p>
すかつ	<p>[sukat] прислівник</p> <p>Різко (розрубати), одним ударом (розрізати) (про рух при різанні, рубанні круглих, циліндричних предметів (овочів, рослин тощо)).</p> <p>〜と、^き切る</p> <p>スイカを包丁^{ぼうちやう}ですかつと真^まっ二^{ふた}つにした。</p> <p>Одним рухом (він) розрубав ножом кавун на дві рівні частини.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> すっ、すぱっ、すぽっ</p>
のろのろ	<p>[nogo-nogo] прислівник</p> <p>Дуже повільно, неспішно, неквапно, повололом; зволікаючи; мляво (про дії людей, рух транспорту, ходу тварин тощо).</p>

	<p>～(と)歩^{ある}く、進^{すす}む; ～している 渋滞^{じゅうたい}でのろのろ運^{うん}転^{てん}が續^{つづ}いています。 Украй повільно просуваюсь в автомобільному заторі.</p>
ばさっ	<p>[basat] звук, прислівник</p> <p>Раптово роз'єднатися, відокремитися, упасти, розпуститися; (відрізати) одним махом (одним рухом) (про речі, волосся; дії людини тощо).</p> <p>～と、切^きる、切^きり落^おとす 長^{なが}い髪^{かみ}の毛^げをばさっ^つと切^きってショ^しョ^ょー^うト^へア ーにすると、急^{きゅう}に大^お人^とっぽく^なった。 Відразу стала виглядати доросліше, коли неочікувано відрізала довге волосся і зробила коротку зачіску.</p>
びゅーん	<p>[byu:n] звук, прислівник</p> <p>Х'ють; швидко, стрімко, кулею, блискавично, миттю (звук, що утворюється в повітрі при дуже швидкому пересуванні, різких стрибках; стан швидкого блискавичного руху).</p> <p>～と、飛^とぶ、走^{はし}る 新^{しん}幹^{かん}線^{せん}がびゅーん^と走^{はし}りすぎ^った。 Х'ють, – пронісся кулею Шінкансен.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ひゅーん、びゅーん</p>
ゆっくり	<p>[yukkuri] прислівник</p> <p>Повільно, нешвидко, неспішно, неквапливо, неквапом, потихеньку, потроху (про</p>

	<p>неспішні дії та рухи людей, механізмів то-що).</p> <p>～(と)、^{うご}動く、^{あろ}歩く;～している</p> <p>もうちょっとゆっくりしゃべってください。よく^わ分かりません。</p> <p>Говори повільніше, бо я не все розумію.</p>
--	---

1.4. 時間 Час

あつ	<p>[at] прислівник</p> <p>Дуже короткий проміжок часу; непомітний час; здивування.</p> <p>～と、^い言う、^{おどろ}驚く</p> <p>あつという間に、一年^{ねん}もたってしまった。</p> <p>Не встиг і ахнути (оком моргнути), як минув цілий рік.</p>
えんえん	<p>[en-en] прислівник</p> <p>Нескінченно, безупинно, постійно, неспинно, безперестанно (про стан, дію, що постійно триває та не має завершення).</p> <p>～と、^{つづ}続く</p> <p>^{らいきやく}来客のあいさつが、えんえんと^{つづ}続いて、^{たいくつ}退屈だった。</p> <p>Через нескінченні привітання відвідувачів, що йшли та йшли, було дуже нудно.</p>

<p>きっちり</p>	<p>[kicchiri] прислівник</p> <p>Точно, рівно; виключно; чітко (про час або кількість чогось).</p> <p>～に、^{はじ}始まる、^{おひ}終わる;～だ</p> <p>会議はきっちり 1時間で終わるようにします。ご出発の時間までには必ず終わりますから心配しないで下さい。</p> <p>Зробимо так, щоб закінчити засідання рівно за годину. Не хвилюйтесь, до відправлення обов'язково все завершимо!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎっちり、ぎっしり、きっかり、きちきち</p>
<p>ぎりぎり</p>	<p>[giri-giri] прислівник</p> <p>До межі, до останньої краплі; ледь-ледь, в останню мить (обмеження, що чітко вказує на неможливість збільшення чи зменшення (про час, простір, умови, можливості, гроші, кількість тощо).</p> <p>～(に)、^ま間に^あ合う;～だ</p> <p>卒論の^{そつろん}提出期限^{ていしゅつきげん}は、ぎりぎりだったんですが、間に^ま合^あってよかった。</p> <p>Хоч і в останню мить терміну здачі дипломної роботи, але як добре, що все ж таки встиг!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きりきり、ぎりっ、ぎりり</p>

<p>じっくり</p>	<p>[jikkuri] прислівник</p> <p>Без поспіху, ретельно, уважно, спокійно; розважливо, вдумливо; «сім разів відміряти – один раз відрізати»; «десять разів подумати перед тим, як зробити» (про серйозне ставлення до дій, вчинків, міркувань тощо; про вдумливий підхід до чогось).</p> <p>～(と)、^{かんが}考える、^{にこ}煮込む</p> <p>肉を弱火で二、三時間じっくり煮込みます。</p> <p>М'ясо треба ретельно протушити на маленькому вогні протягом 2-3 годин.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ゆっくり</p>
<p>じわじわ</p>	<p>[jiwa-jiwa] прислівник</p> <p>Крок за кроком; поступово (рухатися); непомітно (просуватися); повільно (змінюватися); помалу (прогресувати /регресувати/) (про повільну і майже непомітну зміну стану, настрою; повільний рух тощо).</p> <p>～(と)、^{ちか}近づく、^{じょうしょう}上昇する</p> <p>この商品は、始めはあまり売れませんでした。じわじわ人気が出てきました。</p> <p>Цей товар спочатку не продавався, але поступово почав користуватись попитом.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> じわっ、じわっ、じわり、じんわり</p>

ずるずる	<p>[zuru-zuru]</p> <p>Монотонно, безцільно, байдуже, безцільно продовжувати дію (про стан, коли щось триває чи робиться без визначеної мети).</p> <p>～(と)、^{つづ}続ける、^{つきあ}付き合う 発展性のない仕事を^{はってんせい}ずるずる^{つづ}続けていてもだめだよ。思い^{おも}切って^き新しい^{あた}ことを^{はじ}始めた^めほうがいいよ。</p> <p>Не варто монотонно продовжувати робити те, що не дає можливості розвиватися. Краще прийняти рішення та розпочати щось нове.</p>
そろそろ	<p>[soro-soro] прислівник</p> <p>Незабаром, невдовзі, скоро; зараз, ось-ось; настав час; уже час (про стан, коли щось має відбутися чи трапитися через короткий проміжок часу; про необхідність щось зробити негайно).</p> <p>～^おきる、^{はじ}める そろそろニュースの^{じかん}時間^だな。チャンネル^か換^ええるよ。</p> <p>Незабаром розпочнуться новини, тому я переключу канали.</p> <p><i>Близькі за значенням: そろっ、そろり</i></p>
ちょいちょい	<p>[choi-choi] прислівник</p> <p>Часто, постійно (про дії чи ситуації, що дуже часто або постійно відбуваються).</p>

	<p>～と、^{おこ}起こる、^{たち}立ち^よ寄る</p> <p>あのレストランには会社^{かいしゃ}の帰り^{かえ}にちよいちよい^い行くんですが、静^{しず}か^かで落^おち^つ着^いたい^い店^{みせ}ですよ。</p> <p>Я постійно заходжу в той ресторан після роботи, бо він затишний і має заспокійливу атмосферу.</p> <p>最近^{さいきん}スポーツ^なクラブ^かの中で、盗^{とう}難^{なん}がちよいちよい^い起こ^おる^よう^うにな^なった。</p> <p>Останнім часом у спортивних клубах часто трапляються крадіжки.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちよこちよこ、ちよくちよく</p>
ちよくちよく	<p>[choku-choku] прислівник</p> <p>Часто, багаторазово (про дії чи явища, що часто повторюються).</p> <p>～(と)、^{たち}立ち^よ寄る</p> <p>祖母^{そぼ}はちよくちよく^い海外^{かいがい}旅行^{りょこう}をしていたが、最近^{さいきん}は遠^とく^おに行^いか^なく^なった。</p> <p>Бабуся часто подорожувала за кордон, але останнім часом далеко не їздить.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちよいちよい、ちよこちよこ</p>
ちよこちよこ	<p>[choko-choko] прислівник</p> <p>Подколи, інколи; там-сям (про дії та ситуації, що повторюються; про речі, розкидані чи розкладені в різних місцях).</p>

	<p>～(と)、行く、立ち寄る、起こる あのお店には会社の帰りにちょこちょこ行く んですが、にぎやかで楽しい店ですよ。 По дорозі додому після роботи подеколи за- ходжу до того бару – дуже гамірне і веселе місце!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちょいちょい、ちょく くちょく、ちょこちょこ</p>
<p>ぱっ</p>	<p>[pat] прислівник</p> <p>Хап! Шух! Жух! Раз і ...; різко щось зро- бити; раптово змінитися; мігтєво зникну- ти / з'явитися (про швидкі неочікувані дії, зміну чогось; різкі рухи чи дії; появу- зникнення тощо).</p> <p>～と変わる、つく、燃える、開く もうけたお金を全部ぱっと使っても、また 働いても稼げばいい。 Зароблені гроші, якщо вони раптом раз і роз- летяться, можна, працюючи, знову заробити.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱっ、ぱーっ</p>
<p>ぴったり</p>	<p>[pittari] прислівник</p> <p>Точно, чітко, точнісінько, якраз (про пов- ну відповідність людини, речі, розміру, ко- льору, форми визначеному часу тощо).</p> <p>～(と)、合う; ～(に)、会う、来る、行 く; ～だ</p>

	<p>恋人たちは、8時^{こいびと}び^じつたり^あに^{やくそく}会う約束をした。</p> <p>Закохані домовилися про зустріч рівно о 8 годині.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びたつ、びたり、びつたり</p>
<p>ぼちぼち</p>	<p>[bochi-bochi] прислівник</p> <p>Поступово, мало-помалу, потроху, потрошку, поволі, помаленьку (просуватися, наближатися) (про стан повільного наближення до чогось).</p> <p>~(と)、始^{はじ}まる、終^おわる; ~だ; ~の</p> <p>ぼちぼち^{かいぎ}会議^おが^{じかん}終わる時間^だから、昼食^{ちゅうしょく}の準備^{じゅんび}をしてください。</p> <p>Час засідання потихеньку підходить до завершення, тож готуйте обід.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> そろそろ、ぼつぼつ</p>

第二部 Частина II

自然現象 Природні явища

2.1. 気象、天候 Погода, клімат

2.1.1. 晴れ Ясна погода

うらうら	<p>[ura-ura] прислівник</p> <p>Яскраво світити; поблискувати; миготіти, мерехтіти; тріпотіти.</p> <p>～(と)、照る、する</p> <p>春<small>はる</small>の光<small>ひかり</small>はうらうらとして暖<small>あたたか</small>かく、早<small>はや</small>く外<small>そと</small>へ出<small>で</small>て遊<small>あそ</small>びたい。</p> <p>Ранкове сонце так яскраво й тепло світить, що хочеться хутчий вийти надвір.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> うらら、ぽかぽか</p>
かつ	<p>[kat] прислівник</p> <p>Палюче, палко, шпарко; припікати; палити, пекти (про стан хвилі інтенсивного тепла, випромінюваного сонцем, вогнем тощо, а також раптове відчуття печії усередині тіла).</p>

	<p>～と、^て照りつける</p> <p>夏は朝から^{なつあさ}かつと太陽が^{たいよう}照りつける。</p> <p>Влітку з самого ранку нещадно припікає сонце.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かーつ、かつか、かつかつ</p>
からから	<p>[kara-kara] прислівник</p> <p>Сухо; порожньо; сухий, висохлий, випарений; випалений (стан повного зневоднення, сухості, випалення тощо).</p> <p>～に、^{かわ}乾く、なる;～だ</p> <p>乾燥して^{かんぼう}からからのお^{てんき}天氣が^{ついで}続きますから</p> <p>火事に^{じゆうい}注意しましょう。</p> <p>Посушлива погода буде тривати, бережіться пожеж!</p>
からり	<p>[karari] прислівник</p> <p>Тепло і приємно; сонячно; світлий (стан приємної сухості /про гарну сонячну погоду, пору року, свіжу суху білизну; настрої).</p> <p>～と、^は晴れる、している</p> <p>雨が^{あめ}上がった^{あつ}後、^{あつ}からりと^は晴れた^よ良い^{てんき}天氣になった。</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> からんからん、ぽかぽか</p>
かんかん	<p>[kan-kan] прислівник</p> <p>Спекотно, жарко, жагуче, палюче (стан спеки, інтенсивний потік гарячого повітря /про вогонь, сонце/).</p>

	<p>～照りつける かんかん照りの暑い^{あつ}天気^{てんき}が続^ついている。 Триває виснажлива спекотна погода. <i>Близькі за значенням:</i> かん、かーん</p>
ぎらぎら	<p>[gira-gira] прислівник</p> <p>Сліпуче, строкато, яскраво (про інтенсивне тривале світло, що випромінює сонце; блиск коштовностей, який засліплює людину у прямому і переносному сенсі; про погляд, очі).</p> <p>～(と)、照^あり付^けける、光^ひる、する 真夏^{まなつ}の太陽^{たいよう}がぎらぎら照^あり付^けている。 Сонце влітку світить сліпуче. <i>Близькі за значенням:</i> きらきら、ぎらっ、 ざりり</p>
くつきり	<p>[kukkiri] прислівник</p> <p>Чітко, помітно, ясно; значно мінятися (про чіткі /відчутні, очевидні, помітні/ зміни в порівнянні з попереднім станом).</p> <p>～(と)、見^みえる、晴^はれる、する くつきりと晴^はれた良^よい天^{てん}気^きですね。 Помітно налагодилась погода.</p>
さんさん	<p>[san-san] прислівник</p> <p>Сяяти, яскраво блищати, променіти, світитися, грати сяйвом.</p> <p>～と、輝^{かがや}く、照^ある</p>

	<p>今日は、春の日差しがさんさんと照っている。気持ちのいい天気だ。 Сьогодні весняне сонечко так яскраво сяє та блищить. Дуже приємна погода.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぽかぽか</p>
じりじり	<p>[jiri-jiri] прислівник</p> <p>Гаряче світити, пекти, палати (про сонце).</p> <p>～(と)、照りつける 夏の太陽が、じりじりと照りつけている。 Пече літнє сонце.</p>
すかつ	<p>[sukat] прислівник</p> <p>Свіжо, чисто; ясно; приємно; із полегшенням (про погоду; враження, почуття, характер, вигляд тощо).</p> <p>～と、する、晴れる 今日はすかつと晴れて良い天気ですね。 Сьогодні гарна, приємна погода.</p>
ぽかぽか	<p>[roka-roka] звук, прислівник</p> <p>Тепло і комфортно (про стан відчуття приємного та м'якого тепла /в оселі, від сонця тощо/).</p> <p>～(と)、暖かい、する、だ、～の天気、 ～した天気 今日は、ぽかぽかした暖かい日になるでしょう。 Мабуть, сьогодні буде теплий гарний день.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> うらうら</p>

2.1.2. 雲 Хмари (пасмурна погода)

<p>どんより</p>	<p>[donyori] прислівник</p> <p>Хмарно, тъмяно, похмуро, темно; мутно (про темне важке небо, хмари, воду; (<i>перен.</i>) про сумні очі, тяжкі думки, голову тощо).</p> <p>～(と)、曇る; ～する 今日(きょう)はどんよりした曇(くも)り空(ぞら)だ。 Сьогодні пасмурно, на небі хмари.</p>
<p>ふわふわ</p>	<p>[fuwa-fuwa] прислівник</p> <p>З легкістю пливти у повітрі, повільно плавати у воді (про предмети та істоти, що природно літають чи плавають).</p> <p>～(と)、浮(う)かぶ、飛(と)ぶ 空(そら)には綿(わた)雲(ぐも)がふわふわ浮(う)かんでいる。 По небу легко пливуть пухкі, як вата, хмари.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふわっ、ふわっ、 ふわり、ふんわり</p>
<p>ふんわり</p>	<p>[funwari] прислівник</p> <p>Парити у повітрі, плисти по небу, легко здійматися і спускатися (про м'які, пухкі предмети, що природно легко рухаються та переміщуються у повітрі).</p> <p>～(と)、浮(う)かぶ、飛(と)ぶ、あがる、おりる 青(あお)い空(そら)に白(しろ)い雲(ぐも)がふんわりと浮(う)かんでいる。</p>

	<p>Пливають у синьому небі білосніжні хмари.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふわり、ふわっ、ふわふわ</p>
ぼかん	<p>[rokān] прислівник</p> <p>Зависнути в повітрі (про стан візуальної нерухомості чогось в повітрі).</p> <p>〜と、^う浮かぶ、^{ただよ}漂う</p> <p>^{あお}青い^{そら}空に一つだけ^{ひと}だけ^{しろ}白い^{くも}雲がぼかんと^う浮かんで</p> <p>いる。</p> <p>На блакитному небі одна біленька хмаринка немов завмерла.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼかつ、ぼかり、ぼっかり、ぼかーん</p>
もくもく	<p>[moku-toku] прислівник</p> <p>Клубитися, клубочитися, клуботати, клубочіти; кучерявитися (про дим, хмари та іншу газоподібну речовину, що піднімається у повітря, утворюючи легку хвилясту масу).</p> <p>〜(と)、^た立ち^{のぼ}上る</p> <p>夏^{なつ}の^{そら}空には^{にゅうどうぐも}入道雲がもくもくと^た立ち^{のぼ}上っていた。</p> <p>Дощові хмари клубочаться в літньому небі.</p>

2.1.3. 雨、洪水 Дощ, злива

<p>ザーザー</p>	<p>[za:-za:] звук</p> <p>Тривалий звук води чи сипучих речовин (про звук, що утворює рідина, пісок, тощо у великій кількості при литті, падінні, пересипанні тощо).</p> <p>〜と、^{あめ}雨が^{ふる}降る 朝は晴れてたから、こんなに^{あめ}雨が^{ザーザー}降るとは^{おも}わなかったよ。 Зранку було так сонячно, що ніхто й подумати не міг, що згодом почнеться безперервний дощ!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さー、ざっ、ざざっ、ざー、ざーっ</p>
<p>ザーっ</p>	<p>[za:t] звук, прислівник</p> <p>Шу-ух! Жу-ух! (про звук, що утворюється, коли раптово з силою починає рухатися велика кількість води, газоподібної речовини чи чогось сухого /хвиля, порив вітру, злива, пил тощо/).</p> <p>〜と、^{あめ}雨が^{ふる}降る、^{かぜ}風が^{吹く}、^な鳴る ^{つよ}強い^{あめ}雨が^{きゆう}急に^{ザーッ}と降ってきて、濡れてしまった。 Дощ хлинув так раптово і сильно, що я до нитки промок.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さー、さっ、ささっ、さーさー、ざっ、ざざっ、ざーざー</p>

しとしと	<p>[shito-shito] прислівник</p> <p>Крапати; мрячити (про легкий лагідний дощ, тривалу осінню мряку).</p> <p>～(と)、雨が降る;～している <small>きょう あさ ばん いちいちじゅう</small> 今日<small>きょう</small>は朝<small>あさ</small>から晩<small>ばん</small>まで一日<small>いちいちじゅう</small>中しとしと雨<small>あめ</small>が降<small>ふる</small>って、うっとうしい天気<small>てんき</small>だ。 Сьогодні з самого ранку до вечора моросить дощ, стоїть похмура погода.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> じとじと、しとっ、しっとり</p>
しょぼしょぼ	<p>[shyobo-shyobo] прислівник</p> <p>Безперестанно і монотонно крапати (про дрібний надокучливий дощ).</p> <p>～(と)、雨が降る;～している <small>きのう つつ あめ</small> 昨日<small>きのう</small>から<small>つと</small>続く雨<small>あめ</small>は、しょぼしょぼ降<small>ふる</small>って、やみそう<small>やみそう</small>でやまない。 З учора безперестанку крапає дощ, не схоже, що він колись припиниться.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> しとしと、ばらばら</p>
どー	<p>[do:] звук, прислівник</p> <p>Звук, що виникає при раптовому переміщенні масивних об'єктів; раптовий гул (про падіння великої кількості води, снігу, піску тощо; про натовп, юрбу, гурт; череду, табун тощо).</p>

	<p>～と、音を立てる 大雨<small>おおあめ</small>が降り川上<small>かわかみ</small>から急<small>きゆう</small>にドーという音<small>おと</small>がして、泥水<small>どろみず</small>や大きな石<small>おおいし</small>が流<small>なが</small>れてきた。 Через дощ раптом виник сильний гул, і з верхоріччя разом з великим камінням хлинула брудна вода.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どーっ、どっ、どどっ、どーどー</p>
<p>ぱたっ</p>	<p>[patat] звук, прислівник</p> <p>Раптове припинення (зупинка) (про звук, вітер, дощ, потік гостей, використання чи застосування чогось).</p> <p>～と、閉<small>と</small>じる、閉<small>し</small>める、途絶<small>とつ</small>える、やむ 昨日<small>きのう</small>まで降<small>あめ</small>っていた雨<small>あめ</small>が急<small>きゆう</small>にぱたっとやんで、いい天気<small>てんき</small>になった。 Дощ, що безперервно лив до вчорашнього дня, раптово припинився, настала гарна погода.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱたっ、ぱたり、ぱたり、ぱったり、ぱったり、ぴたっ</p>
<p>びしょびしょ</p>	<p>[bishyo-bishyo] звук, прислівник</p> <p>Дощ стіною; злива, потік, хлющ (тривалий звук дуже сильного дощу, зливи; стан тривалого дощу).</p> <p>～(と)、降<small>あめ</small>る 雨<small>あめ</small>がびしょびしょ降<small>ふ</small>って、なかなかやまない。</p>

	<p>Дош стоїть стіною, навіть не схоже, що він колись припиниться.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びしゃびしゃ、びちよびちよ</p>
びたっ	<p>[pitat] звук, прислівник</p> <p>Різко зупинятися, раптово перериватися, зникати; ущухати (про різке припинення дій, раптове зникнення чогось звичайного).</p> <p>～と、止まる、やむ、なくなる、途絶える さっきまで激しく降っていた雨が、びたっ とやんだ。 Сильний тривалий дощ несподівано припинився.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びたり、びたん、び ったり、びたっ、びたん、びたびた</p>
ぽつぽつ	<p>[potsu-potsu] звук, прислівник</p> <p>Кап-кап; протікати, капати, крапати (про звук, що утворюється при безперервному падінні дрібних краплинок, стукіт краплинок; стан протікання чогось дрібними краплинками тощо).</p> <p>～(と)、降る、落ちる、当たる 雨がぽつぽつ降り出したから、うちへ帰り ましょう。 Почав крапати дощ, ходімо додому.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぽつぽつ、ぽつつ、 ぽつり、ぽつん</p>

<p>ぽつん</p>	<p>[potsun] звук, прислівник</p> <p>Кап! (звук, що виникає при одноразовому падінні краплини рідини).</p> <p>～と、降る、落ちる、当たる</p> <p>雨がぽつんと降ってきたみたいだ。でもまだ大丈夫だろう。</p> <p>«Кап!» – начебто розпочався дощ. Але ще можна потерпіти.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぽつっ、ぽつり、ぽつん、ぽつっ、ぽつり、ぽつぽつ</p>
<p>ぽつんぽつん</p>	<p>[potsun-potsun] звук, прислівник</p> <p>Кап-кап-кап! (повторюваний звук, що виникає при капанні води через певні проміжки в часі; про стан капання рідини з невеликими інтервалами).</p> <p>～(と)、降る、落ちる、当たる</p> <p>雨がぽつんぽつんと降ってきた。どうしよう。うちに帰ろうか。</p> <p>«Кап-кап-кап» – закрапав дощ. Що ж робити? Ходімо додому!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぽつぽつ</p>

2.1.4. 雪、氷 Сніг, лід

うっすら	<p>[ussura] прислівник</p> <p>Поверхнево, смутно (стан); легко, тонким пластом (про колір, сніг тощо).</p> <p>～(と)、積もる <small>ゆき</small>雪がうっすらと、<small>つ</small>積もっている。 Злегка присипало снігом.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちよつ、ほんのり</p>
がちがち	<p>[gachi-gachi] звук, прислівник</p> <p>Твердий, затверділий, міцний (характеризує дуже затверділий предмет, речовину тощо).</p> <p>～に、なる、<small>かた</small>固まる、<small>こお</small>凍る、<small>かた</small>堅い;～だ <small>どうろ</small>道路が、<small>こお</small>がちがちに凍っている。 Замерзлі дороги.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かちかち、がちつ、がちり、がちん</p>
かちんかちん	<p>[kachin-kachin] прислівник</p> <p>Затверділий, замерзлий; «твердий, мов камінь» (про стан, коли м'які тіла чи тіла, що містять воду, перетворюються на тверді).</p> <p>～に、<small>こお</small>凍る、なる;～だ マイナス 20度<small>ど</small>になつたので、<small>いけ</small>池はかちんかちんに<small>こお</small>凍ってしまった。</p>

	<p>Через температуру повітря мінус 20 градусів, озеро замерзло і стало як камінь.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がちんがちん、かつちんかつちん、がっちんがっちん</p>
ぎゅーぎゅー	<p>[gyu:-gyu:] звук, прислівник</p> <p>Скрип-скрип (повторюваний звук тертя; звук, що виникає при гальмуванні, ході в гумових чоботах тощо).</p> <p>～(と)、鳴る 冬<small>ふゆ</small>の朝<small>あさ</small>、ギューギューと鳴る霜<small>しも</small>を踏<small>ふ</small>みながら、登校<small>とうこう</small>した。 Зимовим ранком скрип-скрип – по морозно-му інею до школи.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きゅーきゅ、ぎゅつ、ぎゅつぎゅつ、ぎゅーつ、ぎゅつ</p>
こんこん	<p>[kon-kon] прислівник</p> <p>Швидке і рясне падіння (про опади, накопичення снігу, листя тощо).</p> <p>～(と)、雪<small>ゆき</small>が降<small>ふ</small>る、積<small>つも</small>る 深夜<small>しんや</small>に音<small>おと</small>も無く雪<small>ゆき</small>がこんこんと降<small>ふ</small>る。 Опівночі беззвучно почав падати сніг.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> こん、こーん</p>
しんしん	<p>[shin-shin] прислівник</p> <p>У глибокій тиші; мовчки; беззвучно; у мовчанні (про явища, що відбуваються у глибокій тиші та спокої; стан).</p>

	<p>～と、雪が降る、積る 誰もいない森の中、しんしんと雪は降り続けている。 У безлюдному лісі беззвучно падав сніг.</p>
ちらほら	<p>[chira-hora] прислівник</p> <p>Де-не-де, де-де, деінде, місцями, подекуди; зрідка, час від часу (про явища, людей, речі, чутки тощо, що виникають час від часу в різних місцях).</p> <p>～(と)、雪が降る; ~する 雪がちらほら降り出してきた。もうすぐ冬だね。 Де-не-де вже випав сніг. Незабаром зима!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちらちら、ちらりほらり</p>
つるつる	<p>[tsuru-tsuru] прислівник</p> <p>Слизько, ковзко; слизкий (про слизьку поверхню; укриту кригою поверхню, слизьку дорогу; покриті слизом речі, рибу тощо).</p> <p>～(と)、すべる; ~している; ~に、凍る、磨く 道がつるつるに凍っていたから、こけそうだった。 Через замерзлу слизьку дорогу лід не впав.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> つるっ、つるり、つるん、つやつや</p>

どかつ	<p>[dokatt] прислівник</p> <p>Стан злету/падіння; збільшення/зменшення; появи/зникнення великої кількості чогось (про людей, речі, гроші тощо).</p> <p>〜と、^{ゆき}雪が降る 今年は雪がどかつと降ったので、スキーやスノーボードには最適ですね。 Цей рік чудовий для катання на лижах і сноуборді, бо випала величезна кількість снігу.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どころ、どっか、どっかり、どかどか</p>
どさっ	<p>[dosat] звук, прислівник</p> <p>Бух! Бам! (звук, що виникає при одноразовому падінні чи завалюванні масивних предметів, що мають гнучку чи нетверду структуру: важке тіло, валіза, купа паперу тощо).</p> <p>〜と、^{おちる}落ちる ^{あたたか}暖かくなってきたので、^{やね}屋根から^{ゆき}雪がどさっ^{おち}落ちてきた。 Через потепління раптом «Бух!» – з даху звалилася глиба снігу.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どさり、どさん、どさどさ、どっさり</p>
ばらばら	<p>[bara-bara] звук, прислівник</p> <p>Звук розсипання чи падіння (тривалий звук, що виникає при розсипанні чи падінні</p>

	<p>якоїсь кількості твердих чи гранульованих предметів); розвалюва-тися на шматки, кришитися.</p> <p>～(と)、散る、降る 屋根の上にバラバラと音を立てて、ひょうが降ってきた。 Стукотить, розсипаючись по даху, град.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> はらはら、ぱらぱら、ぱらっ、ぱらり、ぱっ、ぱらり</p>
<p>びしびし</p>	<p>[bish-i-bishi] звук, прислівник</p> <p>Хрясь-хрясь! Хлись-хлись! Хрусь-хрусь! (звук, що утворюється при сильних ударах палицею, хлистанні батогом; звук при ламанні хмизу, гілок, дошок, криги тощо).</p> <p>～(と)、割れる、たたく、音を立てる 氷がビシビシと大きな音を立てて割れていく。 «Хрись-хрись!» – голосно ламається крига.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びしびし、びしっ</p>

2.1.5. 風 Вітер

<p>ザーッ</p>	<p>[za:t] звук, прислівник</p> <p>Шу-ух! Жу-ух! (Про звук, що утворюється, коли раптово з силою починає рухатися велика кількість води, газоподібної речовини чи чогось сухого /хвиля, порив вітру, злива, пил тощо/).</p> <p>〜と、雨が降る、風が吹く、鳴る 強い風が急にザーッと吹いてきて、帽子が飛んで行った。 Шу-ух! Налетів вітер і зірвав мій капелюх.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さー、さっ、ささっ、さーさー</p>
<p>そよそよ</p>	<p>[soyo-soyo] прислівник</p> <p>(Віяти) легенько, м'яко, комфортно (про тривале, тихе і приємне віяння вітерцю).</p> <p>〜(と)、吹く、なびく、揺れる 涼しい風がそよそよと吹いてくる。 Легенько віє прохолодний вітерець.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> そよ</p>
<p>ひゅー</p>	<p>[hyu:] звук, прислівник</p> <p>Фу-ух, х'ють; дути поривчасто, вдаряти повітрям (звук сильного пориву вітру; стан).</p>

	<p>～と、吹く <small>やま</small>からの<small>つめ</small>たい<small>かぜ</small>風がヒューとひと吹きし、 <small>み</small>身を<small>き</small>切るような<small>さむ</small>寒さを<small>かん</small>感じた。 Я відчув страшний, ріжучий тіло холод, коли гірський крижаний вітер вдарив повіт- рям.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ひゅーひゅー、びゅー。 ひゅー</p>
ひゅーひゅー	<p>[hyu:-hyu:] звук, прислівник</p> <p>Свист, свистіти (свист птахів, звук, що утворює вітер; безперервний звук, що утворюється при проходженні повітря через вузький отвір із тиском; про важке дихання людини тощо).</p> <p>～(と)、風が吹く <small>きた</small>北風がヒューヒュー吹く<small>きせつ</small>季節になりましたね。 Розпочався сезон північних вітрів.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ひゅーひゅー、ひゅーひゅー、ひゅー、ひゅーっ、ひゅー、ひゅーっ、ひゅーん、ひゅー、ひゅーっ</p>
びゅーびゅー	<p>[byu:-byu:] звук, прислівник</p> <p>У-у-у, у-у-х; віяти сильно, завівати, бурхати, шугати (звук сильного вітру; стан).</p> <p>～(と)、風が吹く ひゅーひゅーと吹く強い風の中、船はあら</p>

	<p>しの中を進んでいった。 У-у-у, – завивав сильний вітер, однак корабель продовжував рухатися штормовим морем.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ひゅーひゅー、ぴゅーひゅー</p>
--	---

2.1.6. 湿気、霧 Вологість, туман

しっとり	<p>[shittori] прислівник</p> <p>Вологий, вогкий, зволожений, промоклий (про стан легкої вологості; стан, коли щось не до кінця просушене; стан насиченої вологою шкіри, намоклого одягу, дерев після дощу, ранкової трави, вкритої рососою, вогкої землі тощо).</p> <p>～(と)、^{しめ}湿る、する</p> <p>雨上がりの庭は、しっとりした^{くわうき}空気に^み満ちていた。</p> <p>Після дощу повітря в саду було насичене вологою.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> じっとり</p>
じっとり	<p>[jittori] прислівник</p> <p>Дуже вологий, просякнутий вологою, сильно намоклий (про стан значної насиченості вологою від сирості, поту (одягу, постільної білизни тощо).</p>

	<p>～(と)、^{しめ}湿る;～している 梅雨は、^{じつど}湿度が^{たか}高く^{くうき}空気もじっとりして蒸^たし^{あつ}暑い。 У сезон дощів – висока вологість, тому через насичене вологою повітря задушливо парко. <i>Близькі за значенням:</i> шっとり、じとっ、じとじと</p>
じとじと	<p>[jito-jito] прислівник</p> <p>М'який від вологи; розм'яклий (про стан зволжених речей, білизни, продуктів, що зазвичай мають бути сухими чи хрусткими; стан речей, що втратили хрусткість).</p> <p>～(と)、^{しめ}湿る;～している 梅雨は^{しつ}湿気が^{おお}多くてじとじとした^{てんき}天気が^{つづ}続く。 У сезон дощів висока вологість і сира погода.</p>
じめじめ	<p>[jime-jime] прислівник</p> <p>Неприємно сиро; дуже волого, болотисто (про стан речей /одяг, постіль, оселю тощо/, насичених вологою (<i>має негативне забарвлення</i>)).</p> <p>～(と)、^{しめ}湿る;～している この^{へや}部屋は、^{ちか}地下にあるのでいつもじめじめしている。</p>

	<p>Через те, що ця кімната знаходиться у підвальному приміщенні, вона дуже сира.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> じめっ</p>
むっ	<p>[mut] прислівник</p> <p>«Ударити в носа»; задихатися; затримувати дихання (про затримання чи неможливість дихання при різкому відчутті сильного неприємного запаху, гарячого або холодного повітря тощо).</p> <p>〜と、する、こもる</p> <p>梅雨は、湿気<small>しつげ</small>の多いむっとする暑<small>あつ</small>さが続<small>つづ</small>く。</p> <p>У сезон дощів велика вологість і така спека, що неможливо дихати.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> む一つ、むしっ</p>
もやっ	<p>[moyat] прислівник</p> <p>Нечітко, неясно, безформно, розпливчасто; туманно, примарно (стан нечіткого візуального сприйняття).</p> <p>〜と、かすむ</p> <p>朝<small>あさ</small>起<small>お</small>きると、町<small>まち</small>は霧<small>きり</small>でもやっとかすんでいた。</p> <p>Прокинувся вранці, а все місто розпливчасте, вкрите туманом.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぼ一つ</p>

2.1.7. 雷 Грім (блискавка)

<p>がらがら</p>	<p>[gara-gara] звук</p> <p>Громихати, гриміти; звук сильного грому (про звук сильного, гучного, важкого громихання, грому тощо).</p> <p>～(と)、鳴る <small>かみなり</small> 雷<small>ともな</small>を<small>おおめ</small>伴った<small>ふ</small>大雨<small>ら</small>が降っている。ガラガラ <small>おと</small>という音が<small>つづ</small>ずっと<small>つづ</small>続いている。 Гроза з сильним дощем. Постійно чути громихання.</p> <p><i>Близьке за значенням: ごろごろ</i></p>
<p>ごろごろ</p>	<p>[gogo-gogo] звук</p> <p>Звук грому, рев мотору; гуркотіння; урчання у животі; мурчання (вуркіт) котів (про звук гуркоту, гуркання, громихання; грім тощо).</p> <p>～(と)、鳴る ピカッと<small>いなずま</small>稲妻<small>はし</small>が走り<small>おと</small>ゴロゴロ<small>な</small>と音を<small>た</small>立てて <small>かみなり</small>雷<small>おと</small>が<small>おと</small>落ちる音がした。 Засяяла блискавка, здалеку долинули гулки перекати грому.</p> <p><i>Близьке за значенням: がらがら</i></p>
<p>どかーん</p>	<p>[doka:n] звук</p> <p>Бам; потужний звук, що утворюється при влучанні блискавки (про важкий</p>

	<p>потужний одноразовий звук грому з блискавкою).</p> <p>～(と)、鳴る、落ちる</p> <p>昨日の雷はすごかったよ。丘の上の松の木にドカーンって落ちて、木が真っ二つになったそうだよ。</p> <p>Вчора була страшна блискавка. Вдарила в сосну, що на пагорбі, й розбила її навпіл.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ばーん</p>
<p>ぴかつ</p>	<p>[pikat] прислівник</p> <p>Блиснути, спалахнути, блиснути, зблиснути, мигнути, блимнути (про короткочасне одноразове яскраве блимання).</p> <p>～と、光る</p> <p>ぴかつと急に光った後、すぐに大きな雷の音がしましたらから、きっと近くに落ちたんですよ。</p> <p>Одразу після раптового спалаху, почулося громихання грому – десь зовсім поблизу вдарила блискавка!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぴかり</p>
<p>ぴかり</p>	<p>[pikari] прислівник</p> <p>Блиснути, осяяти, опромінити (про короткочасний спалах сильного світла, що осяє щось).</p> <p>～と、光る</p>

	<p>稲妻が<small>いなずま</small>びかりとひらめいた後、雷が<small>あとも</small>とどろき大雨が<small>おおあめ</small>降り出<small>ふ</small>した。</p> <p>Після того, як все опромінила блискавка, почався сильний дощ з громом.</p>
--	--

2.2. 土壤、岩石、地震

Ґрунт, каміння, землетрус

がたがた	<p>[gata-gata] звук, прислівник</p> <p>Бум-бум! Гучно вдаряться, громихати при хитанні (багаторазовий важкий гучний звук ударів при хитанні твердих предметів).</p> <p>~(と)、ゆれる、動く; ~する</p> <p>地震のとき、急に地面がガタガタとゆれたので、びっくりしましたよ。</p> <p>Раптом земля з гуркотом затряслась через землетрус, що дуже мене налякав.</p>
がっつん	<p>[gatsun] звук</p> <p>Бац! Бум! (одноразовий звук, що утворюється при зіткненні двох твердих округлих предметів; стан зіткнення).</p> <p>~と、ぶつかる、当たる、なぐる</p> <p>大きな岩が落ちてきて、アスファルトの道にガツンとぶつかった。</p> <p>Бум! – було чути гучний звук величезної каменюки, що впала та вдарилась об асфальт.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> がつーん、がつつん、がつつ、かつん、かつーん、かつつん、かつ</p>
がらがら	<p>[gaga-gaga] звук, прислівник</p> <p>Брызг-брызг-брызг!; голосно (скрипучим голосом) кричати (повторюваний звук, що утворюється при падінні, брязкоті, стукоті важкого предмета, який перевертається і вдаряється об щось тверде; скрипучий сильний голос).</p> <p>～(と)、音を立てる、鳴る、崩れ落ちる <small>やま</small>の上から<small>おと</small>ガラガラと音を立てて<small>いわ</small>岩が<small>おち</small>落ちてきた。 З вершини гори з гуркотом скотився камінь.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> からから、がらっ、がらり、がらん</p>
ぐらぐら	<p>[guga-guga] звук, прислівник</p> <p>Коливатись, вагатись; колихатись, гойдатись (про стан людини, речей як у прямому, так і переносному значенні).</p> <p>～(と)、ゆれる、動く; ～する 地震<small>じしん</small>のときは、ぐらぐらゆれて怖<small>こわ</small>かった。 Під час землетрусу було жахливо, бо все навкруги колихалось.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くらくら、ぐらっ、ぐらり</p>

<p>ごっこつ</p>	<p>[gotsu-gotsu] звук, прислівник</p> <p>1. Бац-бац! Бум-бум! (про звук, що утворюється при безперервному зіткненні з якимось твердим масивним предметом).</p> <p>～と、音を立てる 穴を掘ると、ゴツゴツとスコップに岩が当たたる音がした。もうこれ以上は掘れないだろう。</p> <p>При копанні ями лопата весь час наштовхується на каміння: «Бац-бац!». Неможливо продовжувати!</p> <p>2. Нерівний; із пагорбками та виїмками; жорсткий (про поверхню чогось /дорогу, шкіру тощо/).</p> <p>～している 石だらけのごっこつした道は、歩きにくかった。</p> <p>Було дуже незручно йти нерівною дорогою, усипаною камінням.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> こっこつ、ごっこつ、ごっこつん、こっこつ、こっこつん、こっこつん、ごっこつん</p>
<p>ごろごろ</p>	<p>[gogo-gogo] звук, прислівник</p> <p>Покотитися, падаючи крутитися, котитися із гуркотом (для позначення стану великих важких круглих предметів, які, обертаючись, рухаються, падають тощо).</p>

	<p>～(と)、^{ころ}転がる ^{やま}山の上から^{うえ}大きな^{いし}石が^{おお}ごろごろ^{ころ}転がり^お落ちていく。 З вершини гори з гуркотом котиться велика каменяка.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ころころ、ごろっ、 ごろり、ごろん</p>
<p>ごろっ</p>	<p>[gorot] звук, прислівник</p> <p>Звук, що виникає при перевертанні важких твердих предметів; перекочуватися (котитися) з гуркотом (для позначення стану великих важких предметів, які, обертаючись, рухаються, падають тощо).</p> <p>～(と)、^{ころ}転がる、^お落ちる ブルドーザーが押すと、大きな^{いわ}岩は、^おごろっ^{うご}と動いた。 Бульдозер підштовхнув масивне каміння, і воно покотилося з гуркотом.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ころっ、ころころ、 ごろごろ、ごろり、</p>
<p>びーっ</p>	<p>[za:t] звук, прислівник</p> <p>Умить переміститися, повністю різко змінитися, помінятися (про місце знаходження речей, природні явища, поведінку людей, відчуття, почуття, настрої).</p> <p>～と、^{おと}音を^た立てる</p>

	<p>山<small>やま</small>の上<small>うへ</small>から急<small>きゅう</small>にザ<small>おん</small>ー<small>た</small>ツ<small>どしや</small>と音<small>おん</small>を立て<small>た</small>てて、土砂<small>どしや</small>が崩<small>くず</small>れてきたんです。 Раптово з вершини гори пролунав звук «Жу-ух!», – то стався зсув ґрунту.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ざっ、ざあざあ</p>
<p>ざらざら</p>	<p>[zaga-zaga] звук, прислівник</p> <p>1. Жу-у-х; із шелестом (про тривалий звук, що утворюється при терті чи падінні великої кількості чогось сипучого із твердими вкрапленнями /піску, цукру, зерна тощо).</p> <p>～(と)、音<small>おん</small>を立て<small>た</small>てる ザ<small>おん</small>ラ<small>た</small>ザ<small>ら</small>と音<small>おん</small>を立て<small>た</small>てながら、砂利<small>じかり</small>がこぼれ落ち<small>お</small>だした。 Жу-у-х, – гучно посипався щебінь.</p> <p>2. Шорсткий, нерівний (про поверхню, текстуру, шкіру, папір; про відчуття на зубах піску).</p> <p>～する 床<small>ゆか</small>の上<small>うへ</small>が砂<small>すな</small>でざらざらして<small>ら</small>るから、掃除<small>そうじ</small>してください。 На підлозі аж скрипить пісок. Приберіть, будь ласка!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さらさら、ざらっ</p>
<p>ずぶずぶ</p>	<p>[zubu-zubu] звук, прислівник</p> <p>Звук, що виникає при багаторазовому, повторюваному зануренні чогось довгого</p>

	<p>う воду, бруд, сніг чи м'яку речовину; про- колювати; місити, товкти.</p> <p>～に、音を立てる、溺れる、刺す みんな無言だった。どろ道を歩くズブズブ という音だけが聞こえる。 Усі мовчали. Було чути лише звук кроків на болотній стежці.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ずぶつ、ずぶり、ず つぶり</p>
<p>ぼこぼこ</p>	<p>[boko-boko] звук, прислівник</p> <p>Горбатий, горбистий, горбкуватий, купи- нявий; із вибоїнами, баюристий (про нері- вну поверхню, зіпсовану чимось так, що на ній з'явилися виступи та западини /дорога, шкіра обличчя тощо/).</p> <p>～する、だ、の、した この道は、ぼこぼこの穴だらけで危険で す。 Ця дорога дуже баюриста, це небезпечно.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼこつ、ぼこり、ぼ こん</p>

第三部

Частина III

生物

Живі істоти, рослини

3.1. 動物 Тварини

がりがり	<p>[gari-gari] звук, прислівник</p> <p>Скрип-скрип! Шкряб-шкряб! Дряп-дряп! Дряпати, драти, шкрябати, шкребти (довгий безперервний звук, що виникає при пересуванні, шкрябанні, дряпанні чогось твердим предметом).</p> <p>～(と)、かじる、音<small>おと</small>を立<small>た</small>てる ネズミが、ガリガリと壁<small>かべ</small>をかじっている。 Шкряб-шкряб, – гризуть миші стіну.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がつがつ、かりかり、かりっ</p>
きやつきやつ	<p>[kyat-kyat] вигук</p> <p>Звук, що видає мавпа.</p> <p>～と、鳴<small>な</small>く 子<small>こ</small>猿<small>ざる</small>たちは、キャツキャツと鳴<small>な</small>きながら、</p>

	<p>遊<small>あそ</small>んでいる。 Маленькі мавпенята пустують і голосно ви- гукують.</p>
ぐにゃぐにゃ	<p>[gunya-gunya] прислівник</p> <p>Нестійкий, безхребетний; хиткий, непев- ний, ненадійний; нетривкий (про стан ре- чей, істот).</p> <p>～(と)、巻<small>ま</small>きつく、動<small>うご</small>く ヘビが、ぐにゃぐにゃと木の枝<small>えだ</small>に巻<small>ま</small>きつい ている。 Гадюка ненадійно намоталась на гілку дере- ва і погойдується.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くにゃくにゃ、ぐに やつ、ぐにやり、ぐにゃん</p>
くんくん	<p>[kun-kun] вигук, прислівник</p> <p>Нюх-нюх! Сопіти, принюхуватись, виню- хувати; шморгати носом (звук, що утво- рюється носом при вдиханні та видиханні повітря; стан шморгання чи сопіння носом).</p> <p>～(と)、鳴<small>な</small>く、匂<small>にお</small>いをかぐ; ～する 子<small>こ</small>犬<small>いぬ</small>がクンクン鳴<small>な</small>きながら近<small>ちか</small>づいて来<small>き</small>た。 Цуценя, принюхуючись, наблизилось до ме- не. 犬<small>いぬ</small>はいつもくんくん何<small>なに</small>かの臭<small>にお</small>いをかいでい る。 Собаки завжди «нюх-нюх» – вишуковують як- ийсь запах.</p>

<p>けろけろ</p>	<p>[kero-kero] вигук</p> <p>Кум-кум; квакати (звук, що видає маленьке жабеня).</p> <p>～(と)、^な鳴く <small>ちい</small>小さなカエルがケロケロ^な鳴きながら、ぴよんぴよん^は跳ねている。 Ква-ква, – пострибало жабенятко.</p>
<p>げろげろ</p>	<p>[gero-gero] вигук</p> <p>Кум-кум; квакати (звук, що видає велика жаба).</p> <p>～(と)、^な鳴く 池からガマガエルのゲロゲロと鳴く声はずっと聞こえてくる。気になって、なかなか眠ることができない。 Не можу заснути через безперервне квакання жаб на озері.</p>
<p>するする</p>	<p>[suru-suru] прислівник</p> <p>Плавно, легко рухатися, ковзати, швидко піднятися /спуститися/, повзти (про безпешкодний плавний рух, просування людини, речей; про рух гадюки, вужа).</p> <p>～(と)、^あ登る、^あ抜け出す、^ははう へびが床^{の上}を^うするするとはっていく。 Гадюка легко поповзла по підлозі.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ずるずる、ずるっ、ずるり</p>

ちゅーちゅー	<p>[chyu:-chyu:] вигук</p> <p>Пи-пи-пи (про писк миші).</p> <p>～(と)、鳴く ネズミが屋根裏でチューチュー鳴いている。 «Пи-пи-пи!» – лунає десь під дахом мишиний писк.</p>
ちよろちよろ	<p>[chogo-chogo] звук, прислівник</p> <p>Швидко, стрімко, хутко, прудко, вихором, мигцем, жваво (про стрімкий рух істот, речей тощо).</p> <p>～(と)、走り回る、動き回る; ～する ネズミが壁の穴からちよろちよろ出てきた。 Миша хутко вискочила з дірки у стіні.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちろちろ、ちよろっ、ちよろり</p>
どすんどすん	<p>[dosun-dosun] звук</p> <p>Бабах! Бум-бум! (звук, що виникає при падінні на землю чи кількаразовому зіткненні масивних предметів із такою силою, що можливі їх пошкодження /вм'ятини, руйнування тощо/).</p> <p>～と、落ちる、ぶつかる 大きな象がどすんどすんと歩いている。</p>

	<p>Бум-бум! – чути як тупає, крокуючи, великий слон.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どすどす、どすん、どすーん、どすっ</p>
にゃーにゃー	<p>[nya:nya:] вигук</p> <p>Няв-няв! Нявкати (про нявкання кішки).</p> <p>～(と)、^な鳴く</p> <p>子猫^{こねこ}はニャーニャー^な鳴きながら、お母さん猫^{おとこ}のお乳^{ちゅう}を飲んで^のいます。</p> <p>Кошенятко, нявкаючи, присмокталось до кішки-мами.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> にゃーお、にゃんにゃん</p>
のそのそ	<p>[noso-noso] прислівник</p> <p>Мляво, в'яло; неквапно, поволі, неспішно, напівсонно; кволо, прокволисто (про поведінку, дії, ходу, рухи тощо).</p> <p>～(と)^{ある}歩く、^で出る、^{はい}入る; ～している</p> <p>象^{ぞう}は、^{ある}のそのそと^{ある}歩きながら、^{くさ}草^を食^たべている。</p> <p>Слон просувається неквапною ходою та їсть траву.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> のそっ、のそり、のっそり</p>

<p>びたっ</p>	<p>[pitat] звук, прислівник</p> <p>Щільно, без щілинки; неможливо відірвати, відокремити (про речі, що щільно з'єднуються).</p> <p>～と、付く、合う、伏せる、している カエルがびたっと窓ガラスに、くっ付いている。 Жаба щільно прилипла до віконного скла.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びたり、びたん、びったり、びたっ、びたん、びたびた</p>
<p>ひひーん</p>	<p>[hihi:n] вигук</p> <p>Іго-го! (ржання коня).</p> <p>～と、鳴く 黒い馬はひひーんと鳴くと、勢いよく走り出した。 Іго-го, – голосно заржав чорний кінь і раптом зірвався з місця.</p>
<p>びよんびよん</p>	<p>[ruon-ruon] прислівник</p> <p>Стриб-стриб, плиг-плиг (пересуватись стрибками, підстрибувати, скакати, перескакувати, плигати /про людей і тварин/).</p> <p>～(と)、跳ぶ、はねる、越える カンガルーが、びよんびよん跳びはねて行く。 Стриб-стриб, – пересувається стрибками кенгуру.</p>

	<i>Близькі за значенням:</i> ぴよん、ぴよーん
ぴん	<p>[pin] прислівник</p> <p>Випрямляти(ся), витягувати(ся), розтягувати(ся) до кінця, натягувати(ся); сторч, сторчма (про мотузку, тканину, хребет, хвіст тощо).</p> <p>〜と、張る、伸びる、する</p> <p>犬はぴんとしっぽを立てて、ドアのほうに走っていった。息子が帰って来たのだろう。</p> <p>Хвіст сторчма – пес побіг у бік дверей: то син повернувся.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴーん、ぴんぴん</p>
ぶーぶー	<p>[bu:-bu:] вигук</p> <p>Хрю-хрю-хрю! У-у-у! Гу-гу! (хрюкання свині; безперервний, нудний та низький звук, що утворюється предметами чи музичними інструментами, які мають форму труби).</p> <p>〜(と)、鳴く、鳴らす</p> <p>豚がブーブーと鳴いている。</p> <p>«Хрю-хрю!» – хрюкає свиня.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぶー、ぶーっ、ぶっ</p>
ふわふわ	<p>[fuwa-fuwa] прислівник</p> <p>М'який, легкий, пухкий; роздутий (про текстиль, бавовну, хмари, сніг, страви тощо).</p>

	<p>~(と)、(に)、ふくらむ、^{やわ}柔らかい; ~する、だ</p> <p>子犬は、ふわふわした毛が生えてきた。 Щуценята вкрилися м'якою та пухнастою шерстю.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふわっ、ふわっ、ふわり、ふんわり</p>
ふん	<p>[fun] звук, прислівник</p> <p>Фирк! Ф-р-р! (звук, що виникає при одnorазовому швидкому видиханні повітря носом з метою очистити його /сякання/; фиркати /про коня/).</p> <p>~と息を出す、息をする、鼻を鳴らす 馬はフンと鼻から息を出すと、重い荷車を引き始めた。 «Фр-р-р!» – кінь фиркнув і потягнув важку підводу.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> うん、ふーん、ふん ふん、ふふん</p>
むしやむしや	<p>[mushya-mushya] звук, прислівник</p> <p>Чавк-чавк! Чавкати, чвакати; жерти, уминати, наминати, гамати, молотити, лупити, тріскати, наvertати з чавканням (повторюваний звук, що утворюється при жадібному поїданні їжі; процес жадібного поїдання їжі).</p> <p>~(と)、^く食べる</p>

	<p>牛は草をむしやむしや食べ出した。 Корова почала уминати траву.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> むしやくしや</p>
めーめー	<p>[me:-me:] вигук</p> <p>Ме-е; бе-е; мекати, бекати (звук, що видають вівці та кози).</p> <p>～(と)、鳴く 七匹の子山羊たちは、メーメー鳴いて、お母さん山羊を待っていました。 Ме-е, ме-е, – мекали семеро козенят в очікуванні мами-кози.</p>
もーもー	<p>[mo: mo:] вигук</p> <p>Му-у; му-му (звук, що видають корови), мукати.</p> <p>～(と)、鳴く 牧場の牛たちはもーもーと鳴きながら、草を食べている。 Му-му, – лунають на вигоні голоси корів, що смакують траву.</p>
わんわん	<p>[wan-wan] вигук</p> <p>Гав-гав! (звук, що видають собаки).</p> <p>～(と)、鳴く、ほえる 犬がワンワンほえている。誰か来たのかな。</p>

	<p>Гав-гав, – загавкав собака. Мабуть, хтось прийшов.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> うー</p>
--	--

3.2. 鳥 Птахи

かーかー	<p>[ka:-ka:] вигук</p> <p>Кар-р, кар-кар; каркати (звук, що видає крук).</p> <p>～(と)、^な鳴く</p> <p>カラスのかーかーという^な鳴き^{こえ}声が、さびしく響いた。</p> <p>Лунало сумне каркання крука.</p>
がーがー	<p>[ga:-ga:] вигук</p> <p>Га-га-га; кря-кря (звук, що видають качки, гуси).</p> <p>～(と)、^な鳴く</p> <p>アヒルやガチョウたちのがーがー^な鳴く^{こえ}がこだまして、うるさかった。</p> <p>Га-га-га, кря-кря, – гомоніли качки та гуси. Було дуже гамірно.</p>
こけこっこー	<p>[kokekokko:] вигук</p> <p>Ку-ка-рі-ку! (звук, що видає півень).</p> <p>～と、^な鳴く</p>

	<p>田舎の朝は、雄鶏のコケッコォーという声 が、あちこちから響き渡る。 Вранці в селі звідусіль лунає спів півнів.</p>
ちゅんちゅん	<p>[shuun-chuun] вигук</p> <p>Цвірінь-цвірінь, цвірінькати, щебетати (звук, що видає горобець).</p> <p>～(と)、鳴く、さえずる 朝、窓の外からチュンチュンというさえず りが聞こえて、目が覚めた。 Я прокинувся вранці через цвірінькання го робців, що доносилося із відкритого вікна.</p>
ぴよぴよ	<p>[pyo-pyo] вигук</p> <p>Пі-пі-пі (звук, що видають малі курчата).</p> <p>～(と)、鳴く ヒヨコたちは、ピヨピヨ鳴きながら、雌鶏 の後をついて行く。 Пі-пі-пі, – бігли курчата за своєю мамкою.</p>
ほーほけきよ っ	<p>[ho:hokeyu] вигук</p> <p>Тьох-тьох! (звук, що видає очеретянка /соловейко/), тьохкати.</p> <p>～と、鳴く、さえずる 春の公園でホーホケキョというウグイスが 鳴く声を聞こえる。 Навесні у садочку чути тьохкання очеретян ки.</p>

ぼっぽ	<p>[porro] вигук</p> <p>Гулі-гулі, гульт-гульт, гульткати (звук, що видає голуб).</p> <p>～と、^な鳴く</p> <p>ハトがポッポと鳴きながら、何か地面にあるえさをついばんでいる。</p> <p>≪Гуль-гуль≫! – клували щось їстівне на землі голуби.</p>
-----	---

3.3. Риби

うようよ	<p>[уоу-уоу] прислівник</p> <p>Зграєю (про одночасний швидкий, можливо, хаотичний рух живих істот).</p> <p>～(と)うごめく、いる; ～している</p> <p>川の底に魚がうようよ泳いでいるのが見えた。</p> <p>(Я) помітив, як по дну ріки пропливла зграйка риб.</p>
ぱくっ	<p>[rakut] прислівник</p> <p>(Поглинути) одним махом, (проковтнути) одним ковтком; (укусити) широко відкритим ротом, хутко ум'яти, умить проковтнути (про одноразове швидке поїдання чогось людиною чи твариною).</p>

	<p>～と食^くべる、食^くう、飲^のみ込^こむ 池^{いけ}の鯉^{こい}は、えさをば^くくと飲^のみ込^こんだ。 Коропи у ставку вмиль проковтнули корм.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ばくり、ばくん、ば つくん、ばつくり、ばくばく、ばくつ、ば つくり、ばかつ、ばかつ</p>
<p>ばくばく</p>	<p>[raku-raku] прислівник</p> <p>Багаторазово відкривати та закривати рота, роззявляти рота, хапати ротом.</p> <p>～(と)、口^{くち}を開^あけ閉^しめする、する 池^{いけ}に近^{ちか}寄^よると、金^{きんぎょ}魚^{ぎょ}や鯉^{こい}が、口^{くち}をば^くばく させながらから、近^{ちか}づいてきた。 Щойно я наблизився до ставка, як коропи та золоті рибки, широко роззявлюючи роти, почали підпливати до мене.</p>
<p>ぴちぴち</p>	<p>[pichi-pichi] звук, прислівник</p> <p>Трісь-трісь! Тріщати, тріскатися. Плюх-плюх! Плюхкати, плескати, плескатися (про звук льоду, що тріщить; про їжу, що смажиться в гарячій олії; про краплі дощу по склу; про звук, що виникає при дрібному сіпанні, тремтінні чогось невеликого /вудки в руках, риби по поверхні води тощо/).</p> <p>～(と)、はねる、跳^とぶ; ～している 新^{しんせん}鮮^{せん}な魚^{ぎょ}がピチピチはねている。 Плескоче і здригається щойно спіймана ри- ба.</p>

<p>ぴんぴん</p>	<p>[pin-pin] звук, вигук, прислівник</p> <p>Лязк-лязк; луск-луск; лязкати, тріскотіти, лускати; тарахкати, трахкати (повторюваний звук, що утворюється при розбиванні скла, кераміки; тріскіт, коли щось лущиться; звук ударів при підстрибуванні чи битті риби об поверхню чогось тощо).</p> <p>～(と)、割れる、はじかれる、はねる、している</p> <p>釣り上げたばかりの魚が、ぴんぴん跳ねている。</p> <p>Щойно виловлена риба б'ється на поверхні.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴん、ぴーん</p>
-------------	---

3.4. 昆虫 コマхи

<p>うじゃうじゃ</p>	<p>[ujya-ujya] прислівник</p> <p>Росм (про комах), роїтися (про велику кількість дрібних істот).</p> <p>～(と)、いる、集まる; ～している</p> <p>桜の木に毛虫がうじゃうじゃしているのには、びっくりしました。</p> <p>Здивувався, побачивши стільки гусені на вишні.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> うじょうじょ</p>
---------------	---

<p>ころころ</p>	<p>[koro-koro] вигук</p> <p>Цвірінь-цвірінь; цвіркотати, цвіркотіти; ха-ха-ха (про цвіркотіння комах; веселий сміх молодих дівчат тощо).</p> <p>～(と)、^な鳴く、^{おら}笑う</p> <p>草の中で虫たちが、コロコロと鳴いている。もう秋だなあ。</p> <p>Цвірінь-цвірінь! – чути як цвіркочуть комахи у траві.</p> <p>Це вже осінь!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ころころりん</p>
<p>jee-ee</p>	<p>[ji:-ji:] вигук</p> <p>Ц-ц-ц! Цвірк-цвірк-цвірк! Сюрчати (звук, що утворюють великі за розміром цвіркуни).</p> <p>～(と)、^なセミが鳴く</p> <p>日本では夏になると、セミがjee-eeと鳴いて、うるさいんですよ。</p> <p>Улітку в Японії: «Цвірк-цвірк-цвірк!» – сюрчать цвіркуни. Дуже шумно!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> jee-ee、しゃーしゃー</p>
<p>chin-chiro-chin</p>	<p>[chin-chiro-chin] вигук</p> <p>Цвірк-цвірк-цвірк! Сюрчати (звук, що утворюють соснові цвіркуни).</p>

	<p>～と、鳴く 枯れ草<small>かぐさ</small>の中から、チンチロチンという虫<small>むし</small>の音が聞こえる。 Цвірк-цвірк-цвірк, – чути цвіркунів із сухої трави.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> чнчнчр、чнчнчрр</p>
ねばねば	<p>[neba-neba] прислівник</p> <p>Липкий, липучий; чіпкий, глейкий, клейкий (про солодоші, розплавлений на сонці асфальт, павутиння, липкі руки, одяг, поверхню чогось).</p> <p>～(と)くつつく;～する クモの糸は、巣にかかった虫にねばねばとからみ付きます。 Комаху, що потрапляє в його тенета, павук чіпко обмотує павутинням.</p>
みんみん	<p>[min-min] вигук</p> <p>Ц-ц-ц! Цвірк-цвірк-цвірк! Сюрчати (звук, що утворюють цвіркуни).</p> <p>～(と)、セミが鳴く 日本では夏になると、セミがミンミンと鳴く。 Улітку в Японії: «Цвірк-цвірк-цвірк!» – сюрчать цвіркуни.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> じーじー、しゃーしゃー</p>

りーんりーん	<p>[ri:n-ri:n] вигук</p> <p>Ц-ц-ц! Цвірк-цвірк-цвірк! Сюрчати (звук, що утворюють японські цвіркуни-дзвіночки).</p> <p>～(と)、鳴く 庭からりーんりーんという虫の音が聞こえて来る。もう秋だなあ。 Лунає з садочку: «Цвірк-цвірк-цвірк!» – ось вже й осінь.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> りんりん</p>
--------	--

3.5. Рослини

かさかさ	<p>[kasa-kasa] звук</p> <p>Шурх-шурх! (шелест сухих тонких предметів, звук безперервного тертя дрібних тіл, сухого листа, звук кришіння).</p> <p>～(と)、鳴る、音を立てる 乾いた木の葉が、風でカサカサと音を立てている。 На деревах шурхотить від вітру сухе листя.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がさがさ、こそこそ、かさつ、かさり、さらさら</p>
------	---

ぎざぎざ	<p>[giza-giza] прислівник</p> <p>Из виїмками, з рифленням; у зачіпках; зубчастий, гофрований (про структуру поверхні, край монети).</p> <p>～している; ～だ</p> <p>この植物は、葉がぎざぎざしているのが特徴です。</p> <p>Особливість цієї рослини полягає в зубчастому листі.</p>
こんもり	<p>[konmori] прислівник</p> <p>Густо, пишно, рясно; бути повністю вкритим; згущуватися, накопичуватися (про значну кількість чогось в одному місці /дерев, рослин, островів, гір, хмар тощо;/ про накопичення снігу, листя).</p> <p>～(と)、盛り上がる; ～している</p> <p>こんもりした小さな森の中に、魔法使いのおばあさんの小屋がありました。</p> <p>У гущавині невеликого лісу стояла хатинка відьми.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> もりもり</p>
さらさら	<p>[sara-sara] звук</p> <p>Шурх-шурх! Шерх-шерх (про звук, що виникає при легкому дотику до речей /шелест листя, паперу; шурхіт піску, падіння снігу;/ а також про звук легкої течії води у водоймах).</p>

	<p>～(と)、音を立てる <small>かぜ</small>風で<small>かれくさ</small>枯草がサラサラと<small>かわ</small>乾いた音を立てている。 «Шерх-шерх!» – чути звук засохлої трави, яку колише вітерець.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かさかさ、ざらざら、さらつ、さらり</p>
ざわざわ	<p>[zawa-zawa] звук</p> <p>Тривалий звук, що виникає при коливанні після дотику до чогось (поверхні води, колосся тощо); про стан коливання після дотику.</p> <p>～(と)、音を立てる、鳴る <small>きゆう</small>急に<small>かぜ</small>風で<small>はやし</small>林がザワザワと<small>な</small>鳴り出した。 Через раптовий повів вітру гай сколихнувся.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> さわさわ</p>
しょぼん	<p>[shyobon] прислівник</p> <p>В'яло виглядати; утратити первинну форму, розлізтися, здутися (про намоклий папір, гумові речі, зав'ялі рослини, речі із тканини тощо).</p> <p>～と、なる <small>かびん</small>花瓶の<small>はな</small>花は、しょぼんと<small>か</small>枯れていた。 Квітка в тій вазочці в'яла та засохла.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> しょんぼり</p>

<p>すくすく</p>	<p>[suku-suku] прислівник</p> <p>Енергійно (зростати), швидко (рости), до- рослішати (про дітей, рослини тощо).</p> <p>～(と)、育つ <small>はる</small>春にまいた種<small>たね</small>はすくすく<small>せいじょう</small>成長し、<small>あき</small>秋には大 <small>おお</small>きな実<small>み</small>がなった。 Насіння, що посадила навесні, швидко ви- сло і восени рослини дали великі ягоди.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> すっく</p>
<p>そよそよ</p>	<p>[soyo-soyo] прислівник</p> <p>(Віяти) легенько, м'яко, комфортно (про тривале, тихе і приємне віяння вітерцю).</p> <p>～(と)、なびく、揺れる <small>こ</small>木の葉<small>は</small>がそよそよと<small>かぜ</small>風に揺れている。 Листя на деревах погойдується від легенько- го вітерцю.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> そよつ</p>
<p>ちらほら</p>	<p>[chira-hora] прислівник</p> <p>Де-не-де, де-де, деінде, місцями, подекуди; зрідка, час від часу (про явища, людей, ре- чі, чутки тощо, що виникають час від часу в різних місцях).</p> <p>～(と)、桜が咲く; ~する <small>さくら</small>桜<small>は</small>がちらほら<small>さき</small>咲き出したよ。<small>はな</small>お花見<small>み</small>に行<small>い</small>こう <small>う</small>よ。 Подекуди вже розквітла сакура. Ходімо ми- луватися!</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> ちらちら、ちらりほらり</p>
によきによき	<p>[nyoki-nyoki] прислівник</p> <p>Швидко рости, хутко тягнутися вгору (про дорослішання дітей, ріст рослин тощо).</p> <p>~(と)、のびる、^{あらわ}現れる、^は生える</p> <p>私たちの家^{うち}は取り壊^{こわ}され、空^あき地^ちになっていた。数年^{すうねん}後^ごには木^きがによきによき生^はえてきた。</p> <p>Пустир, що з'явився на місці нашої відібраної та зруйнованої хати, за кілька років заріс деревами.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> によきつ、によきり、によつきり</p>
ぱっ	<p>[pat] прислівник</p> <p>Хап! Шух! Жух! Раз і ...; різко щось зробити; раптово змінитися; мігтєво зникнути / з'явитися (про швидкі неочікувані дії, зміну чогось; різкі рухи чи дії; появу-зникнення тощо).</p> <p>~と^と変わる、つく、燃^もえる、開^{ひら}く、咲^さく</p> <p>桜^{さくら}の花^{はな}は、ぱっ^ぱと咲^さいて、ぱっ^ぱと散^ちってしま^まうから、良^よいんですよ。</p> <p>Білоцвіт сакури несподівно розквітає і так само неочікувано швидко опадає. Яка краса!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱっ、ぱーっ</p>
はらはら	<p>[hara-hara] прислівник</p> <p>Летіти, розлігатися при падінні (про безперервне падіння чогось дуже легкого та</p>

	<p>тонкого /пелюстки кві-тів, тополиний пух, листя, шматочки паперу тощо/).</p> <p>~(と)、落ちる、散る、涙を流す 枯葉がはらはらと散っていく。なんて寂しい秋なんだろう。 Падає-розлітається сухе листя. Якось сумно стає (на душі) восени.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱらぱら、ぱらぱら、はらっ、はらり</p>
ひよろひよろ	<p>[hyogo-hyogo] прислівник</p> <p>Довгов'язий та худий, довготелесий; високий (про людину чи рослину, що виросла високою, довгою та тонкою).</p> <p>~(と)、伸びる、している; ~だ; ~に、やせる</p> <p>この畑はあまり日が差さないから、茎ばかりひよろひよろ伸びるけど、いいトマトはできない。 Через те, що на цей город майже не потрапляє сонце, виростають лише довгі стебла, а томати погані.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ひよろっ、ひよろり、ひよろん</p>
ひらひら	<p>[hira-hira] прислівник</p> <p>Летіти, погойдуючись у повітрі; майоріти на вітрі (про легкі та тонкі речі, що летять</p>

	<p>чи падають із легкістю /листя, пелюстки, шовкова тканина тощо/).</p> <p>～(と)、舞う、飛ぶ、ひるがえる、散る、落ちる、している <small>さくら はな</small> 桜の花びらがひらひら舞い落ちる。 Пелюстки сакури облітають, погойдуючись у повітрі.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びらびら、ぴらぴら、ぴらっ、ひらり</p>
<p>ほんのり</p>	<p>[honpogi] прислівник</p> <p>Ледве, ледь-ледь; блідо, слабко, ніжно; трішки (про слабкий прояв чогось /запах, колір, красу тощо/).</p> <p>～(と)、染まる、色づく、香る <small>さくら はな</small> 桜の花が、ほんのりと色づく季節になりました。 Настав сезон, коли квітуча сакура розмальовує усе довкіл ніжним кольором.</p>
<p>みしみし</p>	<p>[mishi-mishi] звук</p> <p>Скрип-скрип! Скрипіти (повторюваний звук, що утворюють дерев'яні предмети під час змушеного руху, натисканні чи доторканні до них (меблі, сходи, дошки підлоги, дерева тощо; стан скрипіння).</p> <p>～(と)、鳴る、音を立てる、きしむ <small>かき</small> 枯れ木はミシミシ鳴りながら倒れてしまった。 Засохле дерево зі скрипом завалилося.</p>

第四部

Частина IV

人間

Людина

4.1. 外見 Зовнішній вигляд

4.1.1. 体全体 Тіло

かさかさ	<p>[kasa-kasa] прислівник</p> <p>Пересохлий, зневоднений; шорсткий, зашкарублий (про стан речей, що втратили вологу).</p> <p>～になる; ～する 洗濯^{せんたく}や食器洗い^{しょくきあら}いで、手がかさかさになってしまった。 Через прання та миття посуду руки зашкарубли.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がさがさ、こそこそ、かさつ、かさり</p>
がっちり	<p>[gatchiri] прислівник</p> <p>Міцний; фундаментальний; дужий, м'язистий, сильний (стан міцної конструкції чогось, про статуру людини);</p>

	<p>стабільний економічний стан компанії, підприємства тощо; про певну непорушну систему).</p> <p>～する <small>はんとし</small>半年ほどボディービルディングを<small>つづ</small>けているので、<small>からだ</small>体もがっちりしてきた。 після півроку занять бодибілдингом тіло стало м'язистим і сильним.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かちつ、きっちり、しつかり</p>
<p>がりがり</p>	<p>[gari-gari] прислівник</p> <p>Сухий, зневоднений; кістлявий, костистий, кошавий, «кістки да шкіра» (про хрустку, занадто пересмажену їжу, а також про худу та кістляву фігуру).</p> <p>～に、やせる;～だ <small>むり</small>無理なダイエットをして、がりがりにやせてしまった。 після виснажливої дієти від неї залишились лише кістки і шкіра.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> げそつ、げっそり</p>
<p>ぎすぎす</p>	<p>[gisu-gisu] прислівник</p> <p>Худий, сухий, схудлий, кістлявий (про тіло, людину).</p> <p>～に、やせる;～している あの女は<small>おんな</small>やせて<small>ぎすぎす</small>した<small>かん</small>感じがする</p>

	<p>ので僕のタイプじゃないんですよ。僕は ぼちゃぼちゃした女の子が好きなんです。 す。</p> <p>Та дівчина дуже кістлява – не мій типаж. Я люблю повненьких.</p>
げっそり	<p>[gessori] прислівник</p> <p>Раптово схуднути; несподівано швидко втратити вагу (про стан тіла при раптово- му схудненні, швидкій втраті ваги тощо).</p> <p>～(と)、やせる 父はガンが悪化してげっそりやせてしま った。 Ракова хвороба почала прогресувати, і тато несподівано швидко схуднув.</p> <p><i>Близькі за значенням: がりがり、げそっ</i></p>
けばけば	<p>[keba-keba] прислівник</p> <p>Кричуще яскравий, зухвало помітний (про занадто яскравий зовнішній вигляд, макіяж, одяг, стиль; про речі, які привер- тають увагу своєю яскравістю, оригінальні- стю тощо).</p> <p>～(に)、化粧する; ～している 彼女は化粧もけばけばして下品だし、服 のセンスも悪い。 Вона робить занадто яскравий макіяж, який виглядає вульгарно, ще й одягається без смаку.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> ぎたぎた、ちゃら ちゃら</p>
ごつごつ	<p>[gotsu-gotsu] прислівник</p> <p>Нерівний; із пагорбками та виїмками; жорсткий (про поверхню чогось /дорогу, шкіру тощо/).</p> <p>～している 老人<small>ろうじん</small>の手はごつごつ<small>て</small>して<small>いた</small>が、温<small>あたた</small>か<small>か</small>った。</p> <p>Руки старого, хоч і заскорузлі та вкриті мозолями, були теплими.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かさかさ、ごわごわ</p>
ころころ	<p>[кого-кого] прислівник</p> <p>Круглий, пухнастий, м'який (про форму речей, тіла).</p> <p>～(と)、している、<small>ふと</small>太る 赤ちゃん<small>あか</small>は、お母さん<small>おあ</small>のお乳<small>ちち</small>をいっぱい<small>の</small>飲んで、ころころ<small>ふと</small>太<small>ふと</small>っていた。</p> <p>Маючи доволі маминого молока, немовля хутко стало кругленьким.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> むちむち</p>
すべすべ	<p>[sube-sube] прислівник</p> <p>Гладенький, оксамитовий, шовковистий, рівний (про текстуру поверхні шкіри, тканини, паперу, деревини).</p> <p>～に、なる;～する</p>

	<p>このクリームをつけるとお肌<small>はだ</small>がすべすべになります。 Завдяки цьому крему шкіра стає шовковистою.</p>
すらり	<p>[sugari] прислівник</p> <p>Витягуватись, випрямлятись; витягувати; розтягувати; витягнутий, стрункий (про рослини, кінцівки, тіло).</p> <p>～と、のびる、している、<small>たか</small>高い <small>わたし</small>私の<small>かれ</small>彼はすらりと背が<small>せ</small>高く<small>たか</small>くて、かっこいいんです。 Мій хлопець – стрункий високий красунчик!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> すらっ、すらっ</p>
すんなり	<p>[sunnari] прислівник</p> <p>Стрункий, гнучкий і плавний, тоненький (про гарну струнку постать, ніжні продовгуваті кінцівки; форму гілок дерев, коріння тощо).</p> <p>～(と)、している</p> <p>バレリーナのすんなりとした手<small>て</small>の動き<small>うごき</small>は、練習<small>れんしゅう</small>をたくさんしたからできるんですよ。 Такі плавні рухи рук у балерини з'являються лише після тривалих тренувань.</p>

<p>ちゃらちゃら</p>	<p>[chyara-chyara] звук, прислівник</p> <p>Зухвалий; відвертий; ефектний (про занадто зухвалий вигляд чи поведінку людей, ефектний одяг тощо з метою привернути до себе увагу чи кинути виклик оточуючим).</p> <p>～している</p> <p>まだ中学生なのに、あんなちゃらちゃらした格好で夜遅くまで家に帰らないのは、親が悪いんだよ。</p> <p>Вона лише учениця середньої школи, а до пізнього вечора не повертається додому, ще й у відвертому одязі ходить. Що за батьки!?</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> けばけば</p>
<p>でぶでぶ</p>	<p>[debu-debu] прислівник</p> <p>Товстий, гладкий; одутлий, розжирілий (про людину та її тіло).</p> <p>～(と)、太る;～に、太る;～だ</p> <p>息子はスポーツもしないし、散歩にも行かない。家でゲームをしてお菓子ばかり食べていたから、でぶでぶ太ってしまった。</p> <p>Син не займається спортом і не ходить на прогулянки. Він дуже погладшав через те, що постійно дома грає у комп'ютерні ігри та їсть тільки солодощі.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> でっぷり</p>

<p>つるつる</p>	<p>[tsuru-tsuru] прислівник</p> <p>Гладкий, гладенький, рівний (про рівну поверхню, гладеньку шкіру).</p> <p>~(に)、^{ひか}光る; ~している; ~だ</p> <p>あのおじさんの^{あたま}頭はつるつるに^{ひか}光ってるね。</p> <p>Голова того дядька гладенька, аж сяє.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> つるっ、つるり、つるん、つやつや、ぴかぴか</p>
<p>つん</p>	<p>[tsun] прислівник</p> <p>Гострий, загострений, гострокінцевий (про гострий кінчик невеликої речі /голка, шип; гострий ніс тощо/).</p> <p>~と、^つ突く</p> <p>「^{やわ}柔らかいよ、^{かあ}お母さん。」^こ子どもは^{あか}赤ちゃんの^{ほっぺ}ほっぺたを^{ゆび}指で^{つん}と^つ突いて言った</p> <p>«М'якеньке, мамо!», – сказала дитина, доторкнувшись до щічки немовляти своїм гострим пальчиком.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> つんつん、つーん</p>
<p>なよなよ</p>	<p>[nao-nao] прислівник, прикметник</p> <p>Слабкий, тонкий, гнучий, делікатний; ніжний, тендітний (про тіло людини, стан речей тощо).</p>

	<p>～(と)くねる、なびく;～する 最近<small>さいきん</small>の若い<small>わか</small>男<small>おとこ</small>たちは、がりがりにやせて、なよなよしているから、男<small>おとこ</small>らしくない。 Останнім часом молоді хлопці – одні кістки та шкіра, а ще й тендітні такі, що зовсім не виглядають чоловіками.</p>
<p>ぴちぴち</p>	<p>[pichi-pichi] прислівник</p> <p>Сповнений свіжості, молодості, енергії; жваво, молодо, енергійно (переважно про молодих дівчат).</p> <p>～している 若い<small>わか</small>女<small>おんな</small>の子<small>こ</small>たちはぴちぴちしていて、いいですね。 Які ж вони гарні – молоді дівчата, сповнені свіжості!</p>
<p>ひよろひよろ</p>	<p>[hyogo-hyogo] прислівник</p> <p>Довгов’язий та худий, довготелесий; високий (про людину чи рослину, що виросла високою, довгою та тонкою).</p> <p>～(と)、伸びる、している;～だ;～に、やせる 近頃<small>ちかごろ</small>の若い<small>わか</small>やつらは、ひよろひよろ背<small>せ</small>ばかり高く<small>たか</small>くて、力<small>ちから</small>仕事<small>しごと</small>ができない。 Останнім часом молодь стала такою довгов’язою та худюю, що не може працювати там, де потрібна сила.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> ひよろっ、ひよろり、ひよろん</p>
ぶくぶく	<p>[buku-buku] прислівник</p> <p>Заплисти жиром; роздутися, набрякнути, напухнути, набучавіти (про стан товстої людини, роздутої від жиру, набряклої чи занадто міцно одягненої).</p> <p>～(と)、太る、ふくれる、している あの役人は、仕事もしないで、接待でおいしいものばかり食べてるから、あんなにぶくぶく太ってるんだよ。 Той посадовець не працює, а тільки їсть на ділових зустрічах, тому й геть заплив жиром.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> でぶでぶ、ぶよぶよ</p>
ふっくら	<p>[fukkura] прислівник</p> <p>Повний; повненький; пухкий; пухкенький (стан незначної повноти /переважно про людей і тварин/).</p> <p>～(と)、太る、する 「ちょっと太ったんじゃない」「失礼ね。ちょっとふっくらしてきたと言ってほしいわね。」 – Ти щось погладшала. – Грубіян! Міг би сказати, що я стала пухкенькою!</p>

	<p><i>Близьке за значенням:</i> ふっくり</p>
ぶよぶよ	<p>[buyo-buyo] прислівник</p> <p>Розмоклий, розм'яклий, розкваслий, хлипкий, тванистий (про стан речей, перенасичених вологою, коли навіть немає опору при дотику до них).</p> <p>～(に)、(と)、ふくれる、むくむ、柔らかい、太る、している、だ</p> <p>あいつは仕事もしないで親の金でビールばかり飲んでるから、あんなにぶよぶよに太ってるんだよ。</p> <p>Як квашня став товстий, бо не працює, а тільки знає, що пиво пити на батьківські гроші.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> でぶでぶ、ぶくぶく、</p>
むきむき	<p>[muki-muki] прислівник</p> <p>М'язистий, мускулястий, мускулистий, жилавий; одні м'язи; дужий, міцний (стан натренованого мускулястого тіла /про третю особу іронічно чи зухвало про себе/).</p> <p>～だ; ～の; ～している</p> <p>私の彼は、ボディービルディングをしているから、筋肉がむきむきしてるんです。</p> <p>Мій коханий – самі м'язи, бо займається бодібілдингом!</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> むつきむき、もり もり</p>
むちむち	<p>[muchī-muchi] прислівник</p> <p>Пружний, пругкий (стан гарної шкіри, що молода м'яка та пружна / про шкіру та тіло немовляти чи молодої дівчини/).</p> <p>～だ; ～の; ～している この赤ちゃんの手や足、むちむちしているね。 Такі пругкенькі ручки та ніжки немовляти!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> むっちむち、むっちり</p>

4.1.2. 頭、髪 **Голова, волосся**

くるくる	<p>[kuru-kuru] прислівник</p> <p>Вити, завивати, накручувати; плести, повивати; розкручувати, розвивати (про довгі речі, які накручують на щось чи навпаки (мотузок, волосся, тканина, пояс тощо)).</p> <p>～に、^ま巻く、する ^{かのじょ}彼女、^{かみ}髪^けの毛をくるくるにカールしたんだけど、あまりに^{にあ}似合わないよね。 Вона скрутила своє довге волосся в гулю, але їй це не личить.</p>
------	--

	<p><i>Близькі за значенням:</i> ぐるぐる、くるっ、くるり、くるん</p>
さっぱり	<p>[sappari] прислівник</p> <p>Свіжо, чисто, охайно (про стан речей, який викликає відчуття свіжості; про охайний вигляд чогось чи когось).</p> <p>~(と)、する <small>みしょう</small> 不精ひげをそって、さっぱりきれいになった。 Поголився, прибрав неохайну бороду і відразу став краще виглядати!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> こざっぱり、すっきり</p>
すっきり	<p>[sukkiru] прислівник</p> <p>Без зайвих речей; без зауважень; упорядковано; чітко; акуратно, елегантно, охайно, витончено (про стан речей, приміщення, одягу, вигляд людини тощо).</p> <p>~(と)、片付ける、する <small>かみ</small> <small>け</small> <small>みじか</small> 髪<small>かみ</small>の毛<small>け</small>を短<small>みじか</small>くカットして、すっきりした。 Коротко підстригся і став виглядати охайно.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> こざっぱり、さっぱり</p>
ぴかぴか	<p>[rika-rika] прислівник</p> <p>Сяяти, блищати, блискотіти, світитися від блиску, вилискувати (про зірки, скло,</p>

	<p>коштовне каміння, столові металеві чи срібні прибори, гладку шкіру тощо).</p> <p>～(と)、^{ひか}光る、^{かがや}輝く、^{てんめつ}点滅する; ～する あのおじさんのはげ頭は、^{あたま}ぴかぴか^{ひか}光ってるよね。 На голові того дядька вилискує лисина.</p>
<p>びんびん</p>	<p>[pin-pin] прислівник</p> <p>Розтягнений, натягнутий; наелектризований; сторч, сторчма, сторчака, дибом (про тканину, мотузок; про наелектризоване чи коротке волосся тощо).</p> <p>～(に)、^は張る、^すする; ～(と)、^た立つ; ～だ ^{かみ}髪^けの毛^けが^{かた}硬いので、ショートヘアーにカットとすると^{あたま}頭^{うえ}の上^{かみ}で^{かみ}髪^けの毛^けが^たびんびん^た立ってしまう。 Мое волосся дуже цупке, тому (я) не можу зробити коротку стрижку, бо воно стоїть на голові сторчма.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びんびん、ぴん、ぴーん、びん、ぴーん</p>
<p>ふさふさ</p>	<p>[fusa-fusa] прислівник</p> <p>Звисати, спадати; колихатися пучками, гронами (про волосся людини чи шерсть тварини, пучки квітів, грона фруктів, що налічують велику кількість).</p> <p>～(と)、^ししている; ～だ、^のの あ^{かし}の歌手^{うた}は、^{いま}今は^{つる}つる^{ただ}けど、^{むかし}昔^{かみ}は^{かみ}髪^けの毛^けが^ふふさ^ふさして^たたんだよ。</p>

	<p>Той співак зараз лисий, а колись давно його шевелюра аж колихалася.</p>
<p>ぼさぼさ</p>	<p>[bosa-bosa] прислівник</p> <p>Неохайний, скуйовджений, кошлатий, ко- сMATий, патлатий (про стан волосся на го- лові).</p> <p>髪<small>かみ</small>の毛<small>け</small>が~(と)、乱<small>ご</small>れる、; ~だ; ~の; ~ している</p> <p>ひげもそらないし、髪<small>かみ</small>の毛<small>け</small>はぼさぼさだ し、どうしてあんなやつが女<small>おんな</small>の子<small>こ</small>たちにも てるんだろう。</p> <p>Неголений, волосся скуйовжене – і що дів- чата в ньому знаходять?</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼさっ、ぼやつ、ぼ やぼや</p>
<p>もじゃもじゃ</p>	<p>[mojya-mojya] прислівник</p> <p>Неохайний, скуйовджений, кошлатий, ко- сMATий, патлатий, кудлатий, розпатла- ний; волохатий (про стан волосся, неохай- ну зачіску тощо).</p> <p>~の、した</p> <p>「あの胸毛<small>むなげ</small>がもじゃもじゃした歌手<small>かしゅ</small>、私<small>わたし</small> 好<small>す</small>きになれない。」「そう? 私<small>わたし</small>は、あのも じゃもじゃがいいのよ。」</p> <p>– Мені ніколи не подобався отой співак із волохатим торсом.</p> <p>– Дійсно? А мені, навпаки, подобаються волохаті.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぼさぼさ</p>

4.1.3. 目 Очі

<p>きらきら</p>	<p>[kira-kira] прислівник</p> <p>Блискуче, із мерехтінням, із діамантовим блиском; сяючий, сліпучий, блискучий (про дорогоцінне каміння, коштовності, скло; очі, погляд /у прямому і переносному значеннях/).</p> <p>~(と)、^{ひか}光る、^{かがや}輝く; ~する</p> <p>少女漫画の主人公は、いつも目がきらきらしている。</p> <p>У дівчаток від пригод героїв коміксів завжди сяють очі.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎらぎら、きらっ、きらり</p>
<p>ぎらぎら</p>	<p>[gira-gira] прислівник</p> <p>Сліпуче, строкато, яскраво (про інтенсивне тривале світло, що випромінює сонце; блиск коштовностей, який засліплює людину у прямому і переносному сенсі; про погляд, очі).</p> <p>~(と)、^{ひか}光る、する</p> <p>強盗はぎらぎらとした目をして近づいてきた。</p> <p>Поблискуючи очима, грабіжник наблизився.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きらきら、ぎらっ、きらり</p>

<p>ぱちっ</p>	<p>[rachit] звук, прислівник</p> <p>Широко відкриті, великі очі (про гарні яскраві великі виразні очі).</p> <p>～と、^め目を^{ひらく}開く、^{している}している</p> <p>ぼくの彼女は、^{かのじよ}目がぱちっとしていて、きれいなんです。</p> <p>У моєї коханої такі великі очі, такі гарні!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱちり、ぱちん、ぱちぱち、ぱちちり</p>
<p>ぱちちり</p>	<p>[patchiri] прислівник</p> <p>З широко відкритими очима, великі ясні очі; вирячивши /вилупивши/ очі (про пильнування, неспанння; про людину з великими чи широко відкритими очима).</p> <p>～(と)、^{ひらく}開く、^{している}している</p> <p>この子は^こ目がぱちちりとしていて、かわいいね。</p> <p>У цього малюка такі ясні великі оченята, такий він милий!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱちっ、ぱちり</p>

4.2. 動作 Певедінка, рухи, дії

<p>あーん</p>	<p>[a:n] вигук, прислівник</p> <p>Стан людини з широко відкритим ротом.</p> <p>〜と、口を開ける; 〜する <small>くち</small>はい、お口をあーんしてね。 Відкрий рота і скажи: a-a!</p>
<p>あたふた</p>	<p>[ata-futa] прислівник</p> <p>Метушливо, похапцем; квапливо; знервовано, схвильовано (про дії людини).</p> <p>〜(と)、あわてる; 〜する <small>とつぜん</small>突然の質問<small>しつもん</small>にあたふたして、<small>ただ</small>正しく<small>こた</small>答えることが できなかった。 Розхвилювався від несподіванного запитання і не зміг дати правильну відповідь。 <small>きゅうよう</small>急用の電話<small>でんわ</small>に父<small>ちち</small>はあたふたと家<small>いえ</small>を出た。 Після раптового дзвінка батько квапливо залишив дім.</p>
<p>あっぷあっぷ</p>	<p>[arpu-arpu] вигук, прислівник</p> <p>Буль-буль! Захлинатися; пускати бульбашки; тонути (у прямому і переносному значеннях).</p> <p>〜と、おぼれる; 〜する <small>おぼ</small>うまく泳げないので、プールであっぷあっぷしながら<small>れんしゅう</small>練習しています。</p>

	<p>Не вмію гарно плавати, тож тренувався у басейні, пускаючи бульбашки.</p>
うようよ	<p>[uou-uou] прислівник</p> <p>Зграсю (про одночасний швидкий, можливо, хаотичний рух живих істот).</p> <p>~(と)うごめく、いる; ~している あ^{へん}の^{へん}辺^{へん}には^{へん}変^{へん}な^{へん}や^{へん}つ^{へん}が^{へん}う^{へん}よう^{へん}よ^{へん}して^{へん}いる^{へん}から、^{ひとりある}一人^{ある}歩^{ある}きは^{あぶ}危^{あぶ}ない^{あぶ}です^{あぶ}よ。 На тій вулиці повно дивних людей, тому гуляти там одному небезпечно!</p>
うろうろ	<p>[ugo-ugo] прислівник</p> <p>Блукати, вештатися; кружляти довкіл, ходити навколо.</p> <p>~(と)うろつく、^{ある}歩^{ある}き^{ある}回^{まわ}る^{まわ}; ~する た^いず^いね^いた^い家^{いえ}が^いわ^いか^いら^いな^いく^いて、^{ぶん}30^{ぶん}分^{ぶん}も^{ぶん}う^{ぶん}ろ^{ぶん}う^{ぶん}ろ^{ぶん}ろ^{ぶん}歩^{ある}いた。 Не знаючи, де будинок, блукав цілих 30 хвилин. ^{へん}変^{おとこ}な^{おとこ}男^{おとこ}が^{ある}う^{ある}ち^{ある}の^{ある}ま^{ある}わ^{ある}り^{ある}を^{ある}う^{ある}ろ^{ある}う^{ある}ろ^{ある}し^{ある}て^{ある}い^{ある}る。 Дивакуватий чоловік вештається навколо будинку.</p> <p><i>Близьке за значенням: ぶらぶら</i></p>
えっちらおっちら	<p>[etchira-otchira] прислівник</p> <p>Іти важко, ледь-ледь пересуватися (про ходу з великим вантажем на плечах, спині тощо).</p>

	<p>～(と)、のぼる、^{ほこ}運ぶ、^あ歩く</p> <p>^{ほんだな}本棚をえっちらおっちら^{よんかい}四階に^{ほこ}運び^あ上げた。</p> <p>Ледве підняли книжкову шафу на четвертий поверх.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> えっちらおっちら</p>
かつ	<p>[kat] прислівник</p> <p>Очманілий (від люті), ошелешений (нахабством) (про стан людини з широко розплющеними очима чи відкритим ротом від гніву, через погрозу та інші почуття).</p> <p>～と^{みひらく}見開く</p> <p>老人は^{らうじん}かつと^め目を見開いた^{みひらく}まま、^{うご}動かなくなってしまう。</p> <p>Старий завмер із широко розплющеними очима.</p>
がっくり	<p>[gakkuri] прислівник</p> <p>Раптово слабшати, руйнуватися, ламатися; занепадати духом (про людський дух, сили, знання); погіршуватися (про стан речей).</p> <p>～(と)、うなだれる、^お落ちる、^へ減る; ～する</p> <p>^{しあい}試合の後、^こ子どもたちは^{くび}首を^ながっくりと、うなだれて、^な泣いていた。</p> <p>Після програшу на змаганнях діти зовсім занепали духом і плакали.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> がくつ、がくり、がくん、がっくん、かつくん、がっかり</p>
がばっ	<p>[gabat] прислівник</p> <p>1. Одним ривком, в одну мить, миттєво; потужно, сильно (про одноразову потужну дію людини чи іншої істоти).</p> <p>〜と、起きる、開ける あの人、寝転んでいたのに急にがばっと起き出して、どこかに行ってしまった。 Той чоловік лежав, але в одну мить раптом підскочив і кудись зник.</p> <p>2. Переміщення у великих кількостях, обсягах тощо (про операції з грошима, товарами чи іншими речами).</p> <p>〜と、出る、集まる 一度にがばっと食べて、その後食べないと胃を悪くしますよ。 Один раз наїстися від пуза, а потім зовсім не їсти – шлунок зіпсується!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がば、がば一つ、がばがば</p>
がぶがぶ	<p>[gabu-gabu] звук, прислівник</p> <p>Буль-буль, бульк-бульк; жадібно пити (ковтати), ковтати великими ковтками (звук, що утворюється при жадібному ковтанні рідини великими ковтками; стан угамовування сильної спраги).</p>

	<p>～(と)、飲む <small>れんしゅう</small>の後、<small>あつ</small>選手たちはガブガブ<small>みず</small>水を飲んだ。 Після тренування гравці жадібно пили воду. <i>Близькі за значенням: がぶっ、がぶり</i></p>
きよろきよろ	<p>[kuogo-kuogo] прислівник</p> <p>Озиратися у пошуках чогось, неспокійно дивитися навколо (довкола) (про неспокійну поведінку, коли людина намагається щось побачити, розгледіти, знайти).</p> <p>～(と)、見回す; ～する デートのときにボーイフレンドが遅れても、きよろきよろ<small>まわり</small>周りを探したらだめですよ。 Якщо хлопець запізнюється на побачення, не варто озиратися навкруги, шукаючи його очима. <i>Близькі за значенням: ぎよろぎよろ、きよろっ</i></p>
ぐいぐい	<p>[gui-gui] прислівник</p> <p>Пити без зупину, хлебтати, жлуктити (про будь-яку рідину: воду, алкогольні напої тощо).</p> <p>～(と)、飲む、やる どうぞ召し<small>か</small>上がってください。お酒も遠慮せずぐいぐい<small>の</small>飲んでください。</p>

	<p>Пригощайтесь, будь ласка! Не соромтесь і пийте також sake скільки завгодно!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐい、ぐいつ、ぐっぐっ、ぐんぐん</p>
ぐるぐる	<p>[guru-guru] прислівник</p> <p>1. Обертатися, крутитися, рухатися по колу, мотлятися, вештатися (про багаторазові повторювані рухи речей, людей; стан).</p> <p>～(と)、^{まわ}回る</p> <p>ぐるぐる同じところを^{まわ}回っているみたいで、いつになったら^{とうちやく}到着するのかわからない。</p> <p>Здається, ми кружляємо по колу і незрозуміло, коли дістанемося потрібного місця.</p> <p>2. Намотувати, обмотувати; згортати, загортати (про щось довге).</p> <p>～に、^{しば}縛る、^ま巻く</p> <p>^{ひがいしや}被害者はロープでぐるぐる^ま巻きにされて、^{ゆうかい}誘拐された。</p> <p>Жертву обмотали мотузками і викрали。</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くるくる、ぐるっ、ぐるり、ぐるん</p>
ごくごく	<p>[goku-goku] звук, прислівник</p> <p>Жадібно пити, пити великими ковтками; поглинати, ковтати (рідину) (про звук, що виникає при жадібному поглинанні рідини впродовж якогось часу).</p>

	<p>～(と)、飲む^の</p> <p>バスケットボールの試合^{しあひ}が終わり、選手^{せんしゅ}たちはごくごく^{みず}と水を飲み^のました。</p> <p>Після змагань із баскетболу усі гравці почали жадібно пити.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> こくこく、ごくっ、ごくり、ごくん、ごっくん</p>
<p>ごしごし</p>	<p>[goshi-goshi] звук, прислівник</p> <p>Шкряб-шкряб! Терти, натирати (про звук, що утворюється при терті з силою шорсткої поверхні чи, навпаки, натиранні чимось шорстким; для позначення стану чогось тертого).</p> <p>～(と)、洗^{あら}う、こする</p> <p>お風呂^{ふろ}に入^{はい}るときに、硬^{かた}いスポンジなどで体^{からだ}をごしごし洗^{あら}いすぎてはいけません。</p> <p>Не варто дуже шкрябати тіло шорсткою мочалкою у лазні.</p>
<p>ころっ</p>	<p>[korot] (прислівник)</p> <p>Раптово перекинутися, перевернутися; несподівано впасти, випасти.</p> <p>～と、こける、転^{ころ}がる</p> <p>石^{いし}につまづいて、ころっ^とこけてしまったんです。</p> <p>Спіткнувся об камінь і несподівано впав.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ころん、ごろっ、ごろり、ごろん、ころり、ころころ</p>

<p>さっ</p>	<p>[sat] прислівник</p> <p>Недбало, абияк; як-небудь, поверхово (про поспішні дії, вчинки тощо).</p> <p>～と、目を通す、ふき取る</p> <p>さっと掃除機をかけてください。拭き掃除はしなくて良いです。</p> <p>Пропилососьте хутко як-небудь, вологе прибирання можна не робити!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ざー、さーっ、ざざっ、さー、さーっ、ささっ</p>
<p>ざっ</p>	<p>[zat] прислівник</p> <p>Грубо; недбало, абияк; поквально, швидко, поверхнево, як-небудь (про дії та вчинки людини).</p> <p>～と、目を通す</p> <p>この仕事をする前に、この説明書をざっと読んでおいてください。</p> <p>Перед тим, яка розпочати цю роботу, переглянь швиденько інструкцію.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ざー、さーっ、ざざっ、さー、さっ、さーっ、ささっ</p>
<p>さらり</p>	<p>[sarari] прислівник</p> <p>Легко, плавно, одним рухом (про дії людини, стан речей).</p> <p>～と、かわす</p>

	<p>あの人は合気道の先生だから、誰かが襲つてきてもさらりと身をかわせるんですよ。Якщо хтось намагається вдарити його, він плавно ухиляється, бо сам є вчителем айкідо.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> さらっ</p>
<p>じーっ</p>	<p>[ji:t] прислівник</p> <p>Остовпіти, завмерти, закаменіти; остовпіло, нерухомо (про стан людей та інших живих істот).</p> <p>〜と、する、見る</p> <p>どこにも行かないで、ここにじーっとしていてくださいよ。</p> <p>Замри на місці, стій, нікуди не йди!</p> <p>彼が私をじーっで見つめて「好きだよ」って言ったんです。</p> <p>Він довго не рухаючись дивився на мене і зрештою промовив: «Люблю тебе!».</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> じー、じーじー</p>
<p>しょぼしょぼ</p>	<p>[shyobo-shyobo] прислівник</p> <p>Дивитися каламутними очима; затуманений, сонний погляд; двоїтися в очах (про стан утомленої або сонної людини; про втовлені напівзакриті очі).</p> <p>〜する</p> <p>老人は老眼鏡をはずすと、目をしょぼしょぼされて窓の外を見た。</p>

	<p>Старий зняв окуляри і подивився у вікно за-туманеним поглядом.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> しょぼん、しょんぼり</p>
じろじろ	<p>[jīro-jīro] прислівник</p> <p>Прискіпливо вдивлятися, дивитися без сорому в обличчя; багаторазово зупиняти погляд; підозріло кидати погляд; самовпевнено дивитися (про багаторазову дію) (має негативне забарвлення).</p> <p>～(と)、見る <small>へん おとこ わたし あし きき あたま</small> 変な男が私のことを足の先から頭のとっぺんまでなめるようにじろじろ見ていたので、気持ち悪かったです。 Почувався недобре через те, що дивний чоловік прискіпливо розглядав мене з ніг до голови.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> じろっ、じろじろ</p>
じろっ	<p>[jīrot] прислівник</p> <p>Прискіпливо подивитися; зупинити погляд; підозріло кинути погляд, зирнути, глянути (одноразова дія).</p> <p>～と、見る <small>かいぎ ちこく わたし み</small> また会議に遅刻してしまいました。部長は黙ったまま、じろっと私を見た。 Через те, що я знову запізнився на збори, начальник мовчки кинув на мене прискіпливий погляд.</p>

	<i>Близькі за значенням:</i> じろり、じろじろ
ずかずか	[zuka-zuka] прислівник Без дозволу, без сорому; нахабно (входити, з'являтися тощо). ～(と)、 ^{はい} 入る、 ^い 言う ^{おとこ} 男たちは靴をはいたまま ^{へや} 部屋の中 ^{なか} に ^{ずかず} ずかずか ^{はい} か ^{はい} と ^{はい} 入 ^{はい} ってきた。 Хлопці нахабно увійшли до кімнати, навіть не знявши взуття.
するする	[suru-suru] прислівник Плавно, легко рухатися, ковзати, швидко піднятися /спуститися/, повзти (про безперешкодний плавний рух, просування людини, речей; про рух гадюки, вужа). ～(と)、 ^{のぼ} 登る、 ^ぬ 抜け ^だ 出す ^{てじなし} 手品師はロープから ^{するする} するすると ^ぬ 抜け ^だ 出してしまった。 Маг плавно спустився і від'єднався від мотузки. <i>Близькі за значенням:</i> ずるずる、ずるっ、するり
ずるずる	[zuru-zuru] звук, прислівник Звук, що виникає при повільному поступовому тривалому перетягуванні важких чи довгих предметів, ковзанні чогось важкого (вантажу, меблів тощо); звук сьорбання (локшини); звук, що виникає,

	<p> якщо втягувати повітря носом при нежиті.</p> <p>～(と)、音を立てる、落ちる、食べる スープを飲むときにズルズル音をたてるのは良くないですよ。 Коли їси суп, не варто сьорбати.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> するする、するっ、ずるり</p>
<p>そっ</p>	<p>[sot] прислівник</p> <p>Тихо, тихенько; беззвучно (про дії чи рухи, що майже непомітні).</p> <p>～と、話す、入る、出る 赤ちゃんが眠ってますから、そっとドアを閉めてください。 Немовля спить, тому, будь ласка, зачиняй двері тихенько.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> そーっ、やんわり</p>
<p>そろっ</p>	<p>[sorot] прислівник</p> <p>Повільно, неспішно, неквапливо, спокійно, тихо; поступово, потроху; з проволокою (про дуже повільні дії, рухи тощо).</p> <p>～と動かす、歩く 大切なつぼですから、割らないようにそろっと運んでくださいよ。</p>

	<p>Це дуже цінний горщик, тому не поспішай, коли несеш, щоб не розбити.</p> <p>まだ完全に骨が繋がっていませんから、歩くときはそろっと歩いてください。</p> <p>Кістка ще не зрослась як треба, тому ходити слід дуже повільно.</p> <p><i>Близькі за значенням: そっ、そろり、そろそろ</i></p>
<p>ぞろぞろ</p>	<p>[zogo-zogo] прислівник</p> <p>1. Вишикуваний у ряд, один за одним, вервечкою; потоком, масово (про вишикувані рухи; появу великої кількості людей чи речей).</p> <p>～(と)、並ぶ、続く、出る、通る</p> <p>順番を待つ人たちは、入口の前にぞろぞろ並び出した。</p> <p>Перед входом один за одним у ряд почали вишикуватися люди в очікуванні своєї черги.</p> <p>2. Абияк, неохайно, недбало (одягнути, натягнути, зав'язати) (про неохайне одягання чогось довгого; тягнути щось довге безпечно і необережно).</p> <p>～(と)、引きずる</p> <p>『蝶々さん』って、変な着物を着た外国人が、長くたらしした帯をぞろぞろ引きずりながら出てくるオペラでしょ。</p>

	<p>«Чіо-Чіо-сан» – це опера, в якій на сцені з’являється іноземка, одягнена в дивне кімоно, і тягне за собою абияк зав’язаний довгий пояс?</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぞろっ、ぞろり</p>
<p>だらだら</p>	<p>[dara-dara] прислівник</p> <p>Полого; (спускатись чи підніматись) пологим схилом (про стежку, шлях, дорогу вгору або вниз, з невеликим ухилом).</p> <p>～(と)、^{つづ}続く、^{くだ}下る、^お降りる 曲がりくねった坂道を^おだらだら降りていくと、^{ちい}小さな^{むら}村が^{あらわ}現れた。 Спустилися хвилястою дорогою по схилу і потрапили до маленького села.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> たらたら、だらっ、だらり、だらん</p>
<p>ちゅーちゅー</p>	<p>[chyu:-chyu:] звук</p> <p>Сьорб-сьорб; цьом-цьом (про звук, що виникає при потужному всмоктуванні чогось щільно стиснутими губами, а також при поцілунках).</p> <p>～(と)、^{おと}音を^た立てる、^す吸う、^くキスをする 子どもは、もうジュースを飲んでしまったのに、ストローをちゅーちゅー^す吸っている。 Хоча дитина і випила вже сік, проте продовжувала сьорбати через трубочку.</p>

ちよいちよい	<p>[choi-choi] прислівник</p> <p>Раз за разом, постійно (про однакові рухи чи дії, що повторюються через короткий проміжок часу).</p> <p>～と、片^{かた}付^つける、や^やっ^つて^てしま^まう</p> <p>子どもたちはちよいちよいと小^{ちい}さな^な手^てを伸^のばして、クッキーを食^たべた。</p> <p>Раз за разом діти протягували маленькі ручки, щоб взяти печиво.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちよこちよこ</p>
つるつる	<p>[tsuru-tsuru] звук, прислівник</p> <p>Сьорб-сьорб (звук, що утворюється при всмоктуванні рідинних страв з локшиною /рамен, удон, соба, сомен, натто тощо/).</p> <p>～(と)、食^たべる</p> <p>そうめんをツルツル音^{おと}を立て^たてて食^たべる。</p> <p>Сомен (локшину) їдять, присьорбуючи.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> つるっ、つるり、つるん、つやつや</p>

<p>てくてく</p>	<p>[teku-teku] прислівник</p> <p>Пішки; «на своїх двох» (про ходу пішки).</p> <p>～(と)、^{ある}歩く</p> <p>地下鉄が事故で止まってしまって、学生寮までてくてく^{ある}歩いて^{かえ}帰ったんだよ。</p> <p>Через аварію в метро до гуртожитка повертався пішки.</p> <p>会社まで2～3キロほどですから、毎日^{まいにち}てくてく^{ある}歩いて^{かよ}通っています。</p> <p>Кожного дня ходжу пішки – до роботи дватри кілометри.</p>
<p>どっ</p>	<p>[dot] звук, вигук, прислівник</p> <p>Натовпом, гуртом, юрбою; купую, горою (про одночасний рух великої кількості людей, тварин, предметів тощо).</p> <p>～と、^で出る、くずれる</p> <p>映画が終わると、映画館から観客が^どどと^{かんきゃく}出てきた。</p> <p>Після фільму глядачі натовпом вийшли з кінотеатру.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どころか、どかり、どかつ</p>
<p>とんとん</p>	<p>[ton-ton] звук, прислівник</p> <p>Плиг-плиг! Скоком, хутко (про рух людини, що прагне уникнути небезпеки).</p>

	<p>～(と)、かけおりる <small>いきお</small>勢いよく<small>かいだん</small>階段をとんとんと<small>か</small>駆け下りた。 Через поштовхи швидко спустився по сходах униз. <i>Близькі за значенням:</i> どんどん、とん</p>
ぬっ	<p>[nut] прислівник</p> <p>Раптово і беззвучно з'явитися / зникнути (про людину, тварину, предмет, природне явище тощо).</p> <p>～(と)、<small>あらわ</small>現れる、<small>で</small>出る、<small>た</small>立つ <small>くら</small>暗い道<small>みち</small>を歩いていると、<small>あ</small>急に<small>きゆう</small>ぬっ<small>おお</small>と大きな <small>おとこ</small>男<small>あらわ</small>が現れた。 Коли (я) йшла темною стежкою, звідкись несподівано з'явився дебелий чоловік. <small>いもうと</small>妹<small>いえ</small>の家<small>はな</small>で話している、<small>おにい</small>甥がドアからぬ <small>かお</small>っ<small>かお</small>と顔<small>かお</small>を<small>のぞ</small>のぞかせて、あいさつした。 「<small>おば</small>伯母さん、<small>ひさ</small>久しぶりです。」 Під час бесіди з молодшою сестрою, через двері її хати раптом тихенько просунулось обличчя племінника: «Тітонько, давно не бачились!».</p>
のそのそ	<p>[noso-noso] прислівник</p> <p>Мляво, в'яло, неквапно, поволі, неспішно, напівсонно; кволо, прокволисто (про поведінку, дії, ходу, рухи тощо) .</p> <p>～(と)<small>ある</small>歩く、<small>で</small>出る、<small>はい</small>入る; ～している <small>しあ</small>試合<small>い</small>で<small>ま</small>負けた<small>せんしゆ</small>選手たちは、<small>おお</small>のそのそ<small>おお</small>と大きい</p>

	<p>な体を引きずるように帰って行った。 Програвши змагання, гравці мляво поверталися, ніби тягнучи за собою свої великі тіла.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> のそつ、のそり、のっそり</p>
のろのろ	<p>[noro-noro] прислівник</p> <p>Дуже повільно, неспішно, неквапно, покволом; зволікаючи; мляво (про дії людей, рух транспорту, ходу тварин тощо).</p> <p>～(と)歩く、進む; ～している <small>なに</small>何をのろのろしてるんだ。<small>はや</small>早くやれよ! Що ти там покволом дієш?! Ану роби хутчій!</p>
はーはー	<p>[ha:-ha:] вигук, прислівник</p> <p>Фу-фу! Ху-ху! Дути, задувати, дмухати; тяжко дихати (про безперервне видихання повітря ротом).</p> <p>～(と)、呼吸をする、息をする マラソン選手は坂道をはーはーと呼吸しながら、登っていく。 Учасники марафону, тяжко дихаючи, біжать по дорозі, що тягнеться вгору. <i>Близькі за значенням:</i> はっはっ、はー、はーっ</p>
ぱくぱく	<p>[paku-paku] прислівник</p> <p>1. Безперервно широко розкривати та закривати рота, хапати ротом повітря (про рухи губами і ротом людей, тварин, риб).</p>

	<p>～(と)、開いたり閉まったりする; ～する <small>ろうじん</small>老人は口を<small>ぱくぱく</small>させながら、何かを言 <small>い</small>たいようだったが、<small>き</small>気を失ってしまった。 Старий хапав ротом повітря і хотів щось ви- мовити, але втратив свідомість.</p> <p>2. Поїдати, наминати, поглинати, гамка- ти, уминати, молотити, навертати, тріска- ти, рубати (про швидке і жадібне поїдання).</p> <p>～(と)、食べる、食う いくら「どうぞ、ご遠慮なく」と言われた からって、<small>しゅひん</small>主賓が料理にまだ手をつけてな いのに、自分だけ<small>ぱくぱく</small>食べるなんて、 みっともないよ。 Скільки б не казав господар: «Пригощай- тесь, не соромьтесь!» – проте навертати їжу до того, як інші гості ще навіть не торкалися страв, якось несолідно!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> <small>ぱくつ</small>、<small>ぱくり</small>、<small>ぱく</small> <small>くん</small>、<small>ぱくぱく</small></p>
<p>ばたばた</p>	<p>[bata-bata] звук, прислівник</p> <p>Топ-топ! Туп-туп! Хлоп-хлоп! Тупотіти, махати кінцівками, махати крилами, апло- дувати (звук, що утворюється при тупотінні ногами, оплесках, маханні крилами тощо).</p> <p>～(と)、<small>はし</small>走り回る、<small>まわ</small>とびまわる、<small>てあし</small>手足を動 <small>うご</small>かす; ～する</p>

	<p>子どもは手や足をばたばたさせながら、泣き出した。 Дитина заридала, розмахуючи руками та ногами.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ばたばた、ばたっ、ばたり、ばたん、ばったん、ばたっ、ばたり、ばたん、ばったばった</p>
<p>ぱっぱっ</p>	<p>[pat-pat] прислівник</p> <p>Сипати, розсипати; розкидати; бризкати, порскати (про кількаразову дію, коли розкидають щось маленьке, легке (зерна, бризки, попіл); стан).</p> <p>〜と、光る、輝く、点滅する、飛び散る、ふりかける 塩をぱっぱつとふりかけると、おいしくなりますよ。 Якщо посипати трохи сіллю, стане ще смачніше.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱーぱー、ぱっぱ、ぱっ</p>
<p>ばらばら</p>	<p>[bara-bara] звук, прислівник</p> <p>Один за одним, вервечкою (з'являтися поступово, через певний проміжок часу).</p> <p>〜(と)、来る、集まる; 〜だ 仕事が終わった村人は、村役場にばらばらと集まってきた。</p>

	<p>Після роботи всі мешканці села один за одним зібралися в сільській раді.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱらぱら、ぱらっ、ぱらり、ぱっ、ぱらり</p>
ぴたっ	<p>[pitat] прислівник</p> <p>Щільно, без щілинки; неможливо відірвати, відокремити (про речі, що щільно з'єднуються).</p> <p>〜と、^つ付く、^あ合う、^ふさせる、^{して}いる <small>けいじ</small> 刑事は<small>びたっ</small>と<small>ようぎしや</small> 容疑者を<small>びこう</small> 尾行している。 Детектив щільно сидів на хвості у підозрюваного під час стеження за ним.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴたり、ぴたん、ぴったり、ぴたっ、ぴたん、ぴたびた</p>
ひよっ	<p>[hiyot] прислівник</p> <p>Випадково, ненавмисно, ненароком (про дії людини, що є ненавмисними чи випадковими).</p> <p>〜と、^{あらわ} 現れる <small>じゅうねん</small> 十年も<small>あ</small> 会っていない友人が、<small>きゅう</small> 急にドアから ひよっ<small>すがた</small>と姿を<small>あらわ</small> 現した。 Випадково на виході зіштовхнувся зі знайомим, якого не бачив майже десять років.</p>
ぴょんぴょん	<p>[pyon-pyon] прислівник</p> <p>Стриб-стриб, плиг-плиг (пересуватись стрибками, підстрибувати, скакати, перескакувати, плигати /про людей і тварин/).</p>

	<p>～(と)、跳ぶ、はねる、越える 陸上選手はハードルをびよんびよん越えていく。 Легкоатлети, перестрибуючи, долають перешкоди.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びよん、びよーん</p>
ひらり	<p>[hiraŋi] прислівник</p> <p>Перевертатися, розгортатися повністю (про рух людини, коли вона розвертає своє тіло, відвертається від чогось чи когось, перевертається в повітрі).</p> <p>～と、飛び降りる、飛び移る、身をおかわす 刀で切ろうとすると、忍者はひらりと身をおかわして逃げた。 Коли спробували вдарити (його) мечем, ніндзя зробив переворот через себе і втік.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ひらっ</p>
ふーっ	<p>[fu:t] звук, прислівник</p> <p>Фу-у! Фух! Зводити дух (звук, що утворюється при сильному одноразовому дмуханні, хуванні через стиснені губи; про стан людини після тяжкої праці, виконання важкого завдання тощо).</p> <p>～(と)、煙をはく、息をつく やっと仕事が終わって、フーッと息をつく 急に疲れが出てきた。</p>

	<p>Нарешті закінчив роботу і тільки-но звів дух, як раптом відчув сильно втому. タバコの煙をフーツと吐き出ししながら、 今日一日あった事を思い出す。 Випускаючи сигаретний дим, згадую події цього дня.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふー、ふっ、ふーふー</p>
ふーふー	<p>[fu:-fu:] звук, прислівник</p> <p>1. Фу-фу! Фух-фух! (звук, що утворюється при енергійному кількаразовому дмуханні, хуканні через стиснені губи).</p> <p>～(と)、息をはく、冷ます 熱いスープをフーフー冷ましてながら飲む。 «Фу-фу!» – їв, дмухаючи на гарячий суп, щоб остудити його.</p> <p>2. Хекати, важко дихати, ледь зводити дух, хапати (ротом) повітря, задихатися (про стан людини, коли через навантаження і перевтому чи інші обставини вона з силою вдихає та видихає повітря).</p> <p>～(と)、息をする、あえぐ 坂道をマラソン選手たちは、フーフーあえぎながら、上っていく。 Учасники марафону, важко дихаючи, піднімалися по дорозі вгору.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぶーぶー、ふーふー、ふーっ、ふっ、ふー</p>

ぶくぶく	<p>[buku-buku] звук, прислівник</p> <p>Г-р-р! Звучно полоскати рота (звук, що виникає під час полоскання порожнини рота).</p> <p>~(と)、口^{くち}をすすぐ、する</p> <p>お口^{くち}をブクブクしてから、歯^は磨^{みが}きしましよ うね。</p> <p>Перед тим, як чистити зуби, гарненько про- полощемо ротики.</p>
べたべた	<p>[beta-beta] прислівник</p> <p>Намащений, намазаний, обмазаний, вима- заний; проштампований; обліплений (про стан: бути намазаним з одного боку товстим шаром чогось клейкого /маргарин, фарба тощо/; про багаторазове наклеювання чо- гось; накопичення наліпленого протягом пе- вного часу /оголошення на дошці, агітаційні листівки, рекламні плакати тощо/; бути ба- гаторазово проштампованим).</p> <p>~(と)、塗^ぬる、はる、つける、スタンプを 押^おす; ~に、する</p> <p>選挙^{せんきよ}の前^{まへ}になると、あちこちにビラをべた べたはるが、選挙^{せんきよ}の後^{あと}、誰^{だれ}も掃^{そう}除^じしない。</p> <p>Перед виборами все обклеюють агітаційни- ми листівками, а після виборів ніхто їх не прибирає.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> べたべた、べたっ、 べたり、べたん、べったり</p>

<p>ぺらぺら</p>	<p>[pera-pera] звук, прислівник</p> <p>Шерех-шерех (звук безперервного шелестіння, шерхотіння, що утворюється при перегортанні паперових листів, шелесті сторінок книг тощо).</p> <p>～(と)、めくる なんとなく雑誌をペラペラめくっていると、おもしろい記事を見つけた。 Пошелестів, гортаючи сторінки журналу, і знайшов цікаву статтю.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぺらぺら、へらへら、ぺらっ、ぺらり、べらっ、べらり</p>
<p>ぽかぽか</p>	<p>[roka-roka] звук, прислівник</p> <p>Тук-тук; бух-бух; трах-бах; колотити, бити; побитий (звук, що виникає від ударів кулаком чи палицею; про стан побиття кулаками чи палицею).</p> <p>～(と)、殴る、たたく 昔の子どもたちは、けんかの仕方をよく知ってました。頭をぽかぽか殴り合っても、大きなけがにはならなかったんですよ。 Раніше діти були досвідченішими в бійках: навіть якщо били по голові, не було значних пошкоджень.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぽかぽか、ぽかっ、ぽかり、</p>

<p>ぼかん</p>	<p>[rokān] звук, прислівник</p> <p>Чпок-чпок! Хлоп-хлоп! Дати ляпаса (звук, що утворюється при лопанні бульбашок, при легких і глухих ударах, ляпасах тощо).</p> <p>～と、鳴る、音を立てる、なぐる、打つ <small>わかし</small>昔は、<small>なま</small>怠けてたら、<small>せんぱい</small>先輩に<small>あたま</small>ぼかんと頭をたたかれたものだ。 Бувало раніше за ледарювання отримували ляпаса від старших.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼかつ、ぼかり、ぼかぼか</p>
<p>ぼこぼこ</p>	<p>[boko-boko] прислівник</p> <p>Бити, гамселити, дубасити, колошматити; кресати (про багаторазові удари у процесі бійки, добування вогню за допомогою кресал тощо).</p> <p>～に、殴る、する、やられる あのボクサーは、試合前に元気のいいことを言っていたが、第三ラウンドで、ぼこぼこにされて、ノックアウト負けしたんですよ。 Той боксер перед змаганнями казав гарні експресивні речі, але вже в третьому раунді його відгамселили і відправили у нокдаун.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼこぼこ、ぼこつ、ぼこり、ぼこん</p>

まじまじ	<p>[maji-maji] прислівник</p> <p>Не зводити очей, не відривати погляду, вдивлятися (пильно, уважно, невідривно дивитися, стежити).</p> <p>～(と)、見つめる</p> <p>男は私の顔をまじまじと見つめながら、「お嬢さん、知らないほうが身のためだよ」と言った。</p> <p>Уважно вгледівшись у моє обличчя, хлопець сказав: «Дівчино! Для твого здоров'я буде краще, щоб ти нічого не знала!»</p>
むしゃむしゃ	<p>[mushya-mushya] звук, прислівник</p> <p>Чавк-чавк! Чавкати, чвакати; жерти, уминати, наминати, гамати, молотити, лупити, тріскати, навертати з чавканням (повторюваний звук, що утворюється при жадібному поїданні їжі; процес жадібного поїдання їжі).</p> <p>～(と)、食べる</p> <p>「ご遠慮なくどうぞ」と言われても、むしゃむしゃ食べてばかりじゃ、かつこわるいよ。</p> <p>Жерти без зупину, навіть коли кажуть: «Не соромтесь, пригощайтесь!» – поганий тон.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> むしゃくしゃ</p>
もぐもぐ	<p>[mogu-mogu] прислівник</p> <p>Жувати, розжовувати, перетирати (зубами), жвакати; бурмотіти (щось ретельно</p>

	<p>розжовувати зубами; (<i>перен.</i>) говорити невизначено, погано, нудно, з повним ротом).</p> <p>～(と)、^た食べる、^い言う、^{くち}口を～させる</p> <p>^{おとこ}男は^{くち}口の中に^た食べ物^をいっぱい^い入れて、^ももぐもぐ^た食べ^だ出した。</p> <p>Хлопець напхав повного рота їжі і почав жвакати.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> もごもご</p>
<p>やんわり</p>	<p>[yanwari] прислівник</p> <p>Обережно, дбайливо, бережно; м'яко; ввічливо, уважно (про дбайливе ставлення до когось, обережні дії, ввічливі слова тощо).</p> <p>～(と)、^い言う、^{して}指摘^{する}、^{あつ}扱う</p> <p>もうちよっと^{やんわり}運んでくれよ。この^き機械^は高い^{んだ}ぞ。</p> <p>Обережніше несіть, бо цей прилад дуже дорогий!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> そつ、ふんわり</p>
<p>よたよた</p>	<p>[yota-yota] прислівник</p> <p>Важко і повільно, тяжкувато; тягтися, тягнути ноги, волочити ноги (про повільну важку ходу чи пересування з перевалюванням).</p> <p>^よ酔っ^{ぼら}払い^が～(と)、^あ歩く、^あしている</p> <p>^よ酔っ^{ぼら}払いは、よたよたと^あ歩き^だしたが、す</p>

	<p>ぐこけてしまった。 П'яний почав ледве волочити ноги, тож відразу спіткнувся.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふらふら、よたっ、よろよろ</p>
<p>よろよろ</p>	<p>[uogo-yoŋj] (прислівник)</p> <p>Важко і повільно, тяжкувато; тягтися, тягнути ноги, волочити ноги (про повільну важку ходу чи пересування із перевалюванням).</p> <p>老人<small>ちやうじん</small>が、病人<small>びやうにん</small>が～(と)、歩<small>ある</small>く;～する おばあさんが横断歩道<small>おうだんほどう</small>をよろよろしながら渡<small>わた</small>っていたから、手伝<small>てつだ</small>ってあげました。 Бабуся дуже важко і повільно переходила дорогу на пішоходному переході, тож я їй допоміг。 Боксерは強いパンチ<small>つよ</small>の後<small>あと</small>、よろよろでしたが、もう一発<small>いっぱつ</small>打たれたら、ノックダウンしてしまった。 Після сильного удару боксер почав рухатись повільно і з важкістю. Ще один удар – і він дістав нокдаун.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> よたっ、よたよた、よろっ</p>

4.3. 体や精神の状態

Стан душі та тіла

<p>ありあり</p>	<p>[ari-ari] прислівник</p> <p>Визрно, чітко, розбірливо; яскраво, живо; як живий.</p> <p>～と、^{おも}思い出す</p> <p>10年^{おん}経ったのに、あのことがありありと^{あたま}頭に浮かんでくる。</p> <p>Минуло вже десять років, але той випадок згадується в деталях.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> まざまざ</p>
<p>うかうか</p>	<p>[uka-uka] прислівник</p> <p>Неуважно, байдуже, апатично.</p> <p>～(と)、^す過ごす; ～する</p> <p>^{くるま}車が多いから、^{あそ}うかうか歩いてみると、^けけがをする。</p> <p>Оскільки машин багато, якщо (ти) будеш неуважним (<i>досл.</i>: «рухатимешся неуважно»), то травмуєшся.</p> <p>^{しけん}試験が近づいたから、^{うかう}うかうかしてはいられない。</p> <p>Не можна бути неуважним, адже незабаром іспити.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> うっかり、うろろう、ぼやぼや、まごまご、もたもた</p>

うっかり	<p>[ukkarī] прислівник</p> <p>Ненавмисно, ненароком; безтурботно, недбало, легковажно; необережно; не так, як слід (як належить).</p> <p>～(と)、^{わす}忘れる; ～する</p> <p>満員電車にうっかりして、かさを^{わす}忘れてしまった。</p> <p>Ненароком забув парасольку в переповненій електричці.</p> <p>話してはいけない事をうっかりしゃべってしまった。</p> <p>Легковажно розповів те, про що не слід!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> うかうか</p>
うっすら	<p>[ussuga] прислівник</p> <p>Поверхнево, смутно (стан); легко, тонким пластом (про колір, сніг тощо).</p> <p>～(と)、した^{きおく}記憶</p> <p>子どもの^{とき}時の事は、うっすらしか^{おぼ}覚えていない。</p> <p>Дуже смутно пам'ятаю дитинство.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ちよつ</p>
うつらうつら	<p>[utsura-utsura] прислівник</p> <p>Сонливо, дрімотно; дрімати.</p> <p>～(と)、^{いねむ}居眠りする、する</p> <p>布団に入^{はい}ったが、眠れなくてうつらうつら</p>

	<p>としているうちに夜が明けた。 Ніч скінчилась, поки я дрімав, лежачи в ліжку, але так і не заснув. 昨夜よく眠っていないので、一日中うつらうつらしていた。 Оскільки минулої ночі я майже не спав, протягом усього дня був сонним.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> うとうと、ぐっすり、すやすや</p>
うとうと	<p>[uto-uto] прислівник</p> <p>Дрімати, куняти (стан напівсну).</p> <p>~(と)、居眠りする、する ラジオを聞いているうちに、うとうとと眠ってしまった。 Поки слухав радіо, задрімав。 疲れていた^{つか}ので、電車^{でんしゃ}の中でついうとうと^{なか}した。Стомившись, ненароком задрімав у трамваї。 授業中にうとうとする。 Куняти на уроці。</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> うつらうつら、うとつ</p>
おちおち	<p>[ochi-ochi] прислівник</p> <p>Не мати змоги заснути, страждати від безсоння (стан безсоння через страх чи хвилювання).</p>

	<p>～(と)、眠れない、安心できない <small>せんしめう きんかい じしん</small> 先週、三回も地震があって、それから怖くて夜になっても、おちおち眠れないんですよ。 Після трьох землетрусів минулого тижня (я) не можу (боюсь) спати вночі.</p>
おめおめ	<p>[ome-ome] прислівник</p> <p>Ледве-ледве; через силу (про стан людини, яка не має змоги щось робити через сором).</p> <p>～(と)、引き下がれない <small>いっぱい</small> おめおめと一杯くわされて、とてもくやしかった。 Дуже мерзотно почувався після того, як мене примусили випити через силу. <small>かいしやく くび</small> 会社を首になってから半年たって、お金を使い果たし、仕事も見つからない。これではおめおめ親<small>おや</small>の顔<small>かお</small>を見られないよ。 Минуло півроку, як (мене) звільнили з роботи, усі гроші витратив, нової роботи не знайшов. Від сорому не можу навіть батькам в очі глянути!</p>
おろおろ	<p>[oro-oro] прислівник</p> <p>Розгублено, стурбовано, збентежено, перелякано; безпорадно, остовпіло; засмучено.</p> <p>～(と)あわてる; ～する <small>そふ</small> 祖父は、その痛みはがんではないかと、</p>

	<p><small>いちしゅうかん</small> 一週間もおろおろしながら、あちこちの <small>いしや たずまわ</small> 医者を訪ね回った。 Подозрюючи, що біль спричинений раком, дідусь увесь тиждень стурбовано бігав по лікарях. <small>きんじよ かじ</small> 近所の火事に、おろおろするばかりだっ た。 (Він) лише кружляв навколо місця пожежі.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> おどおど</p>
<p>がた</p>	<p>[gata] іменник</p> <p>Руїна; дуже старий, зношений, відпрацьо- ваний (про стан повної непридатності для використання від старості, зношеності то- що).</p> <p>～が、くる <small>わか</small> 若いときに無理をしたので、<small>とし</small> 歳を取ってから <small>からだ</small> 体にがたがきて仕事<small>しごと</small> ができなくなってし まった。 Поки був молодим, не звертав уваги, але з роками перетворився на цілковиту руїну і більше не можу працювати.</p>
<p>がたがた</p>	<p>[gata-gata] прислівник</p> <p>1. Тремтіти, тріпотіти, колотитися, здри- гатися (про стан тремтіння від холоду, жа- ху, занепокоєння, хвилювання, напруги то- що).</p> <p>～(と)、<small>ふる</small> 震える</p>

	<p>寒い冬の日、彼女は30分もバスを待った後、がたがた震えながらバスに乗った。 Тремтячи від холоду, вона сіла до автобусу після тридцяти хвилин очікування на вулиці в зимовий день.</p> <p>2. Знесилений, ослаблений, зачахлий (про стан втрати фізичної або розумової сили). ～に、なる;～だ 若いときに無理をしたので、もう体が、がたがたで、仕事ができなくなりました。 У молоді роки працював на повну силу, але зараз тіло ослабло, і (я) вже не можу працювати.</p>
<p>からから</p>	<p>[kara-kara] прислівник</p> <p>Сухо; порожньо; сухий, висохлий, випарений; випалений (стан повного зневоднення, сухості, випалення тощо).</p> <p>～に、乾く、なる;～だ のどがからからなんです。何か飲み物はありますか。 Пересохло в горлі, чи немає чогось попити?</p>
<p>がんがん</p>	<p>[gan-gan] прислівник</p> <p>Розриватися від болю; пульсувати зсередины (стан людини при відчутті різкого пульсуючого болю у тілі).</p> <p>～(と)、痛む;～する</p>

	<p>頭が^{あたま}がんがんに^わ割れそうに^{いた}痛いんです。 Голова розколюється від болю.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かんかん、がん、がーん</p>
ぎくっ	<p>[gikut] прислівник</p> <p>Хрусь! Чпок! Клац! (раптовий звук, що виникає при ламанні кістки, суглоба; звук клацання предмета, коли щось зачіпляють при складанні чи розкритті).</p> <p>〜と、折れる</p> <p>腰が^{こし}ギクツとして、^た立てなくなったんです。 Щось хруснуло в попереці, тож не можу встати.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎくり、ぎくん、ぎっくり、ぎっくん</p>
ぎくしゃく	<p>[giku-shyaku] прислівник</p> <p>Повільно, гальмуючи; розтягнуто; мляво, спокволу; ледве-ледве (про дуже повільний рух, розмову, просування дій чи справ).</p> <p>〜(と)、する、^{うご}動く</p> <p>歳を取ったので足も腰も^{あし}ぎくしゃくしてきたので、^{おも}重い物が^も持てなくなった。 Через старість руки та спина ледь рухаються, не можу втримати важких речей.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぎくぎく</p>

<p>ぐーぐー</p>	<p>[guu-guu] вигук, прислівник</p> <p>1. Хр-р-р (звук хропіння); стан дуже міцного сну зі храпом.</p> <p>～(と)、いびきをかく <small>おつと しごと かえ あと</small> 夫は仕事から帰った後、ぐーぐーいびきをかいて寝てしまった。 Чоловік повернувся з роботи і міцно заснув, похрюпуючи.</p> <p>2. У-у-у! Буркотіти, урчати (про звук, що утворює буркотіння в животі, урчання при стані зголодніння).</p> <p>～(と)、鳴る; ～だ <small>なか</small> お腹が減って、ぐーぐーですよ。 Зголоднів так, що аж урчить у животі!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐー、ぐーっ</p>
<p>くしゃん</p>	<p>[kushan] вигук</p> <p>Чхи! Чхи-чхи! Чхати (звук чхання, стан чихання).</p> <p>～と、くしゃみをする <small>あさ こどもが いちど</small> 朝、子どもが一度だけクシャンとくしゃみをしていたんですけど、夜に熱を出しました。 Зранку дитина лише раз чхнула, а ввечері вже піднялась температура.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> くしゅん</p>

ぐずぐず	<p>[guzu-guzu] звук, вигук, прислівник</p> <p>Шморг-шморг; шморгати (носом); пихтіти (про звук, що утворюється носом при ускладненому диханні, нежиті тощо).</p> <p>～する <small>かふんしょう</small>花粉症で<small>はる</small>春になると<small>はな</small>鼻がぐずぐずするんです。 Через алергію навесні (я постійно) шморгаю носом.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐずぐず、ずるずる</p>
ぐっすり	<p>[gussuri] прислівник</p> <p>Міцно спати; «провалитися в сон»; «спати як убитий» (про стан глибокого сну).</p> <p>～(と)、<small>おむ</small>眠る、<small>おむ</small>寝る</p> <p>ぐっすり<small>ぐ</small>寝ていたので、<small>そと</small>外の音には<small>おと</small>きづきませんでした。</p> <p>(Він) ніби провалився в сон і не звертав жодної уваги на звуки, що доносилися з вулиці.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぐーすか</p>
ぐったり	<p>[guttari] прислівник</p> <p>Безсило, знесилено, перевтомлено; в'яло (про стан знесиленості /знемоги, виснаження/ через фізичну чи моральну перевтому; про зів'ялі, знесилені від негоди рослини тощо).</p> <p>～(と)、<small>つか</small>疲れる、<small>つか</small>している</p> <p>どうも<small>へん</small>変ですよ。この人<small>ひと</small>ぐったりしたまま</p>

	<p>動かないんですけど。 Дуже дивно! Той чоловік повністю знесли- вся і вже зовсім не рухається.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐたっ、ぐたり、く たくた</p>
<p>くらくら</p>	<p>[kura-kura] звук, прислівник</p> <p>Запаморочення (про стан людини перед втратою свідомості).</p> <p>～(と)、めまいがする、目が回る; ～する 急に頭がくらくらすると思ったら、その まま気を失ってしまった。 Раптово відчувши запаморочення, зрештою втратив свідомість.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐらぐら、くらっ、 くらし、くらっ</p>
<p>ごちゃごちゃ</p>	<p>[gochya-gochya] прислівник</p> <p>Говорити з доріканнями; мати безлад у голові, думати про щось непотрібне.</p> <p>～(と)、言う、考える; ～(に)、なる; ～だ こんな難しい本を読んでいると、頭の中 がごちゃごちゃになってきた。 Коли читаєш цю важку книгу, у голові на- стає повний безлад.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> こちゃこちゃ、ごた ごた、ごしやごしや</p>

<p>こりこり</p>	<p>[kōri-kōri] звук, прислівник</p> <p>Стан затвердіння (про м'язи людини, якість м'яса чи риби).</p> <p>～(と)、する <small>かた</small>肩<small>くび</small>や首にこりこりしたしこりがあるときは、マッサージをして<small>けっこう</small>血行をよくしましょう。</p> <p>Коли затверділи м'язи на шії, треба зробити масаж, щоб покращити кровообіг.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ごりごり、こりっ</p>
<p>ごほんごほん</p>	<p>[gōhon-gōhon] вигук</p> <p>Кхе-кхе; закашляйтесь, зайтись кашлем (про сильний і тривалий кашель).</p> <p>～(と)、せきをする <small>ねつ</small>熱はありませんが、ゴホンゴホンとせきが出ますから<small>ふうじゃ</small>風邪を引いていると思います。Хоч і немає жару, але сильний кашель свідчить про те, що я застудився.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ごほごほ、ごほん、こんこん</p>
<p>こんこん</p>	<p>[kon-kon] вигук</p> <p>Кхе-кхе (про сухий тривалий кашель).</p> <p>～(と)、せきをする; ～する <small>みつ</small>もう三日もコンコンとせきが出るんです。</p>

	<p>Уже третій день поспіль не припиняється кашель.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ごほんごほん</p>
じーん	<p>[ji:n] прислівник</p> <p>Стан людини при відчутті різкого болю (від защемлення, опіку, холодного повітря /про тіло, очне віко, кінчики пальців, біль у серці тощо/).</p> <p>～と、響く、感じる、する</p> <p>ひざを打ったときにじーんって痛くてたまらなかった。</p> <p>Коли вдарився коліном, то відчув такий різкий біль, що ледве витримав!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> じん、じんじん</p>
しくしく	<p>[shiku-shiku] прислівник</p> <p>Відчувати ниючий біль (про легкий, але дратуючий і безперервний біль /головний, зубний тощо/).</p> <p>～(と)、痛む; ～する</p> <p>先生、歯がしくしく痛いんです。虫歯でしようか。</p> <p>Лікарю, мене мучить постійний ниючий зубний біль. Може, це карієс?</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ちくちく</p>

じっとり	<p>[jittori] прислівник</p> <p>Укритий вологою, мокрий, спітнілий (про вологу чи мокру поверхню; спітнілу шкіру чи тіло тощо).</p> <p>～(と)、汗をかく <small>にほん</small>日本の夏<small>は</small>とても暑<small>あつ</small>くて、夜寝るときでも <small>あせ</small>じっとり汗をかいてしま<small>う</small>んですよ。 Японське літо таке спекотне, що навіть уночі, коли спиш, пітнієш.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> しっとり、じとっ、じとじと</p>
ずきずき	<p>[zuki-zuki] прислівник</p> <p>Невгамовно, пульсуюче, постійно (боліти) (про тривале відчуття болю, пульсуючу рану тощо).</p> <p>～(と)、痛む; ～する <small>きのう</small>昨日ひざ<small>を</small>打<small>う</small>ったんですけど、今日<small>も</small>ずきずき<small>する</small>んです。 Учора вдарився коліном, але й сьогодні відчуваю невгамовний біль.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ずきっ、ずきん</p>
ずっしり	<p>[zussiri] прислівник</p> <p>Надзвичайно важкий; тяжкий, «як свинець», огрядний (про важкі, великі, громіздкі предмети, тіло людини, велику кількість чогось; /перен./ про велику відповідальність; важкий характер; промову тощо).</p>

	<p>～(と)、^{おも}重い; ～している 大きな男は椅子に^{すわ}ずっしりと座った。 Оглядний чоловік, немов свинець, рухнув у крісло.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ずしつ、ずしり、ずしん、ずしーん、ずしずし</p>
<p>ずぶずぶ</p>	<p>[zubu-zubu] прислівник</p> <p>Стан виділення вологи при натисканні чи здавлюванні чогось (дуже вологої речі, згнилих овочів; багноюки, болота та ін.).</p> <p>～に、ぬれる、なる 急に大雨が降ってきたので、頭から足の先までずぶずぶに濡れてしまった。 Через сильний дощ так намок від голови до п'ят, що можна викручувати!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ずぶつ、ずぶり、ずっぷり</p>
<p>ぞくぞく</p>	<p>[zoku-zoku] прислівник</p> <p>Тремтіти, здригатися, труситися, дрижати (про стан тремтіння від холоду, нежиті тощо).</p> <p>～(と)、ふるふる、冷える、する 熱が出て、その後、ぞくぞく震えが止まらなかつたんです。 Спочатку з'явилася нежить, а потім усе тіло почало безупинно труситися.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぞくつ、ぞくり</p>

<p>たらたら</p>	<p>[tara-tara] прислівник</p> <p>Крапля за краплею, просочуватися струмочками (про повільне безперервне стікання рідини /крові, води/ тонкими струменями).</p> <p>～(と)、汗^{あせ}が^で出る、血^ちを^{なが}流す</p> <p>サウナの中^{なか}に^{あせ}いると汗^{あせ}が^でたらたら^で出てくるんですよ。</p> <p>У сауні піт стікає по тілу струмочками。</p> <p>ボクサーは額^{ひたい}から血^ちを^{なが}たらたら^{なが}流しながら、鬪^{たたか}った。</p> <p>Кров струменями стікала з лоба боксера під час бою。</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> だらだら、たらっ、たらし、たらん、たらーん</p>
<p>ちくちく</p>	<p>[chiku-chiku] прислівник</p> <p>Пронизливо боліти; пекти, колоти (неначе голками) (про відчуття гострого фізичного/шкіра, очі/ чи психологічного /серце, душа/ болю, схожого на багаторазове поколювання голками).</p> <p>～(と)、痛^{いた}む</p> <p>仕事^{しごと}のことを^{かんが}考えると夜^{よる}も眠^{ねむ}れなくて、胃^いもちくちく^{いた}痛^{いた}くなるんです。</p> <p>Через думки про роботу не можу спати, навіть шлунок болить гострим болем。</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> しくしく、ちくっ、ちくり、ちくん</p>

ちぐはぐ	<p>[chigu-hagu] прислівник</p> <p>Невідповідно, неспіввідносно, негармонійно; непарно; не личить (про речі, одяг, взуття; дії та поведінку людей тощо).</p> <p>～だ; ～に、なる</p> <p>小さい子供はよく靴をちぐはぐに履くことがありますから、気をつけてください。 Маленькі діти часто взувають непарне взуття, тому треба за цим слідкувати.</p>
ちゃん	<p>[chuan] прислівник</p> <p>Точно, чітко (про відповідальні дії, досконале виконання чогось, чітке слідування інструкції тощо).</p> <p>～と、閉める、終わらせる、片付ける</p> <p>確かにちゃんと鍵をかけたんですが、どうして開いているんでしょうか。 Я точно зачинив їх (двері) на ключ, чому ж вони виявилися відчиненими?</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> きちん</p>
どかつ	<p>[dokatt] прислівник</p> <p>Незрушно, непорушно, нерухомо, недвижимо (про стан непорушності масивних речей, природних об'єктів; про людей, розвиток подій тощо).</p> <p>～と、座る</p> <p>「金を返すまで帰らないぞ」と言って、男</p>

	<p>はソファーにどか^{すわ}つと座^まり込んだ。</p> <p>«Не піду, поки ти не повернеш гроші», – сказав чоловік і незрушно сів у крісло.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どかり、どっか、どっかり、どかどか</p>
どんより	<p>[donuyori] прислівник</p> <p>Хмарно, тьмяно, похмуро, темно; мутно (про темне важке небо, хмари, воду; (<i>перен.</i>) про сумні очі, тяжкі думки, голову тощо).</p> <p>～する</p> <p>お酒^{さけ}をたくさん飲^のんだ次^{つぎ}の日は、頭^{あたま}の中^{なか}がどんよりして、何もしたくない。</p> <p>Багато випив, тож наступного дня голова була важка – не хотів нічого робити.</p>
によきによき	<p>[nyoki-nyoki] прислівник</p> <p>Швидко рости, хутко тягнутися вгору (про дорослішання дітей, зростання рослин тощо).</p> <p>～(と)、のびる</p> <p>うちの子どもは 15歳^{さい}ですが、最近^{さいきん}によきによき身長^{しんちよう}が伸びてきて、私^{わたし}より背^せが高^{たか}くなりましたよ。</p> <p>Моїй дитині всього п'ятнадцять років, але останнім часом вона так хутко витягнулась, що стала з мене ростом.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> によきつ、によきり、によつきり</p>

はつきり	<p>[hakkiri] прислівник</p> <p>Світлий, ясний, здоровий (про психічний стан людини, її мислення, душевні відчуття тощо).</p> <p>～する <small>こうつうじこ</small> <small>あと</small> <small>みっか</small> <small>おっと</small> <small>いしき</small> 交通事故の後、三日たって夫の意識が、はつきりしてきた。 Після аварії чоловік тільки на третю добу опритомнів.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くつきり、すつきり</p>
ぼったり	<p>[battari] прислівник</p> <p>Раптово впасти, неочікувано померти (про людей, речі, раптову смерть тощо).</p> <p>～(と)、<small>たお</small>倒れる、<small>し</small>死ぬ <small>ろうじん</small> <small>きゆう</small> <small>たお</small> <small>し</small> 老人は、急にぼったり倒れ、死んでしまった。 Старий раптово звалився і помер.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼったり、ぱたっ、ぱったん</p>
びくびく	<p>[biku-biku] прислівник</p> <p>Тремтіти, здригатися, колотитися (про дрібне тремтіння якоїсь частини тіла /руки, ноги тощо/ через холод, радісну чи сумну несподіванку тощо).</p> <p>～と、<small>うご</small>動く; ～している</p>

	<p>社長が、怒るときは、まず額の血管がびくびくとして、顔が真っ赤になって、それから「何やってんだー。お前は！」って怒鳴るんだよ。</p> <p>Коли начальник гнівається, у нього починає тремтіти судина на лобі, червоніє обличчя і він починає ревити: «Ти! Що ти робиш?!»</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ひくひく、びくびく、びくっ、びくり、びくん</p>
びしょびしょ	<p>[bishyo-bishyo] прислівник</p> <p>Промоклий до нитки, промоклий наскрізь (стан великої насиченості водою /про одяг, волосся, ліжко, підлогу тощо/).</p> <p>～に、なる、ぬれる</p> <p>雨にぬれて頭のでっぺんから足の先までびしょびしょになった。</p> <p>Потрапив під дощ і промок наскрізь від голови до п'ят.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びしゃびしゃ、びちよびちよ、びっしょり</p>
ひりひり	<p>[hiri-hiri] прислівник</p> <p>Щипати, пекти, горіти (про відчуття пекучого болю на шкірі чи слизових оболонках після опіку або ж смакування чогось гострого та пекучого).</p> <p>～(と)、痛む、しみる、辛い、する</p> <p>火傷をしたところが、ひりひり痛むんです。</p>

	<p>Місце опіку пекло і щипало.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びりびり、びりびり、ひりっ、ひりり</p>
びりびり	<p>[bi:gi-bi:gi] прислівник</p> <p>Щипати, колоти (про пронизливий біль людини від поранення, удару електрострумом, при онімінні тощо).</p> <p>~(と)、しびれる、する</p> <p>電気ドリルを触ったら、手がびりびりして、感電したんです。びっくりしましたよ。</p> <p>Відчув різке поколювання, коли доторкнувся до електричної дрилі: струмом ударило. Як (я) злякався!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びりびり、びりっ、びりり、びりっ、びりり</p>
ふーっ	<p>[fu:t] прислівник</p> <p>Несподівано знепритомніти, одномиттєво втратити свідомість, раптове запаморочення (про стан людини).</p> <p>~と、意識が薄れる、する</p> <p>急にふーっとして、目の前が真っ白になったんです。</p> <p>Раптово запаморочилась голова – перед очима все побіліло.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふー、ふっ、ふーふー</p>

<p>ぶつつ</p>	<p>[putsut] прислівник</p> <p>Поява чи існування невеликого виступу, отвору; пухирець; отвір (про прищ, зерно, дірку тощо).</p> <p>～と、出る、つぶれる おでこに、にきびがぶつつと出てきた。 На лобі пухирцем вискочив прищ.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぶつり、ぶつん、ぶつつ、ぶつり、ぶつん、ぶつつん、ぶつつり、ぶつつん、ぶつつり、ぶつつり、ぶつつり、ぶつぶつ、ぶつぶつ</p>
<p>ぶつぶつ</p>	<p>[butsu-butsu] звук, вигук, прислівник</p> <p>Пухирчастий, з пухирцями; дірчатий, ніздруватий, пористий (про неоднорідний стан поверхні, створений невеликими виступами або отворами).</p> <p>～が、出る; ～している、～だ、～の 古い卵を食べたら体中にぶつぶつが出てきたんです。 З'їв протухле яйце, і все тіло покрилося пухирцями.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぶつぶつ、ぶつつ、ぶつり、ぶつん、ぶつつり</p>
<p>ふらふら</p>	<p>[fura-fura] прислівник</p> <p>Знесилений, виснажений, заморений (про стан перевтомленої людини, голодної чи хворої тварини тощо).</p>

	<p>～(と)、する;～だ あのボクサーは、もう足がふらふらだから、これ以上は続けられないだろう Той боксер уже нетвердо стоїть на ногах, отже, вочевидь, не продовжуватиме бій.</p>
<p>ぶるぶる</p>	<p>[bugu-bugu] прислівник</p> <p>Тріпотіти, дрижати, тремтіти, труситися, сіпатися (про тривалий стан тремтіння чи здригання тіла /частин тіла/ людини, тварини).</p> <p>～(と)、震える、凍える 寒くてぶるぶる凍えてしまった。 Тремтів і трусився через те, що змерз від холоду.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぶるんぶるん、ぶるっ、ぶるん、ぶるる</p>
<p>ぺこぺこ</p>	<p>[reko-reko] прислівник</p> <p>Голодний, зголоднілий; «у животі аж пищики грають», «аж шлунок бурчить» (про стан дуже сильного голоду, повністю порожнього шлунка тощо).</p> <p>お腹が～に、へる、すく;～だ お腹がへってぺこぺこだよ。お母さん何か食べる物ない? Зголоднів, аж у шлунку бурчить! Мамо, є щось поїсти?</p>

べとべと	<p>[beto-beto] прислівник</p> <p>Дуже липкий, чіпкий, беручкий (про стан значної клейкості /цукерки, мед, крем на шкірі тощо/).</p> <p>~ (と)、粘^{ねば}る、くつつく; ~に、なる; ~する; ~だ; ~の</p> <p>バスの中^{なか}は冷房^{れいぼう}が無い^なので、乗客^{じようきやく}はみんな汗^{あせ}でべとべとになっている。</p> <p>Через відсутність кондиціонера в автобусі всі пасажири стали аж липкі від поту.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> べとっ、べとり、べっとり</p>
ぼちぼち	<p>[bochi-bochi] прислівник</p> <p>Розкиданий; тут і там; повсюди (про дрібні речі, що розкидані у приміщенні, на поверхні чогось; про наявність повсюди чогось маленького за розміром /прищі, висипання, пухирці на шкірі тощо/).</p> <p>~と、表^{あらわ}れる、出^でる</p> <p>最初^{さいしよ}は、ぼちぼちと小^{ちい}さい湿疹^{しっしん}が出^でたんですが、その後^{あと}、全^{ぜん}身にぼちぼちと大^{おお}きい赤^{あか}いぶつぶつが出^でてきたんです。</p> <p>Спочатку то тут, то там з'явилися невеличкі ранки екземи, а згодом усе тіло покрито великими червоними пухирцями.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼちぼち、ぼつぼつ</p>

<p>ぼつぼつ</p>	<p>[potsu-potsu] прислівник</p> <p>Пухирчастий, із пухирцями, дірчатий, ніздраватий; укритий пухирцями або отворами (про стан поверхні, вкритої маленькими виступами або отворами).</p> <p>~(と)、出る、つく、あく <small>かほ</small>顔に、<small>きび</small>にきびがぼつぼつ出てきた。 Повискакували прищі, усе обличчя вкрилося пухирцями.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼつぼつ、ぼつつ、ぼつり、ぼつん</p>
<p>ぼつんぼつん</p>	<p>[potsun-potsun] прислівник</p> <p>Пухирчатий, із пухирцями, дірчатий, ніздраватий; розкидані купками (про стан поверхні, на якій виникли маленькі виступи /прищі, сип/ дрібні отвори; про речі, розкидані купками тощо).</p> <p>~(と)、あく、出る <small>さいしょ</small>最初は<small>あか</small>赤い<small>しっしん</small>湿疹が一つだけぼつんと出てきたんですが、<small>さいきん</small>最近お<small>なか</small>腹の<small>あたり</small>辺りにぼつんぼつんと増えてきたんです。 Спочатку з'явився тільки один пухирець екземи, але зараз на ділянці живота все вкрилося пухирцями.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼつぼつ、ぼつぼつ</p>

ほんのり	<p>[honpōri] прислівник</p> <p>Ледве, ледь-ледь; блідо, слабко, ніжно; трішки (про слабкий вияв чогось /запах, колір, красу тощо/).</p> <p>～(と)、染まる、色づく、香る <small>しょうじょ</small>少女は、ほおをほんのり赤く染めて、好きな男の子のことを話し始めた。 Щойно дівчина почала говорити про коханого хлопця, як її щічки вкрив легкий рум'янець.</p>
むかむか	<p>[muka-muka] прислівник</p> <p>Нудотно; нудити (про стан людини при поганому самопочутті, наближенні блювання тощо).</p> <p>～(と)、吐き気をもよおす; ～する <small>あぶら</small>脂っこい料理を食べると胃がむかむかするんです。 Як тільки поїм жирних страв, мене починає нудити.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> むかつ</p>
むずむず	<p>[muzu-muzu] прислівник</p> <p>Свербляче; свербіти (про відчуття свербіння на тілі після укусу комахи).</p> <p>～(と)、かゆい; ～する このホテル、きつと何か虫がいるんだよ。 <small>くび</small>首とか足とか<small>あし</small>むずむずかゆくなってきたよ。</p>

	У цьому готелі дійсно є якісь паразити, бо і голова, і ноги почали свербіти.
めきめき	[meki-meki] прислівник Помітно покращуватися, розвиватися на очах, усе більше і більше, краще і краще (стан помітного прогресу та розвитку). ～(と)、 ^{こうじょう} 向上する、 ^{じょうたつ} 上達する、 ^{かいあく} 快復する あの患者は若いから、めきめき快復してきたね。もうすぐ退院できるだろう。 Той хворий ще молодий, а цей одужує на очах. Незабаром його выпишуть додому. <i>Близьке за значенням:</i> めっきり
めっきり	[mekkiri] прислівник Помітно, на очах, усе більше і більше (про стан помітної зміни, переміщення, спаду, процвітання, прогресу чи регресу тощо). ～(と)、 ^か 変わる、 ^{おとろ} きれいになる、 ^{おとろ} 衰える ^{しゅじゅつ} 手術の後、 ^{あと} めっきり ^{たいじゅう} 体重が減ってやせてしまった。 Після операції його вага зменшувалась на очах, він дуже схуд. <i>Близькі за значенням:</i> すっかり、めきめき
ゆったり	[yuttari] прислівник Неспішний, стриманий, спокійний, легкий; розмірений; вільний, просторий (про поведінку людини, її почуття чи стан, коли є вдосталь часу, простору, свободи).

	<p>～(と)、している</p> <p>ソファーにゆったりと腰掛けて、ワインを飲みながらクラシック音楽を聴くのが、私の楽しみです。</p> <p>Я відчуваю задоволення, коли сідаю на просторий диван, потягую вино і слухаю класичну музику.</p>
もうろう	<p>[mo:ro:] прислівник</p> <p>Неясно, невизначено, туманно, запаморочено (про поведінку людини, її почуття чи стан, коли її думки та наміри до кінця незрозумілі).</p> <p>～と)、する</p> <p>祖母は意識がもうろうとして、家族が呼んでも、もう何も答えなかった。</p> <p>Бабуся поводитися, ніби їй паморочилося у голові: її кличе вся родина, а вона нічого не відповідає.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼー、ぼやっ、ぼんやり</p>

4.4. 態度 Манери, позиція

<p>あっさり</p>	<p>[assari] прислівник</p> <p>Просто, легко, без клопоту; із легким серцем (душею)</p> <p>～(と)、負ける、認める <small>もんだい</small>問題を<small>かたづ</small>あっさり片付ける。 Легко вирішити проблему。 あっさり負ける。 Програти з легкою душею。</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さつ、さつき、さらつ</p>
<p>ありあり</p>	<p>[ari-ari] прислівник</p> <p>Виразно, чітко, розбірливо; яскраво, живо; як живий.</p> <p>～と、顔に出る <small>よろこ</small>喜びが<small>かお</small>顔にありありと出ている。 Радість живо відбивається на (його) обличчі。</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> まざまざ</p>
<p>いちやいちや</p>	<p>[icha-icha] прислівник</p> <p>Відверто фліртувати, розкуто поводитися при сторонніх, непристойно демонструвати своє кохання.</p> <p>～する</p>

	<p>最近、若い男女が、あちこちで、他人の目をはばからずいちゃいちゃするのは、不愉快ですよ。</p> <p>Останнім часом мене дратує відверто розкута поведінка молоді повсюди.</p>
うじうじ	<p>[uji-uji] прислівник</p> <p>Нерішуче, вагаючись, із сумнівом; тягнути з рішенням; неясно висловлюватися; темнити з відповіддю.</p> <p>～(と)ためらう;～する</p> <p>うじうじしないで、行かないなら「行かない」と言え。</p> <p>Не темни! Якщо не йдеш, так і скажи: «Не йду».</p> <p>彼のうじうじした態度に、彼女はあきらめて、他の人と結婚した。</p> <p>Його нерішучість набридла дівчині, тому вона вийшла заміж за іншого.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> いじいじ</p>
うずうず	<p>[uzu-uzu] прислівник</p> <p>Гаряче бажати, згорати (палати) від нетерпіння; кортіти.</p> <p>～する</p> <p>子どもは誕生日プレゼントをもらいたくてうずうずしている。</p>

	<p>Дитя згорає від нетерпіння отримати подарунок на день народження. <small>ひさ</small>久しぶりのカラオケなので、あの曲<small>きょく</small>が歌<small>うた</small>いたくてう<small>ず</small>う<small>ず</small>している。 Давно не був у караоке, а так кортить заспівати ту пісню.</p>
<p>うっとり</p>	<p>[uttori] прислівник</p> <p>Зачаровано, захоплено (про погляд), дивитися очима, повними захоплення.</p> <p>～(と)、見<small>み</small>つめる; ～する <small>しょうじょ</small>少女はうっとり夢<small>ゆめ</small>見るような目<small>め</small>で彼<small>かれ</small>を見つめた。 Дівчина дивилася на нього очима, повними захоплення, і їй здавалося, що це був сон. <small>うつく</small>美しい彼女<small>かのじょ</small>をただう<small>ず</small>とりと、眺<small>なが</small>めた。 (Я) був у захваті від її краси.</p>
<p>おずおず</p>	<p>[ozu-ozu] прислівник</p> <p>Соромливо, сором'язливо; боязко, нерішуче; вагатися (про дії, рухи людини).</p> <p>～(と)、たず<small>たず</small>ねる、聞<small>き</small>く; ～する <small>ちこく</small>遅刻して、おずおずと教室<small>きょうしつ</small>に入った。 Запізнившись, (він) нерішуче увійшов до аудиторії. <small>しゃちょう</small>社長<small>と</small>に呼<small>よ</small>ばれて、社員<small>しゃいん</small>はおずおずしながら、社長室<small>しゃちょうしつ</small>に入った。 Співробітник, що його викликав начальник, боязко зайшов до кабінету.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> おどおど、おろおろ</p>

<p>おどおど</p>	<p>[odo-odo] прислівник</p> <p>Невпевнено, розгублено; засмучено; боязко, перелякано, із жахом; вагаючись (через страх); злякатися, перелякатися, тремтіти від страху.</p> <p>～(と)、うろたえる、^{こた}答える; ～する <small>ろうじん けいかん なに</small> 老人は警官に何を聞かれても、おどおどするばかりで、^{こた}答えられなかった。 Хоч би що запитував поліцейський у старого, той від страху не міг вимовити жодного слова。 <small>あに だいじ</small> 兄の大事にしていた^{しやしん}写真をやぶったので、 <small>おとうと</small> 弟はおどおどして、どうしていいかわからなかった。 Порвавши дорогу для брата фотокартку, дитина з жахом думала, що їй робити.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> おずおず、おろおろ</p>
<p>ががつ</p>	<p>[gatsugatsu] прислівник</p> <p>Жадібно, із жадністю, з великим бажанням; ненаситно; жадібний, ненаситний (про дії людей, тварин).</p> <p>～(と)^た食べる; ～した^{やつ}奴 <small>ぶた</small> 豚のよう^くにががつ食べる。 Жерти як свиня.</p>
<p>がらり</p>	<p>[garari] прислівник</p> <p>Водночас змінитися, раптово перетворитися, за одну мить ... (про різку зміну ситуації, обставин, ставлення до чогось тощо).</p>

	<p>~と、^か変わる ^{いちど}一度に^{じしん}がらりと^{くず}自信が崩れてしまった。 За одну мить утратив упевненість. ^{かのじよ}彼女は^{そつぎょう}卒業してから^{きゅう}急に^かがらりとイメージ が変わってしまった。 Після закінчення університету вона раптом повністю змінила свій імідж.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> からん、がらり、か らから</p>
ぎくっ	<p>[gikut] прислівник</p> <p>Здрігнулися; остовпіти; завмерти від несподіванки (про стан людини при раптовому здивуванні чи переляку).</p> <p>~と、^{おどろ}驚く、^{する}する どうしてあの^{ひと}人があのことを^し知ってたんで しょうね。急に^{きゅう}言われて^い本当に^{ほんとう}ぎくっとし ましたよ。 Аж здригнувся, коли він сказав це! Звідки йому відомо?!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎくり、ぎくん、ぎ っくり、ぎっくん</p>
きっぱり	<p>[kippari] прислівник</p> <p>Ясно, виразно, відверто, відкрито, чітко (про відверту чітку позицію, ставлення до чогось або про чітке відкрите висловлюван ня про щось чи когось).</p>

	<p>～(と)、言う、分かれる、あきらめる ピアニストになる夢をきっぱりとあきらめて、教師になりましたが、やっぱりピアノが弾きたいですよ。 Хоч (я) відкрито відмовився від мрії стати піаністом і став учителем, все одно хочу грати.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> すっかり</p>
<p>ぎらぎら</p>	<p>[giga-giga] прислівник</p> <p>Захоплюючий, вражаючий (про літературний твір, сюжет картини, фільм, соціальні умови тощо).</p> <p>～(と)、している、表す この台詞は、主人公の生々しいぎらぎらした欲望をストレートに表現している。 Саме в цій промові головний герой вражающе висловлює своє бажання.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きらきら、ぎらっ、ぎり</p>
<p>ぐらぐら</p>	<p>[gura-gura] звук, прислівник</p> <p>Коливатися, вагатися; колихатися, гойдатися (про стан людини, речей як у прямому, так і переносному значенні).</p> <p>～(と)、ゆれる、動く; ~する ぐらぐらした落ち着いた気もちで、新し</p>

	<p>い仕事<small>しごと</small>なんか始め<small>はじめ</small>られないよ。 Ніяк не можу почати працювати на новому місці через неспокій та вагання.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くらくら、ぐらっ、ぐらり</p>
くるくる	<p>[kuru-kuru] прислівник</p> <p>Енергійно, жваво, активно (про енергійні швидкі дії, рухи, спосіб мислення людини).</p> <p>～(と)、～動きまわる 子どもは目をくるくる動<small>うご</small>かして、興奮<small>こうふん</small>しながら話<small>はな</small>し始<small>はじめ</small>めた。 Дитина жваво провела очима туди-сюди і схвильовано почала розповідати.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐるぐる、くるっ、くるり、くるん</p>
こっそり	<p>[kossori] прислівник</p> <p>Крадькома, нишком, нишком, потайки, приховано; зісковзнути, піти непоміченим (про дії людини).</p> <p>～(と)、盗<small>ぬす</small>む、見<small>み</small>る こっそりと近<small>ちか</small>づいて来<small>き</small>て、急<small>きゅう</small>に驚<small>おどろ</small>かすから、びっくりした。 Непомітно наблизився і налякав через несподіванку... Як я злякалася!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> こそっ</p>

<p>そわそわ</p>	<p>[sowa-sowa] прислівник</p> <p>Неспокійно, метушливо, знервовано, збуджено, «як на голках» (про стан стурбованої та занепокоєної людини).</p> <p>～(と)、する</p> <p>お姉ちゃんは、毎晩、彼からの電話をそわそわしながら待っているんだよ。</p> <p>Старша сестра щовечора немов на голках в очікуванні телефонного дзвінка від свого коханого.</p> <p>そんなにそわそわしないで、落ち着いたらどうなの。絶対合格してるから、大丈夫だよ。</p> <p>Не метушись, заспокойся! Обов'язково вступиш, усе буде добре!</p>
<p>ちぐはぐ</p>	<p>[chigu-hagu] прислівник</p> <p>Невідповідно, неспіввідносно, негармонійно; непарно; не личить (про речі, одяг, взуття; дії та поведінку людей тощо).</p> <p>～だ; ～に、なる</p> <p>証人の証言は、ちぐはぐな点が多く、裁判の証拠としては信頼性に欠ける。</p> <p>Свідчення часто не збігаються, тому не є надійними для впливу на рішення суду.</p>
<p>つん</p>	<p>[tsun] прислівник</p> <p>Зарозуміло, пихато, зазнайкувато; «задирати носа», «дивитися зверху вниз» (про гордовиту зарозумілу поведінку людини).</p>

	<p>～と、する あの人^{ひと}は金持ち^{かねもち}で頭^{あたま}もいいのかもしれないけど、つんとして、他の人^{ほか}たちを見下^{みくだ}しているような態度^{たいど}じゃあ、だめですね。 Хоча та людина заможна і, можливо, ще й розумна, але дивитись на інших зазнайкува- то (зверху вниз) зовсім неправильно!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> つんつん、つーん</p>
<p>にやにや</p>	<p>[niya-niya] прислівник</p> <p>Самовдоволено посміхатися; глумливо, схидно посміхатися (про беззвучну глумливу посмішку).</p> <p>～(と)、笑^{わら}う; ～する 変^{へん}な男^{おとこ}が私^{わたし}たちをにやにや^{わら}いながら見^みていたので、気持^{きもち}ち悪^{わる}かった。 Дивакуватий чоловік дивився на нас із глумливою посмішкою, через що ми відчували себе ніяково. 「結^{けっこん}婚^{こん}するんだって? かくしたって、みんな知^しってるよ」とにやにや^しながら、友^{とも}達^だは言^いった。 «Одружуєшся? Приховувала, але всі знають!» – схидно посміхаючись, сказала подруга.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> にやっ、にやり、にやーっ</p>

ひっそり	<p>[hissori] прислівник</p> <p>Беззвучно, непомітно, приховано, невідчутно (про мовчазні рухи, безшумні дії, розмови тощо, що відбуваються непомітно).</p> <p>～(と)、暮らす、生きる</p> <p>老女は、有名な女優だったことを誰にも知られないように、ひっそり暮らしていた。</p> <p>Стара жила дуже непомітно, щоб ніхто не здогадався, що колись вона була відомою акторкою.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ひそひそ</p>
ふわふわ	<p>[fuwa-fuwa] прислівник</p> <p>Тривожно, занепокоєно, стурбовано, збентежено; нестабільно, з коливаннями (про почуття та дії людини у стані тривоги).</p> <p>～(と)、浮つく、落ち着かない、～する</p> <p>あの人の言うことは、いつもふわふわして現実性が無い。</p> <p>Його розповіді завжди нестабільні та нереалістичні.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふわっ、ふわっ、ふわり、ふんわり</p>
ふん	<p>[fun] вигук, прислівник</p> <p>Хихикати в носа; сміятися тишком, спідтиха; посміхатися; глузувати, глумитися.</p>

	<p>～と、笑う、馬鹿にする あいつはいつも他人のことをふんと鼻で笑っているような態度だから、みんなに嫌われるんだよ。 Його всі не люблять, бо він спідтиха глумиться з людей.</p> <p>Близькі за значенням: うん、ふーん、ふん ふん、ふふん</p>
<p>ぶんぶん</p>	<p>[pun-pun] прислівник</p> <p>Навіювати думку про щось; викликати відчуття; нести в собі; мати вигляд (<i>перен.</i>) про очевидні або неочевидні особливості когось; про приховані якості людини, які викликають лише здогадки та припущення оточуючих /напр.: «віяти благородством», «викли-кати почуття пошани» тощо/).</p> <p>～(と)、におう;～する あの連中は自分たちがエリートだと思ってるんでしょね。態度からぶんぶんにおっ てくるんですよ。 Та група хлопців себе вважає елітою. Навіть їх манери свідчать про це.</p> <p>Близькі за значенням: ぶん、ふーん</p>
<p>ぼかん</p>	<p>[rokān] прислівник</p> <p>Розкривати рота (від здивування, захоплення); про несподіване утворення пустоти, отвору тощо (про стан у край здивованої чи захопленої людини; (<i>перен.</i>) про раптове зникнення чогось, появу пустоти тощо.</p>

	<p>～と、口を開ける、する</p> <p>あの学生は、基本的なことをたずねても、口をぼかんと開けたままで、何のことも全然分かっていない様子だった。</p> <p>Цей студент роззявляє рота, навіть коли запитуєш щось елементарне. Нічого не розуміє!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼかつ、ぼかり、ぼっかり、ぼかーん</p>
<p>ぼやぼや</p>	<p>[boya-boya] прислівник</p> <p>Недбало; неухажно; роззявкуватий, неуважний; баритися, гаяти час; гаятися, затримуватися (про неуважність, недбалу поведінку, дії людини; затримку дій через вагання чи сором тощо).</p> <p>～する</p> <p>遠慮しないで食べようよ。ぼやぼやしてたら、全部なくなっちゃうよ。</p> <p>Не соромся, пригощайся. Будеш баритися, усе з'їдять!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼやつ、ぼや一つ、ぼにやり</p>

4.5. 発言 висловлювання

うん	<p>[un] вигук, прислівник</p> <p>Угу! Ага! Авжеж! (висловлення згоди).</p> <p>～と、言う、うなづく <small>ちちおや</small>父親が「今日は遅<small>おそ</small>くならないように、早<small>はや</small>く家<small>いえ</small>に帰<small>かえ</small>りなさい」と言う<small>い</small>と、子<small>こ</small>どもはおとなしく「うん」と言<small>い</small>って、うなづいた。 «Угу!» – по-дорослому погодились діти, коли батько наказав їм, щоб вони сьогодні не затримувались і поверталися додому якомога раніше.</p> <p><i>Близьке за значенням: うんうん</i></p>
うんうん	<p>[un-un] вигук</p> <p>Ага-ага! Авжеж! Авжеж-авжеж! (висловлення згоди).</p> <p>～(と)、うなづく <small>せいと</small>生徒たちは、<small>せんせい</small>先生の言<small>い</small>う事<small>こと</small>をうんうんとうなづきながら聞<small>き</small>いていた。 «Угу! Угу!» – погоджувались учні, уважно слухаючи вчителя.</p> <p><i>Близьке за значенням: うん</i></p>
えい	<p>[ei] вигук</p> <p>Гей! Гоп! (звук, що видає людина, коли щось кидає із силою чи піднімає догори).</p>

	<p>~(と)、叫ぶ、投げる</p> <p>柔道の選手は、エイとかけ声をかけて、相手を投げ飛ばした。</p> <p>Гоп! – вигукнув дзюдоїст і перекинув супротивника.</p> <p><i>Близькі за значенням: えいやー、やー</i></p>
えへん	<p>[ehen] вигук</p> <p>Кхи-кхи! (звук, що виникає при спробі про-чистити горло чи при легкому кашлянні для привернення до себе уваги тощо).</p> <p>~と、咳払いする</p> <p>スピーチする前に僕は気取って、エヘンと咳払いをしてから話し始めた。</p> <p>Перед доповіддю я вдихнув, прокашлявся і лише після цього почав говорити.</p>
おい	<p>[oi] вигук</p> <p>Гей! (окликати когось, кликати).</p> <p>~と、呼ぶ</p> <p>おい、おまえこっちへ来いよ!</p> <p>Гей, ти! Іди-но сюди!</p> <p><i>Близьке за значенням: おーい</i></p>
がたがた	<p>[gata-gata] прислівник</p> <p>Шуміти, невдоволено бурчати (про стан людей при висловленні ними скарг, нарікань тощо).</p>

	<p>～(と)、騒ぐ、文句を言う がたがた文句を言わなくても、これぐらい自分でしたらいいのに。 Могли б не бурчати, а хоча б це зробити самостійно!</p>
ぎすぎす	<p>[gisu-gisu] прислівник</p> <p>Жорстко, різко; безжально, суворо (про відносини між людьми, поведінку; систему, устрій тощо).</p> <p>～している 何もあんなにぎすぎすした言い方をしなくてもいいと思うんですよ。 Думаю, не варто так жорстко висловлюватися!</p>
きっぱり	<p>[kippari] прислівник</p> <p>Ясно, виразно, відверто, відкрито, чітко (про відверту чітку позицію, ставлення до чогось або про чітке відкрите висловлювання про щось чи когось).</p> <p>～(と)、言う、分かる、あきらめる ボーイフレンドにきっぱり「分かりたい」と言ったら、「ふーん、そう」と言われた。 Відверто сказала хлопцеві, що хочу розлучитися: «Авжеж!» – була відповідь。 <i>Близькі за значенням:</i> ずぱり、はっきり</p>

<p>ずけずけ</p>	<p>[suge-suge] прислівник</p> <p>Відверто (говорити), без натяків (висловлюватися), (говорити) в обличчя, відкрито (критикувати); говорити неприємні речі; казати, що на думці, не шкодувати слів (має негативне забарвлення).</p> <p>～(と)、言う 本当のことも、ずけずけ文句を言われると腹が立つ。 Коли мені кажуть щось неприємне в обличчя, я обурююсь, навіть якщо це правда.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ずかずか</p>
<p>ずばり</p>	<p>[zubari] вигук, прислівник</p> <p>Одним махом; раз і назавжди; рішуче (відмовити); відверто (сказати), (висловитися) напрому; правильно (вгадати), «влучити в саме яблучко» (про дії людини); (перен.) про поведінку людини, манеру, спосіб.</p> <p>～(と)、言い当てる、正解する シャーロック・ホームズは犯人をずばりと言い当てた。 Шерлок Холмс одним махом виявив злочинця. あなたのお答えは、ずばり正解です。 Твоя відповідь – точнісінько в яблучко!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> すばり、すぱっ、ずばずば</p>

<p>そっ</p>	<p>[sot] прислівник</p> <p>Тасмно, потайки, приховано, скритно, секретно; по секрету (про приховані дії, розмови тощо).</p> <p>～と、隠れる、知らせる、教える 他の人にはわからないように、あの人だけにそっと言っておきますから、大丈夫ですよ。</p> <p>Було б добре, якби по секрету сказати тільки йому, щоб інші нічого не зрозуміли.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> そーっ、やんわり</p>
<p>てきぱき</p>	<p>[teki-paki] прислівник</p> <p>Вправно, майстерно, уміло, вдало (про дії, рухи людини).</p> <p>～(と)、働く、指示する、答える; ～している 議員の秘書は記者たちの質問に、てきぱき答えた。</p> <p>Секретар депутата дуже вдало відповів на запитання журналістів.</p>
<p>ねちねち</p>	<p>[nechi-nechi] прислівник</p> <p>Нав'язливий, говіркий, докучливий (про характер людини).</p> <p>～(と)、文句を言う、している 「もうちょっとねえ、味付けを工夫して</p>

	<p>料理したら、、、」「もう少しきれいに掃除したら、、、」毎日毎日、姑はねちねちと文句を言う。もう同居するのはいやだ。</p> <p>Кожного дня свекруха докучливо бурчить: «Гей, придумай на обід щось цікавіше!», «Гей, прибери краще!» Все! Не хочу більше разом жити!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ねちっ、ねっちり</p>
はっ	<p>[hat] звук, прислівник</p> <p>Фу-у! Ха-а! (звук, що утворює людина, коли дме, видихає чи втягує повітря).</p> <p>～と、声を出す、息を出す</p> <p>あのテニスの選手は、ハツという声を出して、強くボールを打つ。</p> <p>Тенісний гравець, гулко видихаючи повітря, із силою бив по м'ячу.</p>
はっきり	<p>[hakkiri] прислівник</p> <p>Чітко, розбірливо, ясно, зрозуміло (про текст, висловлювання, стан речей, дії, події тощо).</p> <p>～(と)、わかる、見える、言う、する</p> <p>自分の意見をはっきり言えばいいのに。</p> <p>Було б добре, якби ти чітко висловив свою думку.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くっきり、すっきり</p>

<p>ぱっぱっ</p>	<p>[pat-pat] прислівник</p> <p>Швидко, поспішно; нашвидку, наспіх, поквипом; горячково (про швидку дію чи розмову, часом необдуману та випадкову).</p> <p>〜と、^{かたづ}してしま^しう、^{しより}片付^ける、^い処^り理^する、^い言^う</p> <p>^{わたし}私^{なん}は何^{なん}でもよく^{かんが}考^ええないで、すぐ^いぱっぱっ^っと^いスト^レート^いに^い言^って^いしま^うう。</p> <p>Я ніколи не думаю забагато, а горячково кажу все відверто і нап^{ря}му.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱーぱー、ぱっば、ぱっ</p>
<p>ふん</p>	<p>[fun] вигук</p> <p>Погоджуватися, згоджуватися (про згоду чи розуміння людини).</p> <p>〜と、^{へんじ}返^じ事^をする、う^なず^く</p> <p>^{しかた}仕^かた^がなく、^{むすめ}娘^は「ふん」と^{かる}軽^く返^じ事^をした。</p> <p>Не було іншого шляху, тож донька мовчки погодилась.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> うん、ふーん、ふん ふん</p>
<p>へらへら</p>	<p>[hega-hega] прислівник</p> <p>Безмістовно балакати, пустословити, базікати, переливати з пустого в порожнє (про пусті балачки, безмістовні розмови тощо).</p>

	<p>~(と)、しゃべる あ^{せんせい}の先生は分^わかりもしないのにへらへらし しゃべってますが、もっとちゃんとした人^{ひと}を 雇^{やと}ったほうがいいですよ。 Той викладач лише пустословить, краще було б призначити більш відповідальну людину.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> べらべら、ぺらぺら</p>
ぺらぺら	<p>[pera-pera] прислівник</p> <p>Базікати, патякати, теревенити; розбазі- кувати; балакати про щось несуттєве; го- ворити, не думаючи (не замислюючись) (про тривалу безпредметну розмову, легке спілкування тощо).</p> <p>~(と)、しゃべる、話^{はな}す、言^いってまわる あいつは、聞^きいたことをあちこちでぺらぺ らしゃべりまわるから気^きをつけたほうがい いよ。 Будь пильним, він розбазікує повсюди все, що почує.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> べらべら、へらへ ら、ぺらっ、ぺらり、べらっ、べらり</p>
やんわり	<p>[yanwari] прислівник</p> <p>Обережно, дбайливо, бережно; м'яко; вві- чливо, уважно (про дбайливе ставлення до когось, обережні дії, ввічливі слова тощо).</p> <p>~(と)、言^いう、指^{して}摘^きする、扱^{あつか}う</p>

	<p>あの社長、もう少しやんわり言えばいいのに、あんなにがみがみ言うから若い社員が、みんな辞めてしまうんだよ。</p> <p>Було б краще, якби директор говорив трохи м'якше. Він так сердито бурчить, що всі молоді співробітники незабаром звільняться.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> そっ、ふんわり</p>
--	--

4.6. 性格、性質

Характер, якості

<p>あっさり</p>	<p>[assari] прислівник</p> <p>Нехитрий, простодушний (про людину); із легким серцем (душею).</p> <p>～(と)、した人、性格</p> <p>あの人は口は悪いが、あっさりした性格だ。</p> <p>Та людина хоч і лихословить, але насправді є простодушною!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> からっ、さらっ</p>
<p>おっとり</p>	<p>[ottori] прислівник</p> <p>Спокійно; стримано, гідно (поводитися, триматися на людях тощо); бути стриманим, витриманим (не бентежитися через дрібниці); великодушно.</p>

	<p>～している <small>ひと</small> あの人は、とつてもおっとりしているように見えるが、性格<small>せいかく</small>はきついそうですよ。 Той чоловік виглядає дуже стриманим, мабуть, має твердий характер.</p>
かちかち	<p>[kachi-kachi] прислівник</p> <p>Упертий, невідступний; твердоголовий, тупий, дубуватий (про людину, думки якої непохитні за будь-яких обставин).</p> <p>～に、なる;～だ <small>あたまた</small> うちのお父さんは、頭<small>あたま</small>がかちかち<small>み</small>で古臭いことばかり言う。 Тато такий твердоголовий, говорить лише старомодні речі.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がちがち、かちっ、かちり、かちん</p>
がちがち	<p>[gachi-gachi] прислівник</p> <p>Зациклений на ... (про людину, чії думки зосереджені на чомусь одному).</p> <p>～に、なる、凝り固まる;～だ <small>ひと</small> あの人は、変<small>へん</small>な思想<small>しそ</small> (宗教<small>しゅうきょう</small>) に、凝り固<small>こ</small>まってしま<small>かた</small>って、頭<small>あたま</small>ががちがち<small>こ</small>になってしま<small>かた</small>ってる。 Як вдалася ця людина до своєї чудернацької віри, так лише на ній і зациклилась.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かちかち、がちっ、がちり、がちん</p>

<p>がっがつ</p>	<p>[gatsugatsu] прислівник</p> <p>Жадібно, з жадністю, з великим бажанням; ненаситно; жадібний, ненаситний (про дії людей, тварин).</p> <p>～する、した奴^{やつ}</p> <p>あんな物^{もの}までとるなんて、なんてがっがつした男^{おとこ}なんだ。</p> <p>Навіть за це схопився ненаситний хлопець!</p>
<p>がちり</p>	<p>[gatchiri] прислівник</p> <p>Ощадливо; скупю; ретельно (накопичувати) (про характер людини та її дії, спрямовані на збереження чи накопичення коштів).</p> <p>～(と)、貯^{たくわ}める、もうける、財布^{さいふ}を握^{にぎ}る</p> <p>お姉^{おねえ}さんは、いつもお金^{かね}がないって言^いっているけど、がちり貯^{たくわ}金^{きん}してるらしいよ。</p> <p>Твоя сестра завжди каже, що у неї немає грошей, але я чув, що вона скрупульозно відкладає і накопичує їх.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かちつ、きっちり、しっかり</p>
<p>からり</p>	<p>[karari] прислівник</p> <p>Світлий, відвертий; порядний; щирий (про характер людини).</p> <p>～と、している</p> <p>あの人はからりとした明^{あか}るい性^{せい}格^{かく}で、他人^{たにん}の悪^{わる}口^{くち}なんて言^いいませんよ。</p>

	<p>Він така світла і добра людина: ніколи не скаже нічого поганого про інших.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きっぱり、さっぱり、はっきり</p>
がりがり	<p>[gari-gari] прикметник, прислівник</p> <p>Скрупульозний; прискіпливий, ретельний (стан, коли докладається занадто багато зусиль, стан повної зосередженості на чомусь).</p> <p>～だ、とする あいつは、<small>かねもち</small>金儲けのがりがりだ。 Він дуже скрупульозна людина.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がつがつ、かりかり、かりっ</p>
きちん	<p>[kichin] прислівник</p> <p>Точно, чітко, обов'язково, дотримуючись правил чи умов (про дію, обов'язок, відповідальність).</p> <p>～と、する、そろえる、あいさつする あの<small>がくせい</small>学生はきちんとあいさつもするし、<small>ぎょうぎ</small>行儀もいい。 Той студент обов'язково вітається і поводить відповідно до правил.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きちっ、きちんきちん、きっちり</p>

さっぱり	<p>[sappari] прислівник</p> <p>Легкий, жвавий, пруткий, верткий (про характер).</p> <p>~(と)、している、した人^{ひと}</p> <p>あの人は、さっぱりした人だから、たとえ意見が違ふことがあつても、付き合いやすい。</p> <p>У нього дуже жвавий характер – з ним навіть за відсутності взаєморозуміння – не важко спілкуватися!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きっぱり、さっぱり、さばさば、はっきり</p>
しっかり	<p>[shikkari] прислівник</p> <p>Рішуче, непохитно; бути сильним духом, мати твердий характер, бути вольовою людиною, мати тверезий погляд (про неуцільні дії, чітке мислення, думки, настрої людини щодо власних дій, ставлення, намір; характер).</p> <p>~している</p> <p>あの^こ子はまだ^{ちい}小さいのに^{ほんとう}にしっかりとしてるね。</p> <p>Той хлопчик, хоч і малий ще, але твердий духом.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がしつ、かつちり、がかつちり</p>
しっとり	<p>[shittori] прислівник</p> <p>Витончено, елегантно; з гарними манерами (про характер, поведінку, вчинки людини).</p>

	<p>～(と)、している みんな「しっとりとした大人の女性になりたい」とか言うけど、なかなか難しいよね。 Усі жінки кажуть, що хочуть бути елегантними та мати гарні манери, але це досить складно.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> すつきり</p>
じめじめ	<p>[jime-jime] прислівник</p> <p>Сумно, похмуро, безрадісно (про місце, характер, поведінку людини; розмову тощо).</p> <p>～(と)、している あの人の、なんかじめじめした性格だから、私はあまり好きじゃないんです。 Я його не дуже люблю, бо в нього похмурий характер.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> じめっ</p>
ぬめぬめ	<p>[nime-nime] прислівник</p> <p>Гладкий до блиску, рівний, пригладжений, гладенький; вологий, слизкий та липкий (на вигляд і дотик) (про стан речей, шкіри, тіла, що виглядають гладенькими або ж вологими, липкими тощо; (<i>перен.</i>) про характер людини).</p> <p>～する あの人は、なんかぬめぬめした性格だか</p>

	<p>ら、私は好きになれない。話し方もぬめぬめして、はっきり言わないでしょ。 Не можу позитивно ставитись до того чоловіка, бо в нього слизький характер. Розмовляє він теж якось неясно і слизько.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぬめっ</p>
<p>のんびり</p>	<p>[nonbiri] прислівник</p> <p>Безтурботно, із легкістю, безжурно, безклопітно; спокійно, повагом; безпристрастно, індиферентно, апатично, байдуже (про душевний та фізичний стан людини, що відзначається спокоєм і рівновагою).</p> <p>~(と)、過ごす、育つ; ~する あの人はのんびりしているから、後輩たちが出世しても平気なようですね。 Він такий апатичний, що навіть не звертає уваги на те, що молодші за нього швидше зростають у кар'єрі.</p>
<p>ぼけっ</p>	<p>[boket] прислівник</p> <p>Розслаблено, безтурботно (про характер безклопітної або легковажної людини, яка ні про що не думає).</p> <p>~と、ながめる、立つ、する あいつは、いつもぼけっとしていて、間抜けな奴だ。 Він завжди якось безтурботно все робив, якийсь він тупенький.</p>

	<i>Близькі за значенням:</i> ぼけ一つ、ぼけっ、ぼけ一つ
ぼんやり	[bonyari] прислівник Неуважний, роззявкуватий; бовдур, остолоп (про стан і поведження людини, її розумові здібності тощо). ~(と)、した人 ^{ひと} あいつは、いつもぼんやりしているから、ちゃんとした仕事をませられない。 Він завжди роззявкуватий, а тому йому не можна доручати відповідальну роботу.
ほんわか	[honwaka] прислівник Добрий, щирий, відвертий (про поведження людини, її поведінку тощо). ~と、した人 あの人は、何 ^{なん} というか、ほんわかした人ですね。Якщо казати про ту людину – то вона дуже щира! <i>Близьке за значенням:</i> ほんわり

4.7. 感覚 Відчуття (фізичні)

4.7.1. 視覚 Зір

すきつ	<p>[sukit] прислівник</p> <p>Чітко, розбірливо, ясно.</p> <p>〜と、見える 雨上がりは、遠くの建物もすきつとよく見えますね。 Після дощу чітко видно навіть далекі будівлі.</p>
はっきり	<p>[hakkiri] прислівник</p> <p>Чітко, розбірливо, ясно, зрозуміло (про пейзаж, текст, висловлювання, стан речей, дії, події тощо).</p> <p>〜(と)、わかる、見える、言う、する 晴れた日は、遠くまではっきり見える。 У сонячний день можна все чітко бачити на далекій відстані.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くっきり、すっきり</p>
ぼーっ	<p>[bo:t] прислівник</p> <p>Неуважний, розгублений, загублений у просторі; (перен.) загальмований; «заноситись у хмари»; «літати у хмарах»; остовпіло замислитись; нечітко, неясно (про стан загальмованого сприйняття дійсності, навколишніх подій тощо; про стан, коли людина замислилась та пропустила щось</p>

	<p>важливе; про стан затуманеності /очей, свідомості/).</p> <p>〜と、する、なる</p> <p>眼鏡をはずすと、遠くの景色がぼーっとかすんで見える。</p> <p>Якщо зняти окуляри, (я) бачу далеко, але все нечітко (як у тумані).</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼー、ぼんやり</p>
ぼやっ	<p>[boyat] (прислівник)</p> <p>Нечіткий, туманний, невизначений, неясний, розпливчастий (про зовнішню форму, вигляд, стан речей тощо).</p> <p>〜と、見える、かすむ、する</p> <p>眼鏡をはずすと、周りがぼやっとしか見えないうです。</p> <p>Якщо (я) знімаю окуляри, то все навкруги бачу лише розпливчасто.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼけっ、ぼやっ、ぼんやり</p>
ぼんやり	<p>[bonuyari] прислівник</p> <p>Неясний, нечіткий; безформний, розпливчастий (про предмети; /перен./ думки, спогади тощо).</p> <p>〜(と)、かすむ、している</p> <p>霧の中、建物も人影もぼんやりとかすんで</p>

	<p>見える。У тумані і будинки, і постаті людей виглядають безформними.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼーっ、ぼけっ、ぼやっ</p>
--	--

4.7.2.聴覚 スЛУХ

かーん	<p>[ka:n] звук, вигук, прислівник</p> <p>Високий напружений голос. ~と、響く オペラ歌手はカーンと響き渡る、きれいなソプラノで歌いだした。 Оперний співак заспівав гарним високим голосом.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きーん</p>
がんがん	<p>[gan-gan] звук, голос, прислівник</p> <p>Говорити металевим голосом; металевозвучати; (про високий голос людини, що безперервно звучить, немов стукає по голові).</p> <p>~(と)、響く 隣からヘビーメタルの曲が、一日中聞こえてくる。頭の中でがんがん響いて、何も考えられない。 Цілий день від сусідів долинає музика «важкого металу». Так б'є по мізкам, що ніякі інші думки в голову не лізуть.</p>

	<i>Близькі за значенням:</i> かんかん、がん、がーん
きーん	<p>[ki:n] звук, вигук, прислівник</p> <p>1. Із закладеними вухами; дзеленчати у вухах (голові) (стан людини при закладанні вух, перед втратою свідомості, при запомо- роченні).</p> <p>～と、響く、耳鳴りがする <small>きゆう</small> <small>あたたま</small> <small>いた</small> 急<small>い</small>に頭<small>あたま</small>が痛<small>いた</small>くなって、キーンと耳鳴りがして、それから目の前<small>め</small>が真<small>ま</small>っ白<small>しろ</small>になって気<small>き</small>を失<small>う</small>ってしまったんです。 Спочатку відчув раптовий головний біль, задзеленчало у вухах, потім побіліло в очах, і я знепритомів.</p> <p>2. Верещати, вищати; дзвеніти (про високий голос, вереск, виск).</p> <p>～と、響く あの女<small>おんな</small>はいつもキーンと高<small>たか</small>い声<small>こゑ</small>で、文句<small>もんく</small>を言うので、いやだ。 Мене дратує, коли та дівчина починає ля- тись своїм верескливим голосом.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> きんきん</p>
ぎりぎり	<p>[giri-giri] звук, прислівник</p> <p>Скрип-скрип; скрипіти, рипіти, скрего- тати (про скрегіт, скрип, неприємний звук, що виникає під час подрібнення, молотіння, тертя /чогось об щось тверде/).</p>

	<p>～(と)、音を立てる、こすれる 歯医者に行く^{はいしや}と、ドアの向^{むか}こうからギリギリ音が聞こえるだけで怖い^{こわ}んです。 Коли йду до стоматолога, боюсь навіть найменшого скреготу з того боку дверей.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きりきり、ぎりっ、ぎりり</p>
わんわん	<p>[wan-wan] звук, прислівник</p> <p>Лунати, відлунювати; розноситися; долимати (про звук чи голос, що далеко поширюється, відлунюється тощо).</p> <p>～(と)～(と)、響^{ひび}く 遠^とくから野^や外^がコンサート^いの音^{おと}がわんわんと響^{ひび}いている。 Здалеку долинали звуки концерту під відкритим небом.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> わん、わーん</p>

4.7.3. 味覚 Смак

あっさり	<p>[assari] прислівник</p> <p>Легкий, ненасичений, невігадливий (про колір, смак, дизайн).</p> <p>～(と)、する</p>
------	--

	<p>日本料理はウクライナ料理よりあっさりしている。</p> <p>Страви японської кухні значно легші (пісніші), ніж української.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> さらっ</p>
こってり	<p>[kotteri] прислівник</p> <p>Густо, насичено; сильно, занадто, важко (про стан речей; насичений смак, густу їжу, неправильний макіяж тощо).</p> <p>～(と)、する、煮る、盛る</p> <p>中華料理は、こってりとした料理が多いと思われている。</p> <p>Китайська кухня має чимало дуже насичених страв.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ごってり、こてこて</p>
こりこり	<p>[kōri-kōri] звук, прислівник</p> <p>Хрум-хрум! (звук, що утворюється при жуванні чи відкушуванні з зусиллям чогось хрусткого, твердого, свіжого).</p> <p>～(と)、かむ、している</p> <p>新鮮な野菜は、こりこりとした歯ごたえがしておいしい。</p> <p>Смачно хрустять свіжі овочі: «Хрум-хрум!»</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ごりごり、こりっ</p>
さっぱり	<p>[sappari] прислівник</p> <p>Легкий; ненасичений; свіжий (про їжу, смак).</p>

	<p>～(と)、している <small>ひる はん やきにく</small> 昼ご飯は焼肉だったから、<small>ばん はん</small>晩ご飯はさっぱりしたものにしよう。 На обід було смажене м'ясо, тож давай на вечерю зробимо щось легке.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さらっ、すっきり</p>
<p>すっきり</p>	<p>[sukkiri] прислівник</p> <p>Без зайвих речей; без зауважень; упорядковано; чітко; акуратно, елегантно, охайно, витончено (про стан речей, приміщення, одягу, вигляд людини тощо).</p> <p>～(と)、<small>かたづ</small>片付ける、する <small>しんせいひん</small> 新製品のビールはすっきりとした味です。 У нового пива – витончений смак.</p>
<p>ひりひり</p>	<p>[hiri-hiri] прислівник</p> <p>Щипати, пекти, горіти (про відчуття печучого болю на шкірі чи слизових оболонках після опіку або ж смакування чогось гострого та печучого).</p> <p>～(と)、<small>いた</small>痛む、<small>みる</small>しみる、<small>から</small>辛い、する <small>りょうり</small> タイ料理は舌がひりひりするくらい、<small>から</small>辛いそうです。 Тайландські страви такі гострі, що від них пече в роті (язик).</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びりびり、びりびり、ひりっ、ひりり</p>

4.7.4.嗅覚 Нюх

うっ	<p>[ut] вигук</p> <p>Ап! Ха-а-п! (про затримку дихання). ~と言う、息をとめる 息を止めた。臭い! «Ап!» – затримав дихання. Зловонить!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> おえっ、げっ</p>
つん	<p>[tsun] прислівник</p> <p>«Вдаряти в ніс» (про різкий запах, смак тощо). ~と、なる、する ワサビがきいた寿司を食べたら、鼻がつんとなった。 Коли їв суші з васабі, так ударило в ніс!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> つんつん、つーん</p>
ふんぶん	<p>[pun-pun] прислівник)</p> <p>«Бити в ніс»; пашіти, тхнути (про дуже інтенсивний запах /квітів, парфумів, сміття тощо/). ~ (と)、におう; ~する あの人はいつも安い香水の匂いをふんぶんさせている。 Від неї постійно тхне дешевими парфумами.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふん、ふーん</p>
むっ	<p>[mut] прислівник</p> <p>«Вдаряти в ніс»; задихатися; затримувати дихання (про затримання чи неможливість</p>

	<p>дихання при різкому відчутті сильного неприємного запаху, дуже гарячого або холодного повітря тощо).</p> <p>〜と、匂う、する、こもる</p> <p>サーカスに行くと、動物たちのむっとするよ うな匂いがするからいやなんですよ。</p> <p>Не люблю ходити на вистави до цирку, бо сильний запах тварин б'є в ніс.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> むっつ、むわっ</p>
むんむん	<p>[mun-mun] прислівник</p> <p>«Вдаряти в ніс»; сперте повітря; задихатися; (про затримання чи неможливість дихання при відчутті сильного запаху чи коли бракує повітря через велику кількість людей).</p> <p>〜と、匂う、する、こもる</p> <p>夏の体育館の更衣室は、汗の匂いでむんむん していた。</p> <p>Влітку в роздягальні спортивного залу можна задихнутися від запаху поту.</p>

4.7.5. 触覚 Тактильні відчуття (дотик)

こちょこちょ	<p>[kocho-kocho] прислівник</p> <p>Лоскотно; лоскотати (про відчуття людини).</p> <p>〜(と)、くすぐる</p>
--------	--

	<p>こちょこちょくすぐられて、くすぐったい。 Дуже лоскотно!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> こちょこちょ</p>
ごろごろ	<p>[gogo-gogo] звук, прислівник</p> <p>Зернистий, із твердими вкрапленнями, нерівностями; дерти в горлі (про стан речей, що мають нерівності чи горбики всередині; кошлаті зсередини).</p> <p>～(と)、した; ～に、なる; ～する 大掃除のとき、ほこりが、いっぱい舞い上がっていたので、目やのどが、ごろごろした。 Під час генерального прибирання піднялася така пилюка, що засвербіло в очах і задерло в горлі.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ころころ、ごろっ、ごろり、ごろん</p>
ごわごわ	<p>[gowa-gowa] прислівник</p> <p>Грубий, нековирний, шорсткий, шерехатий, зашкарубілий (про відчуття грубої текстури при дотику).</p> <p>～(と)、した; ～に、なる; ～する あのコートは重いし、肌触りもごわごわしているから、着たくない。 Не хочу вдягати те пальто, бо важке та шерехате на дотик.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ごつごつ、ざらざら</p>

<p>さらさら</p>	<p>[sara-sara] прислівник</p> <p>Розсипчастий, сухий; свіжий; шовковистий (про стан чистого волосся, свіжого вітру, піску, сухого розсипчастого снігу тощо).</p> <p>~(と)、した; ~に、なる; ~する</p> <p>このシャンプーを使うと脂<small>あぶら</small>っこい髪<small>かみ</small>がさらさらになります。</p> <p>Коли помиєш цим шампунем, жирне волосся стає шовковистим.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ざらざら、さらっ、さらり</p>
<p>ざらざら</p>	<p>[zara-zara] прислівник</p> <p>Шорсткий, нерівний (про поверхню, текстуру, шкіру, папір; про відчуття на зубах піску).</p> <p>~する</p> <p>床<small>ゆか</small>の上<small>うへ</small>が砂<small>すな</small>でざらざらしてるから、掃除<small>そうじ</small>してください。</p> <p>Підлога брудна, аж пісок чути, – прибери негайно!</p> <p>表面<small>ひょうめん</small>がざらざらですから、紙<small>かみ</small>やすりでつるつるになるまで磨<small>みが</small>いでください。</p> <p>Поверхня нерівна, отже натирай її до гладкого стану.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さらさら、ざらっ</p>

<p>さらり</p>	<p>[sarari] прислівник</p> <p>Шовковистий, без вогкості і липкості, свіжий, легкий (про повітря, волосся, папір, тканину).</p> <p>～と、している この生地はさらりとした肌触りですから、夏服にいかがでしょうか。</p> <p>Ця тканина така легка на дотик, що для літнього одягу буде в самий раз.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さらっ、さらさら</p>
<p>しっとり</p>	<p>[shittori] прислівник</p> <p>Вологий, вогкий, зволожений, промоклий (про стан легкої вологості; стан, коли щось не до кінця просушене; стан насиченої вологою шкіри, намоклого одягу, дерев після дощу, ранкової трави, вкритої росою, вогкої землі тощо).</p> <p>～(と)、しめる、する このジャンプーで乾燥した髪がしっとりします。</p> <p>Цей шампунь зволожує сухе волосся.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> じっとり、すべすべ</p>
<p>すべすべ</p>	<p>[sube-sube] прислівник</p> <p>Гладенький, оксамитовий, шовковистий, рівний (про текстуру поверхні шкіри, тканини, паперу, деревини).</p>

	<p>～に、なる;～する この服は、^{ふく}すべすべした肌触りだから^{ほだごわ}気に入っている。 Дуже люблю цей одяг, бо він немов оксамитовий на дотик.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> шっとり、つるつる</p>
ちくちく	<p>[chiku-chiku] прислівник</p> <p>Колоти, поколювати (прям. і перен.) (про багаторазове проколювання чи поколювання чимось тонким та гострим /голками, колючками троянди; словами, що травмують, тощо).</p> <p>～(と)、^さ刺さる、^{いた}痛む、かゆい;～する このセーターちくちくするからいやなんだよ。 Цей светр коле, тому мені він і не подобається.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちくっ、ちくり、ちくん</p>
べたべた	<p>[beta-beta] прислівник</p> <p>Намащений, намазаний, обмазаний, вимазаний; проштампований; обліплений (про стан: бути намазаним з одного боку товстим шаром чогось клейкого /маргарин, фарба тощо/; про багаторазове наклеювання чогось; накопичення наклеєного протягом певного часу /оголошення на дошці, агітаційні листівки, рекламні плакати тощо/; бути багаторазово проштампованим).</p>

	<p>～(と)、^ぬ塗る、はる、つける、スタンプを 押す; ～に、する 小さい子どもは、^{ふく}服をジャムでべたべたに してしまった。 Малеча вимастила весь одяг повидлом.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> べたっ、べたり、べ たん、べったり</p>
べとべと	<p>[beto-beto] прислівник</p> <p>Дуже липкий, чіпкий, беручкий (про стан значної клейкості /цукерки, мед, крем на шкірі тощо/).</p> <p>～(と)、^ね粘る、くつつく; ～に、なる; ～ する; ～だ; ～の アイスクリームを^た食べた^あ後、^こ子どもの^て手が べとべととしていたので、ウェット・ティッ シュでふき^と取った。 Повитирала вологими серветками липкі від морозива руки дитини, коли вона його на- решті з'їла.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> べとっ、べとり、べ っとり</p>
やんわり	<p>[yanwari] прислівник</p> <p>М'який та присмний (про речі, одяг, пост- іль; (<i>перен.</i>) про атмосферу в колективі, ситуацію тощо).</p> <p>～(と)、^{やわ}柔らかい、^{こころ}心地よい、している</p>

	<p>この生地はやんわりとした肌触りです。 Ця тканина така м'яка та приємна на дотик!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ふんわり</p>
--	--

4.8. 感情 Почуття (емоції)

4.8.1. うれしさ・楽しさ Радість, веселість

あはは	<p>[ahaha] вигук</p> <p>Хи-хи-хи! Ха-ха-ха! (про дзвінкий, лункий сміх).</p> <p>〜と、笑う</p> <p>あはは、面白い笑い話ですね。 Хи-хи-хи! (Ха-ха-ха!) Який цікавий анекдот!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ははは、へへへ、ほほほ</p>
いそいそ	<p>[iso-iso] прислівник</p> <p>Охоче, весело, жваво, із радістю (про дії людини; стан).</p> <p>〜(と)、出かける; 〜する</p> <p>デートに誘われて、娘はいそいそと化粧を始めた。</p>

	<p>Отримавши запрошення на побачення, донька весело почала робити макіяж. <small>ちようきしゅつちよう</small> <small>かえ</small> <small>ちち</small> <small>むか</small> <small>はは</small> 長期出張から帰ってきた父の迎えに、母はいそいそ駅へ出かけて行った。 Мати з радістю побігла на вокзал зустрічати тата з тривалого відрядження.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> そわそわ</p>
うきうき	<p>[uki-uki] прислівник</p> <p>Щасливе, радісне очікування; радісна схвильованість (перед довгоочікуваною подією).</p> <p>~(と)、する <small>はじ</small> <small>め</small> <small>て</small> <small>の</small> <small>デ</small> <small>ー</small> <small>ト</small> <small>で</small>, <small>む</small> <small>す</small> <small>こ</small> 初めてのデートで、息子はうきうきしながら家を出た。 Син із радісним хвильованням пішов на перше побачення. <small>に</small> <small>ち</small> <small>よ</small> <small>う</small> <small>び</small> 日曜日はキャンプに行くと言うので、グループ一同がうきうきとした気分になった。 Групу охопило почуття радісного очікування після оголошення про похід у неділю.</p>
うっとり	<p>[uttori] прислівник</p> <p>Зачаровано, захоплено (про погляд), повний захоплення; бути в захваті, бути в піднесеному настрої.</p> <p>~(と)、<small>み</small> <small>つ</small> <small>め</small> <small>る</small>; ~<small>す</small> <small>る</small> <small>こ</small> <small>の</small> <small>き</small> <small>ょく</small> <small>を</small> <small>き</small> <small>く</small> <small>と</small>, <small>う</small> <small>っ</small> <small>と</small> <small>り</small> <small>す</small> <small>る</small>。 この曲を聴くと、うっとりする。</p>

	(У мене) піднімається настрій, коли (я) чую цю пісню.
うふふ	[u-fu-fu] вигук Хи-хи-хи! (мимовільний, приглушений сміх). ~と、 ^{わら} 笑う <small>おんな</small> <small>ひと</small> 女の人 <small>は</small> うふふと <small>わら</small> 笑いながら、 <small>ひとりたの</small> 一人楽しそうに <small>ほん</small> 本を <small>よ</small> 読んでいる。 Здавалось, їй було весело, бо читала книжку, тихенько сміючись. <i>Близькі за значенням:</i> ふふふ、へへへ、ほほほ
えへへ	[e-he-he] вигук Ги-ги! Хи-хи! Гигикати (дурнуватий безпричинний сміх; сміх, викликаний непорозумінням). ~(と)、 ^{わら} 笑う つまらない <small>しっぱい</small> 失敗をして、 エへへ と <small>て</small> <small>わら</small> 照れ笑いした。 Дурнувато засміявся, коли через власну неуважність потрапив у халепу. <i>Близьке за значенням:</i> へへへ
からから	[kara-kara] вигук, прислівник Безтурботно сміятися; безглуздо реготати (про легкий сміх, схожий на стукіт порожніх легких предметів при обертах).

	<p>~(と)、笑^{わら}う 忍^{にんじや}者^{おそ}たちが襲^{おそ}いかかると、老人^{ろうじん}はカラカラと笑^{わら}いながら、簡^{かん}単^{たん}に身^みをかわした。 Старий із безтурботним сміхом легко відвертався (уникав атак) від нападів воїнів-ніндзя.</p>
きゅんきゅん	<p>[kyun-kyun]</p> <p>Радісно, весело; бути переповненим радістю (про почуття радості, безтурботності, щастя).</p> <p>~(と)、胸^{むね}が締め付けられる、~する 彼^{かれ}の横^{よこ}顔^{がお}を見^みているだけで、胸^{むね}がきゅんきゅんしちゃう。 Навіть коли я бачу лише його профіль, мене переповнює радість.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> きゅん</p>
くすくす	<p>[kusu-kusu] вигук, прислівник</p> <p>Хи-хи! Хи-хи-хи! (крадькома посміхатися, підсміюватися, насміхатися).</p> <p>~(と)、笑^{わら}う 学^{がくせい}生^{せい}たちは先^{せん}生^{せい}の派^は手^てなネクタイを見^みてクスクス笑^{わら}っていた。 Студенти, дивлячись на яскраву краватку викладача, крадькома посміхалися.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くすつ、くすり</p>
ぐっ	<p>[gut] прислівник</p> <p>Бути під сильним враженням /від чогось/; закохатися; бути до вподоби; бути до душі.</p>

	<p>～と、くる、^{せま}迫る</p> <p>彼女は最近きれいになって来ましたね。ぐつと来ますね。</p> <p>Вона стала справжньою красунею останнім часом.</p> <p>Я просто вражений!</p> <p>彼の気持ちに、ぐつと迫る曲だった。</p> <p>Ця мелодія така близька до його настрою.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐーつ、ぐぐつ、ぐつぐつ、ぐい、ぐいつ</p>
くらくら	<p>[kura-kura] прислівник</p> <p>Запаморочення (про стан людини перед втратою свідомості).</p> <p>～(と)、めまいがする、^{めまわ}目が回る; ～する</p> <p>くらくらするほど、彼のことが大好きだったんだけど、結局うまくいかなかったのよ。</p> <p>Хоч я і кохала його до запаморочення, нічого в нас не вийшло.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐらぐら、くらっ、くらし、くらーつ</p>
けらけら	<p>[kera-kera] вигук</p> <p>Ге-ге-ге! Ха-ха-ха! Ги-ги-ги! (про гучний, пронизливий сміх, регіт тощо).</p> <p>～(と)、^{わら}笑う</p> <p>もうこれ以上我慢できないとわかったとた</p>

	<p>ん、彼女は急に^{かのじょ きゅう}けらけら^{わら}笑い出した。もうこんな^{ばか}馬鹿なことは^{わす}忘れようと^{けっしん}決心した。Як тільки зрозумів, що не можу стримуватись, вона раптом почала пронизливо сміятися. Усе! Вирішив забути ці дурниці!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> げらげら、けたけた</p>
げらげら	<p>[gega-gega] вигук</p> <p>Ге-ге-ге! Ха-ха-ха! Ги-ги-ги! (про дуже гучний сміх, регіт, гоготіння, іржання; «реготати наче коняка»).</p> <p>~(と)、^{わら}笑う</p> <p>マンガを読んで^よゲラゲラ^{わら}笑っていないで、ちゃんと^{きつこう}勉強しなさい。</p> <p>Краще б витрачав свій час на навчання, ніж реготати над коміксами.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> けらけら</p>
さっぱり	<p>[sappari] прислівник</p> <p>Свіжо, чисто, охайно (про стан речей, який викликає відчуття свіжості; про охайний вигляд чогось чи когось).</p> <p>~(と)、^{する}する</p> <p>スポーツをした^{あと}後、シャワーを^あ浴びるとさっぱりします。</p> <p>Якщо прийняти душ після занять спортом, то відразу відчуєш свіжість.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> こざっぱり、すっきり</p>

すかつ	<p>[sukat] прислівник</p> <p>Свіжо, чисто; ясно; приємно; із полегшенням (про погоду; враження, почуття, характер, вигляд тощо).</p> <p>〜と、する、晴れる</p> <p>今まで迷っていたけど、彼と別れてすかつとした。</p> <p>До цього часу вагалася, але після розлучення з коханим аж полегшало.</p>
ぞくぞく	<p>[zoku-zoku] прислівник</p> <p>Радісне хвилювання, тремтіння від почуття гордості, від напруження; здригтися від побоювань (стан схвильованої людини).</p> <p>〜する</p> <p>ぼく、このマンガのアミメが出るのが、待ち遠しくてぞくぞくしてたんですよ。</p> <p>Я аж тремтів, очікуючи появи аніме за цим коміксом.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぞくつ、ぞくり</p>
にこにこ	<p>[niko-niko] прислівник</p> <p>Радісно посміхатися (про мовчазну посмішку).</p> <p>〜(と)、笑う、微笑む; 〜する</p> <p>お祖母さんは、にこにこして、孫たちを迎えた。</p>

	<p>Бабуся з радісною посмішкою зустріла онуків.</p> <p>小さな女の子は、にこにこ笑っていた。 Маленька дівчинка радісно посміхалася.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> にこっ、にこり、にっこり</p>
ほっ	<p>[hot] прислівник)</p> <p>Зітхнути з полегшенням; як гора з пліч (про стан полегшення після завершення тяжкої праці, закінчення неприємних подій; стан заспокоєння; про відхід від тривоги, напруження тощо).</p> <p>〜と、安心する、とする</p> <p>どうなるか心配してたけど、ほっとしたよ。</p> <p>Зітхнув із полегшенням, хоча дуже переживав, як воно буде.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ほー、ほーっ</p>
わくわく	<p>[waku-waku] прислівник</p> <p>Збуджено, бути в захваті; збуджений, сп'янілий, розпалений, розгарячений (про стан збудження від позитивних емоцій чи радощів).</p> <p>〜(と)、胸をおどらせる、ときめかせる; する</p> <p>わくわく胸をおどらせながら入学したんだけど、だんだんやる気がなくなってきた、</p>

	<p>もう大学に行きたくないよ。 Був радісно збуджений, коли вступив до університету, але поступово емоції зникли, і зараз зовсім не маю бажання туди ходити. このアニメは冒険とファンタジーの作品です。きつとわくわくしますよ。 Це аніме про фантастичні пригоди. Упевнений, що ти будеш у захваті!</p>
--	--

4.8.2. 悲しさ・辛さ・孤独感 Смуток, горе, самотність

あーん	<p>[a:n] вигук, прислівник</p> <p>A-a!; Ya-ya! (плач дитини). ~と、泣く 赤ちゃんがアーンと泣き出した。 Ya-ya! – Заплакало немовля.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> あーんあーん</p>
あんあん	<p>[an-an] прислівник</p> <p>Самотньо; самітний; сам-один (стан самотньої людини).</p> <p>~と、した気持ちになる 将来のことを考えると、あんあんとした気分になってしまう。 Коли думаю про майбутнє, відчуваю самотність.</p>

いじいじ	<p>[iji-iji] прислівник</p> <p>Замкнуто, відлюдкувато; несміливо, боязко; ніяковіти (дії людини; стан).</p> <p>～(と)、いじける; ～する ふられたからって、いつまでいじいじ、いじけてるの？恋人ぐらいすぐ見つかるよ。 Скільки ще (ти) будеш таким несміливим після невдалих стосунків? Шукай собі кохану! 高校でいつも先輩にいじめられ、あいつはいじいじした性格になった。 Через постійні знущання старшокласників він став дуже замкнутим.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> うじうじ</p>
うつうつ	<p>[utsu-utsu] прислівник</p> <p>Сумний, безутішний, журливий, безрадісний, тужний, тоскний (стан людини).</p> <p>～と、めいる、した気分 ストレスがたまって、うつうつと気分が落ち込んでくる。 Через перенесений стрес поступово стаю дуже сумним.</p>
うわーん	<p>[uwa-n] вигук</p> <p>Уа-уа! А-а! (плач дитини, голосний крик тощо).</p> <p>～と、泣く</p>

	<p>ちよつと怒る^{おこ}だけで、ウワンと泣^なきだす子どもに疲^{つか}れました。</p> <p>Як я стомився від дитини, що починає голосити від кожного, навіть найменшого зауваження.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> えーん、わーん</p>
<p>うんうん</p>	<p>[un-un] вигук</p> <p>Ай! Ой! М-м-м! (звук, що видає людина від болю чи страждання; стогін).</p> <p>～(と)うなる、言う、苦しむ</p> <p>運転手^{うんてんしゅ}は事故^{じこ}のあと、うんうんうなりながら救急車^{きゅうきゅうしゃ}で運^{はこ}ばれて行^いった。</p> <p>Після аварії водія, що стогнав, забрала швидка.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> うーん、うん</p>
<p>えっちらおっちら</p>	<p>[etchira-otchira] прислівник</p> <p>Важко, тяжко (про справи, які викликають напруження, вимагають великих зусиль).</p> <p>～(と)、する</p> <p>難^{むづか}しい悩^{なや}みを抱^{かか}え込^こんだが、まあ、えっちらおっちらやっています。</p> <p>Опинився у складному становищі, але хоч як тяжко, роблю належне потихеньку.</p>

	<p><i>Близьке за значенням:</i> えっちらおっちら</p>
おいおい	<p>[oi-oi] вигук</p> <p>Ой-ой-ой! Голосити, ридати. ~(と)、泣く 子供達はかわいがっていた猫が逃げたと聞いて、オイオイと泣きだした。 Діти жалібно заголосили, коли дізнались, що їх улюблена кішка втекла.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> えーんえーん</p>
おぎゃーおぎゃー	<p>[ogyā:ogyā:] вигук</p> <p>Уа-уа! (плач новонародженої дитини, немовляти). ~と、泣く 赤ちゃんが、オギゃーオギゃーと大声で泣いた。 Немовля голосно плакало: «Уа-уа!»</p>
がっかり	<p>[gakkari] прислівник</p> <p>Розчаровано, із зневірою; у відчаї (стан людини при втраті надії, можливості тощо). ~(と)、うなだれる; ~する 一生懸命勉強したのに、不合格になってがっかりしてしまった。 Він був у повному відчаї, коли провалив іспит після такого старанного навчання.</p>
がっくり	<p>[gakkuri] прислівник</p> <p>«Опускати руки»; зневірятися (стан людини при розчаруванні, відчаї тощо).</p>

	<p>～(と)、うなだれる、^{おちこ}落ち込む; ～する、 くる</p> <p>父は母が亡くなった^{あと}後、^{きゅう}急に^{きお}がっかり^お気落ちしてしまって、半年^{はんねん}後に亡くなってしまった。</p> <p>Після смерті матері батько раптом зневірився у житті і за півроку сам помер.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がくつ、がくり、 がくん、がつくん、かつくん、がっかり</p>
<p>がらがら</p>	<p>[gara-gara] прислівник</p> <p>Розчаруватися; втрачати надію /сподівання;/ «опускати руки» (стан людини, наближений до депресивного).</p> <p>～(と)、^{おと}音を^た立てる、^{くずれ}崩れる</p> <p>今^{いま}まだ^ああった^{ゆめ}夢も^{きぼう}希望も^{くず}がらがらと^き崩れ去ってしまった。</p> <p>Усі мрії та сподівання, що були в мене до цього часу, розбилися ущент.</p>
<p>ぐずぐず</p>	<p>[guzu-guzu] звук, вигук, прислівник</p> <p>Хникати, вередувати, плаксиво поводитись (про поведінку дітей); невдоволено бурчати (про постійне скарження, нарікання тощо).</p> <p>～(と)、^い言う、^{ぐち}ぐる</p> <p>スーパーで、いつも子どもが^{ぐずぐず}言う^いう^うんで、ついお菓子^{かし}を買^かってしまう^うんです。</p>

	<p>Завжди, коли діти починають вередувати в супермаркеті, (я) купую їм солодоші. <i>Близькі за значенням:</i> ぐすぐす、ずるずる</p>
くたくた	<p>[kuta-kuta] прислівник</p> <p>Утомлено, безсильно, зморено, змучено (про стан людини, що витратила всі сили, перевтома від роботи).</p> <p>~に、^{つか}疲れる; ~だ ^{しごと}仕事が大変で^{たいへん}体も^{からだ}心も^{こころ}くたくたに^{つか}疲れてしまいました。 І морально, і фізично (я) перевтомився від тяжкої праці.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐたぐた、くたっ、ぐったり</p>
くよくよ	<p>[kuyo-kuyo] прислівник</p> <p>Стривожений, занепокоєний; бентежитися, непокоїтися, хвилюватися, переживати; понурий, похмурий; (про стан людини, яка дуже переймається чимось; про хвилювання, занепокоєння тощо).</p> <p>~(と)、^{こうかい}後悔する; ~する ^お終わったことは、いつまでもくよくよ^{こうかい}後悔しても仕方ない。 Усе скінчилось. Як би я не переживав, нічого не вдієш!</p>
しくしく	<p>[shiku-shiku] вигук, прислівник</p> <p>Хник-хник; хникати, рюмсати (про хникання, тихе ридання слабким приглушеним голосом).</p>

	<p>～(と)、泣く;～している <small>おんな</small>女の子は、いじめられてしくしく泣き出した。 «Хник-хник» – ображена дівчинка тихо заплакала. しくしくしてないで、元氣を出しましょうね。 Досить хникати, піднімай настрої!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> めそめそ</p>
しゅん	<p>[shyun] звук, прислівник</p> <p>Раптово засмутитися; остовпіти; упасти духом (про стан людини при якійсь несподіванці, сумній новині тощо).</p> <p>～と、なる、する <small>さいご</small>最後の<small>さいご</small>最後で<small>てんすう</small>点数をとられて、さっきまで騒いでいたサッカー場の<small>くわんきゃく</small>観客は急にしゅんと静かになってしまった。 Після останнього гола вболівальники на стадіоні, які до цього шуміли, ураз упали духом。 どうしたの、急にしゅんとして。元氣を出しましょうね。 Чому раптом засмутився? Ану, піднімай носа вгору!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> じゅーん、しゅんしゅん、しょぼん</p>

<p>しょぼん</p>	<p>[shyobon] прислівник</p> <p>Пригнічено, засмучено; пригноблено; тужно, невтішно (про стан, поведінку людини).</p> <p>～と、する どうしたの、一人^{ひとり}でしょぼんとして。困^{こま}ったことでもあるの？ Чому сумуєш наодинці? Щось трапилось?</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> шよんぼり、しゆん</p>
<p>しよんぼり</p>	<p>[shyonbori] прислівник</p> <p>Пригнічено, засмучено, понуро, самотньо; «мати нещасний вигляд» (про постать, стан, настрої людини).</p> <p>～と、一人^{ひとり}でいる; ～する しよんぼりしないで。失敗^{しっぱい}することは誰^{だれ}でもあるよ。 Не пригнічуйся: будь-хто робить помилки!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> しょぼん、しゆん</p>
<p>しん</p>	<p>[shin] прислівник</p> <p>Повна тиша, ані звуку (про стан безлюдності, тиші у приміщенні, мовчання).</p> <p>～と、なる、する みんなはその話^{はなし}を聞^きくと急^{きゆう}にしんとなった。</p>

	<p>Коли всі почули цю розповідь, умить наста- ла повна тиша.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> しーん</p>
ずきずき	<p>[zuki-zuki] прислівник</p> <p>Невгамовно, пульсуюче, постійно (боліти) (про тривале відчуття болю, пульсуючу рану тощо).</p> <p>~(と)、痛む; ~する いつまでも失恋の痛みがずきずきと残って いる。 Біль розбитого серця залишається назавжди.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ずきつ、ずきん</p>
ちよっぴり	<p>[choppiri] прислівник</p> <p>Трохи, крихту, дещо; злегка; потихеньку (про кількість, час, стан, незначні дії тощо).</p> <p>~悲しい、さみしい 卒業パーティーの後、ちよっぴり悲しくな った。 Після випускної вечірки мені стало трохи сумно.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ちよびつ</p>
とぼとぼ	<p>[tobo-tobo] прислівник</p> <p>Волочити ноги, плестися (про повільну важку ходу втомленої чи знесиленої люди- ни, тварини тощо).</p>

	<p>～(と)、^{ある}歩く ^{ふごう}不合格だった。^{けつ}結果発表を見た^{あつ}後、^{いえ}家までとぼとぼ^{ある}歩いて^{かえ}帰った。 Не вступив! Побачивши результат, ледве приволок ноги додому.</p>
ひーひー	<p>[hi:-hi:] вигук, прислівник</p> <p>Хм-Хм! У-фу! Стогнати (звук, що видає людина, яка відчуває гострий біль; звук, що створює людина при поїданні чогось пекучого, гострого чи гіркого і вдиханні та видиханні повітря).</p> <p>～(と)、^い言う、^な泣く、^お音をあげる あの会社は借金だらけで、社長も社員もヒーヒー^い言っているそうだよ。 Через купу боргів компанії і її начальник, і робітники аж стогнуть!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ひー、ひーっ</p>
へとへと	<p>[heto-heto] прислівник</p> <p>Виснажений, знесилений, змучений, перетомлений, ослаблений, заморений (про стан знесилення від перетому).</p> <p>～に、^{つか}疲れる、なる; ～だ ^{まい}毎日へとへとになるまで^{しごと}仕事をして、^{ぜんぜん}全然もうからない。 Щодня працюю аж через силу, але заробити достатньо грошей ніяк не вдається。 山頂に着いたときには、皆へとへとに^{つか}疲れていた。</p>

	Усі були геть знесилені, коли дісталися верхівки гори.
ぼっつん	<p>[potsun] прислівник</p> <p>Усамітнено, окремо, окремішньо, самотньо (про стан відокремлення від інших, поодиноке розташування /існування/ на відстані тощо).</p> <p>～と、座^{すわ}る、たたずむ、取り残^{のこ}される いつもあの子は、休み時間^{やすみじかん}に教室^{きょうしつ}でぼっつんと一人^{ひとり}だけで座^{すわ}っていました。友^{とも}だちはいませんでした。</p> <p>Та дитина завжди сиділа самотньо в аудиторії під час перерви. У неї не було друзів.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼつつ、ぼつり</p>
ぼろぼろ	<p>[bogo-bogo] прислівник</p> <p>Обірваний, обдертий, обтріпаний, обшматаний (про стан речей, які набули неохайного вигляду у процесі їх інтенсивного чи тривалого використання; <i>(перен.)</i> про стан душі, «розбите серце» тощо).</p> <p>～に、なる; ～だ 仕事^{しごと}は忙しい^{いそが}し、人間^{にんげん}関係^{かんけい}も良^よくない。もう身^みも心^{こころ}もぼろぼろになってしまった。</p> <p>На роботі – завал, стосунки з людьми погані. Немов обдерлися вже і душа, і тіло!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ほろほろ、ぼろぼろ、ぼろっ、ぼろり、ぼろん</p>

めそめそ	<p>[meso-meso] прислівник</p> <p>Хникати, рюмсати, схлипувати, розпускати нюні; плакса (про беззвучний плач, стан засмучення; про людину, що не вміє стримувати сльози).</p> <p>～(と)、泣く; ～する</p> <p>いじめられた子どもは、一人でめそめそ泣き出した。</p> <p>Дитина, з якої знущались, опинившись на самоті, почала плакати, схлипуючи час від часу.</p>
もんもん	<p>[mon-mon] прислівник</p> <p>Занепокою, схвильовано, стурбовано, знервовано; сумно, засмучено (про стан людини).</p> <p>～と、過ごす、した気分</p> <p>何もかも、うまくいかない。一日中寝転んで、もんもんと天井を眺めていた。</p> <p>Щоб не робив – не виходить! Цілий день засмучено дивився на стелю.</p>
わーわー	<p>[wa:-wa:] вигук, прислівник</p> <p>Уа-уа! А-а-а! Голосити (про голосний плач дитини чи дорослого).</p> <p>～(と)、泣く</p> <p>女の子は蜂に刺されると、わーわー大きな声で泣き出した。</p>

	<p>«A-a-a!» – почала голосити дитина, коли її вжалила бджола.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> わーん、わー、わっ、わーっ</p>
わっ	<p>[wat] вигук, прислівник</p> <p>Раптово викрикнути; скрикнути від жаху; несподівано заплакати (про голосний неочікуваний крик, несподіваний плач тощо).</p> <p>～と、^{きけ}叫ぶ、^な泣く、^{おどろ}驚かせる</p> <p>^は母は^{ちち}父の^{しやうきん}借金のことを知ると、^なわっと^な泣き崩れた。</p> <p>Дізнавшись про борги батька, мати вмить розридалася.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> わーっ、わー</p>
わんわん	<p>[wan-wan] звук, вигук, прислівник</p> <p>Ридати, голосити (про безперервний і голосний плач).</p> <p>～(と)、^な泣く、^{いぬ}犬が～(と)、^な鳴く、ほえる</p> <p>^こ子どもはお^菓菓子^しが^た食べたくて、スーパーの^{なか}中で^なわんわん^だ泣き出した。</p> <p>Діти почали ридати в супермаркеті, бо дуже хотіли солодошів.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> わん、わーん、わんさ</p>

4.8.3. 怒り、不満 Гнів, розчарування

<p>いらいら</p>	<p>[ira-ira] прислівник, іменник</p> <p>Дратуватися, нервувати; роздратовано (про знервованість).</p> <p>～する なが <small>なが</small> じかん <small>じかん</small>、また <small>また</small> されていらいらする。 長い時間、待たされていらいらする。 Роздратовало тривале очікування. じゅうたいちゅう <small>じゅうたいちゅう</small> のいらいら <small>いらいら</small> をかいしょう <small>かいしょう</small> するために、おんがく <small>おんがく</small> 渋滞中のいらいらを解消するために、音楽 を聞く。 Щоб зменшити знервованість, стоячи в ав- томобільному заторі, слухаю музику.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> かりかり</p>
<p>うんざり</p>	<p>[unzari] прислівник</p> <p>Бути ситим по горло; утомитися від чо- гось набридливого, нав'язливого.</p> <p>～(と)、する このべんきょう <small>べんきょう</small> にはうんざりだ。 この勉強にはうんざりだ。 (Я) стомився від цього навчання. ことし <small>ことし</small> のふゆ <small>ふゆ</small> は、まいにち <small>まいにち</small> おおゆき <small>おおゆき</small> でうんざりするよ。 今年の冬は、毎日大雪でうんざりするよ。 Як набридли ці щоденні зимові хуртовини (заметілі)! しゅじん <small>しゅじん</small> のい <small>い</small> しゃ <small>しゃ</small> にうんざり <small>うんざり</small> しち <small>し</small> ちゃ <small>ちゃ</small> ったよ。 主人の言い訳にうんざりしちやったよ。 (Я) сита донесхочу відмовками чоловіка.</p>

<p>がーん</p>	<p>[ga:n] прислівник</p> <p>Лаяти, сварити; голосно наставляти, гримати; висловлювати у вічі.</p> <p>〜と、言う あいつは生意気だから、ちょっとがーんと言ってやったほうがいいよ。 Він дуже зухвалий, тому краще на нього наримати.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がつ、がっーん、ばーん</p>
<p>かちん</p>	<p>[kachin] звук</p> <p>Наперекір, суперечливо; різко змінити думку.</p> <p>〜と、くる 普段は我慢してるんですけど、あんなこと言われてかちんとききましたよ。 Зазвичай стриманий, після цих слів (він) миттєво змінив свою думку.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かちーん、かっちん、かちっ、かちり、がちん、がちーん、がちっ、がちり、かちかち</p>
<p>かつ</p>	<p>[kat] прислівник</p> <p>Розлючено, оскажено, озлоблено, люто; лютувати, злитися (стан людини при раптовному нападі сильної люті).</p>

	<p>〜と、する、なる</p> <p>つい、かつとなつて怒<small>おこ</small>ってしまいました が、私<small>わたし</small>も悪<small>わる</small>かつたんです。</p> <p>Я раптом оскаженів, хоча й був не зовсім правий.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かつん、かーつ、かつ か、かつかつ</p>
がつん	<p>[gatsun] прислівник</p> <p>Шок, струс; травма; шоковано; травмува- ти, шокувати (психологічний стан людини при сильному потрясінні, несподіванці тощо).</p> <p>〜と、言<small>い</small>う、来<small>く</small>る</p> <p>あいつは生意<small>なまじ</small>気だから、ちょっとがつんと 言<small>い</small>ってやったほうがいいよ。</p> <p>Оскільки він занадто самовпевнений, слід його (спочатку) шокувати словами.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がつーん、がつつ ん、がつつ、かつん、かつーん、かつつ ん、かつつ</p>
がみがみ	<p>[gami-gami] прислівник</p> <p>Голосно ляяти, сварити; грубо скаржити- ся; злобно бурчати.</p> <p>〜(と)、言<small>い</small>う、怒<small>おこ</small>る、しかる</p> <p>毎日<small>まいにち</small>、親<small>おや</small>が子<small>こ</small>どもをがみがみしかつても、 あまり効果<small>こうか</small>はない。</p>

	<p>Хоч батьки і сварили дитину кожного дня, проте все було марно.</p>
かりかり	<p>[kari-kari] прислівник</p> <p>Люто, злісно, злобно, озвіріло (стан агресії, розлютованості людини).</p> <p>～怒る、する、落ち着かない</p> <p>「いつまでかかるんだ！」なかなか仕事が終わらないので部長は、かりかりしながら部下たちに言った。</p> <p>«Скільки це буде тягтися?!» – люто вимовив начальник, через те, що робота не завершена й досі.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かつ、かつか</p>
かんかん	<p>[kan-kan] прислівник</p> <p>Люто, жорстко; із запеклістю (стан агресії, розлюченості людини).</p> <p>～に、怒る;～だ</p> <p>うそをついたからお父さんは、かんかんに怒っている。</p> <p>Тато розлютився через мою брехню.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> がんがん</p>
くしゃくしゃ	<p>[kusha-kusha] прислівник</p> <p>Неспокійний, знервований; стривожений, схвилюваний (про стан емоційного неспокою людини, нездатності контролювати емоції).</p>

	<p>～する <small>きぶん</small>気分がくしゃくしゃする時は、いつも<small>さんぽ</small>散歩するんです。 Я завжди прогулююсь, коли відчуваю знервованість.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐしゃぐしゃ、くちやくちやく、くしゃつ</p>
じりじり	<p>[jiri-jiri] звук, прислівник</p> <p>Нервово, нетерпляче, неспокійно; не тримати себе в руках, не стримуватися (про поведінку, почуття, емоційний стан людини).</p> <p>～(と)、待たされる; ～する <small>なんじかん</small>何時間も待たされてじりじりしていたんですよ。 Я нетерпляче чекав декілька годин.</p>
ちえっ	<p>[chett] вигук</p> <p>ТЬфу! Фу! У-ух! Чорт! (при шкодуванні щодо певної завершеної дії, невдачі, що відбулася через дурну поведінку, рішення тощо).</p> <p>～と、舌打ちする ちえっ、全然当たらないなあ。<small>たから</small>宝くじなんて買わなければよかった。 ТЬфу! Нічого не виграв! Краще б зовсім не купував цього лотерейного квитка!</p>
ぴんぴん	<p>[pin-pin] звук, вигук, прислівник</p> <p>Лунати; відлунювати (про звук чи голос, що лунає або долітає здалеку тощо); (<i>перен.</i>) впливати, відбиватися.</p>

	<p>～(と) 響く、伝わる、感じる、こたえる あいつの言うことすること全部、ぴんぴん 神経にさわるんだ。 Усе, що він каже та робить, відбивається на моїх нервах (дуже дратує).</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴんぴん、ぴん、ぴ ーん、びん、びーん</p>
<p>ぶつぶつ</p>	<p>[butsu-butsu] звук, вигук, прислівник</p> <p>Буркотіти, бурмотіти, бурчати; харамар- кати, мимрити (говорити тихо, глухо, не- розбірливо; висловлювати невдоволення; бу- ти невдоволеним; про стан прихованого нев- доволення).</p> <p>～(と)、言う、つぶやく、となえる 連中は、何かぶつぶつ文句を言っているよ うだが、気にする必要はない。 Вони постійно невдоволено бурчать, але нам не варто на це звертати увагу!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぶつつ、ぶつり、ぶ つくさ</p>
<p>ぶんぶん</p>	<p>[pun-pun] прислівник)</p> <p>Лютувати, звіріти, скаженіти, шаленіти (про стан сильної роздратованості людини).</p> <p>～(と)、怒る; ~する 僕が彼女の友だちをほめたら、急にぶんぶ ん怒り出したんです。</p>

	<p>Моя кохана дуже розлютилася, коли я зробив її подрузі комплімент.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ふん、ふーん</p>
むかむか	<p>[muka-muka] прислівник</p> <p>Обурюватись, роздратовуватись; гніватись (про почуття сильного обурення).</p> <p>～(と)、吐き気をもよおす; ～する あいつの顔を見るだけで、胸がむかむかするんだよ。 У мене груди розриває від гніву, навіть коли (я) лише бачу його обличчя.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> むかつ</p>
むしゃくしゃ	<p>[mushya-kushya] прислівник</p> <p>Злитися; роздратуватися, злостувати, бути в поганому настрої, гніватися; спалахувати від гніву (про стан людини, яка не може заспокоїтися через внутрішнє роздратування; раптовий спалах гніву тощо).</p> <p>～(と)、腹を立てる; ～する 課長に怒られるし、家に帰ってもけんかするし、本当にむしゃくしゃするなあ。 Я злюся, бо на роботі начальник лає мене, ще і вдома – постійні сварки!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> むしゃむしゃ</p>

むっ	<p>[mut] прислівник</p> <p>Стримуватись від гніву, (намагатися) тримати себе в руках, промовчати (про людину у стані гніву, роздратування тощо, яка ледве приховує свій гнів).</p> <p>〜と、黙^{だま}る、する</p> <p>むっとした表情^{ひょうじょう}で何も言^なわず、妻^{つま}は私^{わたし}をにらんでいた。</p> <p>Дружина нічого не сказала, а тільки подивилася на мене, ледве стримуючи гнів.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> むっ</p>
----	---

4.8.4. 驚き、恐れ Подив, страх

あーあ	<p>[a:a] вигук, прислівник</p> <p>A-a!; Ох! Ох-ох-ох!; Ой! О-ой! (звук, що відтворює людина при здивуванні або жалкуванні; стан).</p> <p>〜と、ため息^{いき}をつく</p> <p>あーあ、こわれちゃった。どうしよう。</p> <p>О-ой, злавав! Що робити!?</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> あっ、あー、</p>
あっ	<p>[at] вигук, прислівник</p> <p>Ах! Ой! Ай!</p>

	<p>〜と、^{さけ}叫ぶ アッ、どうしよう。^{さいふ}財布がない。 Ой! Що робити? Нема гаманця! あっというようなびっくりする^{げっか}結果になった。 Результат викликав величезне здивування.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> あっ、あー、あれっ</p>
あれっ	<p>[aret] вигук, прислівник</p> <p>1. Ax! Ой! Ай! A! Ogo! 〜と、^{おどろ}驚く</p> <p>2. Ogo!? (коли людина щось недорахувала, здивувалась чи не зрозуміла й перепитує саме себе).</p> <p>あの人は時々^{ときどき}あれっというような^{へん}変なことをする。 Виявивши щось несподіване, той чоловік іноді промовляє «Ogo!».</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> あっ、あー</p>
えっ	<p>[et] вигук</p> <p>A? (коли людина щось недочула чи не зрозуміла й перепитує співрозмовника).</p> <p>〜と、^{おどろ}驚く、^{かえ}聞き返す えっ、何ですか? ^{しつもん}質問の意味がよくわかりません。 A? Що? Не зрозумів суті запитання.</p>

	<i>Близьке за значенням:</i> はっ
おたおた	<p>[ota-ota] прислівник</p> <p>Збентежено; розгублено, схвильовано; розгубитися, розхвилюватися (про стан, коли людина не здатна прийняти швидке рішення чи швидко відреагувати).</p> <p>~(と)、あわてる; ~する けがした子どもが帰って来たのを見て、おたおたあわててしまった。 Я розгублено заметушився, коли дитина повернулася додому поранена.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> おどおど、おろおろ</p>
がーん	<p>[ga:n] прислівник</p> <p>Стан сильного потрясіння, шок.</p> <p>~と、ショックを受ける こんなことになるなんて知らなかったから、がーんってショックを受けたんです。 Був шокований, бо навіть подумати не міг, що таке може трапитися.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がつ、がっーん、ばーん</p>
ぎくっ	<p>[gikut] прислівник</p> <p>Здрігнути; остовпіти; завмерти від несподіванки (про стан людини при раптовому здивуванні чи переляку).</p>

	<p>～と、^{おどろ}驚く、する</p> <p>どうしてあの人があのかことを知^しってたんでしょね。急^{きゅう}に言^いわれて本^{ほん}当^{とう}にぎくっとしましたよ。</p> <p>Аж здригнувся, коли він сказав це! Звідки йому відомо?!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎくり、ぎくん、ぎっくり、ぎっくん</p>
ぎよつ	<p>[gyot] прислівник</p> <p>Здавити груди; здивовано завмерти (про стан людини при раптовому здивуванні).</p> <p>～と、^{おどろ}驚く、する</p> <p>実は、ぎよつと^{おどろ}驚くようなびっくりすることが、あつたんですよ。</p> <p>Відверто кажучи, (я) здивувався так, що аж груди здавило.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぎよぎよ</p>
げっそり	<p>[gessori] прислівник</p> <p>Розчаруватися, засмутитися, зажуритися; втратити надію (про стан людини при раптовому погіршенні настрою, розчаруванні тощо).</p> <p>～する</p> <p>いくら美人でも、あんな^{げひん}下^{こと}品^{へい}な事^きを平^{へい}氣^きで言^いってるのを聞^きくとげっそりしますよね。</p>

	<p>Хоч якою б красунею вона була, її вульгарні розмови геть розчаровують!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> げそっ</p>
ぞっ	<p>[zot] прислівник</p> <p>Вкритися мурашками; як мороз (мурашки) по шкірі (про стан раптового відчуття холоду, переляку тощо).</p> <p>～と、する、鳥肌^{とりはだ}がたつ</p> <p>ぞっとするほど恐ろしいホラー映画。^{おそ}</p> <p>Від цього фільму жахів – мороз по шкірі.</p> <p>将来^{しょうらい}の生活^{せいかつ}のことを考えるとぞっ^{かんが}としますよね。</p> <p>Як подумаю про майбутнє – аж мурашки по шкірі.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぞーっ</p>
どきっ	<p>[dokit] прислівник</p> <p>«Серце зупиняється /завмирає/»; «серце колотиться /здрігається/» (про стан несподіваного сильного переляку).</p> <p>～と、驚^{おどろ}く、する「これ壊^{こわ}したのお前^{まへ}だろう」と言^いわれて、どき^いっとした。どうしてわかったんだろう。</p> <p>Моє серце ледь не зупинилося, коли я почув: «Це ім'я того, хто зламав». Як вони здогадалися?</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どきん、どっきん、どきり、どっきり、どきどき</p>

<p>どきどき</p>	<p>[doki-doki] звук, прислівник</p> <p>Напружено, насторожено; схвильовано; нервово, знервовано; «серце колотиться» (про стан людини /серця, душі/ при переживанні, хвилюванні, несподіванці, переляку тощо).</p> <p>～する こわい映画を見て胸がどきどきした。 Фільм жахів дивився у страшенному напруженні.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どきつ、どっきん、どきり、どきん</p>
<p>はっ</p>	<p>[hat] звук, прислівник</p> <p>A-a!?! Що?! Раптово здивуватися, напружитися від неочікуваної події; «перехоплювати подих» (стан людини при несподіванці, переляку тощо).</p> <p>～と、する、^{おどろ}驚く、^き気づく</p> <p>はっ? 何(なに)でしょうか? 私(わたし)に何か(なに)ご用(よう)ですか?</p> <p>A-a?! Що таке? У тебе до мене є якісь справи?</p> <p>家(いえ)を出(で)るとき、ガス(ガス)の元栓(もとせん)を締(し)めるのを忘(わす)れていたことを思(おも)い出(だ)して、はっとした。</p> <p>У мене аж подих перехопило, коли я раптом згадав, що не перекрив газ вдома і пішов.</p>

<p>はらはら</p>	<p>[hara-hara] прислівник</p> <p>Бути стурбованим, переживати, нервувати (в очікуванні небезпеки).</p> <p>～(と)、気をもむ、見守る、する サーカスの空中ブランコは、見ている観客 の方がはらはらする。 Глядачі більше нервують, спостерігаючи за повітряни-ми гімнастами під куполом цирку, ніж самі артисти.</p>
<p>びくびく</p>	<p>[biku-biku] прислівник</p> <p>Тремтіти від жаху, страхатися чогось поганого, відчувати внутрішній жах; хвилюватися, очікуючи гіршого.</p> <p>～する あの人は会議のとき、いつもびくびくして自分の意見が言えない。 Та людина під час зборів завжди тремтить від жаху і ніколи не висловлює власної думки.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びくっ、びくり、びくん</p>
<p>ひやっ</p>	<p>[hiyat] прислівник</p> <p>Перехоплювати подих (стан миттєвого переляку від несподіваної небезпеки).</p> <p>～と、する 昨日、車の運転しているとき、ひやっとし</p>

	<p>ましたよ。急に子供が飛び出してきたんです。</p> <p>Учора (у мене) аж подих перехопило, коли несподівано перед машиною вискочила дитина.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ひや一つ、ひやり、ひやひや</p>
<p>ぶるぶる</p>	<p>[buri-buri] прислівник</p> <p>Тріпотіти, дрижати, тремтіти, труситися, сіпатися (про тривалий стан тремтіння чи здригання тіла /частин тіла/ людини, тварини).</p> <p>～(と)、震える</p> <p>この映画を見たら、こわくてぶるぶる震えが止まらない。</p> <p>Після цього фільму не можу перестати тремтіти від страху.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぶるんぶるん、ぶるっ、ぶるん、ぶるる</p>
<p>ぼかん</p>	<p>[rokan] прислівник</p> <p>Приголомшено, вражено, здивовано (про стан глибокого здивування від несподіваної новини, події тощо).</p> <p>～と、見る、立つ、する</p> <p>ふだんはあまり自立たないけど、あの子は本当は美人なの。お化粧して大学に来た</p>

	<p>ら、男<small>おとこ</small>の子<small>こ</small>たちが、みんなぼかんと見とれてたよ。</p> <p>Зазвичай це в очі не впадає, але вона справді красуня. Коли прийшла в університет із макіяжем, усі хлопці здивовано витріщили очі.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼかつ、ぼかーん</p>
わっ	<p>[wat] вигук, прислівник</p> <p>Раптово викрикнути; скрикнути від жаху; несподівано заплакати (про голосний неочікуваний крик, несподіваний плач тощо).</p> <p>〜と、叫<small>さけ</small>ぶ、泣<small>な</small>く、驚<small>おどろ</small>かせる</p> <p>突然<small>とつぜん</small>ゾンビが<small>で</small>出てきたから、みんなワッとさけんで。本<small>ほん</small>当<small>とう</small>に怖<small>こわ</small>かったんだよ、今<small>きょう</small>日の映画<small>えいが</small>は。</p> <p>Раптово з'явився зомбі, і всі скрикнули. Сьогодні був дійсно жахливий фільм.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> わーっ、わー</p>

第五部

Частина V

社会生活

Суспільне життя

5.1. 家庭 Дім

5.1.1. 夫婦 подружжя

ぎくしゃく	[giku-shyaku] Напружено; дисгармонійно (про негативні відносини, стосунки, спілкування). ~(と)、する、 <small>はな</small> 話す けんかの後、夫婦の間にぎくしゃくした関係になった。 Після сварки стосунки між подружжям стали досить напруженими.
そろそろ	[soro-soro] прислівник Незабаром, невдовзі, скоро; зараз, ось-ось; настав час; уже пора (про стан, коли щось має відбутися чи трапитися через короткий проміжок часу; про необхідність щось зробити негайно). ~ <small>お</small> 起きる、 <small>はじ</small> 始める、 <small>み</small> 身を <small>かた</small> 固める おれもそろそろ結婚しないとイケないかなあ。誰か適当なのはないかなあ。

	<p>Мені вже час одружуватись, чи не знаєш ко-го-небудь гідного уваги для мене?</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> そろっ、そろり</p>
どろどろ	<p>[doro-doro] прислівник</p> <p>Дуже брудний; у багнюці; заболочений (про щось надзвичайно брудне /речі, тіло людини, <i>(перен.)</i> душу, характер, стосунки між людьми тощо/).</p> <p>～に、なる;～だ</p> <p>夫<small>おつと</small>のサッカーの試合<small>しあい</small>の後<small>あと</small>、ユニフォームも靴下<small>くつした</small>もどろどろになる。どうして私が洗濯<small>わたしせんたく</small>しなくちゃいけないんだろう。</p> <p>Спортивна форма і шкарпетки чоловіка після футбольних змагань повністю у багнюці. Чому я постійно повинна це прати?</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> とろとろ、どろっ、どろり、どろん</p>
ぴん	<p>[pin] прислівник</p> <p>Інтуїтивно відчути; отримати (мати) враження; спадати на думку (про думки та враження людини, які за певних обставин швидко змінюються чи зовсім зникають).</p> <p>～と、感じる、くる</p> <p>浮気<small>うわき</small>をしているのは、夫<small>おつと</small>の態度<small>たいど</small>でぴんと来<small>き</small>て、すぐわかった。</p> <p>З поведінки чоловіка інтуїтивно відчула, що він зраджує.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴーん、ぴんぴん</p>

5.1.2. 家族 Сім'я (родина)

こっそり	<p>[kossori] прислівник</p> <p>Крадькома, нишком, нишком, потайки, приховано; зісковзнути, піти непоміченим (про дії людини).</p> <p>～(と)、盗む、見る</p> <p>いくら親でもこっそり娘の日記を読むなんて、ひどい。</p> <p>Навіть, якщо ви й батьки, читати крадькома щоденник доньки – це жахливо!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> こそつ</p>
すくすく	<p>[suku-suku] звук, прислівник</p> <p>Енергійно (зростати), швидко (рости), до-рослішати (про дітей, рослини тощо).</p> <p>～(と)、育つ</p> <p>子どもがすくすく元気に育つように願っています。</p> <p>Молюсь, щоб дитина швидко росла і була здоровою.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> すっく、さらり</p>
すっきり	<p>[sukkaḡi] прислівник</p> <p>Усе, повністю, вкрай, від «А» до «Я»; зовсім; без залишку (про стан повноти, вичерпності, повного задоволення тощо).</p>

	<p>～、大きくなる、忘れる <small>むすめ</small>娘さんも<small>おお</small>大きくなって、すっかりきれいになりましたね。 Донька подорослішала і стала дуже гарною.</p>
すやすや	<p>[suuz-suya] прислівник</p> <p>Спокійно спати, мати приємний сон, солодко спати (про стан людини під час приємного та спокійного сну).</p> <p>～(と)、眠る 子どもたちは、すやすや眠っている。 Так солодко сплять діти!</p>
そっくり	<p>[sokkuri] прислівник</p> <p>1. Тотожний, такий самий, ідентичний, «один в один»; незмінний, безперемінний, залишений недоторканим (про безперечну тотожність чогось чи когось; про стан чогось, що залишилося без змін).</p> <p>～なくす、使ってしまう 父からもらった土地などの遺産は、そっくりそのまま、息子に残すつもりです。 Маю намір передати сину цю саму земельну ділянку, яку я отримав у спадщину від батька.</p> <p>2. Схожий, подібний, «як дві краплі води» (про стан схожості предметів, людей, істот).</p> <p>～だ、な、の</p>

	<p>電話^{でんわ}で話す^{はな}とあなたの声^{こゑ}は、亡^なくなったお母さんとそっくりね。 По телефону твій голос дуже схожий на голос твоєї покійної матері.</p>
ちくちく	<p>[chiku-chiku] прислівник</p> <p>Пронизливо боліти; пекти, колоти (неначе голками) (про відчуття гострого фізичного /шкіра, очі/ чи психологічного /серце, душа/, болю, схожого на багаторазове поколювання голками).</p> <p>～(と)、いやみを言う^い 毎日^{まいにち}、姑^{しゅうとめ}にちくちくいやみを言^いわれて、いやになる。 Кожного дня теща, мов голками, коле словами, уже остогидло!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちくつ、ちくり、ちくん</p>
ちょちょこ	<p>[choko-choko] прислівник</p> <p>Тюпати, топати; пересуватися дрібними кроками; ходити потихеньку (про ходу дитини, старої людини).</p> <p>～(と)、歩き^{ある}まわ^{まわ} 赤ちゃん^{あか}も一歳^{いちさい}ぐらいになるとちょちょこ歩き^{ある}出す^だ。 Десь у рік немовля починає потихеньку ходити.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちょこまか、ちょこん</p>

てきぱき	<p>[teki-paki] прислівник</p> <p>Вправно, майстерно, уміло, вдало (про дії, рухи людини).</p> <p>～(と)、^{はたら}働く、^し指示する、^{こた}答える; ～している</p> <p>お母^{かみ}さんはいつも、仕事^{しごと}も家事^{かじ}もてきぱき片^{かた}付^づけてしまう。</p> <p>Мати завжди поворотка – і в роботі, і в домашніх справах.</p>
どたばた	<p>[dota-bata] звук, прислівник</p> <p>Шумно, галасливо; борючись, ударяючись (про звук, що виникає при боротьбі, зіткненні людей чи тварин, які хаотично рухаються, поспішають і через це стикаються один з одним чи з іншими предметами; про стан хаотичних рухів людей, тварин).</p> <p>～(と)、^{はし}走り^{まわ}回る、^{さわ}騒ぐ; ～する</p> <p>子ども^こたちが、ドタバタ走り^{はし}回るし、けんかもするので、うるさい。</p> <p>Обридло, бо шумно: діти бігають туди-сюди, б'ються між собою.</p> <p><i>Близьке за значенням: どたんばたん</i></p>
とんとん	<p>[ton-ton] звук, прислівник</p> <p>Тук-тук! (стукіт, звук, що утворюється при ударах об тверді речі, деревину тощо).</p>

	<p>～(と)ノックする、たたく お祖母さんの肩をとんとんとたたいて、マッサージする。 Постукую по плечах бабуся: роблю їй ма-саж.</p>
<p>はきはき</p>	<p>[haki-haki] прислівник</p> <p>Чітко, зрозуміло, прозоро, ясно; прямо, відверто, відкрито, незамасковано, неприховано (говорити, висловлюватися) (про висловлення думок, декларацію власної позиції тощо).</p> <p>～(と)、話す、返事をする; ～している 隣の子どもは、はきはき返事をするのに、うちの子はあいさつもできない。 Сусідська дитина дуже чітко відповідає, а наша навіть привітатися не може.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> てきぱき、ちゃん</p>
<p>ぴんぴん</p>	<p>[pin-pin] звук, вигук, прислівник</p> <p>Бадьорий, сповнений здоров'я і життєвої сили; бути при доброму здоров'ї; бути жвавим і здоровим; бути як огірочок (про здоровий, бадьорий та енергійний стан людини).</p> <p>～(と)、元気だ、している うちのお祖父ちゃんは、病気になって死ぬかと思ったら、元気になってぴんぴんしている。</p>

	<p>Думав, що дідусь помре, коли захворів, але він одужав і зараз виглядає бадьорим, немов огірок!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びんびん、ぴん、ぴーん、びん、びーん</p>
めつきり	<p>[mekkiri] прислівник</p> <p>Помітно, на очах, усе більше і більше (про стан помітної зміни, переміщення, спаду, процвітання, прогресу чи регресу тощо).</p> <p>～(と)、変わる、きれいになる、衰える、歳を取る</p> <p>母は、最近めつきり歳を取って、目も耳も遠くなってきました。</p> <p>Мати помітно постарішала останнім часом: і сліпа стала, і глуха.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> すっかり</p>
よぼよぼ	<p>[yobo-yobo] прислівник</p> <p>Старезний, дряхлий, немічний, недужий (про стан немічності від старіння; про істоту, що не має сил рухатися тощо).</p> <p>～だ; ～の; ～している</p> <p>うちの祖父さんは、もうよぼよぼだと思っていたんだけど、ダンスを踊ったら上手だったよ。</p> <p>Вважав дідуся дряхлим та немічним, але коли він почав танцювати, то був неперевершений.</p>

5.1.3. 冠婚葬祭 Церемонії

<p>あいあい</p>	<p>[ai-ai] прислівник</p> <p>Спокійно, тихо, поволі, повільно, неквапом, помалу-малу (про відчуття людини, що не турбується, заспокоїлась).</p> <p>和氣<small>わいき</small>~とした生活<small>せいかつ</small>、家庭<small>かてい</small></p> <p>結婚<small>けっこん</small>したら、和氣<small>わいき</small>あいあいとした明<small>あか</small>るい家庭<small>かてい</small>を作<small>つく</small>りたいです。</p> <p>Після одруження помалу-малу хочу побудувати гарну (Досл.: світлу) родину.</p>
<p>きちっ</p>	<p>[kichit] прислівник</p> <p>Відмінно, «на всі 100», без недоліків, бездоганно (про зовнішність людини, одяг; стан речей, справ тощо).</p> <p>~と、する</p> <p>結婚<small>けっこん</small>式<small>しき</small>や葬<small>そう</small>式<small>しき</small>はきちつとした服<small>ふく</small>で行くのが常識<small>じょうしき</small>ですよ。</p> <p>На весіллі та похороні слід мати бездоганий вигляд.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かちつ、かつちり、きちん、きっちり、ちゃん</p>
<p>きちん</p>	<p>[kichin] прислівник</p> <p>Без порушень, без зауважень, відмінно, бездоганно (про стан охайності та відповідності одягу наявним вимогам, порядок, стан приміщення тощо).</p>

	<p>～と、する、片付ける 結婚式<small>けつこんしき</small>や葬式<small>そうしき</small>はきちんとした服<small>ふく</small>で行く<small>い</small>のが常識<small>じょうしき</small>ですよ。 На весілля та похороні слід мати бездоганний вигляд. <i>Близькі за значенням:</i> きちつ、きちんきちん、きっちり</p>
<p>ごたごた</p>	<p>[gota-gota] прислівник Безлад, плутанина; заплутано, у безладі (про стан речей, що накопичились природним шляхом та викликають труднощі). ～している 葬式<small>そうしき</small>でごたごた<small>ごたごた</small>しているときに、手伝<small>てつだ</small>いもしないで文句<small>もんく</small>ばかり言う<small>い</small>う親戚<small>しんせき</small>がいる。 Є родичі, які на похороні, замість допомоги, лише скаржаться і заважають. <i>Близькі за значенням:</i> ごちやごちや</p>
<p>さらさら</p>	<p>[sara-sara] звук, прислівник Майстерно, вправно писати; легко говорити, промовляти з легкістю, без зусиль (про промову, яку людина виголошує без жодних зусиль /легко, природно/; про майстерне написання чогось тощо). ～(と)、書く あの人は書道<small>しよどう</small>が上手<small>じょうず</small>だから、年賀状<small>ねんがじょう</small>も筆<small>ふで</small>でさらさらと書<small>か</small>けるんですよ。</p>

	<p>Він дуже вправний у каліграфії, тож на Новий рік без зусиль пише пензликом безліч карток з вітаннями.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さらっ、さらり</p>
そっ	<p>[sot] прислівник</p> <p>Залишати без змін; як було; як є; недоторканно.</p> <p>〜と、しておく</p> <p>お誘い^{まそ}はありがたいのですが、突然^{とつぜん}の不幸^{ふこう}でしたので、今はそっ^{いま}としておいてください。</p> <p>Хотів подякувати за запрошення, але раптом відчув себе не дуже щасливим, тому не чіпайте мене зараз.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> そーっ、やんわり</p>
ちゃん	<p>[chuan] прислівник</p> <p>Досконало, відповідно; згідно з критеріями, згідно з вимогами; як заведено, як слід (про відповідність традиції, стандарту; налагодженість, упорядкування; про одяг, зовнішній вигляд, манери, поведінку тощо).</p> <p>〜と、あいさつする、する</p> <p>葬式^{そうしき}には、ちゃんとした服^{ふく}を着^きて行^いかなければ失礼^{しつれい}ですよ。</p> <p>На похорон слід приходити у відповідному одязі, інакше (це буде виглядати) неввічливо.</p>

	<p><small>だいがくせい</small> 大学生なんだからちゃんとあいさつぐらいは、できないといけない。 Студенти повинні хоча б вітатися належним чином.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> きちつ、きちん</p>
<p>ばたばた</p>	<p>[bata-bata] прислівник</p> <p>Раз-раз і готово; жваво, проворно, моторно, дуже швидко (про швидкі послідовні дії); бути дуже зайнятим (заклопотаним).</p> <p>～する <small>そうしき あと</small> 葬式の後、ばたばたしておりますて、お礼<small>れい</small>のごあいさつが遅<small>おそ</small>れました。 Після похорону був дуже зайнятий через клопоти і навіть не встиг висловити гостям подяку.</p>
<p>ばっちり</p>	<p>[batchiri] прислівник</p> <p>Чітко і швидко зроблений; без помилок та затримок; на відмінно, ідеально (про чіткі скоординовані дії, що не допускають промахів і помилок, стан ідеально виконаної дії).</p> <p>～(と)、できる;～だ <small>けっこんしき じゅんび</small> 結婚式の準備は、ばっちりできていますから、安心<small>あんしん</small>してください。 Можете бути спокійні: усі приготування до весілля зроблені на відмінно.</p>

5.1.4. 家庭の日常 Щоденний побут

<p>きやーきやー</p>	<p>[gya:-gya:] вигук, прислівник</p> <p>Голосно вити, голосити без причини, плакати, кричати; «кричати, мов різаний» (про тварин, людей, їхнє виття чи крик, що викликає неприємні почуття)</p> <p>～(と)、騒ぐ、泣き叫ぶ</p> <p>パーティーをしているのか、^{ばんおそ}晩遅くまで^{となり}隣の部屋が、ギヤーギヤーうるさくて迷惑だ。 Чи в них там вечірка, чи ще щось, але в сусідній кімнаті завжди стоїть крик до пізньої ночі. Це так заважає!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きやーきやー、ぎやー、ぎやつ</p>
<p>ごたごた</p>	<p>[gota-gota] прислівник</p> <p>Бути в розладі, сваритися, сперечатися; викликати проблеми чи труднощі, бути в замішанні, сум'ятті; бути в конфліктному стані (про людські стосунки).</p> <p>～もめる、争う</p> <p>^{かぞくぜんいん}家族全員がごたごたけんかしている^{ばあい}場合ではない。みんなで^{きょうりやく}協力したらどうですか。</p> <p>Не час усієї сім'ї сваритися. Чи не слід нам усім об'єднатися?</p>

	<i>Близькі за значенням:</i> ごったごった、ごし やごしや、ごちゃごちゃ、ごてごて
ごろごろ	[gogo-gogo] звук, прислівник Байдикувати, проводити час без роботи, валяти дурня, марнувати час (про стан людини при бездіянні, ледарюванні). ~(と)、暮らす; ~する 休みの日でも家でごろごろしないで、お母さんの手伝いぐらいすればいいのに。 Навіть якщо це й вихідний день, не валяй дурня, хоча б матері допоможи! <i>Близькі за значенням:</i> ごろっ、ごろり、ごろん
じっくり	[jikkuri] прислівник Без поспіху, ретельно, уважно, спокійно; розважливо, вдумливо; «сім разів відміряти – один раз відрізати»; «десять разів подумати перед тим, як зробити» (про серйозне ставлення до дій, вчинків, міркувань тощо; про вдумливий підхід до чогось). ~(と)、考える、煮込む 休みの日は誰にもじゃまされずに、じっくり好きな音楽が聞きたいんですね。 Я хочу у вихідні спокійно послухати улюблену музику, щоб мене ніхто не турбував.
のんびり	[nonbiri] прислівник Безтурботно, із легкістю, безжурно, безклопітно; спокійно, повагом; безпристрасно,

	<p>індіферентно, апатично, байдуже (про душевний та фізичний стан людини, що відзначається спокоєм і рівновагою).</p> <p>~(と)、過ごす、育て; ~する 週末はのんびりテレビでも見ながら、休みます。 У вихідні дні безтурботно відпочиваю, дивлячись телевізор.</p>
<p>ぱーっ</p>	<p>[pa:t] прислівник</p> <p>Раптово зникати, швидко щезати; раз і нема (про гроші, товари, речі тощо).</p> <p>~(と)、なくなる、使ってしまう; ~だ 給料をもらっても、すぐに、ぱーっと使ってしまうので貯金がない。 Не маю жодних заощаджень, бо зарплатню витрачаю відразу після її отримання.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱー、ぱっ、ぱー、ぱーっ、ぱっ</p>
<p>ぴん</p>	<p>[pin] прислівник</p> <p>Різко підстрибнути, різко підвестися (піднятися, підскочити); підвищення, стрибок (про вартість, кількість, температуру; попит, популярність тощо).</p> <p>~と、跳ね上がる 九月になって物価指数がぴんと跳ね上がり、家計にも影響が出てきました。</p>

	<p>У вересні індекс товарних цін різко підстрибнув, це вплинуло й на сімейний бюджет.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴーん、ぴんぴん</p>
ぼちぼち	<p>[bochi-bochi] прислівник</p> <p>Поступово, мало-помалу, потроху, потрошку, поволі, помаленьку (просуватися, наблизитися) (про стан повільного наближення до чогось).</p> <p>～だ; ～の</p> <p>「お久しぶりです。いかがですか。」 「まあ、ぼちぼちやっています。」</p> <p>– Давно не бачились! Ну, як ви?</p> <p>– Та помаленьку просуваюсь.</p> <p>会社をやめた後<small>あと</small>も、ぜいたくをしなれば、ぼちぼちの生活<small>せいかつ</small>はできるだろう。</p> <p>Навіть якщо звільнитися з компанії, якщо не дуже розкошувати, мало-помалу прожити можна!</p>
ゆっくり	<p>[yukkuri] прислівник</p> <p>1. Повільно, нешвидко, неспішно, неквапливо, неквапом, потихеньку, потроху (про неспішні дії та рухи людей, механізмів тощо).</p> <p>～(と)、動く<small>うご</small>く、歩<small>あ</small>く; ～している</p> <p>「もうちょっと、ゆっくりしていたださいよ。」 「いえ、もう遅<small>おそ</small>いですから、帰<small>かえ</small>ります。」</p> <p>– Ще трошки, не варто поспішати!</p> <p>– Ні, уже дуже пізно, я піду.</p>

	<p>2. Спокійно, неквапом; розслаблено, вільно (про проведення часу; спокійний і безтурботний відпочинок тощо).</p> <p>～(と)、休^{やす}む、眠^{ねむ}る、する どうぞ、ごゆ^{やす}っくりお休^{やす}み下^{くだ}さい。 Будь ласка, спокійно відпочивайте!</p>
ゆったり	<p>[yuttari] прислівник</p> <p>Неспішний, стриманий, спокійний, легкий; розмірений; вільний, просторий (про поведінку людини, її почуття чи стан, коли є вдосталь часу, простору, свободи).</p> <p>～(と)、している <small>まいにちいそが</small>毎日忙しい。もつとゆ^{やす}ったりとした生活^{せいかつ}がしたいなあ。 Щодня (я) дуже зайнятий. А як (мені) хочеться більш спокійного життя!</p>
よれよれ	<p>[yore-yore] прислівник</p> <p>Старий, потертий, зношений, ветхий; м'ятий, зім'ятий, як пожований (про одяг, вироби з тканини тощо).</p> <p>～に、なる; ～だ; ～の <small>せんたく</small>洗濯したら、私^{わたし}の大好きなスカートが、よれよれにな^{だいず}っちゃったのよ。 Після прання моя улюблена спідниця стала як пожована.</p> <p><i>Близьке за значенням: よれっ</i></p>

5.2. 教育 Освіта

<p>がりがり</p>	<p>[gari-gari] прислівник</p> <p>Зосереджено, сконцентровано; уважно (про безпосередню увагу до чогось).</p> <p>～と、^{はたら}働く、^{べんきょう}勉強する</p> <p>^{あさ}朝から^{ばん}晩まで、^{つぐえ}机にかじりついてがりがり ^{じゅけんべんきょう}受験勉強ばかりしては、^{からだ}体を^{こわ}壊してしま いますよ。</p> <p>Аж захворів через повну зосередженість на підготовці до іспитів з ранку до ночі.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> がっがつ</p>
<p>きっちり</p>	<p>[kicchiri] прислівник</p> <p>Згідно з домовленістю, відповідно до угоди; без нестачі; чітко, точнісінько; без помилок, без недоліків (про кількість часу, грошей тощо).</p> <p>～^{はら}払う、^{かたづ}片付ける、～^お終わらせる</p> <p>^{しゅくどい}宿題は、^だ出された日に^ちきっちりやっ てしま う。</p> <p>(Завжди) роблю домашнє завдання точнісінько в день його отримання.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎっちり、ぎっしり、きっかり、きちきち</p>
<p>ぐっ</p>	<p>[gut] прислівник</p> <p>Різко /несподівано/ змінитися (для вираження великої відмінності між звичним і тим, що трапилось).</p>

	<p>～と、^あ上がる、^さ下がる、^く増える、^へ減る あの学生は、成績が最近急にぐっと上がってきた。 У того студента значно зросли показники успіхів у навчанні.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐーっ、ぐぐっ、ぐっぐっ、ぐい、ぐいつ</p>
<p>ぐんぐん</p>	<p>[gun-gun] прислівник</p> <p>1. Енергійно, неухильно; швидко, стрімко (про рухи, дії людини, пов'язані з просуванням, а також швидкий рух води, повітря, предметів тощо).</p> <p>～(と)、^{すす}進む 勉強はできるときにぐんぐん先に進んでやっておかないと、後で後悔しますよ。 У час, коли є можливість навчатись, треба неухильно це зробити, бо потім жалкуватимеш.</p> <p>2. Несподівано мінятися; безперервно змінюватись; прогресувати; рости (про успіхи людей, буяння рослин тощо).</p> <p>～(と)、^の伸びる あの学生は、最近成績がぐんぐん伸びてきましたね。 За результатами навчання той студент останнім часом швидко прогресував.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐいぐい、ぐっぐっ、ぐん、ぐーん</p>

<p>けちよんけち よん</p>	<p>[kechon-kechon] прислівник</p> <p>Бути повністю розбитим; програти; бути жорстоко розкритикованим (знищеним); критикувати, нищити; ганьбити, паплюжити (про стан програшу, моральне чи фізичне приниження людини, спортивної команди, ідеї, події, твору тощо).</p> <p>～に、けなす、批判^{ひはん}する; ～だ あの先生^{せんせい}ちょっと厳^{きび}しすぎるよ。いくらで きの悪い^{わる}レポートでもあんなにけちよんけ ちよんに、けなさなくてもいいのに。 Цей викладач занадто суворий. Хай яким би поганим не був мій реферат, але не варто так ганьбити людину!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> けちよん</p>
<p>さっぱり</p>	<p>[sappari] прислівник</p> <p>1. Повністю, взагалі (для позначення повної відсутності чогось).</p> <p>～できない、わからない、ない; ～だ 英語^{えいご}は得意^{とくい}ですが、数学^{すうがく}はさっぱりなんです。 Англійська мова мені дається легко, а математика – взагалі ніяк.</p> <p>2. Забутий; пустий; такий, що втратив попит, клієнтів (про стан речей, які втратили популярність; спустілий, без відвідувачів тощо).</p>

	<p>～いない、来ない、出席しない あの^{がくせい}学生、さっぱり^{じゆきやう}授業に出席^{しゆつせき}しなくなつたんですが、どうしたんでしょうか。 Що трапилось? Той студент взагалі не з'являється на заняття?</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> すっかり</p>
しっかり	<p>[shikkari] прислівник</p> <p>Достатньо, досить; вистачати, задовольняти (про задовільний стан речей, достатню тривалість дії, кількість грошей тощо).</p> <p>～(と)、答^{こた}える、覚^{おぼ}える、書^かく、読^よむ これは大切^{たいせつ}ですから、しっかり覚^{おぼ}えてください。 Оскільки це важливо, дуже добре запам'ятайте.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かつちり、きつちり</p>
すらすら	<p>[sura-sura] прислівник</p> <p>Плавно; гладесенько-рівнесенько, із легкістю, безперешкодно, вільно (про дію, що відбувається без зайвих зусиль /продуктивна розмова, швидке читання; легке пересування, перенесення речей тощо/).</p> <p>～(と)、読^よむ、できる 英語^{えいご}を勉強^{べんきやう}して、会話^{かいわ}がすらすらできるよ うになりたいな。 Вивчаю англійську та хочу навчитися вільно нею спілкуватися.</p>

	<i>Близькі за значенням:</i> すらっ、すらり
すらり	<p>[surari] прислівник</p> <p>Легко витягнути, проковзати; вирішити з легкістю, владнати одним рухом (про речі, що витягують із чогось; (перен.) про легке вирішення проблеми, швидку відповідь на запитання тощо).</p> <p>〜と、<small>こた</small>答える、かわす</p> <p><small>わたし</small>私<small>かれ</small>の<small>あたま</small>彼は<small>あたま</small>頭<small>が</small>いいから、<small>むづか</small>難<small>し</small>しい<small>もんどうい</small>問題もす らりと<small>こた</small>答えてしまうんです。</p> <p>Мій хлопець розумний, а тому з легкістю відповідає на складні питання.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i>すらっ、すらっ、すらすら</p>
すれすれ	<p>[sure-sure] прислівник</p> <p>Упритул, щільно; ледь-ледь; на межі (про стан речей, час, що наблизилися до межі).</p> <p>〜で、<small>にゅうがく</small>入学する、<small>ごうかく</small>合格する</p> <p><small>ごうかく</small>合格すれすれで<small>にゅうがく</small>入学したんですが、がんば って<small>い</small>良い<small>せいせき</small>成績で<small>そつぎょう</small>卒業しました。</p> <p>Був на межі провалу при вступі, але дуже старався і зрештою закінчив університет із гарними оцінками.</p>
だらだら	<p>[dara-dara] прислівник</p> <p>Гаяти час за дурницями; робити щось без будь-якої мотивації (про час, життя людини тощо).</p>

	<p>~(と)、^す過^ごす、^い生^きる; ~する あいつは勉強^{べんきょう}もしないで、ゲームとかアニメとかただだらだら時間^{じかん}をつぶしているだけなんだよ。 Той зовсім не навчається, а лише гає час за комп'ютерними іграми та аніме.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> たらたら、だらっ、だらり、だらん</p>
どきどき	<p>[doki-doki] звук, прислівник</p> <p>Напружено, насторожено; схвильовано; нервово, знервовано; «серце колотиться» (про стан людини /серця, душі/ при переживанні, хвилюванні, несподіванці, переляку тощо).</p> <p>~する もうすぐ合格発表^{ごうかくはつひょう}がある。どきどきするよ。 Серце колотиться, бо скоро оголосять оцінки.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どきっ、どっきん、どきり、どきん</p>
どっさり	<p>[dossari] прислівник</p> <p>Багато, чимало, повно; безліч; незліченна кількість (про велику кількість людей чи речей).</p> <p>~(と)、たまる、ある、とれる 宿題^{しゅくどがい}をどっさり出^だされたので、日曜日^{にちようび}は遊^{あそ}</p>

	<p>びに行けないよ。 Нам задали незліченну кількість домашніх завдань, тож погуляти в неділю не вийде.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> どさっ</p>
どんどん	<p>[don-don] прислівник</p> <p>Поступово, поволі, мало-помалу, крок за кроком (про поступові дії людини, зміну стану речей; рух, просування тощо).</p> <p>～(と)、増える、大きくなる、減る、進む わからないことがあったら、何でもどんどん質問してください。 Якщо виникатиме щось незрозуміле, не зволікаючи, запитуйте.</p>
ぴかぴか	<p>[rika-rika] прислівник</p> <p>Блищати від новизни, бути зовсім новим; бути одягненим у новеньке (про речі, меблі, інструменти тощо; також використовується для опису людини, яка вперше виходить на роботу, в школу тощо і виглядає новою та свіжою, одягнуною з голочки).</p> <p>ぴかぴかの一年生たちが、小さな体に大きなランドセルを担いで学校へ行く。 Одягнені в усе новеньке, першокласники йдуть до школи, такі маленькі, але з величезними рюкзаками.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぴっかぴっか</p>

<p>びしびし</p>	<p>[bishi-bishi] звук, прислівник</p> <p>Суворо, вимогливо, вибагливо, неухильно, строго, безжально (щось робити чи змушувати когось щось робити).</p> <p>～(と)、きたえる、仕込む、取り立てる、取り締まる</p> <p>新体操の選手たちは、子ども^{こども}のころから、コーチにびしびしきたえられてきたので、このくらいの練習^{れんしゅう}は何でもありませんよ。Наші художні гімнастки з раннього дитинства суворо загартовані тренером, тому таке тренування для них не складне!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びしびし、びしっ</p>
<p>ぴん</p>	<p>[pin] прислівник</p> <p>Напружено, натягнуто; критично (про стан, почуття людини, атмосферу).</p> <p>～と、張りつめる</p> <p>日本語能力試験 N1^{にほんごのうりよくしけん}の会場^{かいじょう}は、ぴんと空気^{くうき}が張りつめていた。</p> <p>В аудиторії, де проходив державний іспит на знання японської мови першого рівня, відчувалася напружена атмосфера.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴーん、ぴんぴん</p>
<p>べちゃべちゃ</p>	<p>[bechya-bechya] прислівник</p> <p>Неспинно балакати, вести нескінченні балачки, теревенити, базікати (про нескінченні розмови).</p>

	<p>～(と)、しゃべる <small>さいきん</small> <small>じゆぎょうちゆう</small> 最近<small>さいきん</small>は授業<small>じゆぎょうちゆう</small>中に、べちやべちや話<small>はな</small>す学生<small>がくせい</small>が <small>おお</small> 多<small>おお</small>くなりました。</p> <p>Останнім часом все більше студентів на заняттях тільки те й роблять, що балакають.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> পেচাযেপেচা, বেচা বেচা, বেচাকুচা, বেচাফ, বেচা য়া, পেচাযন</p>
<p>ぺらぺら</p>	<p>[pera-pera] прислівник</p> <p>Вільно говорити, добре володіти (мовою), «щебетати мов рідною» (про гарне володіння іноземною мовою).</p> <p>～(と)、話<small>はな</small>す; ～だ <small>えいご</small> <small>どいつご</small> 英語<small>えいご</small>もドイツ語<small>どいつご</small>もぺらぺらだけど、書くの <small>にがて</small> は苦手<small>にがて</small>です。</p> <p>Вільно володію й англійською, і німецькою розмовною, але письмовою – погано.</p>
<p>ぼつぼつ</p>	<p>[botsu-botsu] прислівник</p> <p>Помаленьку, мало-помалу, потроху, потрошки; не поспішаючи, поволі; час ... (щось робити, рухатись, починати дії тощо).</p> <p>～始<small>はじ</small>める、終<small>お</small>わらせる、やっ<small>お</small>ってしまう <small>そつろん</small> <small>はじ</small> <small>ろんぶんしんさ</small> 卒論<small>そつろん</small>をぼつぼつ始<small>はじ</small>めないと、論文<small>ろんぶんしんさ</small>審査<small>ま</small>に間 <small>あ</small> に合<small>あ</small>わないよ。</p> <p>Якщо не починати потроху писати дипломну роботу, можна не встигнути до захисту.</p>

	<p><i>Близьке за значенням:</i> ぼちぼち</p>
ぼつぼつ	<p>[potsu-potsu] прислівник</p> <p>Поривчасто, ривками, із перервами; іноді; скудно, подекуди (дії з проміжками в часі, із перервами між рухами; стан невеликої кількості чогось).</p> <p>～(と)、^{のこ}残る、^{やす}休む</p> <p>あの学生は、特に欠席が多いというわけではないけど、ぼつぼつと^{やす}休んでるね。</p> <p>Сказати, що в того студента забагато пропусків не можу, але іноді він прогулює.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼつぼつ、ぼつつ、ぼつり、ぼつん</p>
ぼろぼろ	<p>[bogo-bogo] прислівник</p> <p>Один за одним (падати, виступати, з'являтися) (про безперервний стан падіння /появи/ чогось /зерно, сльози тощо/; (<i>перен.</i>) про брехню, злочин, недоліки).</p> <p>～(と)、^お落ちる、^こぼれる、^で出る</p> <p>提出された論文は、何かおかしい。よく読むと変なところや矛盾がぼろぼろと出てきた。</p> <p>Надіслана стаття якась дивна. Коли читав, то одна за одною безладно почали з'являтися дивні частини.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼろぼろ、ぼろっ、ぼろり、ぼろん</p>

みっちり	<p>[michchiri] прислівник</p> <p>Щиро; старанно, ретельно, сумлінно, дбайливо; із натхненням (робити щось старанно, докладуючи всіх зусиль для досягнення мети).</p> <p>～(と)、^{ねんしゆう}練習する、^{しごと}仕込む、^{きた}鍛える</p> <p>今日はみっちり^{きょう}と^{ねんしゆう}練習するから、みんながんばれよ。</p> <p>Давайте сьогодні старанно потренуємось усі разом! Докладіть зусиль!</p> <p>最初^{さいしょ}から最後^{さいご}までみっちり^{おし}と^{おし}教えてもらって、大変^{たいへん}助かりました。</p> <p>Дякую, ви дуже допомогли, бо з таким натхненням навчали мене від початку до кінця!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きっちり、しっかり</p>
めきめき	<p>[meki-meki] прислівник</p> <p>Помітно покращуватися, розвиватися на очах, усе більше і більше, краще і краще (стан помітного прогресу та розвитку).</p> <p>～(と)、^{こうじやう}向上する、^{じやうたつ}上達する、^{かいふく}快復する</p> <p>あの学生^{がくせい}は、最近^{さいきん}めきめき^{せいせき}成績^あが上^あがってききましたね。</p> <p>Оцінки того студента помітно покращились останнім часом.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> めっきり</p>

めちやめちや	<p>[metchya-metchya] прислівник</p> <p>Дуже, зовсім (про рівень чогось /висоту, відстань, спроможність, красу тощо/).</p> <p>～に、^{たか}高い、^{とおい}遠い</p> <p>あの大学の^{だいがく}入学試験は^{にゅうがくしけん}めちやめちや^{むづか}難しいですよ。</p> <p>Думаю, що вступні іспити до того університету дуже складні.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> めちやくちや、めっちや</p>
もくもく	<p>[moku-moku] прислівник</p> <p>Зосереджено, зібрано, сконцентровано (робити, працювати) (стан; про зосереджену на чомусь дію людини).</p> <p>～と、^{はたら}働く、^{べんきょう}勉強する</p> <p>どうしたんだろう。あの子、^{なに}何も^い言わずにもくもくと^{べんきょう}勉強してるよ。</p> <p>Що трапилось? Та дитина мовчки і так зосереджено вчиться!</p>

5.3. 仕事、ビジネス Работа, бізнес

あくせく	<p>[aku-seku] прислівник</p> <p>Одержимо, помішано; скажено (про стан людини, яка, окрім головної мети, нічого не сприймає).</p>
------	---

	<p>～(と)、働^{はたら}く、勉強^{べんきょう}する、生^いきる <small>かいしや</small>会社で、毎日^{まいにち}あくせく働^{はたら}いても給料^{きゅうりょう}も安^{やす} いし、出^{しゅっせ}世もできない。もうやめようと思^{おも} っているんです。 Працюю, мов скажений, в компанії, але зарплатня нікчемна та й перспектив росту немає. Думаю, треба звільнитись.</p>
<p>かさかさ</p>	<p>[kasa-kasa] прислівник</p> <p>Сухо; стримано, без емоцій (про манеру розмовляти, поведінку, характер; а також про стосунки, в яких відсутня щирість і сердечність).</p> <p>～する かさかさした人間^{にんげんかんけい}関係^{かんけい}がいやになって、 <small>かいしや</small>会社^{かいしや}を辞^やめました。 Звільнився, бо набридли ці сухі стосунки в компанії.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がさがさ、こそこそ、かさつ、かさり</p>
<p>がっくり</p>	<p>[gakkuri] прислівник</p> <p>Раптово слабшати, руйнуватися, ламатися; занепадати духом (про людський дух, сили, знання); погіршуватися (про стан речей).</p> <p>～(と)、落^{おち}ちる、減^へる 売り^う上げ^{あげ}が急^{きゅう}にがっくり減^へってしまった。 Продажі різко знизилися (погіршали).</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> がくつ、がくり、がくん、がつくん、かつくん、がっかり</p>
がっぼり	<p>[garpori] прислівник</p> <p>Повно, ціла купа, величезна кількість; «литися рікою» (стан отримання великої кількості грошових або інших цінностей водночас).</p> <p>～(と)、もうける</p> <p>株でがっちりもうけられるって言うけど、最後は証券会社ががっぼりもうけるシステムなんですよ。</p> <p>Кажуть, на акціях можна чимало заробити, однак система така, що у підсумку все одно виграють лише компанії – власники цінних паперів.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> がっぼがっぼ</p>
ぎすぎす	<p>[gisu-gisu] прислівник</p> <p>Холодно; недружно; холодний; недружній; відлюдник (про поведінку, стосунки, відношення, мову людини тощо).</p> <p>～(と)、している</p> <p>都会のぎすぎすした人間関係がいやで、故郷に帰りました。</p> <p>Набридло холодне ставлення жителів мегаполісу, а тому повернувся до рідного краю.</p>
きちつ	<p>[kichit] прислівник</p> <p>Точно, чітко, належним чином; відповідально (про час, відповідальну людину, поведінку тощо).</p>

	<p>～と、する、間に合う、そろろ あの人^{ひと}は、仕事^{しごと}もプライベート^ともきちつと してましたから、まさかこんな事件^{じけん}を起こ すなんて思い^{おも}ませんでしたよ。 Навіть не міг подумати, що така відповіда- льна і в роботі, і в особистому житті людина могла спричинити такий інцидент. 借金^{しゅうきん}を全額^{ぜんがく}きちつと返済^{へんさい}してください。 Будь-ласка, погасіть повністю кредит.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> かちつ、かっちり、 きちん、きっちり</p>
<p>きびきび</p>	<p>[kibi-kibi] прислівник</p> <p>Енергійно, жваво, живо; моторно (про поведінку або манеру розмовляти, про стиль читання тощо).</p> <p>～(と)、^{はたら}働く;～する あの人^{ひと}は態度^{たいど}が、いつもきびきびして いて、マネージャーとして最適^{さいてき}だと思^{おも}いま す。 Той чоловік такий енергійний, що йому краще було б стати менеджером.</p>
<p>ぎゃーぎゃー</p>	<p>[gya:-gya:] вигук, прислівник</p> <p>Скаржитися, лягтися (про тривале і набридливе висловлювання невдоволення).</p> <p>～(と)、^{もんく}文句^いを言う、^{さわ}騒^ざぎ立^たてる これは私^{わたし}たちの問題^{もんだい}です。あなたにぎゃー</p>

	<p>ぎゃ一文句をいわれる必要はありません。 Це наша проблема. Вам не слід лаятись.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> きゃーきゃー、ぎゃー、ぎゃっ</p>
<p>ぐいぐい</p>	<p>[gui-gui] прислівник</p> <p>Активно проходити, просуватися; проводити, здійснювати, втілювати (плани, проекти, систему).</p> <p>~(と)、進める、実行する</p> <p>この計画は、社長の許可を得ていますので、遠慮なく、ぐいぐい進めてもらっても大丈夫です。</p> <p>Цей план затверджений начальником, тому без вагань його можна активно втілювати (у життя).</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐい、ぐいつ、ぐっぐっ、ぐんぐん</p>
<p>ぐずぐず</p>	<p>[guzu-guzu] прислівник</p> <p>Вагатися; затягувати з рішенням; тягнути час (про сумніви чи небажання щось робити).</p> <p>~する</p> <p>ぐずぐずしていたら、みんなから遅れてしまうよ。</p> <p>Не вагайся, бо відстанеш від усіх!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐずぐず、ずるずる</p>

<p>ぐちゃぐちゃ</p>	<p>[gucha-gucha] звук, прислівник</p> <p>Роздратовано говорити, бурчати, скаржитися.</p> <p>～(と)、言う 他人のことにぐちゃぐちゃ横から文句を言うのは、やめてほしいんですよ。 Хотілося б, щоб ви припинили бурчати й обговорювати іншу людину.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くちやくちや、ぐしやぐしや、ぐちよぐちよ、ぐちゃつ</p>
<p>くどくど</p>	<p>[kudo-kudo] прислівник</p> <p>Нудити, докучати; діставати (перен.); занудно, докучливо (про багаторазове наплегливе /докучливе, занудне/ повторювання одного й того самого).</p> <p>～(と)、言う、言い訳をする、弁解する くどくど言い訳しても、結局あなたが悪いんでしょ。 Як би ти не нудив зі своїми відмовками, все одно ти винний!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> くだくだ</p>
<p>くるくる</p>	<p>[kuru-kuru] прислівник</p> <p>Суттєво, кардинально, вочевидь; суттєвий (про відчутні наочні зміни погоди, настрою, планів тощо).</p> <p>～(と)、変わる</p>

	<p>あいつの言うことは、いつもくるくる変わるから信用できない。 Усі його слова кардинально різняться, нема чому довіряти.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐるぐる、くるっ、くるり、くるん、ころころ</p>
<p>こそこそ</p>	<p>[koso-koso] прислівник</p> <p>Крадькома, тасмно, нишком (про розмову пошепки, тасмні домовленості тощо).</p> <p>~(と)、かくれる、悪口を言う; ~する あの男はいつも他人の悪口を陰でこそこそ言うから、みんなに嫌われている。 Його не люблять, бо він постійно нишком пліткує про інших.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> こっそり</p>
<p>ごたごた</p>	<p>[gota-gota] прислівник</p> <p>Даремно балакати, марно базікати; неко-рисно, безплідно, без потреби розмовляти (про пусті і зайві розмови, що не сприяють вирішенню справи).</p> <p>~(と)、文句を言う あいつは、いつもごたごた文句ばかり並べて、協力しようという気持ちが全然ない。 Він завжди без потреби лише базікає і зовсім не має бажання хоч чимось допомогти.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> ごったごった、ごし やごしや、ごちゃごちゃ、ごてごて</p>
ごちゃごちゃ	<p>[gochya-gochya] прислівник</p> <p>Заплутано, безладно (про відносини, стосунки, організаційний стан, думки, розмову, сюжетну лінію тощо).</p> <p>~(に)、まじる;~する;~だ</p> <p>あなたの^{はつひょう}発表したことは、事実と個人的な ^{いけん}意見がごちゃごちゃに混ざっていて、何が 言いたいのかよくわかりません。</p> <p>У твоїй доповіді реальність та особисті думки безладно переплутані. Не розумію, що ти хочеш сказати.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> こちゃこちゃ、ご たごた、ごしやごしや</p>
こちょこちょ	<p>[kocho-kocho] прислівник</p> <p>Дотошно, детально, ретельно (про докучливі розмови, запитання, дії людей).</p> <p>~(と)、言う、動き回る</p> <p>うちのお得意^{とくい}さんの間^{あいだ}をこちょこちょ^{うご}動き まわっても、注文^{ちゅうもん}をとることはできない よ。</p> <p>Навіть, якщо надокучливо діставати всіх клієнтів, усе одно неможливо отримати від них замовлення.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> こちょこちょ</p>

<p>こつこつ</p>	<p>[kotsu-kotsu] прислівник</p> <p>Завзято, копітко, ретельно, уперто, не покладаючи рук (про тривалу кропітку роботу чи інші дії людини, установи тощо).</p> <p>～(と)、^{はたら}働く、^た貯める</p> <p>ギャンブルで大金が手に入るなんて夢ですよ。毎日こつこつ^{はたら}働いて、^{すこ}少しずつ^{かね}お金を^た貯めたらどうですか。</p> <p>Виграти джек-пот – це мрія. А не краще поступово збирати гроші, працювати, не покладаючи рук?</p>
<p>こってり</p>	<p>[kotteri] прислівник</p> <p>Серйозно дорікати, дуже докоряти, виглосити догану; «зняти три шкури».</p> <p>～^{あぶら}しかられる、^{あぶら}油をしばられる</p> <p>^{ちゆうもんぬし}注文主からの^{くじよう}苦情は^{ほうこく}報告されていなかった。^{しやいん}社員たちは^{ぶちよう}部長にこってり^{あぶら}油をしばられた。</p> <p>Начальник зняв три шкури з працівників, тому що вони не доповіли про скарги клієнта-замовника.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ごってり、こてこて</p>
<p>ころころ</p>	<p>[kogo-kogo] вигук, прислівник</p> <p>Без зусиль, легко, із легкістю (про безперешкодні дії, рухи, плин подій тощо).</p>

	<p>~(と)、^か変わる あの人^{ひと}の言う^いことはころころ^か変わるから、 信用^{しんよう}できない。 Та людина з легкістю міняє свої слова, а то- му нема їй віри!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くるくる、ころっ、 ころり</p>
<p>さあ</p>	<p>[sa:] вигук</p> <p>1. Та-а-ак! Ну, що ж!</p> <p>~しましょう、やりましょう これ以上^{いじょうかんが}考えても^{こた}答えは出ませんよ。さ あ、できることから^{こた}やっ^ててしまいましょ う。 Навіть, якщо ще більше думати, все одно ві- дповіді не знайдемо. Ну, що ж! Розпочнемо тоді з того, що можемо.</p> <p>2. Мм-м; гм-м.</p> <p>~わかりません えーと、この^{もんざい}問題はですねえ、、、さ あ、、、私の^{わたし}担当^{たんとう}じゃあないので、ちよっ と^{こた}お答えできないんですよ。 Ну, що стосується цієї проблеми... Мм-м..., то оскільки це не в моїй компетенції, я не зможу дати відповіді.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さあさあ、さて</p>

ざっ	<p>[zat] звук, прислівник</p> <p>Грубо; недбало, абияк; поквапно, швидко, поверхнево, як-небудь (про дії та вчинки людини).</p> <p>〜と、した^{すうじ}数字、^{きんがく}金額 見積額^{みつもりがく}はざっと 100万円^{まんえん}ぐらいになりますね。 Якщо приблизно, то сума буде десь мільйон єн.</p> <p><i>Блиькі за значенням:</i> ざー、さーっ、ざざっ、さー、さっ、さーっ、ささっ</p>
さっさ	<p>[sassa] прислівник</p> <p>Швидко, моторно, живо, жваво (про вправні дії людини; легкі та швидкі рухи без затримки).</p> <p>〜と、片^{かた}付ける、やる あれこれ^{あれこれ}考えてばかりいないで、さっさとやればいいのに。 Краще швиденько зроби, а не міркуй про те та се.</p> <p><i>Блиьке за значенням:</i> さっ</p>
ざわざわ	<p>[zawa-zawa] звук, прислівник</p> <p>Галасливо, шумно, обурено (кричати); неспокійно рухатись, обурено поводитися (про галас, що виникає при обуренні великої кількості людей одночасно; стан обурення, бурхливу поведінку групи галасливих)</p>

	<p>людей; а також приміщення, місце, сповнене гамору).</p> <p>～(と)、騒ぐ、うるさい; ～する 社長が入ってくると、ざわざわしていた 会議室は急に静かになった。 Коли увійшов директор, гамір у кімнаті для нарад відразу стих. 最近、変なうわさを聞いて、みんなざわざ わしているようだけど、ちょっと冷静にな ってください。 Останнім часом усі обурені через дивні чут ки, але я прошу всіх заспокоїтись!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> さわさわ</p>
<p>じたばた</p>	<p>[jhita-bata] звук, прислівник</p> <p>«Махати після бійки руками»; запізно ме тушитися, без толку боротися; дарма пихкати, марно намагатися щось змінити.</p> <p>～(と)、あわてる、言い訳する; ～する じたばた言い訳しないで、自分が悪かった と謝ったらどうなんだ。 Не варто даремно виправдовуватися: знаєш, що був винен, чому б не вибачитись? これぐらいのことでじたばた慌てるな。 対策はもう考えてある。 Нема жодного сенсу в цій боротьбі. Думаю вже про запобіжні заходи.</p>

<p>じっくり</p>	<p>[jikkuri] прислівник</p> <p>Без поспіху, ретельно, уважно, спокійно; розважливо, вдумливо; «сім разів відміряти – один раз відрізати»; «десять разів подумати перед тим, як зробити» (про серйозне ставлення до дій, вчинків, міркувань тощо; про вдумливий підхід до чогось).</p> <p>～(と)、^{かんが}考える</p> <p>すぐ^{へんじ}返事をしなくてもいいです。冷静^{れいせい}にじっくり^{かんが}考えてから^{えんた}答えてください。</p> <p>Непотрібно відразу відповідати. Дасте відповідь після того, як без поспіху все обміркуюте.</p>
<p>すいすい</p>	<p>[sui-sui] прислівник</p> <p>Гладесенько-рівнесенько; із легкістю; вільно та безперешкодно вести, просувати, вирішувати (справу, проблему тощо).</p> <p>～する、^{すす}進む</p> <p>^{とりひき}取引先も^き乗り気だったので、^{しごと}すいすい^{すす}仕事が進んだ。</p> <p>Через зацікавленість бізнес-партнера робота просунулась гладесенько-рівнесенько.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> すい、すいー、すいっ、すいーっ</p>
<p>ずたずた</p>	<p>[zuta-zuta] прислівник</p> <p>Розривати на шматки, різати на частини, розтягати на клапті, відривати шматочками (про папір, тканину, одяг тощо).</p>

	<p>～に、切り裂く、なる、する <small>ぶちやう</small>部長のせいで、せっかくの計画<small>けいかく</small>がずたずたにされて、つまらないものになってしまった。 Через начальника довгоочікуваний план був поділений на частини і став не цікавим.</p>
すっきり	<p>[sukkari] прислівник</p> <p>Усе, повністю, вкрай, від «А» до «Я»; зовсім; без залишку (про стан повноти, вицерпності, повного задоволення тощо).</p> <p>～、大きくなる、忘れる <small>れんらく</small>連絡するのを<small>わす</small>すっかり忘れていました。 Зовсім забув зв'язатися (повідомити).</p>
すんなり	<p>[sunnari] прислівник</p> <p>Плавно (просуватися), без заперечень, за планом (про перемовини, процес, швидке вирішення проблем).</p> <p>～(と)、受け入れる、認める <small>しゃちょう</small>社長が<small>しゃいん</small>社員たちの<small>ようきゆう</small>要求をすんなり受け入れるとは思えない。 Не думаю, що начальник беззаперечно прийме вимоги працівників.</p>
せいせい	<p>[sei-sei] прислівник</p> <p>Вдихнути повітря; розпрямити плечі; скинути вантаж; відчутти полегшення (стан задоволення після закінчення чогось обтяжливого; стан полегшення після завершення важких справ).</p>

	<p>～する <small>いま がまん かいしや</small> 今まで我慢してたけど、あんな会社なんか <small>や</small> 辞めてせいせいしたよ。 Терпіла до цього часу, а як звільнилась із цієї компанії, немов повітря на повні груди вдихнула!</p>
せかせか	<p>[seka-seka] прислівник</p> <p>Неспокійно, знервовано, метушливо, поспіхом, галасливо (про метушливі дії та поведінку людини, розмову тощо).</p> <p>～(と)、<small>はたら</small>働く、<small>いき</small>る; ～する <small>まいにちあさ</small> 毎日朝から<small>ばん</small>晩までアリのようにせかせか働いて、<small>こころ</small>心も<small>からだ</small>体も<small>つか</small>疲れ切ってしまった。 Морально і фізично (я) дуже втомилася, бо, як мураха, метушусь на роботі з ранку до ночі.</p>
せっせ	<p>[sesse] прислівник</p> <p>Невпинно, безперервно, без відпочинку, невтомно (про працю і дії людини, рух тварин тощо).</p> <p>～と、<small>はたら</small>働く、<small>かね</small>お<small>た</small>金を貯める <small>なま</small> 怠けないで、せっせと<small>まいにちはたら</small>毎日働きなさい。 Не лінуйся і працюй без відпочинку щодня! <small>いま</small> 今までせっせと<small>かね</small>お<small>た</small>金を貯めてきたのに、<small>ぜんぶ</small>だまされて全部とられてしまった。 Мене обдурили і забрали всі гроші, які я невтомно заощаджував до цього часу.</p>

だぶだぶ	<p>[dabu-dabu] звук, прислівник</p> <p>Забгато, повно; більше, ніж потрібно (про кількість рідини, гроші).</p> <p>～(に)、余る あ^かの^い会^{しや}社^か、金^{かね}が^あだ^ぶだ^ぶ余^あつ^まてる^のか、 会^{かい}計^{けい}が^いい^い加^か減^{げん}だ。</p> <p>Чи в тій компанії грошей залишається більше, ніж потрібно, чи там просто бухгалтер працює абияк?</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> たぶたぶ、だぶつ</p>
たらたら	<p>[tara-tara] прислівник</p> <p>Занудливо (розповідати), набридливо (говорити); розтягувати промову (про розмову, промову, занудливу скаргу).</p> <p>～(と)、文句を言う 「こんな仕事もうしたくないよ。給料安いし、、、」「たらたら文句ばかり言わないで早くやれよ。」</p> <p>– Не хочу я робити цю роботу! Ще й заробітна платня маленька....</p> <p>– Не нуди, а швидше роби, що потрібно!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> だらだら、たらっ、たらし、たらん、たらーん</p>
だらだら	<p>[dara-dara] прислівник</p> <p>Без змін, нескінченно, без кінця та краю (про занудливу і тривалу роботу, збори, засідання тощо).</p>

	<p>～(と)、遊ぶ、働く、続く <small>まいしゅう い な かいいぎ つづ</small> <small>まいしゅう い な</small> 毎週意味もなくだらだら会議を続けるより、 <small>いち かげつ</small> 一ヶ月に <small>じかん</small> 1時間だけ <small>しゅうちゅう</small> 集中して <small>ぎろん</small> 議論した ほうが、<small>こうりつてき</small> 効率的だと思<small>おも</small>います。 Вважаю, що буде ефективніше раз на місяць за годину все стисло обговорити, ніж кожного тижня проводити беззмістовні й нескінченні наради. <i>Близькі за значенням: тараたら、だらっ、だらり、だらん</i></p>
<p>ちやほや</p>	<p>[chiyahoya] прислівник Пестливо; розпещено; «носитись як із писаною торбою» (про поведінку розпещеної дитини, дії та вчинки людей тощо). <small>あま</small> ～(と)、甘やかされる、される; ~する <small>しんにゅうしゃいん おんな こ</small> 新入社員がきれいな女の子だからといって、 ちやほやしないで、<small>きびし</small> 厳しく <small>しごと</small> 仕事を <small>おし</small> 教えてください。 Він сказав, що нова співробітниця дуже гарна дівчина, але через це не варто ставитися до неї невимогливо, а слід чітко пояснити зміст роботи.</p>
<p>ちょちょこ</p>	<p>[choko-choko] прислівник Швидко, хутко; моторно; «раз-раз і готово» (про дії, що не займають багато часу та не потребують зусиль). <small>かたづ</small> ～(と)、片付ける、やってしまう</p>

	<p>部長は、小さな事でも自分でちょこちょこやってしまうので、逆に部下たちが働かなくなってしまった。</p> <p>Начальник відділу навіть незначні питання раз-раз і вирішує сам. А підлеглі, навпаки, зовсім припинили працювати.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちょこまか、ちょいちょい、ちょくちょく</p>
<p>どかん</p>	<p>[dokan] звук, прислівник</p> <p>Миттєво, стрімко, скоро, хутко (про швидку енергійну дію людини).</p> <p>〜と、大きいことをする</p> <p>どかんと一発、大きなことをやって、歴史に名前が残るような人間になりたい。</p> <p>Я б хотів увійти в історію якоюсь іскрометною видатною справою.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どかーん、どかつ</p>
<p>どさつ</p>	<p>[dosat] звук, прислівник</p> <p>Купа, безліч, тьма-тьмуца (стан одноразового нагромадження, раптового накопичення великої кількості предметів).</p> <p>〜と、たまる</p> <p>急に同僚が辞めてしまったので、どさつと溜まった仕事をやらされた。</p> <p>Колега раптово звільнився, і цілу купу невиконаної роботи звалили на мене.</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> どさり、どさん、どさどさ、どっさり</p>
どしっ	<p>[doshit] прислівник</p> <p>Незрушно, нерухомо, непорушно (про стан непорушності масивних предметів; людей, які мають твердий намір не відступати, стояти на своєму).</p> <p>~と、している、構える これからは、すぐ仕事を辞めたりしないで、何か一つの事にどしっ<small>こし</small>と腰<small>こし</small>をすえてやっています。</p> <p>Відтепер відразу не буду кидати роботу, а з незрушним зусиллям візьмусь за якусь одну справу.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どしり、どしん、どしどし、どっしり</p>
どたばた	<p>[dota-bata] прислівник</p> <p>Квапливо, поспіхом, наспіх, похапки, хапливо; поспішаючи; метушливо; метушитися (про стан схвильованості людини через певні незакінчені дії, справи, доручення тощо).</p> <p>~(と)、あわてる; ~する 今どたばたしてもしかたない。落ち着いて対策を考えよう。</p> <p>Зараз уже немає сенсу метушитися. Заспокойся, краще давай подумаємо, як вирішити питання.</p>

	<p>みんなでやるのはいいけど、計画性がないからどたばたしてばかりで、結果がない。 Це добре, що ми все робимо гуртом, але без плану виходить одна метушня, а результату нема!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> どたんばたん</p>
とっと	<p>[totto] прислівник</p> <p>Негайно, зараз (же), терміново; швидко (про негайну, невідкладну дію).</p> <p>〜と、やれ、帰れ、去れ 文句ばかり言わないで、とっととやってしまいなさい。 Досить скаржитися, давай швидше закінчуй!</p>
どろどろ	<p>[doro-doro] прислівник</p> <p>Концентрований, густий; липкий, в'язкий; брудний (про густу, в'язку рідину; забруднені речі; (<i>перен.</i>) про непристойне життя, хтиву натуру, розпутство тощо).</p> <p>〜している; ~だ どろどろした人間関係に耐えられなくて、あの会社を辞めました。 Не витримав брудних стосунків між людьми, тому й покинув цю компанію.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どろっ、どろり、どろん</p>

とんとん	<p>[ton-ton] прислівник</p> <p>1. Плавний прогрес, безперешкодний розвиток (про стан поступового розвитку подій, прогресування за певним планом тощо).</p> <p>～(と)、進む、片付く 顧客への提案から契約まで、この案件はとんとん拍子に進んだ。 Цей проект плавно просувався від пропозиції до заключення контракту з клієнтами.</p> <p>2. Рівноцінний, рівноправний, рівнозначний; в однаковому положенні (про однаковий рівень можливостей двох осіб, груп людей чи речей /знань, сили, платіжної спроможності, навичок тощо/).</p> <p>～に、なる; ～だ 今月は支出と収入がとんとんですから、もう少しがんばって売り上げを伸ばしてください。 Цього місяця затрати та доходи однакові, тому, будь ласка, наступного місяця збільшіть рівень продажу.</p> <p><i>Близькі за значенням: どんどん、とん</i></p>
ぬくぬく	<p>[nuku-nuku] прислівник</p> <p>Легко, безтурботно (про стиль життя, проведення часу, дозвілля тощо).</p> <p>～(と)、暮らす、過ごす; ～している</p>

	<p>国内市場で<small>こくないしじょう</small>ぬくぬく<small>す</small>過ごしているだけじゃだめなんです。我<small>わが</small>社<small>しゃ</small>も国外<small>こくがい</small>に進出<small>しんしゅつ</small>するべきだと若い社員<small>わかいしゃいん</small>たちは皆<small>みな</small>、思<small>おも</small>っています。</p> <p>Не варто ніжитись у межах лише внутрішнього ринку. Молоді працівники одноставно вважають, що нашій компанії слід просуватися за кордон.</p>
<p>ばーん</p>	<p>[ba:n] звук, прислівник</p> <p>Чудовий, досконалий, неперевершений, блискучий, незрівнянний, прекрасний (про одяг, архітектурні якості, розташування тощо).</p> <p>～と、<small>おお</small>大きい<small>おおか</small>ことをする、大当<small>おおか</small>たりさせる <small>ちい</small>こんな<small>しごと</small>小さな<small>なに</small>仕事<small>しごと</small>じゃなくて、何<small>なに</small>か<small>お</small>ばーん <small>おお</small>と<small>しごと</small>大きな<small>せいこう</small>仕事を<small>せいこう</small>成功<small>せいこう</small>させてたいなあ。</p> <p>Не в цій нікчемній роботі, а в якійсь великій справі було б добре досягти блискучого успіху!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ばん、ばんばん</p>
<p>はきはき</p>	<p>[haki-haki] прислівник</p> <p>Чітко, зрозуміло, прозоро, ясно; прямо, відверто, відкрито, незамасковано, неприховано (говорити, висловлюватися) (про висловлення думок, декларацію власної позиції тощо).</p> <p>～(と)、<small>はな</small>話す<small>へんじ</small>、返事<small>へんじ</small>をする; ～している <small>しんにゅうしゃいん</small>新入社員<small>きやくさま</small>たちは、お客<small>きやくさま</small>様<small>さま</small>のご質問<small>しつもん</small>にはきは</p>

	<p>きした^{こた}答えができるように、先輩社員^{せんぱいしゃいん}から指導^{しど}されます。</p> <p>Щоб молоді співробітники компанії могли чітко відповісти на запитання відвідувачів, вони отримують указівки досвідчених працівників.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> てきばき、ちゃん</p>
<p>ばさっ</p>	<p>[basat] звук, прислівник</p> <p>Хресь! Шльоп! Хлоп! (звук, що утворюється при зминанні, ламанні чи згортанні тонких і сухих речей (паперу, хмизу, сухого листа тощо).</p> <p>〜と、投げる、置く</p> <p>部長^{ぶちやう}は企画書^{きかくしょ}を机^{つくえ}の上^{うへ}にばさっ^なと投げ出す^だすと、もう一度^{いちど}最初^{さいしょ}から書き直^かすように部下^なに言^いった。</p> <p>Начальник кинув план-пропозицію на стіл і наказав підлеглим переробити все спочатку.</p>
<p>ばたばた</p>	<p>[bata-bata] прислівник</p> <p>Раз-раз і готово; жваво, проворно, моторно, дуже швидко (про швидкі послідовні дії); бути дуже зайнятим (заклопотаним).</p> <p>〜(と)、倒産^{とうさん}する、死ぬ^{しぬ}、移動^{いどう}する、仕事^{しごと}する; 〜する</p> <p>急に^{きゆう}決^きまった出張^{しゅつちやう}は、ばたばた^なと工場^{こうじやう}を訪^{たず}ねて周^{まわ}るだけだった。</p> <p>Через раптове відрядження зміг тільки дуже швидко оглянути завод.</p>

<p>ぱっ</p>	<p>[pat] прислівник</p> <p>Яскравий, блискучий (про зовнішній вигляд, події, новини (часто з негативним відтінком).</p> <p>～と、しない、したこと</p> <p>市長は何でもぱっとしたことが大好きだから、プロジェクトは大きい方がいいと言う。</p> <p>Mer міста дуже любить показні видовища і каже, що слід реалізовувати лише яскраві проекти.</p> <p>新製品の売上げが、ぱっとしないのは、宣伝が良くないからだ。</p> <p>Немає блискучого продажу нового товару, бо погана реклама.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱっ、ぱーっ</p>
<p>はっきり</p>	<p>[hakkiri] прислівник</p> <p>Чітко, розбірливо, ясно, зрозуміло (про текст, висловлювання, стан речей, дії, події тощо).</p> <p>～(と)、わかる、見える、言う、する</p> <p>打ち合わせの後、契約の内容がはっきりしてきた。</p> <p>Зміст угоди став зрозумілим після зустрічі.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くっきり、すっきり</p>

<p>ばっちり</p>	<p>[batchiri] прислівник</p> <p>Чітко і швидко зроблений; без помилок та затримок; на відмінно, ідеально (про чіткі координовані дії, що не допускають промахів і помилок, стан ідеально виконаної дії).</p> <p>~(と)、できる; ~だ <small>こんど けいかく</small> 今度の計画は、ばっちりです。<small>しんぱい</small>心配いりません。 Цього разу план ідеальний. Навіть не хвилюйтеся.</p>
<p>ぱっぱっ</p>	<p>[pat-pat] прислівник</p> <p>Швидко, поспішно; нашвидку, наспіх, поквапом; гарячково (про швидку дію чи розмову, часом необдуману та випадкову).</p> <p>~と、してしまふ、<small>かたづ</small>片付ける、<small>しより</small>処理する、<small>い</small>言う <small>なに</small> 何やってるんだ。こんな<small>かんたん</small>簡単な仕事、<small>しごと</small>ぱっぱとやってしまえ。 Що ти? Таку просту справу робиш поквапом!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱーぱー、ぱっぱ、ぱっ</p>
<p>ばらばら</p>	<p>[bara-bara] прислівник</p> <p>Бути розділеним, розбитим, розрізаним на частини, розкиданим, розрізненим (про речі, які повинні бути цільними, але через певні обставини розділилися, роздробилися тощо /речі; сім'я, родина; погляди, думки/).</p>

	<p>～に、する、^{ぶんかい}分解する、なる;～だ みんなの^{いけん}意見がばらばらで、なかなかまとまらない。 Через те, що всі мають дуже різні прогляди, неможливі будь-які узагальнення.</p>
<p>ばん</p>	<p>[ban] звук, прислівник</p> <p>Упевнено робити, рішуче діяти; зі знанням справи (про чіткі дії впевненої людини).</p> <p>～と、^{いっぽつ}一発、^{おお}大きなことをする、^{はで}派手なことをする 何か^{なに}大きな^{おお}経済政策^{けいざいせいさく}をばんとやって、^{けいき}景気を^よ良くしてほしい。 Як би хотілося, щоб хто-небудь зі знанням справи взявся за економічну систему та підняв економіку!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ばん、ばん、ばん ばん、ばんばん</p>
<p>ひーひー</p>	<p>[hi:-hi:] вигук, прислівник</p> <p>Хм-Хм! У-фу! Стогнати (звук, що видає людина, яка відчуває гострий біль; звук, що створює людина при поїданні чогось пекучого, гострого чи гіркого, а також вдиханні та видиханні повітря).</p> <p>～(と)、^い言う、^な泣く、^お音をあげる あの会社^{かいしゃ}は借金^{しゃくきん}だらけで、社長^{しゃちょう}も社員^{しゃいん}もひーひー^い言っているそうだよ。</p>

	<p>Через купу боргів компанії і її начальник, і робітники аж стогнуть!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ひー、ひーっ</p>
びっしり	<p>[bisshiri] прислівник</p> <p>Битком набитий, повністю заповнений, щільно наповнений (стан щільного заповнення простору людьми чи речами).</p> <p>～(と)、集まる、詰まる、続く;～だ 予定が、今月末までびっしり詰まっている。 До кінця цього місяця у мене щільно заповнений розклад.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎっしり、びっちり</p>
びん	<p>[pin] прислівник</p> <p>Неприйнятний; такий, що не подобається; не викликає задоволення (у заперечній формі означає неможливість відчуття задоволення чи симпатії до чогось).</p> <p>～と、こない どうもこの企画書を読んでも、どうしてこの計画が必要なのがびんと来ないんですよ。 Скільки б (я) не розглядав пропозиції, ніяк не можу зрозуміти необхідність цього плану.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びーん、ぴんぴん</p>

<p>ぴんぴん</p>	<p>[pin-pin] вигук, прислівник</p> <p>Напружений, натягнутий (про почуття, стосунки, атмосферу).</p> <p>～(に)、張りつめる</p> <p>ぴんぴんに張りつめた雰囲気の中で、話し合いが始まった。</p> <p>Розмову розпочали в дуже напруженій атмосфері.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴん、ぴーん</p>
<p>ふーふー</p>	<p>[fu:-fu:] прислівник</p> <p>Задихатися від роботи, мати купу справ, бути заваленим роботою (про стан страждання від великої зайнятості чи кількості справ, які треба зробити).</p> <p>～する、だ</p> <p>こんなにたくさん仕事を押し付けられて、一人でふーふーしながら、やってるんですよ。</p> <p>Працюю майже задихаючись, бо змусили одного робити цілу купу справ.</p>
<p>ぶーぶー</p>	<p>[bu:-bu:] прислівник</p> <p>Бурчати, буркотіти, буркати; бубоніти, буботіти (про нерозбірливе мовлення незадоволеної чимось чи роздратованої людини).</p> <p>～言う</p> <p>あの人は、いつもぶーぶー不満ばかり言う</p>

	<p>が、仕事はできない。 Той чоловік завжди незадоволено бурчить, однак працювати не вміє.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぶつぶつ</p>
ふらふら	<p>[fura-fura] прислівник</p> <p>Мінливий, змінний, непостійний, несталий (про думки, емоції, поведінку людей, їхні почуття, стиль життя тощо).</p> <p>～(と)、変わる、する; ～だ 就職しても気持ち^{きもち}が、ふらふら^{おちづ}落ち着かないようでは、仕事^{しごと}が覚えられないよ。 Незважаючи на те, що знайшов роботу, маю якісь мінливі почуття і ніяк не можу заспокоїтись, тому нічого не запам'ятовую на роботі.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぶらぶら、ふらぶら、ふらり</p>
ぶらぶら	<p>[bura-bura] прислівник</p> <p>Байдикувати, дармувати, бити байдик (про марнування часу людиною).</p> <p>～(と)、暮らす、過ごす、する 就職先^{しゅうしょくさき}が無い^{ない}からと言って毎日^{まいにち}ぶらぶら^らしていないで、何でもい^{なん}いから仕事^{しごと}をしましょう。</p> <p>Не треба байдикувати щоденно, кажучи, що не можеш знайти постійну роботу. Берись за будь-яку роботу!</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> ふらふら、ふらふら、ぶらっ、ぶらり、ぶらん</p>
<p>ぺこぺこ</p>	<p>[peko-peko] прислівник</p> <p>Кланятися, багаторазово нахилити голову; підлабузнюватися, лизоблюдничати, леститися; раболіпствувати, плазувати, принижуватися (про рухи головою для висловлення вдячності; <i>(перен.)</i> (про лестощі, підлабузництво; про стан раболіпства, прислужництва тощо).</p> <p>~ (と)、頭を下げる、おじぎをする、謝る; ~する</p> <p><small>せつきやく</small>接客は<small>きやくさま</small>お客様の<small>まへ</small>前でぺこぺこおじぎすればいいというものではない。おもてなしの<small>きもち</small>気持ちが大切<small>たいせつ</small>です。</p> <p>Обслуговування – це не плазування перед клієнтами. Найважливіше – щирі гостинні почуття!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> পেこっ、পেこり、পেঁকন</p>
<p>ぼーっ</p>	<p>[bo:t] прислівник</p> <p>Неуважний, розгублений, загублений у просторі; <i>(перен.)</i> загальмований; «зanosитись у хмари»; «літати у хмарах»; остовпіло замислитись; нечітко, неясно (про стан загальмованого сприйняття дійсно-сті, навколишніх подій тощо; про стан, коли людина замислилась та пропустила щось важливе; про стан затуманеності /очей, свідомості/).</p>

	<p>〜と、する、なる 最近、^{さいきん} 仕事^{しごと}中^{ちゆう}に^ぼ一^{いつ}つとして^{して}いますが、^{なに}何が^{しんぱいごと}心配^{しんぱい}事^{ごと}でも^もある^ある^るん^んです^すか。 Останнім часом на роботі ти якийсь неуважний. Чи тебе щось тривожить?</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼ一、ぼっ、ぼやぼや、ぼんやり</p>
<p>ほかほか</p>	<p>[hoka-hoka] прислівник</p> <p>Новий, свіженький, щойно зроблений; «з пилу та жару» (про стан новизни).</p> <p>〜だ; 〜の この企画書^{きかくしょ}は、でき^{でき}た^たて^ての^のほかほか^{ほかほか}ですから、まだ^め課長^{かちょう}に^め目^めを^め通^{とお}して^{して}もら^{もら}って^ていま^{いま}せ^せん。 Ця пропозиція щойно надійшла, начальник відділу навіть не встиг ще її переглянути.</p>
<p>ぼかぼか</p>	<p>[roka-roka] прислівник</p> <p>Дірявий, продірявлений; дірчастий, з отворами та пустотами (про речі, що мають на своїй поверхні отвори; <i>(перен.)</i> про вільні місця у залі, пропуски уроків тощо).</p> <p>〜(と)、穴^{あな}が^あ開^あく あんなに^{あんなに}ぼかぼか^{ぼかぼか}仕事^{しごと}を^を休^{やす}む^む社員^{しゃいん}は、うちの^{うちの}会社^{かいしゃ}には^{には}いら^{いら}ない^{ない}よ。 Співробітники, які часто прогулюють роботу, ніколи в нашій компанії не працюватимуть.</p>

<p>ぼけっ</p>	<p>[boket] прислівник</p> <p>Розслаблено, безтурботно (про стан безклопітної або легковажної людини, яка ні про що не думає).</p> <p>～と、ながめる、立つ、する 何^{なに}をぼけっとしてるんだよ。早く^{はや}しろよ。 Чого розслабився? Ану, швидше роби!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼけーっ、ぼけっ、 ぼけーっ</p>
<p>ぼさっ</p>	<p>[bosat] прислівник</p> <p>Байдикувати, даремно гаяти (марнувати) час, нічого не робити (про стан бездіяльності, байдужого ставлення до роботи тощо).</p> <p>～と、する みんな自分で仕事を^{じぶんで しごと}を探^{さが}してるよ。そうやってぼさっとしてたら、あんただけ卒業^{そつぎょう}しても就職^{しゅうしょく}できないよ。 Усі самостійно шукають роботу! Будеш даремно гаяти час – навіть після випуску не влаштуєшся нікуди!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼさーっ、ぼやっ、 ぼやぼや</p>
<p>ほっ</p>	<p>[hot] звук, прислівник)</p> <p>Фу-х! Фу-у-у! Оп! (одноразовий звук, що утворюється при видиханні повітря через стиснені губи).</p>

	<p>～と、息^{いき}をつく、はく 次^{つぎ}から次^{つぎ}へと仕事^{しごと}を押し付けられて、ほっ と一息^{ひといき}つく間^まもない。 То одне, то інше – навантажують на роботі так, що навіть немає часу видихнути.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ほ一、ほ一っ</p>
<p>ぼつぼつ</p>	<p>[botsu-botsu] прислівник</p> <p>Помаленьку, мало-помалу, потроху, по- трошки; не поспішаючи, поволі; час ... (щось робити, рухатись, починати дії тощо).</p> <p>～始^{はじ}める、終^おわらせる、やっ^おてしまう この件^{けん}は、ぼつぼつ終^おわらせてしまっ^てて、 新^{あたら}しいプロジェクトを始^{はじ}めませんか。 На цьому мало-помалу нам дозволили закін- чити; то чи не розпочати новий проєкт?</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぼちぼち</p>
<p>ぼやっ</p>	<p>[boyat] прислівник</p> <p>Нечіткий, неясний, розпливчатий, неви- разний, темний, мутний; «слизька (непе- вна) людина» (про спогади, натяки, свідо- мість, увагу, промову; поведінку, характер людини).</p> <p>～と、する、意^い識^しが薄^{うす}れる 何^{なに}をぼやっ^っとしてるんだよ。早^{はや}くやれよ。 Чого (ти) там мутиш? Ану, швидко роби!</p>

	<p><i>Близькі за значенням:</i> ぼけっ、ぼやっ、ぼんやり、ぼやぼや</p>
ぼやぼや	<p>[boya-boya] прислівник</p> <p>Недбало; неухажно; роззявкуватий, неухажний; баритися, гаяти час; гаятися, затримуватися (про неухажність, недбалу поведінку, дії людини; затримку дій через вагання чи сором тощо).</p> <p>～する <small>なに</small>何をぼやぼやしてるんだよ。<small>あぶ</small>危ないから、そどけよ。 Чого такий роззявкуватий! Небезпечно! Геть з дороги!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼやっ、ぼやっ、ぼんやり</p>
ぼんやり	<p>[bonyari] прислівник</p> <p>Неухажний, роззявкуватий; бовдур, остолоп (про стан і поведінку людини, її розумові здібності тощо).</p> <p>～(と)、する <small>なに</small>何をぼんやりしてるんだよ。<small>かんが</small>考え事しながら<small>しごと</small>仕事してたら、危ないぞ Чому (ти) такий неухажний! Працювати, думаючи про щось інше, дуже небезпечно!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぼやっ、ぼけっ、ぼやっ、ぼやぼや</p>

まごまご	<p>[mago-mago] прислівник</p> <p>1. Плутати; збитися з пантелику; розгублюватися (від хвилювання); заплутатись (про людину, яка з тих чи інших причин не здатна правильно скоординувати свої дії, зрозуміти, що саме слід робити, і через це знаходиться у розгубленому стані, схожому на тиху паніку).</p> <p>～(と)、する <small>わ</small>からないからって、まごまごして何<small>なに</small>もしないと、いつまでたっても<small>わ</small>からないままだよ。 Якщо через нерозуміння розгубишся і нічого не робитимеш, то так нічого ніколи й не зрозумієш.</p> <p>2. Вештатися, тинятися, швендятися, валандатися (про стан безцільного ходіння та байдикування).</p> <p>～(と)、過<small>す</small>ぎず、する みんなで準備<small>じゆんび</small>しないといけないのに、あいつまごまごしてばかりで、全然<small>ぜんぜん</small>役に立<small>た</small>たないんだよ。 Усі повинні брати участь у підготовці, тільки він швендяє без діла – немає від нього жодної користі.</p>
むずむず	<p>[muzi-muzi] прислівник</p> <p>Сверблячка; «свербить»; нетерпляче (<i>перен.</i>: про стан людини, яка дуже мотивована до певних дій).</p>

	<p>腕が～する <small>うで</small> <small>わたし</small> 私に任<small>まか</small>せてください。<small>はや</small>早くやらせてくださいよ。<small>なに</small>何か腕<small>うで</small>がむずむずしてきた。 Довірте мені! Швидше дайте мені це зробити! У мене аж руки сверблять від нетерплячки!</p>
めそめそ	<p>[meso-meso] прислівник</p> <p>Киснути, хандрити; «опускати руки» (про стан людини, що втратила інтерес до життя чи засмутилась після якоїсь невдачі, нещастя, лиха тощо).</p> <p>～する 「すみません。私の責任です。」 「何をめそめそしてるんだ。そんなことぐらい気にするな。」 Вибачте, це моя провина! Чого ти киснеш?! На такі дрібниці не варто звертати уваги!</p>
もくもく	<p>[toku-toku] прислівник</p> <p>Зосереджено, зібрано, сконцентровано (робити, працювати) (стан; про зосереджену на чомусь дію людини).</p> <p>～と、働<small>はたら</small>く、勉強<small>べんきょう</small>する <small>おとこ</small>男<small>おとこ</small>は無駄話<small>むだばなし</small>もせず<small>しごと</small>に、もくもくと仕事<small>しごと</small>を続<small>つづ</small>けた。 Чоловік без зайвих балачок дуже зосереджено працював.</p>

<p>もたもた</p>	<p>[mota-mota] прислівник</p> <p>1. Повільно, поволі, неспішно, мляво, розтягнуто, неквапливо (про повільні дії, що затримують процес).</p> <p>～(と)、手間^{て かん び}取る; ～する 何^{なに}をもたもたしてるんだ。早く^{はや}やっ^やつてしまえよ。 Чому так повільно? Ану скоріше закінчуй!</p> <p>2. Із затримкою, із заминкою (про дії чи процес, що гальмуються певними обставинами /труднощами, перешкодами тощо/).</p> <p>～(と)、長^{なが}引^びく、滞^{とど}る、時間^{じかん}がかかる; ～する 準備^{じゅんび}交渉^{こうしょう}ばっかりやっ^やつて、もたもたして^{して}いるうちに、外国^{がいこく}の会社^{かいしゃ}に契約^{けいやく}を取^とられてしまった。 Багато обговорювали, готувалися, і через цю затримку інша іноземна компанія перехопила угоду.</p>
<p>もりもり</p>	<p>[mogi-mogi] прислівник</p> <p>1. Із зростаючим заохоченням, з енергійним бажанням, із наростаючою силою (про стан людини, яка робить щось із великим бажанням та високою мотивацією).</p> <p>～(と)、力^{ちから}がわく、出^でる ご飯^{はん たん}食べた^たら、力^{ちから}がもりもりとわいてきた。よーし、がんばるぞ。</p>

	<p>Після обіду додалося сил та енергії! Зараз гарно попрацюю!</p> <p>2. Енергійно, амбітно, охоче; з апетитом (про рішучі, енергійні дії людини).</p> <p>～(と)、^た食べる、^{はたら}働く</p> <p>今日も^{きょう}元気^{げんき}もりもりが^{はたら}んばって、^{しごと}仕事^{しごと}しましょう。</p> <p>Попрацюймо сьогодні теж енергійно і з бажанням!</p>
--	---

5.3. 交友関係 Дружба

ぐにやぐにや	<p>[gunya-gunya] прислівник</p> <p>Нерішуче, нестійко; мямлити; безхребетний (про характер, позицію, стан; а також про плани, законопроекти тощо).</p> <p>～している; ~だ</p> <p>^{さいきん}最近^{わか}の若い男^{おとこ}は、ぐにやぐにやして^{おんな}女の腐^{くさ}ったやつが多い。</p> <p>Останнім часом молоді хлопці стали такими безхребетними, що нагадують дівчат.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> くにやくにや、ぐにやつ、ぐにやり、ぐにゃん</p>
ころっ	<p>[korot] (прислівник)</p> <p>Зовсім, цілком, неочікувано легко змінюватися; «перевертати шкереберть» /</p>

	<p>«догори ногами», «догори дригом»/ (про раптову зміну обставин /ситуації, ставлення до чогось тощо/).</p> <p>～と、だまされる、変わる <small>かわい</small>い女<small>おんな</small>の子<small>こ</small>だったんで、ころっとだまされてしまったんです。 Така милувидна дівчинка! І так легко ввела мене в оману.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ころん、ごろっ、ごろり、ごろん、ころり、ころころ</p>
さっぱり	<p>[sappari] прислівник</p> <p>Відверто, відкрито; легко, без дискомфорту (про спілкування, характер, відчуття комфорту, легкості).</p> <p>～(と)、分かれる; ～する <small>あんな</small>男<small>おとこ</small>と別<small>わか</small>れて、さっぱりした。 Аж полегшало, як розлучилася з ним.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> さばさば、すっきり</p>
さらり	<p>[sarari] прислівник</p> <p>Без коливання, без жалю, без вагань, прямолінійно; гладесенько-рівнесенько (про стосунки, відносини між людьми, висловлювання, характер, позицію, ставлення до чогось тощо).</p> <p>～と、かわす <small>わたし</small>の<small>こと</small>を<small>ほんとう</small>に<small>す</small>好き<small>な</small>のか<small>かれ</small>の<small>きもち</small>を</p>

	<p>聞きたかったんだけど、「僕たちいい友達だよ」といわれ てちゃって、さりとかわされてしまった。</p> <p>Я хотіла почути про його почуття, дізнатися, чи я справді йому подобаюсь, а він без вагань сказав, що ми хороші друзі.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> さらっ</p>
<p>じめじめ</p>	<p>[jime-jime] прислівник</p> <p>Сумно, похмуро, безрадісно (про місце, характер, поведінку людини; розмову тощо).</p> <p>～(と)、している</p> <p>じめじめした話はやめて、楽しく飲みましょう。</p> <p>Припиніть усі розмови про сумне, краще вип'ємо весело!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> じめっ</p>
<p>すーっ</p>	<p>[su:t] звук, прислівник</p> <p>Скинути втому; скинути вантаж; відчуття полегшення (про почуття людини).</p> <p>～と、する</p> <p>今まで我慢してたけど、文句を言ったら胸がすーっとした。</p> <p>До цього часу все терпів, але коли покаржився, відчув полегшення.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> すっ、すーすー</p>

ずかずか	<p>[zuka-zuka] прислівник</p> <p>Без дозволу, без сорому; нахабно (входити, з'являтися тощо).</p> <p>～(と)、^{はい}入る、^い言う ^{わか}私の^{こころ}心に^いずかずか^い入り^こ込んで^いこないで。 Не лізь до мене в душу!</p>
ずるずる	<p>[zuru-zuru] прислівник</p> <p>Затягувати справу, відкладати рішення, тягнути із завершенням.</p> <p>～(と)、^{つきあ}付き合^うう ^{わか}分かれようか^{まよ}迷いながら^{ずるずる}ずるずると^{つきあ}付き合^うってきたが、ボーイフレンドと^{わか}分かれること^ににした。 Усе ж таки розлучилася із хлопцем, хоч і вагалася та тягнула з рішенням під час зустрічей.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ^{ずつ}ずつ</p>
ちゃっかり	<p>[chyakkari] прислівник</p> <p>Нахабно; корисливо; із розрахунком; без промаху (про нахабну поведінку, корисливі дії тощо).</p> <p>～(と)、^{とく}もうける、^{とく}得をする; ～している みんな「いいボーイフレンドがいないね」 とか^い言っていたのに、あの^こ子^{だけ}だけ^いちゃっかり^け結婚^ししちゃったのは、ずるい。</p>

	<p>Усі запитували, чи немає гарного хлопця, але лише та хитра дівчина вийшла заміж із корисливих міркувань.</p> <p>みんな掃除してるのに、あの子だけいなくなって、先生にはちゃっかり「掃除しました」って言いに行くんだよ。</p> <p>Усі ще прибираються, лише та дівчина зникла і нахабно пішла до вчителя доповісти, що вона вже все зробила.</p>
ちゅーちゅー	<p>[chyu:-chyu:] звук</p> <p>Сьорб-сьорб; цьом-цьом (про звук, що виникає при потужному всмоктуванні чогось щільно стиснутими губами, а також при поцілунках).</p> <p>～(と)、音を立てる、吸う、キスをする</p> <p>バスの中で若いカップルがちゅーちゅーキスしているんですよ。近くにいる私たちの方が恥ずかしくなりますよ。</p> <p>Молоденька парочка цілується в автобусі. Ми стоїмо поруч і соромимося більше, ніж вони.</p>
ちよっ	<p>[chott] вигук, прислівник</p> <p>Гей! Агов! Перепрошую! Вибачте! Послухайте! (привертання уваги співрозмовника).</p> <p>～と、すみません</p> <p>ちよっと、変なこと言うなよ。おれが盗んだとでも言いたいのか。</p>

	<p>Гей! Не кажи дурниць! Хочеш сказати, що я це вкрав?</p>
<p>ちらほら</p>	<p>[chira-hora] прислівник</p> <p>Де-не-де, деінде, місцями, подекуди; зрідка, час від часу (про явища, людей, речі, чутки тощо, що виникають час від часу в різних місцях).</p> <p>～(と)、聞こえる; ～する あの人^{ひと}が結婚^{けっこん}するといううわさが、ちらほら聞こえてきました。 Час від часу чути плітки, що він скоро одружується.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ちらっ、ちらりほらり</p>
<p>どきっ</p>	<p>[dokit] прислівник</p> <p>«Аж серце зупиняється»; «аж серце здригається» (про стан несподіваного сильного переляку).</p> <p>～と、驚く、する 「好きだ」と言われて、どきっとした。急に言われてびっくりしちゃった。 Коли він сказав, що кохає, моє серце аж здригнулося. Раптове освідчення здивувало до переляку.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どきん、どっきん、どきり、どっきり、どきどき</p>

<p>どきどき</p>	<p>[doki-doki] звук, прислівник</p> <p>Тук-тук-тук (про звук /стан/, що виникає при шаленому стукоті серця, викликаному серйозним фізичним навантаженням або душевним потрясінням).</p> <p>~(と)、心臓が鳴る; ~する 彼女に「好きだ」と言った。ドキドキ胸が鳴っている。 Промовив дівчині: «Я тебе кохаю». «Тук-тук-тук!» – залунало у грудях.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どきつ、どつきん、どきり、どきん</p>
<p>とっと</p>	<p>[totto] прислівник</p> <p>Негайно, зараз (же), терміново; швидко (про негайну, невідкладну дію).</p> <p>~と、やれ、帰れ、去れ お前なんか顔も見たくない。とっとと帰れ。 Не хочу навіть бачити твого обличчя! Зараз же геть звідси!</p>
<p>どん</p>	<p>[don] звук, прислівник</p> <p>Незрушно, безпечно, безтурботно; спокійно (про дуже спокійний стан людини, тварини).</p> <p>~と、まかせる、構える 困ったことがあったら、どんと私にまかせ</p>

	<p>てください。</p> <p>Якщо у вас з'явиться проблема, можете спокійно довірити мені її вирішення.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> どーん</p>
ぱーっ	<p>[pa:t] прислівник</p> <p>Миттєво змінитися, швидко переінакшитися, перемінитися (про погоду, фізичний та душевний стан людини, почуття, обставини тощо).</p> <p>〜と、^か変わる、^は晴れる、^さ咲く</p> <p>仕事^{しごと}ことは、ぱーっ^{ぜんぶ}と全部忘れて、^{みな}皆さん^{みんな}楽しく飲^のみましよう！</p> <p>Ану, швиденько перемикайтеся з роботи на веселу гулянку!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱー、ぱっ、ぱー、ぱーっ、ぱっ</p>
ぱっ	<p>[pat] прислівник</p> <p>Миттю розлетітися, розповсюдитися, з'явитися, поширитися; пускати пил в очі, давати нездійсненні обіцянки (про плітки, чутки, розголоси; вчинки та дії людей тощо).</p> <p>〜と、^{ひろ}広がる</p> <p>悪^{わる}いうわさは、ぱっ^{ひろ}と広がるもんですよ。</p> <p>Погані плітки завжди швидко розповсюджуються.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぱっ、ぱーっ</p>

<p>ぼったり</p>	<p>[battari] прислівник</p> <p>Несподівано, непередбачено, негадано, неочікувано /зустрітися/ (про зустріч людей, зустріч поглядами тощо).</p> <p>～(と)、出会う <small>みち ぐうぜん</small> 道で偶然<small>むかし ゆうじん</small>ぼったり昔の友人<small>で あ</small>に出会った。 Несподівано зустрів старого друга.</p>
<p>ひそひそ</p>	<p>[hiso-hiso] вигук, прислівник</p> <p>Шу-шу-шу; пошепки, шепотіти, шушукатися; пліткувати (про тиху, приховану розмову).</p> <p>～(と)、<small>はな</small>話す、<small>わるくち</small>たくらむ、<small>い</small>悪口を言う <small>はな</small>やつらは、いつも<small>たにん</small>他人の<small>わるくち</small>悪口をひそひそ話している。 Вони постійно пошепки пліткують про інших. <small>はなし</small>ひそひそ話は、おもしろいからやめられないよ。 Плітки такі цікаві, що важко відмовитися від того, щоб їх послухати.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> さらっ</p>
<p>ぴったり</p>	<p>[pittari] прислівник</p> <p>1. Без щілинки, щільно притиснутий, упругий один до одного; міцно (про поєднані речі, тіла тощо).</p> <p>～(と)、つく、<small>みっちやく</small>密着する、<small>し</small>閉める</p>

	<p>恋人たちは、^{こいびと}ぴったりと強く抱き合っている。 Закохані міцно обійняли один одного.</p> <p>2. Точно в ціль; угадати, ідеально співпасти, підійти (про людей, речі, що ідеально личать чи підходять один одному).</p> <p>～(と)、^あ当たる、^{てきちゆう}的中する; ～している; ～だ</p> <p>恋人たちは、皆から「^{ほんとう}本当にぴったりお似合いのカップルだね」とよく^い言われる。 Усі часто кажуть, що вони ідеальна пара.</p> <p>3. Різко зупинитися, раптово перерватися, ураз закінчитися (про різке припинення дії, що тривала деякий час).</p> <p>～(と)、^と止まる、^{やめ}める、^{ていし}停止する</p> <p>しかし、^{あき}秋になり恋人たちは、なぜか^{ぴつ}ぴったり^あ会うのをやめてしまった。 Але восени ця пара раптом припинила зустрічатися.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴたっ、ぴたり、ぴったり</p>
ひゅーひゅー	<p>[hyu:-hyu:] звук, прислівник</p> <p>Свист, свистіти (свист птахів; звук, що утворює вітер; безперервний звук, що утворюється при проходженні повітря через вузький отвір із тиском; про важке дихання людини тощо).</p>

	<p>～(と)、口笛^{くちぶえ}を吹く、風^{かぜ}が吹く ミニスカートをはいた女^{おんな}の子^こが通^{とお}ると、 若者^{わかもの}たちはヒューヒュー口笛^{くちぶえ}を吹いた。 Молоді хлопці почали свистіти, коли поруч пройшла дівчина в міні-спідниці.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ひゅー、ひゅーっ、 ぴゅー、ぴゅーっ、ぴゅーぴゅー</p>
ひよっ	<p>[hiyot] прислівник</p> <p>Можливо, може бути; не впевнений, але цілком вірогідно (припущення, непевність у чомусь).</p> <p>～と、する; ～と、したら、～するかもしれない</p> <p>「ひよっしたら、あの二人^{ふたり}は付き合^あって るんじゃないかなあ。」「ひよっした ら、ひよっとする関係^{かんけい}ってこと？」 Не впевнений, але здається ті двоє зустріча- ються. Вірогідно. Ти вважаєш, що між ними мож- ливі якісь стосунки?</p>
ふつつ	<p>[putsut] прислівник</p> <p>Припинитися, перерватися, спинитися раптово (про стан несподіваного переривання процесу /звучання голосу, звуку, пісні, радіотрансляції тощо/).</p> <p>～と、途絶^{とだ}える 彼女^{かのじよ}からの連絡^{れんらく}が、ふつつと途絶^{とだ}えてしま</p>

	<p>った。 Зв'язок із нею раптово перервався.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぶつり、ぶつん、ぶつん、ぶつり</p>
べたべた	<p>[beta-beta] прислівник</p> <p>Голубити; бути занадто поблажливим; ластитися (про стосунки між людьми: ніжне ставлення до когось, взаємини між кимось тощо).</p> <p>～(と)、かわいがる、甘やかす、する 電車の中で若い連中が、べたべたしてるの なんて誰も見たくない。 Ніхто не хоче помічати, як молоді ластяться один до одного в електричці.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> べたっ、べたり、べったり</p>
へらへら	<p>[hera-hera] прислівник</p> <p>Безглуздо сміятися, безпричинно сміятися; насміхатися, дразливо сміятися (про безпричинний сміх; образливий сміх з обдуреної людини тощо).</p> <p>～(と)、笑う; ～する あいつは、いつもへらへら笑っていて軽いやつだ。 Той хлопець такий легковажний – постійно безглуздо сміється.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> にやにや、へへへ</p>

<p>ぼつんぼつん</p>	<p>[potsun-potsun] прислівник</p> <p>Поривчасто, ривками, із перервами; інколи (про дії, що відбуваються через певні проміжки часу).</p> <p>~(と)、来る、^{あらわ}現れる、^{しゅつぎ}出席する</p> <p>外国に行った彼からの連絡は、年に数回ぼつんぼつんと届いてくるだけになった。</p> <p>Від мого хлопця, що поїхав (учитися) за кордон, стали інколи надходити повідомлення – по декілька на рік.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> ぼつぼつ</p>
<p>ほやほや</p>	<p>[hoya-hoya] прислівник</p> <p>Новачок, новенький, свіжак (про людину, яка тільки-но вступила на роботу, набула нового стану /одруження, вступ у доросле життя тощо/).</p> <p>~だ; ~の</p> <p>「おい、^の飲みに^い行こうか。」 「おれは^{しんこん}新婚ほやほやなんだけど、。まあ今日は、いかなあ。」</p> <p>– Гей, ходімо та вип’ємо сьогодні.</p> <p>– Та я щойно одружився, так би мовити, «новоспечений чоловік»... Хоча гаразд, сьогодні можна!</p>
<p>まじまじ</p>	<p>[maji-maji] прислівник</p> <p>Не зводити очей, не відривати погляду, вдивлятися (пильно, уважно, невідривно дивитися, стежити тощо).</p>

	<p>～(と)、見つめる えっ、こんな所で会うなんて。二人はまじまじとお互いの顔を見つめ合った。 Гей! У такому місці зустрінися?! Обидва не зводили очей один з одного!</p>
めちやめちや	<p>[metchya-metchya] прислівник</p> <p>Вщент (зруйнований), зовсім, дотла (знищений), геть (знівечений), унівець (зламаний), цілком (розтрощений) (про стан знівеченої речі – зламаной чи такої, що зовсім втратила початкову форму).</p> <p>～に、壊れる、する、なる; ~だ あいつのせいで、私の人生はめちやめちやにされたんだ。 Через нього моє життя геть знівечене.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> めちやくちや</p>
めっきり	<p>[mekkiri] прислівник</p> <p>Помітно, на очах, усе більше і більше (про стан помітної зміни, переміщення, спаду, процвітання, прогресу чи регресу тощо).</p> <p>～(と)、変わる、きれいになる、衰える、歳を取る あの子は最近めっきり大人っぽくなって、美人になったよなあ。 Вона помітно подоросліша за останній час і стала зовсім красунею.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> すっかり、めきめき</p>

<p>もぐもぐ</p>	<p>[mogu-mogu] прислівник</p> <p>Жувати, розжовувати, перетирати (зубами), жвакати; бурмотіти (щось ретельно розжовувати зубами; (<i>перен.</i>) говорити невиразно, погано, нудно, з повним ротом).</p> <p>～(と)、^た食べる、^い言う; ^{くち}口を～させる 「あの、、、ですから、、、えーつと、、、。」 「^{なに}何か^い言いたいの。もぐもぐ^い言っていないで、はっきり言えよ。」 – E-e-e... Тому що... Як би... – Щось хочеш повідомити? Тоді не бурмоти, а скажи чітко!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> もごもご</p>
<p>もじもじ</p>	<p>[moji-moji] прислівник</p> <p>Нерішуче, із сумнівом, непевно, розгублено, соромливо (стан; про поведінку, що демонструє відсутність рішучості при прийнятті рішення тощо).</p> <p>～(と)、^は恥ずかしがる、^たためらう、^{しりご}みする; ～する 「^{なに}何^ももじもじ^{して}るんだよ。^す好きなら^つ付き^合ってくれとか^い言え^ばいいのに。」 「だ^っって、^は恥ずかしい^んだ^もん。」 – Чого розгубився? Якщо (вона) так подобається, запропонуй їй зустрічатися. – Але я соромлюсь. あいつは^{ほか}他の^{おんな}女の^こ子の^{まえ}前^{じゃあ}じゃあ、^{なん}何^{とも}とも^なな</p>

	<p>いんだけど、あの子の前だともじもじして、何も言えないんだよ。 Перед іншими дівчатами він нічого, але, коли вона є, він стає нерішучим і замовкає.</p>
<p>よたよた</p>	<p>[yota-yota] прислівник</p> <p>Важко і повільно, тяжкувато; тягтися, тягнути ноги, волочити ноги (про повільну важку ходу чи пересування з перевалюванням).</p> <p>酔っ払いが～(と)、歩く、している 「先輩、足がよたよたしてますが、大丈夫ですか。」「何言ってるんだ。もっと飲むぞ。もう一軒行こう。」 – Старшокурснику, ти вже ледь тягнеш ноги, усе гаразд? – Що ти кажеш?! Я ще буду пити! Ходімо ще в один бар!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> よたっ、よろよろ</p>
<p>わーわー</p>	<p>[wa:-wa:] вигук, прислівник</p> <p>Кричати, шуміти, гомоніти (про голосні розмови, крик; про стан великого галасу, шуму тощо).</p> <p>～(と)、叫ぶ、歓声を上げる、騒ぐ 「何をわーわー騒いでるんだよ。おまえたち。」「聞いてくださいよ。大事件なんですよ。」 – Чого ви кричите? – Послухай! Стався страшний інцидент!</p>

	Близькі за значенням: わーん、わー、わっ、わーっ、わいわい
わいわい	<p>[wai-wai] вигук, прислівник</p> <p>Голосний крик, галас, гамір; шумно, галасливо, гамірно (про галас великої кількості людей; про стан шуму, гамору тощо).</p> <p>～(と)、言う、騒ぐ 今日<small>きょう</small>は仲<small>なか</small>良く、みんな<small>みな</small>でわいわい<small>わい</small>飲<small>の</small>みましよう。 Давайте дружно вип'ємо в нашій гомінкій компанії!</p> <p>Близьке за значенням: わーわー</p>

5.4. 娯楽 Розваги

うじゃうじゃ	<p>[uja-uja] прислівник</p> <p>Тертися укупі; повно, донесчочу (при використанні щодо людей має зневажливе стилістичне забарвлення).</p> <p>～(と)、いる、集まる<small>あつまる</small>;～している 超<small>ちよう</small>高<small>こう</small>層<small>そう</small>ビルの80階<small>かい</small>から見<small>み</small>下<small>お</small>ろすと、人<small>ひと</small>びとが虫<small>むし</small>のようにうじゃうじゃ<small>うじゃ</small>いるのが見える。 Якщо подивитися вниз із 80-го поверху хмарочосу, люди рояться, мов комахи.</p>
--------	--

	<p>ウィーンには、この程度<small>ていど</small>の音楽家<small>おんがくか</small>ならうじやうじやといますよ。 Таких музик у Відні повно, донесхочу!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> うじょうじよ</p>
がやがや	<p>[gaɥa-gaɥa] звук, прислівник</p> <p>Шум, гомін, гуготіння, гул; гомінливо, шумно; шуміти, утворювати гомін (звук, що виникає, коли багато людей говорять одночасно; стан).</p> <p>~(と)、うるさい; ~している 美術館<small>びじゆつかん</small>は団体客<small>だんたいきやく</small>が入<small>はい</small>ってくると、がやがやうるさくなった。 Почувся гомін, коли до музею увійшла група туристів.</p>
がらん	<p>[garan] прислівник</p> <p>Порожньо, пусто; безлюдно (стан пустоти в раніше людному чи заповненому речами місці).</p> <p>~と、している、なる コンサート<small>お</small>が終<small>お</small>わって会場<small>かいじょう</small>は、がらんとしていた。 Після закінчення концерту зала спорожніла.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がらん、がらっ、がらり</p>
がんがん	<p>[gan-gan] звук, голос, прислівник</p> <p>Люто, завзято, з усіх сил, енергійно (стан людини, яка докладає значних зусиль заради чогось).</p>

	<p>～やる、がんばる、飲む^の 今晚^{こんばん}もカラオケをが^んが^ん歌^{うた}いましょう。 Сьогодні ввечері знову погаласуємо (від душі) в караоке.</p>
<p>きゃーきゃー</p>	<p>[kya:-kya:] вигук, прислівник</p> <p>1. Кричати, верещати (про дзвінкий голосний вереск від жаху, радості, захоплення, враження, здивування, несподіванки тощо).</p> <p>～(と)、叫ぶ^{さけぶ} コンサートは、始まる^{はじまる}前から^{まえ}若い女性^{わか じよせい}のキ ャーキヤーと叫ぶ^{さけ}声^{こゑ}でいっぱいだった。 Перед початком концерту було повно дівчат, які верещали від захоплення.</p> <p>2. Вихваляти, звеличувати; «бути помішаним» (на чомусь) (використовується для опису емоційного стану лише жінок та молоді).</p> <p>～言われる^{いわれる} あの俳優^{はいゆう}は、若い女^{わか おんな}の子^こたちに^に人気^{にんき}があつて、いつもキヤーキヤー言^いわれて喜^{よろこ}んでいたんですが、最近^{さいきん}は真^ま剣^{けん}にいい役^{やく}者^{しや}になりたいと努力^{どりよく}しているようです。 Цей актор, дуже популярний серед молодих дівчат і радий своєму звеличенню (з їхнього боку), останнім часом дійсно докладає багато зусиль, щоб стати гарним актором.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎゃーぎゃー、きゃー、きゃーつ、きやつきやつ、きやつ</p>

ぐっ	<p>[gut] прислівник</p> <p>Емоційно діяти з докладанням значних зусиль; робити щось з ентузіазмом /бажанням, пристрасстю/ (про бажання діяти, викликане враженням від чогось чи захопленням чимось; мотивовані дії).</p> <p>～と、力をこめる、合わせる 試合に勝てるように、みんながぐっと力を合わせてがんばろう。 Давайте докладемо всіх зусиль, щоб перемогти на цих змаганнях!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぐーっ、ぐぐっ、ぐっぐっ、ぐい、ぐいっ</p>
しーん	<p>[shi:n] прислівник</p> <p>Повна тиша, ані звуку (про стан безлюдності, тиші у приміщенні; мовчання).</p> <p>～と、なる、する 普段はにぎやかな遊園地も休みの日はしーんとしている。 У зазвичай галасливому парку розваг навіть у вихідні дні – ані звуку!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> しん</p>
じーん	<p>[ji:n] прислівник</p> <p>Стан людини при відчутті різкого болю (від защемлення, опіку, холодного чи гарячого повітря /про тіло, очні віка, кінчики пальців, біль у серці тощо/).</p>

	<p>～と、響く、感じる、する あの映画のラストシーンは、いつ観てもじーんと感動するんですね。 Остання сцена того фільму пробирає до болю в серці, скільки б разів її не передивлявся.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> じん、じんじん</p>
<p>しょぼしょぼ</p>	<p>[shyobo-shyobo] прислівник</p> <p>Знесилено, кволо, мляво, спустошено (про стан людини, атмосферу, емоції тощо).</p> <p>～している; ～だ あの歌手のコンサートは、観客席もがらがらだし、雰囲気もしょぼしょぼしてるし、行かないほうがよかったよ。 На концерті того співака і зала була порожня, і атмосфера млява, краще було б не ходити зовсім.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> しょぼん、しょんぼり</p>
<p>しょぼい</p>	<p>[shyoboi] прикметник</p> <p>Дешевий, недорогий, копійчаний (про малокоштовну річ, щось недороге).</p> <p>しょぼいやつ、しょぼい店 あのレストラン、料理もまずいけど内装もしょぼくて安っぽいよね。 У тому ресторані готують несмачно, інтер'єр також простецький – копійчаний!</p>

	<p><i>Близьке за значенням:</i> しよぼしよぼ、しよんぼり</p>
ちやほや	<p>[chiyahoya] прислівник</p> <p>Пестливо; розпещено; «носитись як із писаною торбою» (про поведінку розпещеної дитини, дії та вчинки людей тощо).</p> <p>~(と)、甘やかされる、される; ~する あの歌手は、みんなにちやほやされてたんだけど、人気がなくなったら誰にも相手にされなくなったんだ。 З тим співаком носились як із писаною торбою, але щойно він утратив популярність, усі перестали з ним спілкуватися.</p>
ちよっ	<p>[chott] вигук, прислівник</p> <p>Гей! Агов! Перепрошую! Вибачте! Послухайте! (привертання уваги співрозмовника).</p> <p>~と、すみません ちよっとすみません。この辺にコンビニはありませんか。 Вибачте! Чи немає поблизу якогось супермаркету?</p>
どーっ	<p>[do:t] звук, прислівник</p> <p>Звук, що виникає при раптовому переміщенні масивних об'єктів; раптовий гул (про падіння великої кількості води, снігу, піску тощо; про натовп, юрбу, гурт; череду, табун тощо).</p>

	<p>〜と、音を立てる <small>うたが おとと た</small> <small>うた</small>が<small>おと</small>終わると、会場からどーっと拍手が起こった。 <small>かいじょう</small> <small>ほくしゅ</small> <small>お</small></p> <p>Коли закінчив співати, із зали залунали гучні оплески.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どっ、どどっ、どーどー</p>
どっ	<p>[dot] звук, вигук, прислівник</p> <p>Одночасний вигук юрби; звук, що утворює велика кількість людей (про крик, сміх, галас, оплески тощо).</p> <p>〜と、歓声を上げる、笑う <small>かんせい</small> <small>あ</small> <small>わら</small></p> <p><small>げいじん</small> <small>じやうだん</small> <small>い</small> <small>わら</small> <small>ら</small></p> <p>芸人が冗談を言うと、観客はどっと笑った。 <small>わら</small></p> <p>Коли артист пожартував, публіка аж загула від сміху.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> どっか、どかり、どかつ</p>
ぱくぱく	<p>[paku-paku] прислівник</p> <p>Безперервно широко розкривати та закривати рота, хапати ротом повітря (про рухи губами і ротом людей, тварин, риб).</p> <p>〜(と)、開いたり閉まったりする;〜する <small>ひら</small> <small>し</small></p> <p>あの歌手のコンサートは、録音に合わせて口をぱくぱくさせているだけで、本当は歌ってないんだよ。 <small>かいしゅ</small> <small>ろくおん</small> <small>あ</small> <small>くち</small> <small>ほんとう</small> <small>うた</small></p>

	<p>На концерті той співак лише розкривав рота в такт фонограмі, а не співав насправді.</p>
<p>ばたっ</p>	<p>[batat] прислівник</p> <p>Раптове припинення (зупинка) (про звук, вітер, потік гостей, використання чи застосування чогось).</p> <p>～と、閉じる、閉める、途絶える、やむ あの食堂は、値上げしてから、ばたっ<small>きやく</small>と客が来なくなった。 Як тільки в їдальні підняли ціни, потік відвідувачів відразу припинився.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ばたり、ばたん、ばたん、ばたばた、ばたっ、ばたり、ばったり、ばったり</p>
<p>ばったり</p>	<p>[battari] прислівник</p> <p>Раптово припинятися, стихати, згасати, застопорюватися (про дії, рухи, події, відносини, існування).</p> <p>～(と)、途絶える、いなくなる、来なくなる 新<small>あた</small>しい喫茶店<small>きつさてん</small>ができてから、うちの店<small>みせ</small>には客<small>きやく</small>がばったり来なくなった。 Після відкриття нової кав'ярні, відвідування нашого закладу зменшилося.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ばったり、ばたっ、ばたん</p>

<p>ぴたっ</p>	<p>[pitat] звук, прислівник</p> <p>Точно, рівно, один в один, саме; однаковий, однаковісінький, тотожний (про ідентичність, абсолютний збіг).</p> <p>〜と、^あ合う、^あ当たる、^{めいちゆう}命中する、^{てきちゆう}的中する ^{うらな}占いが、^あぴたっと当たることもある。 Ворожіння іноді збігається з реальністю один в один.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぴたり、ぴたん、ぴったり</p>
<p>びっしり</p>	<p>[bisshiri] прислівник</p> <p>Битком набитий, повністю заповнений, щільно наповнений (стан щільного заповнення простору людьми чи речами).</p> <p>〜(と)、^{あつ}集まる、^{つまる}詰まる、^{つづ}続く; 〜だ ^{きようぎじょう}競技場には^{かんきやく}観客が^{はい}びっしり入っている。 Стадіон повністю заповнився уболівальниками.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぎっしり、びっちり</p>
<p>ひっそり</p>	<p>[hissori] прислівник</p> <p>Ні шереху, ні звуку! Повна (мертва) тиша; пустий і тихий; «чути як муха пролетить» (стан повної тиші).</p> <p>〜(と)、^{しず}静まる、〜している ^{しあ}試合が^い終わり、^{だれ}誰もいないスタジアムはひ</p>

	<p>っそりとしていた。 Після матчу на стадіоні запанувала повна тиша.</p>
びりびり	<p>[biri-biri] прислівник</p> <p>Брати близько до серця; бути враженим до глибини душі (про стан людини при потрясінні, сильному враженні від чогось тощо).</p> <p>～(と)、感じる、緊張する、する <small>かん かんちよう</small> 彼女の歌を聞いて、急に心にびりびりと感じるものがあったんです。きっといい歌手になりますよ。 <small>かのじょ うた きゆう こころ</small> Мене вразив до глибини душі її спів. Вона стане славетною співачкою!</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> びりっ、びりり</p>
ぶらぶら	<p>[bura-bura] прислівник</p> <p>Повільно, нешвидко, неспішно, неквапно, покволом (про повільну ходу чи неквапливе пересування, подорожування).</p> <p>～(と)、歩く、旅行する、散歩する、する <small>あら りよう さんぽ</small> ぶらぶら散歩していたら、お店でかわいい靴を見つけた。 <small>みせ</small> Повільно прогулюючись, (я) натрапила на дуже гарне взуття в магазині.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> ぶらぶら、ぶらぶら、ぶらっ、ぶらり</p>

<p>むしゃくしゃ</p>	<p>[mushya-kushya] прислівник</p> <p>Злитися; роздратуватися, злостувати, бути в поганому настрої, гніватися; спалахувати від гніву (про стан людини, яка не може заспокоїтися через внутрішнє роздратування; раптовий спалах гніву тощо).</p> <p>～(と)、^{はら}腹^たを立てる; ～する</p> <p>むしゃくしゃするときは、カラオケを歌うとすつとすするんですよ。</p> <p>Коли (у мене) поганий настрій, (я) поспіваю в караоке і заспокоюсь.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> むしゃむしゃ</p>
<p>めちやめちや</p>	<p>[metchya-metchya] прислівник</p> <p>Дуже, зовсім (про значний рівень чогось /висоту, відстань, якість, спроможність, красу тощо/).</p> <p>～(に)、^{たか}高い、^{とほ}遠い</p> <p>あそこのラーメンは、めちやめちやおいしいよ。</p> <p>Локшина <i>рамен</i> у тому ресторанчику дуже смачна.</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> めちやくちや</p>
<p>わーわー</p>	<p>[wa:-wa:] вигук, прислівник</p> <p>Кричати, шуміти, гомоніти (про голосні розмови, крик; про стан великого галасу, шуму тощо).</p>

	<p>～(と)、叫ぶ、歓声を上げる、騒ぐ <small>きょうぎじょう</small> 競技場からは、ワーワーという大きな歓声 <small>おお</small> が聞こえてくる。 Зі стадіону долинають голосні крики вболі- вальників.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> わーん、わー、わ っ、わーっ、わいわい</p>
わいわい	<p>[wai-wai] вигук, прислівник</p> <p>Піднімати шум, робити багато галасу (створювати проблему чи піднімати шум че- рез незгоду з чимось, звинувачення або з метою пропаганди).</p> <p>～(と)、反対する、非難する、騒ぎ立て <small>ほんたい</small> る、問題にする <small>もんたい</small> 「何をわいわい騒いでるんだ。おまえた <small>なに</small> ち。」「新しいゲームソフト、ダウンロード <small>あたら</small> したんですよ。」 - Чого підняли такий шум? - Та ми завантажили нову комп'ютерну гру!</p> <p><i>Близьке за значенням:</i> わーわー</p>
わっ	<p>[wat] прислівник</p> <p>Гуртом, спільно, укупі, разом, гвалтом (про сукупні дії, рухи; появу великої кілько- сті людей чи речей тощо).</p> <p>～と、集まる、よって来る <small>あつ</small> <small>く</small></p>

	<p>あの歌手が来るとファンの子たちがわっと集まって来るんだよ。 Коли приїжджає той співак, то разом збираються усі його фанати.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> わーっ、わー</p>
--	---

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кобелянська О.І. Оноματοпоетична система сучасної японської мови (таксо-номічний, семасіологічний, функціональний та лінгводидактичний аспекти) / Дис. ... канд. філол. наук (10.02.13 – мови народів Азії, Африки, аборигенних народів Америки та Австралії). – Київ: Ін-т сходознавства ім. А.Ю. Кримського НАН України, 2012. – 299 с.
2. Уемура С. Курс лекцій з історії японської мови. – К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2005. (Електронний ресурс: <http://www.philology.kiev.ua/php/26/ bibl.html>).
3. Японсько-український словник оноματοпеїчної лексики : укладачі Кобелянська О., Егава Х. – Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. – 320 с.
4. 外国人のための基本語用例辞典 [Gaikokujinno tame-no nihon-go yorei jiten]・東京・文化庁・1971. – 1123 (+188) с. («Словник базової японської лексики для іноземців». – Токіо, Бункачьо, 1971. – 1123 (+ 188) с.).
5. Amanuma Yasushi. Gion-go gitai-go jiten. – Tokyo, 1978.
6. Atoda T., Hoshino K. Gion-go gitai-go tsukai-kata jiten («Словник способів використання звуконаслідувальних та звукозображальних слів»). – Tokyo: Sotakushya, 1995. – 614 с.
7. Chang Andrew C. Wa-ei gion-go gitai-go bunrui yoho jiten. – Tokyo: Taishyukan, 1991.

8. Hideichi Ono. Nichi-ei gion-gitai-go katsuyo jiten, Tokyo, 1984.
9. Hinata Shigeo. Gion-go gitai-go-no yomihon jiten, Tokyo, 1991.
10. Hoshino Kazuko. Gion-go gitai-go tsukaikata jiten. – Tokyo, 1993.
11. Yasano Tsuruko, Kindaichi Haruhiko. Gion-go gitai-go jiten. – Tokyo, 1978.

Наукове видання

Егава Хіроюкі,
Кобелянська Оксана Іванівна

**ЯПОНСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
ТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК
ОНОМАТОПЕЇЧНОЇ
ЛЕКСИКИ**

日本語・ウクライナ語
オノマトペ分類用法辞典

Художнє оформлення
та комп'ютерне верстування: *О. Мумінова*

Підписано до друку 22.12.2016 р.
Формат 60 x 84 1/16. Папір офсетний.
Гарнітура «Times New Roman».
Обл.-вид. арк. 7,05. Ум.-друк. арк. 30,18.
Наклад 300 прим. Зам. №1503.

Видавничий дім Дмитра Бураго
ФОП «Бураго Дмитро Сергійович»
Свідоцтво про внесення до державного реєстру
ДК № 4558 від 05.06.2013 р.
04080, Україна, м. Київ-80, а / с 41
Тел. / факс: (044) 227-38-28, 227-38-48;
e-mail: info@burago.com.ua, site: www.burago.com.ua